

Programmabegroting 2022-2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Voorwoord begroting 2022-2025	6
Leeswijzer.....	18
Programma 1: Mens & Samenleving	20
1.0 Prioritair thema: Lifestyle	20
1.1 Kerntaak: Sociaal Domein	25
1.2 Kerntaak: Vitale inwoners en gemeenschappen.....	32
1.3 Kerntaak: Culturele identiteit	35
Programma 2: Landschap & Natuur	45
2.0 Prioritair thema: Landschap en landbouw.....	45
2.1 Kerntaak: Buitengewoon Buitengebied	49
2.2 Kerntaak: Openbare ruimte	51
2.3 Kerntaak: Economie, recreatie en toerisme	54
Programma 3: Klimaat & Energie	59
3.0 Prioritair thema: Duurzaamheid.....	59
3.1 Kerntaak: afval, water en milieu.....	62
Programma 4: Wonen & Mobiliteit	68
4.0 Prioritair thema: Wonen.....	68
4.1 Kerntaak: Mobiliteit & verkeer.....	73
4.2 Kerntaak: Vastgoed.....	76
4.3 Kerntaak: Omgevingsvisie	77
Programma 5: Bestuur & Bedrijfsvoering.....	81
5.1 Kerntaak: Openbare orde en veiligheid	81
5.2 Kerntaak: Identiteit & Samenwerking.....	85
5.3 Kerntaak: Bestuur & Dienstverlening.....	88

5.4 Kerntaak: Financiën & middelen.....	93
5.5 Kerntaak: Personeel.....	96
Paragrafen.....	105
Paragraaf 1: Lokale heffingen	105
Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing	118
Paragraaf 3: Kapitaalgoederen.....	143
Paragraaf 4: Financiering	150
Paragraaf 5: Bedrijfsvoering	155
Paragraaf 6: Verbonden partijen	162
Paragraaf 7: Grondbeleid.....	204
Financiële begroting	211
Van uitgangspuntennotitie naar begroting.....	211
Overzicht kosten per prioritair thema en kerntaak	224
1.1 Begroting conform taakvelden BBV	260
1.2 Incidentele baten en lasten.....	278
1.3 Investeringsstaat 2022-2025.....	282
1.4 Stand en verloop reserves en voorzieningen.....	285
1.5 Overzicht algemene dekkingsmiddelen	292
1.6 Opbouw algemene uitkering 2022 - 2025.....	295

Voorwoord begroting 2022-2025

Samen robuust uit de crisis

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden we u de begroting 2022-2025 aan.

2022 wordt het laatste jaar van onze bestuursperiode en het begin van een nieuw tijdvak.

We hebben de afgelopen jaren veel in gang gezet en aardig wat onverwachte gebeurtenissen opgevangen. Hier en daar heeft dat de realisatie van ambities vertraagd, maar over de hele linie zijn we trots op wat er ligt.

De eerder aangekondigde herverdeling van het gemeentefonds pakt positiever uit dan vorig jaar voorzien. De financiële uitgangspositie is daardoor verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren en we kunnen daardoor zelfs enkele bezuinigingen terugdraaien en nieuwe investeringen doen.

De gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 luiden een nieuwe raadsperiode in.

Er zal een nieuwe gemeenteraad en een nieuw college worden

geïnstalleerd: Een gemeentebestuur dat voor vele uitdagingen zal komen te staan, maar wel in een gemeente en gemeenschap waarin het goed leven is met elkaar.

Reden om de mouwen op te stropen: Deze begroting vormt daarvoor een stevige basis!

De leidraad bij het vertalen van ambities in concrete plannen is onze missie: Eijsden-Margraten: Dichtbij het Leven. Het leven van onze inwoners centraal.

Voordat we op een aantal lokale ontwikkelingen en keuzen ingaan, zoomen we eerst uit.

1. De context waarin we leven

1.1. Wereld in beweging

We leven in een turbulente tijd. We zijn getuige van grote veranderingen wereldwijd. Veranderingen die we soms nauwelijks kunnen duiden. Op politiek vlak: democratische waarden worden in uithoeken in de wereld, maar ook dichterbij in Europa met voeten getreden. Oorlogen in verre landen leiden tot vluchtelingenstromen die ook onze gemeenschappen raken. De veranderingen in ons wereldwijde klimaat: smeltende ijskappen, hitte-perioden, bosbranden, extreem weer, bedreigde biodiversiteit, uitputting van de aarde. Het zijn verschijnselen die elkaar in hevigheid en talrijkheid opvolgen. En die heel dichtbij komen: de overstromingen van medio juli staan nog vers in ons geheugen. De schade aan wegen en huizen in onze gemeente zijn wellicht nog te overzien, maar wat als dit vaker gebeurt? Als gevolg van mondiale ontwikkelingen stijgen de gasprijzen forser dan ooit tevoren. En besmettelijke ziekten floreren in een wereld waarin alles met elkaar in verbinding staat: dat laat het verloop van corona ons wel zien. Wereldwijde ontwikkelingen hebben impact op het lokale leven. Zekerheden van vandaag kunnen morgen al zijn vervlogen. Dit vergt ook een aanpassing in politiek en bestuur: we zullen robuuster en wendbaarder moeten worden.

1.2. Ontwikkelingen in Nederland

Op het moment van schrijven van dit voorwoord zijn de algemene politieke beschouwingen van het Koninkrijk der Nederlanden net afgerond. Een begroting van een demissionair kabinet, met desondanks grote investeringen. De economie draait als een tierelier, wie had dat gedacht zo spoedig na de coronacrisis? Mede door de landelijke steunmaatregelen is de werkloosheid niet gestegen. We zien nu zelfs meer vacatures dan werkzoekenden. Dat is een goed teken voor baan zekerheid van mensen, maar er zijn ook zorgen. De wooncrisis waarin Nederland verkeert is een van de grootste issues. Betaalbare huurwoningen zijn er veel te weinig, de prijzen van koopwoningen stijgen maar door tot zorgelijke hoogte en bouwplannen stagneren door talloze soms tegenstrijdige regelgeving. Starters die nu instappen hebben ondanks de lage rente hoge hypotheeklasten omdat ze zich genooddaakt voelen fors te overbieden. Woningcorporaties geven aan dat ze geremd worden in het creëren van bouwvolume door de verhuurdersheffing, een belasting voor de woningcoöperaties. Hoe dan ook: de wooncrisis lijkt voorlopig nog niet opgelost. Voor klimaat, veiligheid en defensie zijn

miljarden extra uitgetrokken. En in het tweedaagse debat zijn daar lerarensalarissen, zorgsalarissen, verlaging van de verhuurdersheffing en compensatie voor energiekosten bijgekomen.

Ook heeft het rijk - eerder al - besloten de gemeenten eindelijk te compenseren voor de jarenlange tekorten op de jeugdzorg. Dat schept lucht op lokaal niveau. Al heeft een arbitragecommissie de knoop moeten doorhakken.

Tot slot: nieuwe wetgeving vereist goede lokale voorbereiding en inbedding. In 2022 hebben we te maken met (mits niet uitgesteld): Omgevingswet, Inburgeringswet, Wet Open Overheid, Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer.

1.3. Vertrouwen in de overheid

De formatie van een nieuw kabinet wil maar niet lukken; 17 maart jongstleden hebben wij als gemeente de landelijke verkiezingen gefaciliteerd. Het proces kenmerkt zich door het over en weer uitsluiten van partijen en het heeft een negatieve invloed op het vertrouwen van de burger. Voor een gemiddelde burger is het niet te begrijpen. We spreken de hoop uit dat er snel een nieuw kabinet komt.

Kim Putters, directeur van het Sociaal Cultureel Planbureau stelt daarover: " sinds de verkiezingen in maart en de tweede lockdown is er een cocktail van onderwerpen waar mensen boos over zijn of waar ze zich zorgen over maken: corona, de Toeslagenaffaire, de woningcrisis. Mensen lopen vast in systemen van de overheid. Dat geeft onzekerheid." Er is een kleine groep mensen in de samenleving die radicaliseert en zich afwendt van de overheid. Tegelijkertijd en dat is de paradox waar we mee te dealen hebben: voor een deel komt het wantrouwen voort uit een *teveel* aan vertrouwen, namelijk het idee dat een overheid van alles en nog wat kan oplossen. Dit speelveld ervaren we ook op lokaal niveau en daarom zullen we nog meer investeren in relaties met inwoners, ondernemers, verenigingen, belangenorganisaties, buurgemeenten en partners over de landsgrenzen heen. Daarnaast zullen we er rekening mee moeten houden dat we op lokaal niveau gaten moeten dichten die op andere niveaus worden veroorzaakt. De schuldhulpverlening aan slachtoffers van de Toeslagenaffaire illustreert dit.

1.4. Corona

We zijn er nog niet vanaf, maar we komen wel in een nieuwe fase. De nieuwe versoepelingen zijn op 25 september ingegaan. We ruilen de anderhalve meter in voor de corona-pas. Hoewel we stap voor stap uit de lockdowns komen, is de situatie nog niet genormaliseerd. Economisch staan we er goed

voor, maar her en der zijn er klappen gevallen bij ondernemers en zzp-ers. Vanuit gezondheidsoogpunt constateren we een hoge vaccinatiegraad van onze inwoners in onze gemeente: we staan in de top 10 van Nederland, iets om trots op te zijn. Niettemin zijn er ook inwoners overleden en anderen ervaren nog steeds chronische klachten. De immateriële impact van Covid-19 mag niet onderschat worden. Onze herstelagenda bestaat uit het digitale platform Verenigt-U, waarmee we allerlei groepen en individuen met elkaar verbinden en het eenmalige Coronafonds met financiële bijdragen voor verbinding, herstel en hervorming van diverse groeperingen in onze gemeente.

Door corona hebben we een versnelling gemaakt met toepassingen van digitaal werken en vergaderen. In 2022 gaan we deze werkvormen weer meer combineren met werken op kantoor en overleggen in elkaars aanwezigheid. We gaan op zoek naar hybride vormen en maatwerk, daarover meer in de paragraaf bedrijfsvoering.

1.5. Limburg en de Euregio

Onze plek in Limburg, in de zuidwesthoek van de stedendriehoek Maastricht-- Sittard-Geleen -- Heerlen, en evenzo onze plek in de Euregio met de nabijheid van België en Duitsland lijkt zo vanzelfsprekend. Toch is deze unieke ligging ook de basis voor bijzondere zorgen en kansen. Bezorgd zijn we om de luchtkwaliteit, die negatief wordt beïnvloed door industrie en verkeer uit onze (internationale) omgeving. Een aanpak met eigen lokale meetpunten en samenwerking met de provincie en omliggende gemeenten moet ons beter in positie gaan brengen in deze complexe thematiek. Mede op aangeven van uw raad hebben we daarvoor structureel € 20.000 beschikbaar gesteld (en € 96.000 incidenteel).

Kansen zien we in de samenwerking op Zuid-Limburgs niveau, met het NOVI-traject als veelbelovend perspectief. De samenwerking in het Middengebied wordt geanalyseerd met een mid-term-review. In lijn-50-verband zetten we de intensieve samenwerking op het terrein van de Omgevingsvisie en Verantwoord op Weg voort. Evenals de citta-slow beweging met het groeiende netwerk van ambassadeurs.

1.6. Watersnood

Ook de watersnood in juli van dit jaar liet ons ervaren hoe weinig landsgrenzen ertoe doen. Water stroomt naar de laagste plek. De extreme regenval medio juli zorgde voor ongekennde taferelen. In België en Duitsland vielen menselijke slachtoffers. In onze regio gelukkig niet, maar de materiële schade en immateriële gevolgen zijn immens. De Wet tegemoetkoming schade bij rampen (Wts) is door het kabinet van toepassing verklaard. Op verzoek van het ministerie hebben we zo een concreet mogelijke inschatting van de materiële schade in onze gemeente gemaakt: 1,9 miljoen euro. Voor 85% schade aan wegen en landschap en 15% inzet en inkomstenderving. Op het moment van opstellen van dit voorwoord is nog niet bekend in welke mate de Wts de schade zal vergoeden. In Zuid-Limburgs verband neemt de Veiligheidsregio initiatief voor een evaluatie van de crisisaanpak en kijkt daarbij ook over de grenzen.

1.7. Robuust

Robuustheid van organisatie en bestuur blijkt van eminent belang in het huidige tijdsbeeld. In het afgelopen anderhalf jaar zijn er meerdere onverwachte gebeurtenissen op ons pad gekomen: corona, bestuurlijke spanningen en watersnood. Met de wetenschap dat nu nog onbekende voorvallen ons ook in de toekomst zullen blijven verrassen moeten we investeren in veerkracht en speelruimte om het onverwachte op te vangen. Dat is dan ook de titel van deze begroting: robuust uit de crisis. We gaan voor een realistische begroting, waarin zoveel mogelijk geanticipeerd wordt op de onzekerheden waar we momenteel mee te maken hebben. En waarin we buffers, zoals onze reserves op peil houden om tegenslagen te kunnen opvangen.

2. Financiële ontwikkelingen

2.1. Solide basis

We zijn verheugd te constateren dat de gemeentefinanciën zijn verbeterd. Ons jarenlange beleid gebaseerd op prudentie draagt daaraan bij. Voor 2022 spelen vooral vijf externe ontwikkelingen een rol.

- Daar waar vorig jaar het beeld nog was dat de herverdeling van het gemeentefonds een negatief effect heeft, blijkt dit anno medio september 2021 een positief effect te zijn. Dit heeft ons doen besluiten in de begroting 2022-2025 de eerdere gecalculeerde negatieve bijstellingen in de begroting 2021-2024 terug te draaien. Er is nog geen voorschot genomen op een positief herverdeeeffect, want we hebben nog niet alle informatie binnen. Bovendien voldoen we daarmee aan de Provinciale richtlijn. De vooruitzichten zijn nog te onzeker.
- Op landelijk niveau heeft de rijksoverheid extra geld voor Jeugdzorg beschikbaar gesteld naar aanleiding van een uitspraak van de arbitragecommissie: het rijk moet gemeenten compenseren voor de tekorten na de decentralisatie van de jeugdzorg. Het gaat in eerste instantie over een extra bijdrage voor het jaar 2022, en overeenstemming over de op te nemen stelpost voor 2023-2025.
- Het woonplaatsbeginsel in de jeugdzorg gaat per 1-1-2022 in. De exacte effecten hiervan zijn nog onzeker, omdat zowel de algemene uitkering als de verwachte lasten lager zullen uitvallen. Vooralsnog is ingeschat dat het positieve effect €500.000 groot is.
- De recente presentatie van de Rijksbegroting en de Algemene Politieke Beschouwingen maakt duidelijk dat het kabinet vele miljarden extra uittrekt voor diverse onderwerpen, waaronder klimaat, woningmarkt, veiligheid; welke effecten dit voor de gemeentebegroting

heeft is nog niet geheel duidelijk, maar in de trap-op-trap-af systematiek kunnen we uitgaan van een plus.

- De uitkomsten van de septembercirculaire 2021 zijn bij het schrijven van deze aanbiedingsbrief nog niet exact bekend voor onze gemeente. Door een fout van het Rijk in de rekenmodellen hebben we de exacte uitkomst voor onze gemeente nog niet kunnen verwerken in deze begroting; we zullen u via een separate begrotingswijziging informeren over de uitkomsten van de septembercirculaire 2021.

2.2 Nagenoeg gelijkblijvende lasten voor inwoners

Als gevolg van dit financiële beeld kiezen wij ervoor de OZB-verhoging te beperken tot de overeengekomen prijsstijging van 1,5%.

De tarieven voor leges blijven gelijk aan het niveau van 2021, evenals de forensenbelasting en toeristenbelasting. Gelet op ontwikkelingen in de lijn 50 regio doen wij het voorstel om de toeristenbelasting niet in het komende begrotingsjaar, maar vanaf 2023 te verhogen van € 1,70 per overnachting naar € 2,00 per overnachting.

De verhoging van het vastrecht tarief van de afvalstoffenheffing hebben we weten te beperken tot 2,6%.

3. Investeren in mensen en ruimte: de plannen voor 2022

3.1. Voorzieningenniveau op peil

We zijn trots op het goede voorzieningenniveau in Eijsden-Margraten. Onze talrijke verenigingen - het cement van de samenleving - bieden nog steeds een gastvrije plek voor inwoners in al hun verscheidenheid. Ons subsidiebeleid ondersteunt hun inzet. Kwetsbare mensen kunnen een beroep doen op een ruimhartig stelsel in het sociaal domein. Onze wegen, dorpen en omgeving liggen er goed bij. Onze inwoners waarderen dat. De burgerpeiling geeft een hoge tevredenheid van onze inwoners aan, met name over de staat van de buurt en de bereidheid tot maatschappelijke inzet als burenhulp. Maar deze goede scores betekenen niet dat we gaan achterover leunen. Integendeel. Ook komend jaar wordt er volop geïnvesteerd in mensen en in groen & grijs. Daarbij hanteren we de in 2019 door uw raad vastgestelde prioritaire thema's, te weten:

- Leefstijl
- Landschap en landbouw
- Duurzaamheid
- Wonen

In 2021/2022 zijn de opgaveteams samengesteld en aan de slag. In de programmabegroting is per programma separaat een onderdeel “prioritair thema” opgenomen. Hiermee wordt in kaart gebracht wat we binnen die context willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en hoeveel middelen daarvoor beschikbaar zijn. Dit alles vanuit een zakelijke en realistische invalshoek, rekening houdend met onze bescheiden schaal en gebruikmakend van de expertise en verbondenheid van onze inwoners, ondernemers en verenigingen.

In de volgende paragrafen gaan we op een aantal inhoudelijke speerpunten voor 2022 in.

3.2. Positieve gezondheid en welzijn

Een voorwaarde voor een goed en gelukkig leven is gezondheid. Dat is meer dan afwezigheid van ziekte. Met het leefstijl-thema investeren wij in bewegen, gezond en lokaal eten, vitaliteit en meedoen. Daarvoor organiseren we vele activiteiten in partnerschap met huiskamers, verenigingen, scholen, kinderopvang en vele professionele partners. Steeds vaker ook doen we dat kern- of dorpsgericht. Het bestrijden van laaggeletterdheid is ook een element dat extra aandacht krijgt. We zijn ons er steeds meer van bewust dat het goed kunnen verwerken en uitdragen van schriftelijke taal noodzakelijk is om volwaardig deel te nemen aan de samenleving.

In 2022 investeren we met een gevarieerd welzijnsbeleid € 4,2 miljoen in vitale inwoners en gemeenschappen.

Daarnaast besteden we in het sociaal domein €16,4 miljoen aan de uitvoering van de 3 decentralisaties: Participatiewet € 7,3 miljoen (inclusief Wsw), Wmo € 4,2 miljoen en Jeugdwet € 4,9 miljoen.

3.3. Inburgering van Statushouders en huisvesting amv-ers

We verwelkomen statushouders door goede huisvesting en maatschappelijke begeleiding bij hun inburgering. Op dit moment onderzoeken we de kwaliteit en kwantiteit van de huisvesting. Daarnaast bereiden we ons voor op de nieuwe Inburgeringswet, die de regie over inburgering van erkende vluchtelingen weer bij gemeenten legt. We maken werk van de taakstelling. Met onze nieuwe sociale dienst SEM gaan we een integrale aanpak voor deze groep ontwikkelen en uitvoeren gericht op een voorspoedige integratie.

In september 2021 hebben we onze medewerking verleend aan de vestiging van maximaal 50 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) in de gebouwen van Via Jeugd op de Keerdeberg. Ook deze groep heeft recht op een adequate opvang. We bouwen aan een goede relatie en tussen omwonenden, Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, de gemeente en Via Jeugd.

3.4. Koestering van het landschap en tradities

Het besef dat ons landschap - de Maas, het heuvelland, het plateau - waardering en bescherming verdient is groter dan ooit. Het behoud, het onderhoud en de beleving ervan hebben onze hoogste prioriteit. In het kader van het project 'Buitengewoon Buitengebied' krijgt de gebiedsdifferentiatie, alsmede het 'anders boeren', zoals natuurinclusieve landbouw en meer aandacht voor de biodiversiteit, de volle aandacht. Niet alleen lokaal, maar ook in het samenwerkingsverband 'Middengebied', waarin wij een trekkersrol vervullen. Van oudsher zijn hoogstamboomgaarden en zacht fruit onderdeel van ons landschap en onze eetcultuur. De verwevenheid met de veiling in Margraten en het programma als 'korte keten zeker weten' zullen we ook komend jaar intensief volgen en versterken.

Samen met een delegatie uit uw Raad gaan we op zoek naar de mogelijkheden om een lokaal landschapsfonds in te richten. Ook bezoekers weten ons landschap steeds meer te waarderen. Het aantal overnachtingen in ons landschap heeft de nagestreefde verdubbeling bereikt. Onze inspanningen zijn nu gericht op versterking van de kwaliteit binnen de toeristische verblijfssector.

Ook ons immaterieel erfgoed blijven we koesteren. Zoals ons dialect, het den-inhalen en de cramignon. Daarnaast ook de herdenking in het kader van Liberation, dat we zeker na realisatie van het Visitor Centrum op de Amerikaanse Begraafplaats, blijven uitdragen en in ere houden. Het jaarlijkse Liberation Concert hebben we qua financiering weer veilig gesteld in de begroting.

3.5. Duurzaamheid

Het kabinet heeft 6,8 miljard uitgetrokken om de klimaatcrisis te lijf te gaan en te investeren in duurzaamheid. Op lokaal niveau trekken we € 15 en € 3 miljoen uit voor het isoleren van woningen en andere verduurzamingsmaatregelen; binnen het bestaande beleid zijn de maatregelen verruimd.

3.6. Woningcrisis te lijf

Net als in de rest van Nederland kampen wij met een grote vraag naar (vooral betaalbare) woningen. Wij gaan voor voldoende passende en betaalbare woningen in alle 15 dorpskernen van onze gemeente, met name voor starters, senioren, doorstromers en bijzondere woonurgenten. Voor Sint Geertruid en Banholt zijn de plannen in uitvoering. Voor Gronsveld staan het woonzorgcomplex van Envida en enkele kleinere

plannen op de rit. In Margraten de Bloesemgaard en de Sprinkstraat. Voor de andere dorpen bereiden we nieuwe plannen voor waarbij Mheer en Oost-Maarland als eerste aan de orde zijn.

3.7. Omgevingsvisie en gebiedsontwikkelingen

Ook al wordt de Omgevingswet telkens uitgesteld, wij gaan voortvarend verder met het ontwikkelen van een Omgevingsvisie, lokaal en in lijn 50-verband. Met die visie borgen we kwaliteit en creëren we ruimte voor gewenste ontwikkelingen.

Bijzondere aandacht is er voor gebiedsontwikkelingen, zoals de Poort van het Heuvelland, centrumontwikkelingen Cadier en Keer en planologische ontwikkelingen van het stationsgebied In Eijsden.

3.8. Openbare ruimte

in 2021 zijn de nieuw ingerichte Diepstraat en de gereconstrueerde Bukel in gebruik genomen, in 2022 gaan we diverse nieuwe reconstructies ter hand nemen: in Margraten, Eijsden, Terhorst en Herkenrade. De grootste klus is de reconstructie van het riool in Cadier en Keer (€ 5,5 miljoen), die over de jaren 2022 t/m 2024 wordt uitgespreid. We stellen extra geld voor onderhoud openbare ruimte beschikbaar (€ 75.000) en we draaien de bezuiniging op onderhoud sportvelden van vorig jaar terug, zodat we kunnen zorgdragen voor optimale kwaliteit. Daarnaast investeren we in het vergroten van de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mindervaliden.

4. Bestuur en Organisatie

4.1. Onze nieuwe loot: SEM

In 2021 hebben we een nieuw team toegevoegd aan onze organisatie: Sociale Zaken Eijsden-Margraten, kortweg SEM. Na een turbo implementatie, waarbij continuïteit van dienstverlening voor de cliënten prioriteit nummer 1 was, gaan we nu lokale inkleuring van het domein werk en inkomen vormgeven. Ook daarbij staat onze missie "dichtbij het leven" centraal. Door toevoeging van dit team zal onze formatie met ongeveer 8 fte groeien.

4.2. TOEM

We blijven investeren in de kwaliteit van de organisatie en de mensen die er in werken. Meer dan ooit realiseren we ons dat de mensen die werken voor de gemeenschap in Eijsden-Margraten het verschil kunnen en moeten maken. Dat vergt aandacht, visie, een lerende cultuur en ruimte voor ontwikkeling.

In 2021 zijn we gestart met een nieuw organisatie ontwikkeltraject. TOEM staat voor toekomstbestendige organisatie Eijsden-Margraten, een organisatie die resultaatgericht is en veerkracht en wendbaarheid toont. Anno 2022 betekent dit: voortdurend in ontwikkeling en oog voor vitaliteit van de mens en de teams. Het ziekteverzuim hebben we weten terug te dringen van 9,5% tot 5%. Maar we moeten alert blijven en een terugval voorkomen. We hebben het budget voor ziek/peik/expertise op niveau gebracht om dienstverlening op peil te kunnen houden bij onvoorziene omstandigheden.

4.3. Dienstverlening

Dichtbij mensen, dat is de slogan van onze dienstverlening. In het coronajaar hebben we veel dienstverlening digitaler gemaakt: de fixi-app voor meldingen in de openbare ruimte, veel burgerzaken-producten via de website. Onze inwoners hebben dit geruisloos geaccepteerd, ze waren er klaar voor. Mensen verwachten van publieke dienstverlening dat die deskundig, begripvol en eerlijk is. Daarop gaan we onze processen zoals brievenafhandeling en telefonie inrichten. Op grond van onze missie “dichtbij het leven” wordt in 2022 vanuit een gefaseerde aanpak verdere uitvoering gegeven aan het in 2020 ontwikkeld dienstverleningsconcept op basis van serviceformules. Dit betekent onder meer dat we het fysieke servicepunt in Eijsden in stand zullen houden.

4.4. Bestuurlijke vernieuwing en burgerparticipatie

2021 is een jaar vol bestuurlijke spanningen geweest. Wat in de volksmond de IKL-affaire is gaan heten, heeft uiteindelijk geleid tot het aftreden van onze toenmalige burgemeester.

Op het moment van schrijven van dit voorwoord vindt er in opdracht van de burgemeester Cox een extern onderzoek plaats naar mogelijke onregelmatigheden. Burgers konden daarvoor meldingen doen. De uitkomst van dit onderzoek moet worden afgewacht. De conclusies en aanbevelingen zullen we gebruiken voor het versterken van onze bestuurskracht.

Het platform bestuurlijke vernieuwing is samengesteld uit leden van de raad, college en ambtenaren en is *het* gremium om verbeteringen voor samenwerking tussen de drie 'klokken' raad-college-organisatie te bedenken en voor te stellen.

In 2022 gaan we - in samenwerking met de griffie- verder actiever inzetten op burgerparticipatie en daarover explicieter communiceren naar uw raad.

5. Proces en voortgang

5.1. Uitgangspuntennotitie is basis

De voorbereiding van deze begroting hebben we anders aangepakt dan voorgaande jaren. Bij de totstandkoming van de uitgangspuntennotitie hebben we uw raad in drie stappen geconsulteerd; via een ambtelijke presentatie van de voorstellen, daarna een inventarisatieronde per raadsfractie en

tenslotte de raadsbehandeling van de uitgangspuntennotitie 2022. Deze aanpak is ingegeven door het platform bestuurlijke vernieuwing en gericht op een versterking van de informatiepositie en de kaderstellende rol van uw raad. We hebben de inbreng van de raadsfracties en het standpunt van ons college dan ook transparant en overzichtelijk weergegeven in het onderdeel 'van Uitgangspuntennotitie naar Begroting'. Dit kunt u vinden onder het hoofdstuk "Financiële begroting".

5.2. Doorrekenen van staten en technische bijstellingen

De uitgangspuntennotitie is de opmaat geweest voor de programmabegroting 2022-2025. De doorrekening van de begroting, staten personeel, investeringen, reserves en voorzieningen en geldleningen hebben nog geleid tot aanpassing van het saldo van de uitgangspuntennotitie. In het onderdeel "Financiële begroting" hebben wij de aansluiting van de uitgangspuntennotitie 2022-2025 naar begroting 2022-2025 gemaakt. Tevens treft u hier een overzicht aan van de gestelde vragen, de reactie van ons college en de gedane toezeggingen tijdens de behandeling van de uitgangspuntennotitie op 7 september 2021.

De begroting 2022-2025 sluit met de navolgende saldi:

2022 € 131.999 positief, 2023 € 160.502 positief, 2024 € 146.341 negatief en 2025 € 232.861 positief. Zoals gezegd zijn deze saldi gebaseerd op de meicirculaire 2021 en wordt u later via een 1e begrotingswijziging geïnformeerd over de uitkomsten van de septembercirculaire.

Het verschil tussen het saldo van de uitgangspuntennotitie en de begroting 2022-2025 wordt gedetailleerd toegelicht bij het onderdeel 'van uitgangspuntennotitie naar begroting'. In grote lijnen wordt het verschil voornamelijk veroorzaakt door doorrekening van verplichte staten zoals personeel, investeringen, geldleningen, en reserves en voorzieningen. Daarnaast zijn uit de behandeling van de uitgangspuntennotitie in de raad als ook door nog nagekomen collegebesluiten nog enkele mutaties doorgevoerd.

Onderstaand is het saldo van de begroting 2022-2025 weergegeven. Naast dit saldo is ook het structureel en reëel begrotingsevenwicht van belang. In dit overzicht is het saldo 'gezuiverd' van incidentele baten en lasten. Het overzicht van het gestructureerd en reëel begrotingsevenwicht vindt u onder de financiële begroting, onderdeel incidentele baten en lasten.

	2022	2023	2024	2025
saldo uitgangspuntennotitie 2022-2025	203.398	283.509	179.326	652.304
saldo begroting 2022-2025	131.938	160.502	-146.342	232.861
Verschil	-71.460	-123.007	-325.668	-419.443

Leeswijzer

Ook dit jaar wordt de programmabegroting digitaal gepresenteerd, via de applicatie Pepperflow. De programmabegroting is een omvangrijk geheel vol financiële, cijfermatige gegevens en tekstuele toelichtingen hierop. Om u hierin wegwijs te maken en er tevens voor te zorgen dat u uit de programmabegroting de maximale informatie haalt, is deze leeswijzer opgesteld.

Anders dan in 2020, toen in de begroting 2021 enkele aanpassingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de begroting 2020, zijn in de begroting 2022 geen aanpassingen doorgevoerd. De verslagregels BBV zijn opnieuw als leidraad gebruikt om de begroting 2022 samen te stellen.

De programma-opzet in de begroting 2022 is identiek aan die in de begroting 2021, inclusief de in de programmastructuur geïntegreerde Prioritaire Thema's. Voor de programma's geldt dat:

- Aansluiting is gemaakt met de eerder bepaalde strategische kaders;
- Ze nauw aansluiten bij Dichtbij het Leven;
- De harmonie tussen op het oog soms schijnbare tegenstellingen tot uitdrukking komt in de programma's;
- De Prioritaire thema's erin zijn geïntegreerd.

Onderstaand worden de programma's genoemd. Tevens worden de titels van de programma's kort toegelicht:

- In Programma 1 Mens & Samenleving staan de mensen centraal die met elkaar in harmonie leven. Vanwege de connectie tussen het samenleven en de gebruiken en de rituelen komt in dit programma ook de harmonie met het verleden tot uitdrukking. Het prioritaire thema Lifestyle is geïntegreerd in dit programma.
- In Programma 2 Landschap & Natuur wordt invulling gegeven aan de balans tussen het landschap, de natuur en de ontwikkeling. Het prioritaire thema Landschap en Landbouw is geïntegreerd in dit programma.
- In Programma 3 Klimaat & Energie ligt het accent op de vraagstukken rondom het realiseren van een duurzame samenleving, waarbij invulling wordt gegeven aan de klimaat- en energie-opgaven waar deze gemeente voor staat. Het prioritaire thema Duurzaamheid is geïntegreerd in dit programma.
- Programma 4 Wonen & Mobiliteit geeft invulling aan wonen in een prettige leefomgeving met passende voorzieningen die goed ontsloten zijn. In dit programma wordt aangegeven hoe

omgegaan wordt met veranderende woon- en leefbehoeften. Het prioritaire thema Wonen is geïntegreerd in dit programma.

- Programma 5 Bestuur & Bedrijfsvoering is geen inhoudelijk programma maar vooral een programma waarin het financieel beleid, openbare orde, samenwerking en dienstverlening worden samengebracht.

De begroting 2022 bevat net als de begroting 2021 per programma Kerntaken en Prioritaire Thema's. Rechtstreeks onder deze thema's worden de doelstellingen concreet doorvertaald naar de 3W-vragen.

De programmabegroting bestaat uit drie onderdelen:

- Programmabegroting.
- Paragrafen; Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat in de programmabegroting en -rekening een aantal paragrafen verplicht wordt opgenomen. De paragrafen zijn bedoeld als planning en verslag over het in de komende jaren voorgenomen beleid ten aanzien van beheersmatige aspecten op een achttal (limitatieve) gebieden.
- Financiële begroting; In dit onderdeel is een recapitulatie van de baten en lasten voor het begrotingsjaar, en meerjarig opgenomen. Voorts vindt u hier een overzicht van de incidentele baten en lasten inclusief toelichting van de individuele posten, het overzicht structureel begrotingssaldo, de investeringsstaat 2022-2025 stand en verloop reserves en voorzieningen, een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen en een overzicht omtrent de opbouw van de algemene uitkering 2022-2025.

Programma 1: Mens & Samenleving

Wij leven in een tijd van fundamentele veranderingen in de samenleving. De verzorgingsstaat met verzekerde rechten op overheidsvoorzieningen verandert naar een samenleving met meer zelfredzame mensen die eigen verantwoordelijkheid mogen en moeten nemen voor zichzelf en hun (sociale) omgeving. Hoewel deze veranderende samenleving de nodige onzekerheid met zich meebrengt – ook voor onze inwoners – biedt het ook kansen. Onze gemeente heeft een sterke culturele identiteit, een rijk verenigingsleven en goede (algemene)voorzieningen. Door actieve en zelfredzame inwoners kan de aanwezige kracht maximaal worden benut. Een goede kwaliteit van leven voor al onze inwoners in een inclusieve samenleving* is ons streven, hetgeen naadloos aansluit bij het Cittaslow- gedachtegoed en Dicht bij het Leven- filosofie.

**Een inclusieve samenleving is een samenleving waar iedereen tot zijn recht kan komen. Het maakt niet uit welke culturele achtergrond, gender, leeftijd, talenten of beperkingen iemand heeft. Iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij.*

1.0 Prioritair thema: Lifestyle

Omschrijving

Een goede kwaliteit van leven voor al onze inwoners in een inclusieve samenleving is ons streven waar iedereen mag en kan meedoen en waarin sprake is van een inclusieve economie. Dit sluit naadloos aan bij het Cittaslow-gedachtegoed dat we voor ogen hebben. Een gedachtegoed waarin we binnen de maatschappelijke ontwikkelingen en de behoeften van onze inwoners en gemeenschappen verder bouwen aan een veerkrachtige en vitale samenleving.

Vanuit deze optiek wordt sinds 2020 nadrukkelijk accent gelegd op het thema positieve gezondheid gericht op het versterken van de individuele en collectieve kracht waarin de individuele gezondheid, welzijn en participatie centraal staat. Daarnaast komt binnen dit thema het accent te liggen op gezonde voeding geënt op het stimuleren van bewust consumeren en produceren.

Rondom het programma Lifestyle staan we voor de volgende uitdagingen:

- Jongeren aan het bewegen krijgen/houden en gezonde voeding stimuleren
- Ouders bewust maken van gezonde levensstijl

- Vitaliteit en gezondheid ouderen stimuleren
- Zelfredzaamheid versterken en actieve deelname aan c.q. participeren in de culture, sociale, natuurlijke omgeving stimuleren
- Faciliteiten bieden t.b.v. bewegen en ontmoeten in en rondom de kernen
- Stimuleren van een inclusieve economie/gemeenschap, waarin ieder waarde kan toevoegen
- Producenten, leveranciers en maatschappelijk middenveld een actieve bijdrage laten leveren aan een gezonde leefstijl en voeding met aandacht voor gezonde scholen, gezonde winkels, gezonde kantines en gezonde restaurants waarbij lokaal voedsel de basis vormt
- Toerisme en immaterieel erfgoed laten aansluiten bij de ambities van de prioritaire thema's en de ambitie dat de gemeente Eijsden-Margraten in 2024 Cittaslow ademt.

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de geschetste opgaven komt de focus te liggen op de volgende ontwikkelingen:

1. We streven naar een hogere positieve gezondheid ("hoofd") met als doel dat iedere burger weet waar hij/zij zorg/hulp kan vinden en deze ook kan krijgen.
2. We bevorderen het bewegen ("lichaam") met als doel dat eenieder op eigen wijze in beweging komt voor de gezondheid van zichzelf en eventueel voor anderen en de omgeving.
3. We faciliteren het invulling geven aan een zinvolle tijdsbesteding ("handen") met als doel dat eenieder op eigen wijze bijdraagt aan de gemeente Eijsden-Margraten, via werk, vrijwilligerswerk, verenigingsleven, of anderszins.
4. We stimuleren het bewuster produceren en consumeren van producten ("hart"), zodat ondernemers en producenten als ook consumenten zich meer dan nu, bewust zijn van de maatschappelijke impact van zijn of haar koop (consumptie)gedrag.

Wat willen we bereiken?

1.0.1 Bevorderen van positieve gezondheid gericht op bewegen, vitaliteit en participeren

Een breed palet aan educatieve-, culturele-, ontmoetings- en sport- en bewegingsactiviteiten die onze gemeente ondersteunt en/of organiseert is voor iedereen (ongeacht leeftijd, gezondheid, sociale en economische omstandigheden) zoveel mogelijk bereikbaar, betaalbaar en toegankelijk.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Breed palet activiteiten

Er wordt geïnvesteerd in sport- beweging en ingezet op samenhang tussen sportstimulering, actieve leefstijl, positieve gezondheid en kwaliteit van leven van al onze inwoners, jong en oud, met of zonder beperkingen.

Burgerinitiatieven

We sluiten aan bij lokale initiatieven en lokale coalities. Er is sprake van specifieke aandacht voor dit vraagstuk in ten minste twee kernen.

Gevarieerde hulp en ondersteuning

Wij dragen zorg voor het door onze kwetsbare inwoners verkrijgen van de juiste mate van hulp en ondersteuning, zowel kwalitatief als kwantitatief. Daarbij zetten wij in op het zo veel als mogelijk door de client zelf en/of zijn sociaal netwerk voorzien in deze ondersteuning dan wel het verwijzen van de client naar het voorliggende veld, onder andere door inzet van de participatiecoach. Bieden eigen inzet of het voorliggende veld onvoldoende mogelijkheden, zetten wij maatwerkvoorzieningen in.

Inzet buurtcoach

Het programma van de buurtcoaches sluit aan bij de doelstellingen in het sociaal domein en is gericht op participatie.

Wij faciliteren ontmoetings-, culturele en beweegactiviteiten voor ouderen en mensen met beperkingen. We investeren in JOGG (jongeren op gezond gewicht)

Meedoen inwoners

De gemeente werkt samen in partnerschap met de verenigingen.

Meer Bewegen voor Ouderen wordt gefaciliteerd.

Participatiecoach

De werkwijze van de Participatiecoach is gericht op bevordering van een gezonde en actieve, participatieve leefstijl bij inwoners (jong en oud). Het uitgangspunt is dat meedoen wordt gestimuleerd en (nieuwe) (beweeg)activiteiten geïnitieerd en begeleid.

Project eenzaamheid

Onder het motto 'positieve gezondheid' kijken wij samen met inwoners naar mogelijkheden op het gebied van zingeving en meedoen in de maatschappij. Daarnaast zetten ook onze zorgpartners zich in tegen eenzaamheid en zijn er tal van mooie (burger)initiatieven alsook bijvoorbeeld de 'week van de eenzaamheid', lokaal ook bekend als de 'week van de ontmoeting'. Het doel van het aansluiten bij het landelijke actieprogramma. 'Eén tegen eenzaamheid' is om lokale en landelijke initiatieven met elkaar te verbinden om eenzaamheid zo nóg gericht aan te pakken.

Sportakkoord

Met de participanten van het sportakkoord wordt het uitvoeringsprogramma 2022 vastgesteld.

De focus ligt op:

- Sportief en gezond opgroeien
- Meedoen door bewegen
- Sterk en Vitaal verenigingen
- Bewegen in de buitenruimte.

Wat willen we bereiken?

1.0.2 Stimuleren lokale voedsel economie

Vanuit het oogpunt van duurzaamheid, het bevorderen van gezondheid, de transitieopgaven binnen de landbouwsector en de kwaliteiten die de lokale terroir bezit, liggen er kansen om een inclusieve lokale economie te bevorderen die waarde toevoegt aan de gemeenschap, specifiek gericht op het stimuleren van de lokale voedsel economie.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Faciliteren lokale voedselketens

In 2022 wordt een bijdrage geleverd aan initiatieven die de lokale en regionale voedselketens versterken. Dit doen we door het leveren van ondersteuning, advies, onderzoek en het (mede) creëren van draagvlak vanuit de principes van Green Destination. Hierbij wordt de relatie met het Middengebied en de NOVI Zuid-Limburg gelegd.

Meer specifiek wordt in 2022 de Plateau Hub, een digitaal platform voor vraag en aanbod van lokale en regionale producten, ondersteund. Tevens wordt het project Zeker (W)eten voortgezet, burgerparticipatie rondom Lokaal Voedsel gecontinueerd, het stroopgedachtegoed verder op de kaart gezet, en innovatieve binnen de fruitsector gestimuleerd.

Realiseren belevingscentrum

In 2022 wordt ingezet op de doorontwikkeling van een aantal hot-spots, waarbij de omgeving Hoogcruts (op het Plateau), omgeving Heerdeberg (in het Middenteras) en omgeving Eijsden (in het Maasdal) onderdeel centraal staan.

Stimuleren burgeractivatie

In 2022 wordt het stimuleren van burgeractivatie op grond van het principe "verbinden, verankeren en loslaten", inhoudende inwoners oproepen, initiatiefkracht aanspreken en faciliteren van initiatieven die een bijdrage leveren aan de lokale voedselgemeenschap/economie verder gecontinueerd en verdiept.

De ondersteuning van de werkgroep Lokaal Voedsel wordt verdere gecontinueerd en de community Cittaslow wordt verder uitgebouwd.

Wat willen we bereiken?

1.0.3 Stimuleren van bewuste productie en consumptie

Ingezet wordt op het stimuleren van bewuste productie en consumptie van duurzame voeding

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Bijdrage leveren aan meervoudige waardecreatie van lokale ondernemers

In 2022 wordt de Cittaslow Community en het lokale initiatief Lokaal Voedsel verder uitgebouwd, gericht op het toeristisch/recreatief aanbod met bewuste productie en consumptie van duurzame voeding versterken. Hierbij zal verbinding gelegd worden met ontwikkeling binnen het Middengebied en Novi Zuid-Limburg, waarbij de focus is gericht op de doorontwikkeling van de agrarische sector richting natuurinclusieve landbouw.

Investeren in bewustwording

We investeren in 2022 verder in het stimuleren van bewuste productie en consumptie van duurzame voeding door

- de ingezette lijn in 2021 rondom bewustwording en een bewustwordingscampagne verder uit te bouwen.
- het ontsluiten van inspirerende belevingsplekken binnen de gemeente die bijdragen aan de bewuste consumptie en productie. Hierbij wordt onder meer gedacht aan een drietal gebieden in onze gemeente: omgeving Hoogcruts, omgeving Heerdeberg en omgeving Eijsden.

1.1 Kerntaak: Sociaal Domein

Het Sociaal Domein gaat over mensen en hun directe omgeving, niet om producten en diensten en niet over het toepassen van protocollen en uitvoering van de regels van “het systeem”. De inwoners staan centraal. Zij hebben een belangrijk aandeel in het oplossen van problemen en de regie

daarover. Daar waar nodig vindt ondersteuning plaats. Het ondergeschikt maken van het systeem aan het belang van de inwoner en de directe omgeving is de basis van een toekomstbestendig en dus ook een financieel gezond Sociaal Domein.

Er zullen altijd mensen zijn die tijdelijk of permanent niet zelfredzaam zijn en geen regie over hun leven kunnen voeren. Deze mensen moeten wij blijven ondersteunen en een vangnet blijven bieden. In dat geval zorgen wij voor kwalitatief goede hulp en ondersteuning.

1.1.1 Budgettair neutrale uitvoering Wmo, Participatiewet en Jeugdwet

Er wordt gestreefd naar een budgettair neutrale uitvoering van de Wmo, Participatiewet en de Jeugdwet. Het uitgangspunt is ook hier: niet meer, maar ook niet minder hulp en ondersteuning dan noodzakelijk.

Het aantal inwoners dat een beroep doet op professionele hulp en ondersteuning en de bijbehorende uitgaven worden gestabiliseerd.

Begeleiding WMO

Op basis van de ervaringen de afgelopen jaren alsook de monitoring t.a.v. deze begeleiding wordt deze zorg per 2022 opnieuw ingekocht waarbij de inkoop van deze zorg weer een stuk wordt doorontwikkeld. Daarnaast voeren we een pilot uit om een (klein) deel van deze zorg voorliggend op te kunnen pakken via een waakvlamfunctie.

Leerlingenvervoer

In regionaal verband wordt onderzocht in hoeverre de huidige verordening voldoende aansluit bij de vraagstukken in de praktijk. Daarnaast wordt ook gekeken naar de wijze van de inzet van leerlingenvervoer in relatie tot de jeugdwet.

De huidige benadering ten aanzien van het leerlingenvervoer wordt vooral vormgegeven vanuit het perspectief onderwijs. Naar de toekomst toe wordt gekeken of dit ook verbreed kan worden naar de jeugdwet.

Mantelzorgcompliment

De waardering van mantelzorgers blijft geborgd. Het niveau van mantelzorgondersteuning en een geldelijke bijdrage voor mantelzorgcompliment handhaven wij.

Omnibuzz

Onderzoek naar alternatieve invulling van Collectief Vraagafhankelijk Vervoer zal worden uitgevoerd. De randvoorwaarden hierbij zijn kostenbesparingen op de uitvoeringsorganisatie en borging van de continuïteit.

SZMH

De uitvoering van de Participatiewet wordt niet meer door SZMH, maar in eigen beheer uitgevoerd. Vanwege grote samenhang met de wet inburgering, zal bij de keuze om de Participatiewet zelf uit te gaan voeren, onlosmakelijk verbonden zijn dat onze gemeente dan ook de Wet Inburgering in eigen beheer uitvoert.

1.1.2 Ondersteunen kwetsbare inwoners

Onze kwetsbare inwoners (jong en oud) worden ondersteund opdat zij in hun eigen leefomgeving zo lang mogelijk kunnen blijven wonen met goede kwaliteit van leven, deel kunnen nemen in de samenleving en zich persoonlijk kunnen ontwikkelen.

Informele zorg

We faciliteren informele zorg en breiden algemeen toegankelijke welzijns- en zorgvoorzieningen (het voorliggende veld) uit, met als doel om maatwerkvoorzieningen alleen in te zetten indien algemeen toegankelijke voorzieningen geen of onvoldoende oplossing bieden.

Maatwerkvoorzieningen

Wij stellen maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp beschikbaar voor kwetsbare inwoners, wanneer er geen andere voorliggende alternatieven zijn.

De korting van 20% op de eigen bijdrage (abonnementstarief, niet inkomensafhankelijk) voor maatwerkvoorzieningen WMO wordt afgeschaft.

Participatiecoach

De participatiecoach zet een samenwerking op rondom meedoen met o.a. huisartsen, lokale (sport)verenigingen en aanbieders, scholen en maatschappelijke organisaties.

Realiseren levensloopbestendige woningen

Ook in 2022 zal ten aanzien van nieuwe woningbouwinitiatieven aangestuurd worden op het realiseren van levensloopbestendige woningen. In onze lokale woonvisie is immers vastgelegd dat meer duurzame woningen voor onder meer ouderen en jongeren aan onze woningvoorraad moeten worden toegevoegd. Met duurzaamheid wordt in deze zowel energetisch als levensloopbestendig bedoeld, zodat mensen, ook als zij ouder worden of lichamelijke beperkingen krijgen, makkelijker in hun woning kunnen blijven wonen.

Zo zal in 2022 aangestuurd worden op levensloopbestendige woningbouw, als planologisch invulling wordt gegeven aan de uitbreidingsplannen in Oost-Maarland, Mheer en Sprinkstraat en Bloesemgaard te Margraten. Deze aansturing geldt uiteraard ook voor andere in 2022 te ontvangen woningbouwinitiatieven.

1.1.3 Maatschappelijke vraagstukken

Maatschappelijke vraagstukken en/of hulp- en ondersteuningsvragen van onze inwoners worden benaderd vanuit de bredere context, binnen onderling verbonden beleidskaders en in dialoog met de inwoners en hun sociale omgeving. Daarbij richten wij de focus op resultaat en passen zoveel mogelijk maatwerk toe.

Actieplan Jeugd

Aan de actielijnen uit het actieplan Jeugd wordt uitvoering gegeven:

1. Regierol Consulenten: Middels het voeren van regie is er meer grip op de indicaties zorg en ondersteuning welke geleverd wordt. Een onderdeel van deze regievoering is het kritischer beoordelen van de ingezette ondersteuning.
2. Beoordeling hulpvraag en inzet voorliggende voorzieningen bij hulpvraag:
 - Voorliggende voorzieningen worden standaard meegenomen in de beoordeling van de hulpvraag.
 - Maatwerk voorzieningen worden waar mogelijk afgeschaald naar voorliggende voorzieningen.
 - Samenwerking met participatiecoach wordt verder geïntensiveerd.
 - Dossier analyse heeft plaatsgevonden. De aanbevelingen van de analyse worden opgepakt in 2022.
3. We blijven in het Sociaal Domein monitoren door middel van dashboards.

Subsidie afspraken welzijnsinstellingen

De subsidieafspraken met de maatschappelijke partners zijn taak- en resultaatgericht waardoor er betere sturing kan plaatsvinden.

Transformatieplan

In 2019 is het beleidskader Jeugd Zuid-Limburg door de gemeenteraad vastgesteld. In het beleidskader zijn vier prioriteiten vastgesteld, namelijk: normaliseren, integrale hulp en regie (1G1P1R), in control, sturen op resultaten.

Onder het uitgangspunt 'in control' hangt de bekostiging van de jeugdhulp die gemeenten inkopen. Deze inkoop wordt in Zuid-Limburg samen gedaan met gemeente Maastricht als centrumgemeente. In het uitvoeringsplan Transformatie wordt het proces beschreven hoe de 16 Zuid-Limburgse gemeenten invulling geven aan de doelen die ze samen willen bereiken. De huidige zorgcontracten in de regio lopen af. Met ingang van 1 januari 2023 moeten nieuwe, meerjarige contracten met aanbieders zijn afgesloten waarbij het jaar 2022 met name wordt gebruikt om dit alles te ontwikkelen en voor te bereiden. Het transformatieplan sluit aan op landelijke ontwikkelingen zoals de Norm voor Opdrachtgeverschap en de voorgenomen wijziging van de Jeugdwet. Hiermee wordt landelijk gestuurd op het formaliseren en versterken van de regionale samenwerking.

De samenwerking blijft, voortvloeiend uit het vastgestelde Beleidskader Jeugd Zuid-Limburg, is ook 2022 er op gericht dat we als regio door gezamenlijk op te trekken zorgen voor gemeenschappelijk beleid, uniformering van regelingen (en daarmee beperking van de administratieve lasten), gezamenlijke inkoop van zorgaanbod en leveranciers- en contractmanagement. Het uitgangspunt is zoveel mogelijk regionaal met ruimte voor lokale invulling. De toegang tot de jeugdhulp is en blijft een lokale verantwoordelijkheid.

Nieuw woonplaatsbeginsel

Per 1 januari 2022 gaat de Wet wijziging woonplaatsbeginsel Jeugdwet van kracht. Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet regelt welke gemeente (financieel) verantwoordelijk wordt. Het huidige woonplaatsbeginsel is gebaseerd op de woonplaats van de gezagsdrager van een jeugdige. Het nieuwe woonplaatsbeginsel gaat uit van de woonplaats waar de jeugdige staat ingeschreven op het moment van de zorgvraag.

Het nieuwe woonplaatsbeginsel zal een financieel gunstig effect hebben omdat een deel van de jeugdigen niet meer onder onze (financiële) verantwoordelijkheid valt. Dit zullen bijna uitsluitend jeugdigen zijn met verblijf. Vanaf 2022 zal derhalve ook een deel van de beheersmaatregelen kunnen worden aangepast naar de nieuwe situatie.

GIK-J

Er heeft in het kader van de aanbesteding Gesloten en Intensief Klinische Jeugdhulp Zuid-Limburg (GIK-J) per januari 2023 een intensief dialoogproces plaatsgevonden met één partner. Dit betreft een samenwerkingsverband tussen de vier huidige aanbieders Xonar, Koraal, Mondriaan en Via Jeugd. De zogenaamde Combinatie Koraal.

De samenwerkende 16 gemeenten en de Combinatie Koraal moeten het volledig met elkaar eens zijn over zowel de tarieven als de inhoudelijke doelen van deze aanbesteding. Deze doelen zijn onder meer het verminderen van het aantal jeugdigen in deze vormen van jeugdhulp, het verkorten van de opnameduur door het verbeteren van de onderlinge samenwerking en de samenwerking met de jeugdige zelf, (pleeg)ouders/verzorgers, procesregisseurs en het omliggende veld. Hierdoor verbetert de zorg aan deze zeer kwetsbare doelgroep jeugdigen en wordt de zorg in de toekomst vaker in de eigen woon- of thuissituatie gegeven. De onderhandelingen lopen tot op heden nog.

1.1.4 Eigen kracht van onze inwoners

Bij elk maatschappelijk vraagstuk gaan wij uit van eigen kracht van onze inwoners en maatschappelijke partners en wij handelen daarnaar: ze krijgen maximale ruimte om initiatieven te nemen en te realiseren.

Resultaat gerichte afspraken professionele instellingen

Sturing op inzet professionele instellingen in het voorliggend veld vindt plaats door middel van resultaatgerichte afspraken. Dit maakt dat we beter in staat zijn om (bij) te sturen.

Vernieuwen aanpak informele zorg

Voor informele zorg wordt ingezet op professionele ondersteuning om adequate herstart van vrijwillige activiteiten na de coronacrisis te realiseren.

De zorgaanbieders voor huishoudelijke hulp blijven kampen met een personeelstekort en hanteren een steeds langere wachtlijsten.. Bij de toegang wordt specifiek gewezen op die mogelijkheid van een PGB om huishoudelijke hulp bij een particuliere, eventueel uit eigen sociale netwerk., in te kunnen kopen.

Met de Adviesraad Ondersteuning en Participatie Eijssden-Margraten vindt regelmatig overleg plaats inzake maatschappelijke vraagstukken.

1.2 Kerntaak: Vitale inwoners en gemeenschappen

Een sterke gemeenschap met vitale inwoners onderscheidt zich door de aanwezigheid van een grote individuele en collectieve kracht. Mede daardoor ontstaat er een breed pallet aan algemene voorzieningen en activiteiten. Deze ontstaan vaker door burgerinitiatieven waarbij enthousiaste vrijwilligers een trekkersrol nemen. Mensen vallen niet buiten hun gemeenschap door ziekte, beperking, gebrek aan middelen of bijvoorbeeld een andere achtergrond. Recht op gezond en veilig leven is een van de fundamentele rechten van elk mens. Bescherming, bewaking en bevordering van en gezond en veilig leven voor al onze inwoners behoort tot onze basistaken. Speciale aandacht daarbij verdienen onze inwoners in een kwetsbare positie. Een gezond en veilig leven is ook een belangrijke factor voor de verhoging van de zelfredzaamheid en bevordert de actieve participatie aan de maatschappij.

Duurzame en toekomstbestendige sport- beweeg- cultureel-maatschappelijke-en onderwijsactiviteiten en accommodaties vormen het fundament voor goede kwaliteit van leven in onze gemeente.

1.2.1 Eigen verantwoordelijkheid

Onze inwoners zijn in staat eigen verantwoordelijkheid en verantwoordelijkheid voor kwetsbare inwoners te nemen.

Inzetten op eigen verantwoordelijkheid

Via professionele welzijnsorganisatie bieden wij maatschappelijk werk, jeugd en jongerenwerk, opvoedondersteuning aan.

Wij faciliteren vrijwilligers organisaties, burgerinitiatieven, informele zorg en mantelzorg,

Participatiecoach

De participatiecoach wordt ingezet om de kansen voor participatie voor kwetsbare inwoners te vergroten.

1.2.2 Gelijke kansen inwoners om mee te doen in de samenleving

Onze inwoners hebben gelijke kansen om mee te kunnen doen in de samenleving.

Clientondersteuning

Wij stellen onafhankelijke cliëntenondersteuning, informatie- en advies en (activerende) begeleiding beschikbaar voor onze kwetsbare inwoners.

Inkomen en maatschappelijke participatie

Wij ondersteunen onze inwoners op het gebied van werk en inkomen en maatschappelijke participatie.

Eijsden-Margraten is aangehaakt bij drie projecten die door SZMH worden uitgevoerd. Het betreft een specifieke aanpak voor drie doelgroepen: statushouders, jongeren en 45-plussers. De aanpak voorziet erin dat consulenten een lagere caseload hebben en daardoor meer tijd hebben die ze kunnen investeren in deze doelgroepen, met als te bereiken doel een snellere uitstroom uit de uitkering.

Gebleken is dat deze activiteiten niet aan de doelstellingen hebben voldaan en niet tot een snellere uitstroom hebben geleid. De maatschappelijke impact is klein. Daarom worden vanaf 2021 deze projecten niet meer doorgezet.

Maatwerkvoorzieningen

Wij stellen algemeen toegankelijke en maatwerkvoorzieningen beschikbaar en bieden hulp en maatschappelijke ondersteuning aan kwetsbare inwoners.

Onderwijsachterstandenbeleid

Samen met de lokale partners binnen het onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzalen en de jeugdgezondheidszorg wordt het beleidsplan onderwijsachterstandenbeleid opgesteld. Samen met deze partners wordt ingezet op een gelijke start voor elk kind om zo onderwijsachterstanden tegen te gaan. We willen dat alle kinderen dezelfde ontwikkelkansen hebben ongeacht hun achtergrond of situatie en dat kinderen in onze gemeente in een veilige en gezonde omgeving kunnen opgroeien.

In Maastricht-Heuvelland is er consensus gevonden in de visies en ambities op de verschillende onderdelen binnen het onderwijsachterstandenbeleid.

1.2.3 Gelijke kansen inwoners op ontwikkelen talent en gezond/veilig leven

Onze inwoners hebben gelijke kansen om gezond en veilig te leven en hun talenten te blijven ontwikkelen.

Investeren in gelijke kansen voor iedereen

We investeren in:

- Gezondheidsbevordering, project kansrijke start, jeugdgezondheidszorg, preventie en vroegtijdige signalering van maatschappelijke en/of gezondheidsproblemen;
- Deelname aan peuteropvang en taalontwikkeling.
- Maatschappelijke begeleiding statushouders

De projecten Buurtgezinnen, Home-start, BOR worden niet gecontinueerd. Genoemde preventieve interventies zijn niet voldoende effectief gebleken in Eijsden-Margraten en ze hebben niet bijgedragen

aan de beleidsdoelen om te normaliseren. Het gebruik van deze interventies was zeer miniem. Ze hebben, in deze gemeente, niet voldaan aan de verwachtingen.

1.2.4 Kwaliteit accommodaties

De kwaliteit van de gemeentelijke accommodaties is geborgd.

Kwaliteit gemeentelijke accommodaties

De kwaliteit voor de instandhouding van het gemeentelijk Vastgoed is geborgd in het uitvoeringsprogramma “onderhoud gemeentegebouwen”.

1.3 Kerntaak: Culturele identiteit

Materieel en immaterieel cultureel erfgoed heeft de functie van ‘sociaal cement’: het verstevigt de sociale cohesie in een gemeenschap. Het is wat mensen met elkaar bindt. Cultureel erfgoed draagt bij aan de identiteit en het karakter van de gemeente. Erfgoed biedt ook kansen: het draagt bij aan hoogwaardig toerisme, wat op zijn beurt weer economische groei bevordert. Daarnaast draagt cultureel erfgoed bij aan een prettig woon- en leefklimaat in onze gemeente.

1.3.1 Behoud kernkwaliteiten fysieke leefomgeving

Behoud en bescherming van de kernkwaliteiten van de fysieke leefomgeving richt zich op:

- de historische kernen en het buitengebied;
- de monumenten en ander gebouwd erfgoed (zoals de beeldbepalende panden).

Behoud en bescherming monumenten, historische kernen en buitengebied

1. In 2021 zal voor de gemeente Eijsden-Margraten een kerkenvisie worden opgesteld.
2. Voor wat betreft het buitengebied wordt verwezen naar 2.1 Buitengewoon Buitengebied.

1.3.2. Versterken Cultureel erfgoed

Het cultureel erfgoed blijft zichtbaar en wordt meer beleefd.

Het cultureel erfgoed blijft zichtbaar en wordt meer beleefd

- > We geven uitvoering aan de Beleidsnota Cultureel Erfgoed 2018-2021 en steunen initiatieven die hier op aansluiten.
- > In het kader van de vastgestelde Visie VTE ZL zal worden ingezet op het beter beleefbaar maken van de Zuid-Limburgse verhalen (immaterieel en materieel erfgoed) en toeristisch-recreatieve kernkwaliteiten. Bijvoorbeeld het beter ontsluiten en toegankelijk maken van cultureel erfgoed door o.a. thematische beleefroutes en andere producten.
- > Waar mogelijk en relevant (identiteit versterkend) wordt binnen culturele c.q. erfgoed projecten een verbinding gemaakt met andere beleidsterreinen.
- > Nieuwe en ingeplande evenementen/initiatieven worden getoetst aan de vastgelegde speerpunten m.b.t. onze culturele identiteit en beoordeeld op maatschappelijke relevantie.
- > Waar mogelijk wordt gestreefd naar burgerparticipatie zodat onze culturele identiteit wordt verankerd en doorontwikkeld binnen de samenleving.
- > De focus ligt op het zichtbaar en beleefbaar maken van immaterieel erfgoed.

- > Het ontwikkelingstraject van de Motie Samenklank heeft plaatsgevonden in 2021 en de uitvoering wordt wegens corona verplaatst naar 2022.
- > Het duurzame jaarprogramma (educatie, monitoring, clean-up activiteiten en kunstprojecten t.b.v. bewustwording duurzaamheid & milieu), voortvloeiend uit de Nedvang Subsidie, wordt uitgevoerd.
- > SKEM cultuureducatie plus twee aanvullende activiteitenprogramma's wordt geïmplementeerd bij acht basisscholen in de gemeente.
- > Gemeente-specifieke projecten m.b.t. taalvaardigheid en laaggeletterdheid, voortvloeiend uit het Bibliotheekwerk, worden uitgevoerd.
- > Een extra bijdrage van het Rijk à € 62.505 is geoormerkt voor kunst en cultuur. In 2021 wordt de invulling ontwikkeld, in 2022 worden de projecten geïmplementeerd.
- > Vier culturele projecten binnen het Corona Task Force traject worden in 2021 opgestart en in 2022 geïmplementeerd.

1.3.3 Rekening houden met gebouwd erfgoed

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wordt telkens rekening gehouden met gebouwd erfgoed.

Erfgoed verankerd in ruimtelijke ontwikkelingen

Erfgoed wordt integraal verankerd in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, e.e.a. in lijn met de Woonvisie Eijsden-Margraten als ook binnen het programma Buitengewoon Buitengebied, het project Midenterras en het traject Omgevingsvisie.

We zetten in op herbestemming van leegstaand erfgoed en sturen op een geschikte invulling vanuit andere beleidsterreinen zoals toerisme (Visie Vrijtijdseconomie Zuid-Limburg) en wonen (structuurvisie Wonen Zuid-Limburg).

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren					
Programma 1: Mens & Samenleving					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut	1,00% 2019	1,00%	1,00%
Kinderen in uitkeringsgezinnen	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut	3,00% 2019	4,00%	6,00%
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	12,9% 2020	11,7%	11,9%
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,50% 2020	1,20%	1,20%
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,30% 2020	0,30%	0,30%
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners	GMSD	66 2020	67	70
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0 2019	1,8	2,4
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	14 2019	22	26
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,30% 2020	1,40%	1,70%
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	LISA	510,4 2020	705,2	795,9
Netto participatiegraad	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	67,80% 2020	69,00%	68,40%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut	2,00% 2019	1,00%	2,00%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS	168,9 2020	322,2	459,7
Personen met een lopend re-integratietraject	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	44,7 2020	199,7	202

Niet sporters	%	RIVM	50,70% 2016	49,31%	48,70%
---------------	---	------	----------------	--------	--------

Kaderstellende documenten

- Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht Heuvelland 2022.
- Actieplan Sociaal Domein Maastricht Heuvelland 2018-2019.
- Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Eijsden-Margraten 2019.
- Verordening Jeugdhulp Eijsden-Margraten 2019.
- Centrumregeling verwerving Jeugdhulp Zuid-Limburg 2019.
- Verwijsindex risicojongeren.
- Subsidieregeling innovatiemiddelen niet vrij toegankelijke jeugdhulp.
- Beleidsregel ondersteuningsmogelijkheden jeugd.
- Preventie- en handhavingsplan jeugd en alcohol Zuid-Limburg 2021-2024.
- Centrumregeling verwerving WMO-ondersteuning en beschermd wonen.
- Regionale toekomstagenda informele ondersteuning en zorg.
- De nota Gezondheidsbeleid Zuid-Limburg 2020-2023 'Zuid Springt Eruit'
- Regionaal plan beschermd thuis.
- Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet Maastricht Heuvelland 2017.
- Uitvoeringsbesluit boetes participatiewet MH 2017.
- Beleidsnota schuldhulpverlening Eijsden-Margraten 2018-2021.
- Beleidsregels Bijzondere bijstand en Regeling tegemoetkoming premie aanvullende zorgverzekering.
- Verordening persoonsgebonden budget/ begeleid werken wet sociale werkvoorziening gemeente Eijsden-Margraten 2011.
- Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2016.
- Verordening handhaving Participatiewet, IOAW en IOAZ 2016.
- Verordening individuele inkomenstoeslag Participatiewet 2015.
- Verordening individuele studietoelage Participatiewet 2015.
- Verordening re-integratie en tegenprestatie Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2016.
- Verordening wachtlijstbeheer Wet sociale werkvoorziening gemeente Eijsden-Margraten 2011.
- Beleidsregel subsidies maatschappelijke accommodaties (in eigendom van vereniging of stichting) gemeente Eijsden-Margraten 2018.
- Verordening GR leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland gemeente Eijsden-Margraten 2014.
- Perspectief dienstverlening rondom het kind.
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Eijsden- Margraten 2015.
- Verordening Wet Kinderopvang Eijsden-Margraten 2011.

- Uitvoeringsbesluit Kinderopvang op basis van Sociaal medische indicatie (SMI)
- Verordening ruimte en inrichtingseisen Peuterspeelzaal werk.
- Verordening kwaliteitseisen peuterspeelzaal werk.
- Beleidsplan bibliotheekwerk heuvelland gemeenten 2008-2011.
- Subsidieverordening Welzijn Eijsden-Margraten 2017.
- Kadernota accommodatiebeleid 2017.
- Meerjarenonderhoudsplan Sportaccommodaties 2015.
- Verordening materiële en financiële gelijkstelling onderwijs Eijsden-Margraten 2012.
- Verordening leszwemmen gemeente Eijsden-Margraten 2018.
- Beleidsplan Cultureel Erfgoed 2018-2021.
- Subsidieverordening Cultureel Erfgoed.
- Erfgoedverordening Eijsden-Margraten eerste wijziging 2016.
- Subsidieverordening Kerkelijke Rijksmonumenten Cultureel Erfgoed.
- Nota bouwstenen kunst en cultuur 2014-2018.
- Regeling adviescommissie Kunst en Cultuur.
- Sportakkoord Heuvelland in beweging gemeente Eijsden-Margraten.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan het programma Mens & Samenleving :

- Centrumregeling inkoop Jeugd.
- Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD Zuid Limburg).
- Omnibuzz.
- MTB Regio Maastricht NV.
- Stichting Podium24.
- Annex BV / Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland (SRIMM).
- Anti Discriminatie Voorziening Limburg.
- Regionale samenwerking leerplicht RMC.
- Regionale samenwerking leerlingenvervoer.

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Bijlage Sociaal Domein

Monitor Sociaal Domein

De laatste jaren zijn de lasten binnen programma 1 Mens & Samenleving flink gestegen, met name door de toename van de lasten als gevolg van de open einde regeling rondom de Jeugdzorg en Wmo. In het najaar van 2019 zijn wij daarom gestart met het opstellen van uitgebreide monitoring t.a.v. het Sociaal Domein om zo een beter inzicht te krijgen in de toegekende arrangementen en kosten alsook inhoudelijke informatie voor bijvoorbeeld het (bij)sturen van het beleid en het opstellen van beheersmaatregelen. Dit heeft mede geleid tot een stabilisatie van de kosten op een aantal onderdelen.

Hoe ziet de monitor eruit?

Medio 2020 is de ontwikkeling t.a.v. alle basisinformatie afgerond. In 2021 bestaat de monitor uit twee dashboards voor zowel Wmo en Jeugd die op maandelijkse basis worden samengesteld en uitvoerig intern besproken. De monitor bevat zowel financiële als inhoudelijke informatie t.a.v. nagenoeg elk onderdeel van de Wmo en Jeugdwet. In 2022 zal ook Participatie worden toegevoegd aan deze monitor om zo een totaal beeld van het Sociaal Domein te kunnen presenteren. Deze monitoring wordt voortdurend doorontwikkeld.

Plan-Do-Check-Act (P-D-C-A)

De monitor geeft veel informatie over de ontwikkelingen. Dit betreft zowel gewenste als ongewenste ontwikkelingen op basis waarvan eventueel bijsturing nodig kan zijn. Na aanleiding van het geconstateerde in de monitoring worden waar nodig aanvullende en verdiepende analyses gemaakt. Dit vormt de basis voor het al dan niet inzetten van eventuele beheersmaatregelen en/of beleidsmatige plannen en wijzigingen. Het effect van de ingezette maatregelen wordt vervolgens gemonitord waarna opnieuw afwegingen worden gemaakt t.a.v. de geconstateerde feiten. Daarmee is de P-D-C-A cyclus rond.

Waar sturen wij op?

Vanuit de informatie die voorhanden is, bestaat een redelijk volledig en goed beeld van de situatie, trends en bijzonderheden binnen de Wmo en Jeugdwet. Hetgeen wij binnen de monitoring constateren, zetten wij af tegen de gewenste (bestuurlijke) ontwikkelingen en kaders. Hiermee creëren wij inzicht, overzicht en uitzicht. De in deze begroting voorgestelde besparingsopties komen mede daaruit voort. Voor het onderdeel participatie bestaat vanuit de informatie de voorheen van SZMH werd ontvangen eveneens een redelijk volledig beeld van de situatie, middels de monitor kunnen de effecten van de uittreding alsmede de autonome effecten binnen Participatie worden gemonitord en afgezet tegen de (gewenste) bestuurlijke ontwikkelingen en kaders.

We sturen onder andere op aantallen en kosten t.a.v. beschikkingen, cliënten en aanbieders. Verder monitoren we de meldingen, aanvragen, doorlooptijden, etc. Dit delen wij in naar de verschillende

onderdelen binnen de Wmo , Jeugd en Participatie waardoor een gerichtere aanpak mogelijk wordt gemaakt. Verder sturen we ook via de vastgestelde KPI's zoals bijvoorbeeld de KPI's in deze begroting en de KPI's die benoemd staan in het actieplan jeugd. Wanneer op bepaalde indicatoren 'afwijkingen' worden geconstateerd, worden hiertoe aanvullende analyses gemaakt.

Ontwikkelingen 2022 en verder

Het Sociaal Domein is volop in ontwikkeling, zowel landelijk als regionaal als lokaal. Het jaar 2022 zal een jaar zijn waarin diverse grote(re) dossiers worden doorontwikkeld. Dit zijn onder andere:

Invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel bij Jeugd en de hierbij behorende herverdeling van middelen;

Het anticiperen op de nieuwe lokale situatie na de doorgevoerde wijzigingen t.a.v. het woonplaatsbeginsel;

Het uitwerken van de nieuwe inkoopstrategieën gericht op meer grip t.a.v. Wmo en Jeugd en de voorbereidingen t.a.v. nieuwe inkooptrajecten;

De implementatie van een nieuwe applicatie t.b.v. Wmo , Jeugd en Participatie met als doel te komen tot een betere informatievoorziening;

Het verder ontwikkelen van mogelijkheden in het voorliggende veld;

Het uitbreiden van thematisch ingestoken resultaatonderzoeken en monitoring van de diverse onderdelen binnen de Wmo en Jeugd waar nodig.

Het verder inbedden van het lokaal team Participatie in de afdeling Mens en Samenleving.

Aanpak in 2022

In het jaar 2021 is een de monitoring verder doorontwikkeld. Het jaar 2022 wordt wederom een jaar van de verdieping en voorbereiding t.a.v. de monitoring Jeugd en Wmo op de inhoudelijke wijzigingen die uiteraard ook financiële gevolgen (kunnen) hebben. Voor Participatie zal in 2022 de monitoring worden opgezet en geïntegreerd in de monitoring van de rest van het Sociaal Domein. Het doel is om nog meer 'in control' te komen t.a.v. de verschillende elementen in het Sociaal Domein door deze vooral ook meer met elkaar te verbinden. Zo wordt ook met name geïnvesteerd in betere monitoring t.a.v. het voorliggende veld en de hierbij behorende samenwerkingspartners.

Wat gaat het kosten?

Programma 1 Mens & Samenleving				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten				
1.0 Lifestyle	-103.500	-103.500	-103.500	-103.500
1.1 Sociaal Domein	-16.447.331	-16.565.613	-16.682.010	-16.701.634
1.2 Vitale inwoners en gemeenschappen	-4.233.544	-4.309.258	-4.230.427	-4.257.321
1.3 Culturele identiteit	-241.978	-250.302	-250.300	-255.085
Totale lasten	-21.026.353	-21.228.673	-21.266.237	-21.317.539
Baten				
1.0 Lifestyle	0	0	0	0
1.1 Sociaal Domein	7.218.124	6.770.590	6.659.409	6.567.233
1.2 Vitale inwoners en gemeenschappen	450.355	423.255	423.255	423.255
1.3 Culturele identiteit	0	0	0	0
Totale baten	7.668.480	7.193.846	7.082.664	6.990.489
Saldo programma voor resultaatbestemming	-13.357.873	-14.034.827	-14.183.573	-14.327.051
Mutaties	-93.408	-96.540	-96.540	-96.540

reserves				
Saldo programma na resultaatbestem ming	- 13.451.2 81	-14.131.367	-14.280.113	-14.423.591

Programma 2: Landschap & Natuur

De dorpskernen van de gemeente Eijsden-Margraten zijn omgeven en verbonden door een groot en mooi buitengebied. In dit buitengebied werken, wonen en recreëren vele mensen. Vele vraagstukken komen in het unieke en authentieke Zuid-Limburgse landschap dat Eijsden-Margraten herbergt bij elkaar. De landschappelijke kwaliteiten die gekenmerkt worden door fijschaligheid en diversiteit en het aanwezige cultuur historisch erfgoed vormen de unieke waarden van ons buitengebied. Het landschap vormt het basiskapitaal voor een gezond leef- en verblijfsklimaat en bepaalt de belevingswaarde voor inwoner, recreant en toerist.

Het realiseren van een gezonde, duurzame balans tussen landschappelijke en economische waarden in het buitengebied met ruimte voor toerisme, recreatie en ontwikkeling van de agrarische sector is een uitdaging waar we in onze gemeente op zoek naar zijn hoe hier op verantwoorde wijze invulling aan te geven.

2.0 Prioritair thema: Landschap en landbouw

Omschrijving

We streven naar een samenleving die het landschap waardeert en waarbij iedereen zich verantwoordelijk voelt voor het landschap en hier actief aan bijdraagt.

Om de ruimtelijke opgaven die voortvloeien uit het klimaatakkoord, de voortgaande verstedelijking en de heroriëntatie van de landbouw met behoud van draagvlak te kunnen verwezenlijken is een 'landschapsinclusief' omgevingsbeleid nodig: een aanpak die ervoor zorgt dat landschapskwaliteit volwaardig meeweegt bij de planning en uitvoering van projecten. Derhalve streven we naar een landschap inclusiever omgevingsbeleid. Het landschap is van iedereen en de landschapskwaliteit wordt nadrukkelijker betrokken en geprioriteerd bij maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen.

Daarnaast hebben we de ambitie om het groenblauwe landschappelijke raamwerk met meer authentieke landschapselementen en betere ecologische verbindingen uit te breiden. Tevens streven we naar een kwalitatief hoogwaardiger en kleinschaliger landschap met een betere bodem- en biodiversiteit.

Voor wat betreft de landbouwsector streven we naar een krachtige natuurinclusieve landbouw passend binnen ons fijschalig en waardevolle landschap, waar ruimte is voor diversiteit, (nieuw)

ondernemerschap, een slagvaardige herinvulling van vrijkomende agrarische bebouwing en waarbij de gemeenschap trots is op de gevestigde agrarische sector in de gemeente en vraagt om lokale producten die dichtbij ontsloten worden.

Rondom het programma Landbouw, Landbouw en Plattelandseconomie staat de gemeente Eijsden-Margraten voor een aantal opgaven:

- Een duidelijke visie voor het buitengebied, waarin met respect voor de kwaliteit van het landschap, ruimte blijft voor ontwikkeling. Een visie die in samenspraak met de samenleving en de raad wordt opgesteld.
- Een transitie van de landbouw met als doel een vitale, toekomstbestendige en duurzame agrarische sector in harmonie met milieu, natuur en landschap realiseren zonder verdere ontsiering van het landschap.
- Nieuwe vormen van beheer van het landschap bewerkstelligen waarbij naast de agrarische sector ook de lokale samenleving een bijdrage levert.
- Het behouden en versterken van het kleinschalig landschap; een landschap is ons unique selling point.

Het verbinden van onderzoek en ondernemerschap in het streven naar het vergroten van de voedselproductie, distributie en consumptie op lokaal niveau (e.e.a. naar voorbeeld van de regio Sud-Tirol). Zie ook het programma lifestyle.

- Ketensamenwerking (korte ketens) met aandacht voor regionale en lokale productie en een circulaire distributieketen (e.e.a. naar voorbeeld van de regio Sud-Tirol). Zie ook het programma lifestyle.

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de geschetste opgaven komt de focus te liggen op het toekomst geven aan het buitengebied waarbij het landschap en de agrarische sector in verbinding met de samenleving wordt doorontwikkeld.

Concreet zijn de ontwikkelingen gericht op een natuur- en inclusieve aanpak middels het introduceren van nieuwe beheermodellen voor het landschap, het versterken van het landschap door aanplant van 8.301 bomen in de periode 2020-2024 en het vergroten van de waardering van en de bijdrage aan het landschap. Daarnaast betreft het ontwikkelingen gericht op het toekomst geven aan de transitie van de landbouwsector met aandacht voor herbestemming van vrijkomende locaties en het verbinden van ondernemerschap met de lokale samenleving.

Wat willen we bereiken?

2.0.1 Behoud van een agrarische sector voor de toekomst

Binnen de landbouwsector in Eijsden-Margraten zijn een tweetal omvangrijke ontwikkelingen gaande, die vragen om een actieve bijdrage vanuit de gemeente:

- * Het aantal landbouwbedrijven neemt af, hetgeen betekent dat complexe vraagstukken rondom herinvulling van vrijkomende agrarische bebouwing aan de orde is;
- * De landbouw is de grootste ruimtegebruiker op het platteland en daarmee een belangrijke beheerder van het landschap. Een intensieve wijze van boeren heeft effecten op de natuur en onze gezondheid. Vanuit deze optiek wordt dan ook ingezet op een transitie van de landbouw die gericht is op een natuurinclusieve landbouw, die de natuur minder belast, de biodiversiteit versterkt, zich richt op lokaal/regionale voedselketens en in staat blijft mede-hoeder te zijn van het unieke Zuid-Limburgse landschap.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Actieve transitieaanpak Landbouw

- * Op gemeentelijk niveau is een viertal pilots opgestart rondom agrarische bedrijven en worden in 2022 strategieën rondom maatwerk uitgewerkt,
- * Aangehaakt wordt bij het Middengebied voor wat betreft het inzetten van een vitaliteitsmanager voor de agrarische sector,
- * Tevens wordt aangehaakt bij het Middengebied naar het instellen van een onderzoek naar nieuwe verdienmodellen op het gebied van (agrarisch) landschapsbeheer,
- * Daarnaast wordt aangehaakt bij de initiatieven die vanuit de NOVI Zuid-Limburg gestimuleerd worden rondom Natuurinclusieve Landbouw,
- * De raad wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken rond de voortgang van deze acties en rondom lopende ontwikkelingen.
- * In 2022 worden kennissessies voor de gemeenteraad georganiseerd met als doel een goed beeld te vormen van ontwikkeling van de agrarische sector en de relatie in deze met het Buitengebied.

Wat willen we bereiken?

2.02 Versterken van het landschap door inzetten vergroeningsoffensief

Het Zuid-Limburgse landschap heeft een typisch en uniek karakter. De toekomst van dit landschap is niet vanzelfsprekend. Vanuit het landschapsontwikkelingsplan (LOP) wordt dan ook specifiek ingezet op het behouden en versterken van dit unieke landschap, de biodiversiteit en de cultuurhistorie van het landschap in Eijsden-Margraten. Dit landschap hebben we te leen, we mogen het gebruiken en moeten het bij voorkeur beter doorgeven aan de volgende generatie. We zijn er allemaal verantwoordelijk voor. Samen met onze inwoners, bezoekers, maatschappelijke partners en mede-overheden moeten we blijven investeren in de toekomst om ons unieke landschap in een betere toestand door te geven aan de volgende generatie.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Faciliteren IKL jaarprogramma

We gaan op zoek naar een partij of partijen die het jaarprogramma van IKL kunnen uitvoeren. Het jaarprogramma dat uitgaat van sturing en stimulering van participatie van inwoners en bedrijven bij het werken in het landschap gericht op soortenbescherming, landschapsontwikkeling, erfgoed en gezondheidsbevordering. Hierbij dient gedacht te worden aan onder meer werkdagen met de hoogstambrigade, de hakhoutbrigade, de buitenkrachtploeg en samenwerking met de basisscholen.

Faciliteren stichting "Limburg Bloeit Op"

In 2020 is de stichting "Limburg Bloeit Op" opgericht en samen met hen zal in 2022 de biodiversiteit en het aanleggen/meerjarig onderhouden van bloemrijke akkerranden/bermen worden voortgezet.

Stimuleren bewustwording

In 2022 wordt naast de andere genoemde activiteiten uitvoering gegeven aan het groenbeleidsplan, waarbij wordt ingezet op het stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven en het door de samenleving zelf laten ontwikkelen van groen dichtbij de jeugd, in wijken en op schoolpleinen.

Tevens wordt ingezet op het beschermen van de aanwezige natuurwaarden binnen de gemeente. Aan de hand van een natuurwaardenkaart wordt inzichtelijk gemaakt hoe deze naar de toekomst te beschermen, e.e.a. mede met het oog op de aanstaande Omgevingswet. Daarnaast wordt een werkprotocol opgesteld dat als uitgangspunt gehanteerd kan worden voor het uitvoeren van werkzaamheden in het buitengebied.

Uitvoeren Bomenplan

Bomenplan:

In de periode 2020 - 2023 worden 8.301 bomen geplant. Dit willen we bereiken door het aanplanten van solitaire bomen of lanen, vergroenen van de dorpsranden, het aanleggen van een Tiny Forrest, het uitgeven van 'herdenkingsbomen' bij speciale momenten (geboorte, huwelijken, jubilea) en het aanplanten van bos. In 2022 wordt hier verdere uitvoering aan gegeven.

Bomenbeleidsplan:

Op grond van een door de raad aangenomen motie zal een nieuwe inventarisatie worden uitgevoerd naar waardevolle en monumentale bomen om vervolgens het bomenbeleid van waardevolle en monumentale bomen te herijken.

2.1 Kerntaak: Buitengewoon Buitengebied

In deze kerntaak staat het buitengebied centraal. Hoe geven we verder vorm en inhoud aan ons kostbare landschap en welke inspanningen gaan we daarvoor verrichten? Belangrijke speler in ons buitengebied is de agrariër. Met het majeure project "Buitengewoon Buitengebied" krijgt deze doelgroep de komende jaren de gewenste, noodzakelijke aandacht. Onze visie "We zijn in harmonie met ons landschap en de natuur!" vormt de basis voor de komende jaren.

2.1.1 Borgen van de kwaliteiten van het Zuid-Limburgse landschap

Borgen van de kwaliteiten van het Zuid-Limburgse landschap.

Borgen kwaliteiten Zuid-Limburgs Landschap

- * Met gemeenten/overheden in Nederland, België en Duitsland worden de mogelijkheden voor een UNESCO-status verder verkend.
- * Samen met de Middengebied gemeenten wordt uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Landschap en landbouw, waaronder in 2022 onder andere voorzien is in de inzet van een vitaliteitsmanager Landbouw, alsmede de verdere aanpak naar aanleiding van de uitkomsten van de EO Wijersprijis in het Noordal.
- * De actiepunten vanuit de Richtinggevende Uitspraken/Manifest Buitengewoon Buitengebied welke door de raad zijn vaststelt, worden in uitvoering genomen. In dat licht zal in 2022 het proces om te komen tot gebiedsdifferentiatie in gang gezet worden.
- * In augustus 2020 is de gebiedsvisie Midenterras vastgesteld met daarin benoemd 9 ontwikkellocaties/ ontwikkelthema's. In 2022 wordt verder invulling gegeven aan deze ontwikkellocaties/ ontwikkelthema's.
- * Kansen rondom de realisatie van de ontwikkelingvisie Zuidelijk Maasdal worden nader verkend.
- * In 2022 worden mogelijkheden verkend om structureel te investeren in landschap, samen met maatschappelijke partners. In dat licht wordt ook samen met een werkgroep uit de raad en een projectgroep de mogelijkheden verkend (juridisch en financieel technisch) om in 2023 een landschapsfonds in te richten.
- * Verhaallijn Landschap: Op grond van de gebiedsvisie Midenterras Bemelen-Mesch zal in 2022 invulling gegeven worden aan het zevende ontwikkelgebied-/thema waarbij het verhaal van het Landschap in beeld wordt gebracht.
- * Voor de gemeenteraad worden in 2022 kennissessies georganiseerd, met als doel een goed beeld te vormen van het buitengebied, de ontwikkelingen die zich voor doen en om gezamenlijk kennis te

ontwikkelen rondom het functioneren van het buitengebied en in het bijzonder irt tot de agrarische sector (zie ook onderdeel 2.01).

2.1.2 Een duurzaam renderend Landschap

We streven naar een duurzaam renderend Landschap.

Uitvoering geven aan Visie VTE ZL

In het kader van de vastgestelde Visie VTE ZL wordt ingezet op een vrijetijdseconomie die bijdraagt aan de kwaliteiten van het Zuid-Limburgse landschap. In dit kader is een regionaal uitvoeringsprogramma opgesteld. Op lokaal niveau wordt hierop aangehaakt

2.2 Kerntaak: Openbare ruimte

De openbare ruimte is het visitekaartje van de gemeente. Het geheel van wegen, paden en pleinen, beken, groen, natuur en water bepalen mede de identiteit van onze gemeente. Een geslaagde openbare ruimte verleidt om er te verblijven en te ontmoeten. Als ook een plek waar inwoners en bezoekers zich thuis voelen. De inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte verdienen in dat kader structureel voldoende aandacht. Binnen het beleidsveld openbare ruimte staat het onderhoud van de plantsoenen, gazons, hagen, bomen en bosplantsoenen centraal. Expliciet is de keuze gemaakt om de openbare ruimte primair goed te onderhouden. Hierbij word uitgegaan van een onderhoudsniveau van een zo genaamde B-kwaliteit, sober en doelmatig. Dat geldt voor wegen, bermen, groenvoorzieningen, beken, fiets- en voetpaden. De dorpscentra en de gebieden om kerken krijgen extra aandacht.

Door nieuwe wetgeving is het niet langer meer mogelijk chemische middelen te gebruiken ter bestrijding van onkruid op verhardingen. Dit vraagt de komende jaren om een nieuwe aanpak rondom onkruidbestrijding.

Aanwezige groenstructuren leveren een belangrijke bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid in de kernen. Het beschermen en verder door ontwikkelen van waardevolle groenstructuren krijgt de komende jaren verder vorm.

Graag nodigen wij onze inwoners uit om mee te denken en te doen bij de inrichting, het gebruik en beheer van de openbare ruimte. Creatieve oplossingen voor het beheer van de groene ruimte, zoals groenadoptie, eigen initiatieven en ideeën van burgers, zijn welkom.

2.2.1 Kwalitatieve openbare ruimte

We willen een kwalitatieve openbare ruimte met aandacht voor de groenstructuren die een visitekaartje is voor inwoners, ondernemers en bezoekers en dat past binnen de kaders zoals de raad die heeft vastgesteld, rekening houdende met de participatie van inwoners. Uitgangspunt is dat de basis op orde is. (kwaliteitsniveau B)

Bevorderen Burgerparticipatie: we bieden ruimte voor participatie van inwoners voor het groenbeheer

- We ontwikkelen een digitaal beheersysteem, waardoor de inwoner inzicht krijgt in het gevoerde beheer en de beheerder krijgt inzicht in wat er door wie moet gebeuren en wat er al is gebeurd.
- We roepen de burgers op en faciliteren om eigen initiatief te tonen.
- We staan open voor alle activiteiten die een kwaliteitstoename opleveren en niet in strijd zijn met het gevoerde beheer, bijvoorbeeld het stimuleren van het vergroenen van tuinen.

De basis op orde: we continueren het groenonderhoud op kwaliteitsniveau B

We zullen in 2022 onze plantsoenen, hagen en bomen beheren gericht op functionaliteit volgens kwaliteitsniveau B, veiligheid en culturele waarde.

Openbare ruimte als visitekaartje behouden

We streven naar het onderhouden van de openbare ruimte op kwaliteitsniveau B (wegen, riolering, prullenbakken, bebording, etc.). De centra en aangewezen karakteristieke gebieden kennen een hoger kwaliteitsniveau.

Op basis van het geactualiseerde wegenbeleidsplan wordt vanaf 2022 het investeringsvolume vergroot om de kwaliteitsniveau B te kunnen blijven waarmaken voor wegen. Hiertoe verwijzen wij naar de paragraaf kapitaalgoederen van deze begroting.

Onlangs heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om extra in te zetten op onkruidbestrijding op verhardingen. We hebben deze wens ook vertaald in de begroting 2022-2025 en zorgen nu voor wat betreft de onkruidbestrijding ook weer voor onderhoudsniveau B.

Naast het onderhouden van de openbare ruimte investeren we ook in het upgraden van de kwaliteit van wegen en riolering. Voor deze toekomstige investeringen verwijzen we u naar de paragraaf Kapitaalgoederen.

In de begroting 2021 werd nog een bezuiniging vernoemd van € 100.000 op onderhoud sportvelden. Er is een aanbestedingsvoordeel behaald bij de aanbestedingsprocedure die we hebben doorlopen in 2021 en ander financieel inzicht heeft het college doen besluiten u voor te stellen deze bezuiniging niet door te voeren en ook bij de sportcomplexen te zorgen voor kwaliteitsniveau B.

Ten aanzien van de speelvoorzieningen is naar aanleiding van de consultatie met de fracties voorgesteld om € 20.000 extra ter beschikking te stellen aan de speelvoorzieningen in de kernen. Hiermee beschikken we vanaf 2022 over een budget van € 40.000 voor aanleg van nieuwe speelvoorzieningen.

Versterken groenstructuren: aanplant bomen en bossages

Uitgangspunt is dat we iedere gekapte boom herplanten (met uitzondering van beheerwerkzaamheden). Daarnaast willen we het aantal bomen vergroten door waar mogelijk extra bomen aan te planten. Naast solitaire bomen kan dat ook een klimaatbos zijn.

2.3 Kerntaak: Economie, recreatie en toerisme

Binnen het beleidsveld economie, recreatie en toerisme creëren we kansen voor recreatie en hoogwaardig toerisme die in harmonie zijn met “dichtbij het leven”.

2.3.1 Gezond lokaal ondernemersklimaat

Gezond lokaal ondernemersklimaat bevorderen.

Faciliteren en bevorderen van kennisuitwisseling

In het kader van de VTE ZL wordt vanuit het bevorderen van plattelands- en vrijetijdseconomie in 2022 lokaal ingezet op het stimuleren van kennisoverdracht en expertise op kwaliteitsverbetering, vitaliteit en innovatie van het ondernemerschap in de vrijetijdseconomie.

Het budget voor het economisch actieplan Eijsden-Margraten wordt ingezet voor het aanpakken van knelpunten en het faciliteren van kansen binnen hoofdzakelijke de agrarische sector.

Daarnaast wordt aangehaakt bij het regionaal platform VTE en wordt samenwerking gestimuleerd tussen ondernemers d.m.v. structureel overleg met onze ondernemersverenigingen.

2.3.2 Balans tussen toeristische bedrijvigheid en belang inwoners

We streven na een goede balans tussen toeristische bedrijvigheid en het belang van onze inwoners.

Een gezonde balans tussen toerisme en leefbaarheid nastreven

In het kader van de Visie VTE ZL, Middengebied ZL en Lijn-50-verband vormt het thema leefbaarheid en toerisme permanent een belangrijk aandachtspunt (zowel regionaal als lokaal). Medio 2021 is de rapportage Verantwoord op Weg vastgesteld. In 2022 zullen we de hieraan gerelateerde actiepunten in uitvoering nemen.

2.3.3 Balans tussen sportevenementen en belang inwoners

Gestreefd wordt naar een gezonde balans tussen sportevenementen en het belang van onze inwoners.

Terughoudend faciliteren van grootschalige sportevenementen

We ondersteunen actief (financieel en materieel) de organisatie van een beperkt aantal sportevents (b.v. de Bart Brentjens Challenge en Volta Limburg Classic) en stemmen met betrokkene partijen (regionaal/lokaal) af over leefbaarheidsaspecten. In samenwerking met de stichting Limburg Cycling wordt het aantal tourtochten zorgvuldig afgestemd en komt Limburg breed niet boven de 8 stuks per jaar uit

2.3.4 Eijsden-Margraten op de kaart zetten

We zetten Eijsden-Margraten op de kaart als een fijne gemeente waar het goed wandelen en fietsen is, met in achtneming van het leefklimaat.

Optimaliseren en promoten fiets- en wandelvoorzieningen

In het kader van de Visie VTE ZL, Middengebied ZL en Lijn-50 werken we samen met Visit ZL en regionale partners/ondernemers in de verdere ontwikkeling/aanleg en onderhoud van onze (regionale/lokale) fiets- en wandelinfrastructuur. Hierbij wordt ook gekeken naar de promotie en vermarkting daarvan en de leefbaarheidsaspecten. Voorbeelden hiervan zijn de uitvoering van de Grensland route en Knopen Lopen die in 2022 een vervolg krijgen.

Daarnaast zal de komende jaren op grond van een in ontwikkeling zijnde fietsplan Eijsden-Margraten de infrastructuur en voorzieningen voor fietsers worden geoptimaliseerd.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren Programma 2: Landschap & Natuur					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Functiemenging	%	LISA	41,4% 2020	49,9%	53,2%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 74 jaar	LISA	134,1 2020	127,4	135,2

Kaderstellende documenten

- Wijziging Gemeentelijk Kwaliteitsmenu Eijsden-Margraten 2013.
- Landschaps Ontwikkelings Plan.
- Integraal omgevingsbeleidsplan Vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo 2017-2021.
- Beleidsnotitie bed and breakfast 2012.
- Beleidsnotitie paardenbakken hobbymatig 2012.
- Beleidsnotitie veldschuren en schuilgelegenheden 2012.
- Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Maas.
- Ontwikkelvisie Zuidelijk Maasdal.

- Bestuursopdracht buitengewoon buitengebied.
- Bestuursopdracht buitengewoon buitengebied – agrarische bouwkavels.
- Voorbereidingsbesluit grenscorrectie.
- Toeristisch-recreatieve nota 2008-2015 van Maas en Mergel.
- Toeristisch Recreatieve gebiedsvisie “beleef Eijsden-Margraten, knooppunt van Maas tot Mergelland 2015-2019.
- Verordening op de heffing en invordering (water)toeristenbelasting 2021.
- Gewijzigde Verordening winkeltijden Eijsden-Margraten 2017.
- Economische activiteiten in algemeen belang.
- Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid Limburg.
- Wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2017-2020.
- Beleidsnotitie bermenbeheer “maaïen wat moet, bloei waar mogelijk”.
- Beleidsplan Openbare verlichting Eijsden-Margraten 2013-2017.
- Parkeerverordening Eijsden-Margraten 2015.
- Telecommunicatieverordening Eijsden-Margraten.
- Gladheidsbestrijdingsplan.
- Beeldkwaliteitsplan Bloesemgaard.
- Bomenverordening Eijsden-Margraten 2015.

Verbonden partijen

Het programma Landschap, natuur en water kent geen verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Programma 2 Landschap & Natuur				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten				
2.0 Landschap en landbouw	-485.100	-294.600	-218.600	-218.600
2.1 Buitengewoon buitengebied	-93.391	-93.391	-93.391	-93.391
2.2 Openbare ruimte	-806.292	-806.292	-806.292	-806.292
2.3 Economie, recreatie en toerisme	-310.451	-291.288	-289.633	-289.633
Totale lasten	-1.695.234	-1.485.571	-1.407.916	-1.407.916
Baten				
2.0 Landschap en landbouw	34.000	35.000	0	0
2.1 Buitengewoon buitengebied	2.750	2.750	2.750	2.750
2.2 Openbare ruimte	1.400	1.400	1.400	1.400
2.3 Economie, recreatie en toerisme	997.918	997.918	997.918	997.918
Totale baten	1.036.068	1.037.068	1.002.068	1.002.068
Saldo programma voor resultaatbestemming	-659.166	-448.503	-405.848	-405.848
Mutaties reserves	1.000	1.000	1.000	1.000
Saldo programma na resultaatbestemming	-658.166	-447.503	-404.848	-404.848

Programma 3: Klimaat & Energie

Omschrijving

In dit programma wordt ingegaan op de vraagstukken rondom het realiseren van een duurzame samenleving waarbij, rekening houdende met de Europese en landelijke ontwikkeling, invulling wordt gegeven aan de klimaat en energie-opgaven waar deze gemeente voor staat.

Samen met bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven werken we aan een schone en gezonde leefomgeving die duurzaam, klimaat- en toekomstbestendig is. Zo is en blijft onze gemeente aantrekkelijk om in te wonen en te werken. De ambitie is met name gericht op het zetten van betekenisvolle stappen rondom de klimaatdoelstellingen en de energietransitie. Dat wil zeggen dat wij inwoners, ondernemers en organisaties faciliteren en stimuleren bij energiebesparing en het duurzaam opwekken van energie. Naast de klimaatopgaven zetten wij – in combinatie met de andere prioritaire thema's – in op een schone, groene en gezonde leefomgeving. In dit programma betreft het specifiek maatregelen voor schone lucht, geluid, bodem, afval als op het gebied van water.

3.0 Prioritair thema: Duurzaamheid

Omschrijving

De opgave waar we als gemeente en samenleving voor staan betreft vanuit macro-oogpunt bezien "het veilig stellen van de toekomst". Hierbij is minimaal vereist het aansluiten bij rijksdoelstellingen en prioriteit geven aan dat wat prioriteit vraagt, namelijk oppakken energietransitie.

Hoewel de opgaven rondom klimaat en energie een proces van jaren is, kunnen we gezien de complexiteit van de opgave niet achterover leunen. We gaan samen met de samenleving aan de slag en creëren bewustwording bij onze inwoners en ondernemers. De doelstelling is om te verbinden en samen te werken en inwoners en ondernemers in beweging brengen, waarbij zij gefaciliteerd worden door projecten die de energietransitie ondersteunen. Door middel van een interne en externe campagne zal duurzaamheid ingebed worden in de gemeente en de gemeenschap, om zo samen met alle belangrijke stakeholders te komen tot een eenduidige aanpak.

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de opgaven komt de focus te liggen op de volgende ontwikkellijnen:

1. voorlichting en richting bepalen om doekracht en slagkracht te bewerkstelligen.
2. intern- en extern de basis leggen voor gedegen beleidsuitvoering in het kader van de Regionale Energiestrategie en de Transitievisie Warmte.

3. huidige projecten (Zorgeloos zonnepanelen, Dubbel duurzaam etc.) voortzetten en waar mogelijk versnellen.
4. prioriteiten stellen en keuzes maken voor nieuwe projecten (Duurzaamheidsloket, Educatie) en hier de benodigde kennis en kunde voor organiseren.

Wat willen we bereiken?

3.01 Meerjaren uitvoeringsprogramma klimaat- en energieopgaven

De klimaat- en energieopgaven waar we als gemeente Eijsden-Margraten voor aan de lat staan zijn complex en omvangrijk. In de komende jaren zullen stappen gezet moeten worden op meerdere fronten: (1) creëren bewustwording en investeren in kennisoverdracht, (2) stimuleren van investeringen van gemeente en derden en (3) faciliteren om investeringen mogelijk te maken. We geven invulling aan onze klimaat- en energieopgaven.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Communiceren, informeren en participeren

Op basis van de lopende projecten en initiatieven in het voorliggende meerjaren uitvoeringsprogramma wordt in 2022 aandacht besteed aan de bewustwording en kennisoverdracht rondom energie en klimaat door de samenleving te betrekken bij de ontwikkelingen en lopende projecten. Het is tevens de bedoeling om al dan niet in samenwerking met de regio in 2022 een duurzaamheidsloket (digitaal/fysiek) in te richten; een centraal punt waar informatie over energie en duurzaamheid beschikbaar wordt gemaakt voor burgers en ondernemers om hen zoveel mogelijk in staat te stellen duurzame keuzes te maken. Middels een duurzaamheidsdashboard zal inzicht verschaft worden in de gemeentelijke energie- en duurzaamheidsprestaties.

Continueren project "Zorgeloos Zonnepanelen"

In 2022 wordt wederom tegen financieel gunstige voorwaarden en met een ontzorgingspakket richting klein verbruikers (inwoners, verenigingen en MKB) de mogelijkheid geboden om zonder eigen investering zonnepanelen realiseren op het daken.

Evalueren en bepalen vervolgtraject Project "Dubbel Duurzaam"

Het project "Dubbel Duurzaam" is gericht op het verduurzamen en levensloopbestendig maken van de particuliere woningvoorraad; van energiescan tot en met uitvoeren van eventuele maatregelen.

Dubbel Duurzaam ontzorgt de inwoners vanaf idee tot en met oplevering. In 2022 zal afhankelijk van de evaluatie van de pilots, in 2021-2022 het project worden gecontinueerd.

Invulling geven aan Regionale Energie Strategie (RES)

Op grond van RES 1.0 zal binnen de gemeente Eijsden-Margraten de focus komen te liggen op het realiseren van zonnepanelen op daken. Er volgt een haalbaarheidsstudie voor het realiseren van zonnepanelen op in de RES1.0 opgenomen parkeerplaatsen. Daarnaast zal - op grond van het vastgestelde kader Zonne- en Windenergie ingezet worden op isoleren. In 2022 wordt stimulering en ontzorging via het project Plus je Huis hiervan verder opgepakt.

Daarnaast worden voorbereidingen getroffen voor RES 2.0 die in het eerste half jaar van 2023 gereed dient te zijn. De RES 2.0 is een nadere uitwerking en mogelijke herziening van de RES 1.0. Nieuwe inzichten en ontwikkelingen worden onderzocht en participatietrajecten (inclusief het opstarten van corporaties).

Naar aanleiding van de motie van de Raad worden de mogelijkheden onderzocht van het realiseren van een geluidswal met zonnepanelen ter hoogte van de A2.

Opstellen Transitievisie Warmte

Op grond van de eind 2021 door de raad vastgestelde Warmtevisie zal in 2022 gestart worden met het uitvoering geven aan de visie gekoppelde Uitvoeringsprogramma.

Realiseren laadpaleninfrastructuur

Vattenfal gaat in 2022 binnen de gemeente Eijsden-Margraten een laadinfrastructuur voor het opladen van elektrische auto's uitrollen.

In 2022 zal tevens een plan ontwikkeld worden op welke wijze te komen tot een dekkend netwerk voor oplaadpunten voor elektrische fietsen en welke kosten hiermee gepaard zijn.

Uitrollen project "Plus je Huis"

Het project "Plus je Huis" vormt een verbreding van het project "Zorgeloos Zonnepanelen" waarbij de mogelijkheid wordt geboden om met meerdere duurzame maatregelen de woning energieneutraal te maken. In 2022 wordt verdere uitvoering gegeven aan het project 'Plus je Huis'.

Uitvoering geven aan Klimaatstresstest

Er is een "Klimaatstresstest" uitgevoerd voor de onderdelen wateroverlast, overstroming, droogte en hitte. In 2022 en verder zal het participatietraject verder vorm krijgen en zal in afstemming met stakeholders gewerkt worden aan de maatregelen die uit de Klimaatstresstest naar voren zijn gekomen.

Verduurzamen gemeentelijk Vastgoed

Op basis van de keuze welk gemeentelijk vastgoed in eigendom blijft, zal inzichtelijk gemaakt worden of en op welke wijze het resterende vastgoed verder verduurzaamd dient te worden. Primair zal worden ingezet op isoleren en zonne-energie. Met de huurders zullen hierover contractuele afspraken gemaakt worden. Eind 2021 wordt een eerste start gemaakt met het verduurzamen van sportaccommodaties, hetgeen in 2022 verder gecontinueerd wordt.

3.1 Kerntaak: afval, water en milieu

De kwaliteit van het milieu is één van de factoren in de leefomgeving die van invloed zijn op de gezondheid van mensen. Voor de gezondheid van onze inwoners zijn ook andere factoren in onze leefomgeving belangrijk, zoals de aanwezigheid van groen, natuur en een gezonde levensstijl. De inrichting van de omgeving kan gezond gedrag uitlokken.

Onze inwoners hebben recht op een gezonde leefomgeving in de volle breedte: lucht, water, ondergrond, licht, geluid, welzijn en veiligheid. Daarom investeren we in een leefomgeving waarin de milieucondities op orde zijn en in een robuust en duurzaam energiesysteem.

3.1.1 Stimuleren afvalpreventie

Om te komen tot een circulaire economie gaan we afvalpreventie stimuleren.

Opstellen en uitvoering geven aan een nieuw afvalbeheerplan 2021 - 2025

In 2021 is vanuit RD4 een nieuw zgn. Grondstoffenplan 2021 - 2025 (RD4) voorbereid waar afvalpreventie nadrukkelijk een plek in krijgt. Op grond van dit Grondstoffenplan wordt gestuurd op naleving van de opgenomen maatregelen hetgeen na vaststelling in 2022 wordt geëffectueerd.

3.1.2 Beperken milieu-, lucht- en geluidsvervuiling

We investeren in het beperken van milieu-, lucht- en geluidsvervuiling.

Aanpak geluidsoverlast

We richten ons t.a.v. grensoverschrijdende overlast (o.a. vliegtuigoverlast) op met name het bevoegd gezag. Daar waar nodig wordt noodzakelijke expertise ingehuurd om ons te adviseren en te ondersteunen richting bevoegd gezag.

Aanpak overlast bedrijven

We voeren periodieke controles uit van bedrijven op basis van de risico-analyse en controles van bedrijfsterreinen. E.e.a. zoals vastgelegd in het integraal Omgevingsbeleidsplan VTH 2017-2021.

Daarnaast wordt in 2022 de metingen rondom de luchtkwaliteit uitgebreid en wordt een vervolgonderzoek ingesteld om o.a. de invloed van milieubronnen vanuit België (zoals de KNAUF-fabriek in Vise en CBR in Lixhe), het vliegverkeer en de A2 in beeld te brengen.

Daar waar nodig wordt noodzakelijke expertise ingehuurd om ons te adviseren en te ondersteunen.

Aanpak stookoverlast

Via voorlichting wordt aandacht gevraagd voor het voorkomen/beperken van overlast als gevolg van bijvoorbeeld (houtstook)kachels. De APV is leidend en waar nodig wordt gehandhaafd.

3.1.3 Zorgdragen voor toekomstbestendige watersystemen

Wij voeren samen met onze waterpartners de zorg voor de waterketen zo uit dat de volksgezondheid wordt beschermd, een goede leefomgeving wordt bevorderd en schade aan het milieu wordt voorkomen. Hiervoor bestaat een omvangrijk stelsel van voorzieningen, dat we goed beheren. Waar nodig leggen we nieuwe voorzieningen aan of verbeteren we ons huidige stelsel. We houden de kosten zo laag mogelijk en werken zo effectief mogelijk. Daardoor is onze kwetsbaarheid laag en onze kwaliteit hoog. In de rioolheffing zal het profijtbeginnsel tot stand worden gebracht.

Duurzaam omgaan met water

Duurzaam omgaan met water geven we vorm via een drietal sporen:

1. Klimaatadaptatie: Samen met onze waterpartners maken we ons watersysteem klimaatadaptief. In 2022 worden knelpunten ten aanzien van wateroverlast en droogte inzichtelijk gemaakt en de risicodialoog gevoerd met de partners om oplossingen te formuleren.
2. Duurzaamheid: we scheiden hemelwater van afvalwater, proberen waar mogelijk het hemelwater vast te houden op de plek waar het valt en voeren het naar de bedoelde voorzieningen. We doen dit op projectmatige wijze binnen de lopende projecten. We voeren de stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater uit.

3. Goede leefomgeving: hemelwater vangen we op in het gebied waar dit valt, laten we infiltreren in de bodem of voeren we af naar de voorzieningen. We accepteren water op straat bij hevige regenbuien. Bij herinrichtingsprojecten die in 2022 worden opgepakt wordt dit uitgangspunt meegenomen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren Programma 3: Klimaat & Energie					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	7,80% 2018	7,00%	17,60%
Omvang huishoudelijk restafval	Kg / inwoner	CBS	105,6 2019	?	?

Kaderstellende documenten

- Wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2017-2020.
- Beleidsnotitie bermenbeheer “maaaien wat moet, bloei waar mogelijk”.
- Beleidsplan Openbare verlichting Eijsden-Margraten 2013-2017.
- Parkeerverordening Eijsden-Margraten 2015.
- Telecommunicatieverordening Eijsden-Margraten.
- Gladheidsbestrijdingsplan.
- Beeldkwaliteitsplan Bloesemgaard.
- Bomenverordening Eijsden-Margraten 2015 (onderdeel APV).
- Verordening naamgeving en nummering gemeente Eijsden-Margraten 2011.
- Uitvoeringsvoorschriften huisnummering gemeente Eijsden-Margraten 2011.
- Regionale woonvisie 2010-2020.
- Kaders woningbouwprogramma 2012-2022.
- Lokale woonvisie Eijsden-Margraten “samen bouwen aan de toekomst 2019-2025.
- Bouwverordening Eijsden-Margraten 2018.
- Kadernota accommodatiebeleid 2017.
- Brandbeveiligingsverordening Eijsden-Margraten 2012.
- Integraal omgevingsbeleidsplan Vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo 2017-2021.
- Verordening Starterslening Eijsden-Margraten 2019.

- Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in schade.
- Welstandsnota Eijsden-Margraten 2013.
- Beleidsnotitie bijbehorende bouwwerken.
- Uitvoeringsprogramma VTH Wabo 2018.
- Beleidsregel subsidies maatschappelijke accommodaties Eijsden-Margraten 2018.
- Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg.
- Nota grondbeleid 2012.
- Gemeentelijk Rioleringsplan Eijsden –Margraten 2018-2022.
- Beleidsnota Duurzaamheid 2015-2018.
- Verordening duurzaamheidslening Eijsden-Margraten 2016, eerste wijziging.
- Gemeentelijk klimaat- en energiebeleidsplan 2018-2040 met bijbehorend uitvoeringsprogramma 2018.
- Afvalstoffenverordening Eijsden-Margraten 2011.
- Subsidieverordening oud papier Eijsden-Margraten 2012.
- Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening gemeente Eijsden-Margraten 2012.
- Gemeentelijk milieubeleidsplan 2019-2022.
- Milieu Uitvoeringsprogramma 2017.
- Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening Eijsden-Margraten 2012.
- Bodembeheernota Eijsden-Margraten 2017.
- Beleidsnotitie inzameling textiel en kleding gemeente Eijsden-Margraten 2017.
- Stimuleringsregeling vergroenen tuinen.
- Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2021.
- RES 1.0 2021
- Beleidskader Zonne- en Windenergie 2021

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan het programma Klimaat & Energie:

- Sanering afvalwaterlozingen buitengebied.
- Reinigingsdiensten Rd4 (GR en NV).
- Regionale Uitvoeringdienst (RUD) Zuid-Limburg.
- Bodemzorg Limburg BV.
- RES (Regionale Energie Samenwerking Zuid Limburg)

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Programma 3 Klimaat & Energie				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten				
3.0 Duurzaamheid	-151.500	-151.500	-151.500	-151.500
3.1 Afval, water & milieu	-6.789.176	-6.812.506	-6.829.531	-6.870.958
Totale lasten	-6.940.676	-6.964.006	-6.981.031	-7.022.458
Baten				
3.0 Duurzaamheid	0	0	0	0
3.1 Afval, water & milieu	7.013.662	7.104.993	7.146.018	7.187.445
Totale baten	7.013.662	7.104.993	7.146.018	7.187.445
Saldo programma voor resultaatbestemming	72.987	140.987	164.987	164.987
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo programma na resultaatbestemming	72.987	140.987	164.987	164.987

Programma 4: Wonen & Mobiliteit

Wonen in een prettige leefomgeving met passende voorzieningen die goed ontsloten zijn, is een belangrijk thema voor de komende jaren. Gezien de demografische ontwikkelingen zal de gemeente moeten inspelen op veranderende woon- en leefbehoeften. In dit programma wordt aangegeven hoe we hier mee om willen gaan. De aantrekkingskracht van Eijsden-Margraten om er te wonen, te verblijven, te werken en te ondernemen wordt bepaald door de wijze waarop onze gemeente ontsloten is. Mobiliteit en het realiseren van een verkeersveilige gemeente is dan ook een belangrijk thema dat primair aansluit bij het realiseren van een kwalitatief goed woon- en leefklimaat.

4.0 Prioritair thema: Wonen

We streven in Eijsden-Margraten naar een duurzame woningvoorraad en woonomgeving die aansluit bij de behoeften in de kernen. Gemeentebreed wordt met name ingezet op passende woningen voor zowel starters als senioren. Hierdoor willen we de doorstroming bevorderen. Inwoners wonen in een gezonde, veilige en prettige woon- en leefomgeving, waarbij duurzaamheid en kwaliteit belangrijke uitgangspunten zijn. Hierbij heeft de herbestemming en transformatie van bestaande (leegstaande) gebouwen onze bijzondere aandacht.

Rondom het programma Wonen staat de gemeente Eijsden-Margraten voor een aantal opgaven:

- **Bouwopgave:** op grond van demografische ontwikkelingen heeft de gemeente Eijsden-Margraten (01.01.2019) een bouwopgave van ca. 630 nog te realiseren woningen.
- **Duurzaamheidsopgave:** het verduurzamen van bestaand en nieuw vastgoed.
- **Leegstandsproblematiek:** het herinvullen dan wel herbestemmen van vrijkomende agrarische bebouwing c.q. grootschalige complexen.
- **Huisvesting bijzondere doelgroepen** (statushouders en zorgvragers zoals woonurgente, gehandicapten en ggz-patiënten).
- **Aanbieden nieuwe zorgconcepten** als aanzet voor nieuwe zorgtransformatie gericht op zorginclusieve kernen

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de woonopgaven komt de focus te liggen op een zestal ontwikkelijnen. Centraal hierin staat dat er in de kernen gebouwd wordt naar behoefte. Dit wordt gerealiseerd middels afbouw van lopende uitbreidingsbouwplannen, realisatie van inbreidingslocaties, het verbeteren van de bestaande woningvoorraad en transformatie/herinvulling van leegstand (agrarische) bedrijfspanden en rijksmonumenten. Initiatieven die ontwikkeld worden dienen bij te dragen aan de kwaliteit van leven die past bij de gemeente Eijsden-Margraten, waarbij de woonomgeving en het leefklimaat versterkt wordt. Dit betekent dat woningbouwplannen kwalitatief en kwantitatief afgestemd worden op de lokale woonbehoefte en bijdragen aan het versterken van de omgeving en identiteit van Eijsden-Margraten; het landschappelijke en groene karakter versterken, ruimte bieden voor bewegen en ontmoeten, inpassen duurzaamheidsvraagstuk en incorporeren gezond leefklimaat vanuit de doelstellingen van het thema lifestyle.

1. Woningbouw voor starters: het aanbod van koopwoningen voor starters verhogen en voor de doelgroep behouden.
2. Doorstroming bevorderen: door woningen voor ouderen te realiseren wordt de doorstroming bevorderd en wordt er ruimte gecreëerd voor huisvesting van (jonge) gezinnen).
3. Langer thuis wonen stimuleren: faciliteiten bieden om de woningen voor deze doelgroep levensloopbestendig te maken, maar zodanig dat deze vervolgens ook aantrekkelijk blijven voor nieuwe bewoners. Indien langer thuis wonen niet meer mogelijk is dienen er geclusterde woonzorgvormen beschikbaar te zijn waarin de doelgroep gehuisvest kan worden.
4. Huisvesten bijzondere doelgroepen: het realiseren van voldoende kwalitatief aanbod van betaalbare huurwoningen voor de bijzondere doelgroepen, zoals statushouders waar nodig woonurgenten en mogelijk via bijzondere (tijdelijke) huisvestingsvormen.
5. Verduurzaming bestaande en nieuwe woningvoorraad: via het duurzaamheidsprogramma op stimulerende en faciliterende wijze en waar mogelijk op sturende wijze invulling geven aan het verduurzamen van de woningvoorraad.
6. Leefbare kernen: het kwalitatief hoge woon- en leefklimaat wordt in stand gehouden waarbij passende wooninitiatieven zo veel mogelijk worden gefaciliteerd.

Wat willen we bereiken?

4.01 Realiseren woningbouwplannen

Om de woonopgave vanuit de vastgestelde woonvisie te realiseren, zullen de bestaande bouwplannen worden afgerond en worden nieuwe bouwplannen geïnitieerd en gefaciliteerd. In de planontwikkelingsfase en de initiatieffase van de voorziene reguliere bouwplannen wordt actief gestuurd op de realisatie van starterswoningen, levensloopbestendige woningen en woningen voor bijzondere doelgroepen.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Realiseren gebiedsontwikkelingen en uitbreidingsplannen

In 2022 wordt verdere uitvoering gegeven aan de gemeentelijke bouwplannen Karreweg fase II te Sint Geertruid en Mheerderweg Noord te Banholt. De bouwplannen Bloesemgaard en Sprinkstraat te Margraten alsmede Kampweg en Europapark te Gronsveld worden gerealiseerd.

Daarnaast wordt prioriteit gegeven aan de ontwikkeling van woningbouw in Mheer en Oost-Maerland. Herontwikkeling van de kloosters in Rijckholt, Eijsden en Eckelrade worden verder voorbereid. Een transformatie van de locatie Bredeweg te Banholt wordt eveneens verder voorbereid.

Tevens wordt in het licht van de visie Middenerras de gebiedsontwikkeling "de Poort van het Heuvelland" verder voortgezet. In het licht van gebiedsontwikkeling zullen ook verkenningen uitgevoerd worden rondom de herontwikkeling van het centrumgebied Cadier & Keer en de stationsomgeving Eijsden.

Ook wordt ingezet op het verlenen van medewerking aan ruimtelijke en volkshuisvestelijk gewenste woningbouwplannen die worden ontvangen, passend binnen het woningbouwprogramma.

Wat willen we bereiken?

4.02 Transformeren woningmarkt

Om er voor zorg te dragen dat de bestaande woningvoorraad blijft aansluiten bij de veranderende woonbehoeften van onze inwoners, zowel in functionele zin als in energetische zin, wordt naast het realiseren van nieuwe woningbouwplannen ook ingezet op het transformeren van de bestaande woningvoorraad.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Stimuleren en faciliteren transformatie-opgave bestaande woningmarkt

* Bij het verlenen van medewerking aan nieuwbouwplannen in inbreidingslocaties wordt zo veel mogelijk gestuurd op het leveren van een bijdrage aan de transformatie van onze woningvoorraad

(woningen voor starters, senioren, huur versus koop). Dit is immers ook een van de uitgangspunten van onze woonvisie.

* Het levensloopbestendig maken en verduurzamen van gebouwen wordt volgens de geldende regelingen (Dubbel Duurzaam, het zonnepanelenproject en het project Plus je Huis) gestimuleerd.

Wat willen we bereiken?

4.03 Herinvullen van leegstand en leegkomende gebouwen

Leegstaand vastgoed heeft een negatief effect op de leefbaarheid en leefomgeving. In onze gemeente is bovendien nog behoefte aan extra woonruimte. Omvormen van leegstaand en leegkomend vastgoed kan een oplossing bieden, hetgeen extra aandacht krijgt binnen het prioritaire thema Wonen.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Stimuleren en faciliteren herinvullen van leegstaande gebouwen.

Herbestemmingsmogelijkheden van leegstaande en vrijkomende gebouwen worden actief opgepakt. Bijzondere aandacht gaat hierbij in 2022 uit naar:

- * monumentale gebouwen, zoals voormalige kloosters (Eijsden, Rijckholt en Eckelrade) en kastelen (Rijckholt en Oost in Oost-Maarland)
- * herinvulling van hoeves dan wel vrijkomende agrarische gebouwen (hoeve Welsderhof en Reinekenshof) alsmede voorkomende initiatieven van agrarische ondernemers die zich in de loop van het jaar voordoen;
- * leegstaande panden in de kernen, zoals b.v. in de gebiedsontwikkeling Poort van het Heuvelland (o.a. voormalig missiehuis).

Wat willen we bereiken?

4.04 Afspraken met partners in de woningmarkt

Samen met onze inwoners, maatschappelijke partners en ontwikkelende partijen wordt invulling gegeven aan de woonopgaven. Een bijzondere rol in deze is weggelegd voor woningcorporaties voor wat betreft het bijdragen aan het realiseren van de doelen van de gemeentelijke woonvisie, zowel voor wat betreft het realiseren en aanbieden van passende betaalbare huisvesting in de huursector alsmede voor wat betreft het mede-investeren in de leefbaarheid en de opgaven op het gebied van duurzaamheid.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Afspraken maken met Provincie Limburg

In afstemming met de Provincie wordt verdere uitvoering gegeven aan woningbouwinitiatieven die onderdeel uitmaken van de provinciale stimuleringsprojecten “Limburgse versnellingsagenda woningbouw” en het provinciale project “Kwaliteit Limburgse Centra”. Daarnaast zal ten aanzien van de voorziene gebiedsontwikkelingen participatie van de Provincie (financieel dan wel anderszins) nader verkend worden en vindt de ontwikkeling van reguliere bouwplannen in afstemming met de Provincie plaats.

Monitoren Woningvoorraad

Er is structureel inzicht in woonbehoeften en woonwensen nodig hetgeen adequaat vertaald wordt in de woningbouwprogrammering. In dat licht zal in 2022 de woningvoorraad en de planontwikkelingen gemonitord worden en afgezet worden tegen de actuele bevolkingsprognoses en aanwijsbare behoeften.

Prestatieafspraken maken met plaatselijk werkende woningcorporaties

Er worden prestatieafspraken gemaakt met de plaatselijk werkende woningcorporaties waarin rekening gehouden wordt met de woon- en leefbehoeften van onze inwoners en de woonopgaven voortvloeiende uit de vastgestelde woonvisie.

Voor 2022 zal in deze nadrukkelijk aandacht uitgaan naar het maken van afspraken met partners in de woningmarkt ten aanzien van de woonopgaven rondom het blijven bieden van voldoende passende sociale huurwoningen voor starters, senioren en woonurgenten.

Wat willen we bereiken?

4.05 Stimuleringsmaatregelen voor starters

Voor starters op de woningmarkt (zowel koop als huur) is de woningvoorraad in Eijsden-Margraten beperkt bereikbaar; een beperkt aanbod van betaalbare woningen. Uitgaande van de doelstelling om de dorpskernen aantrekkelijk te houden voor de vestiging van starters en dus starters meer mogelijkheden te bieden op de woningmarkt in Eijsden-Margraten, wordt ingezet op het aanbieden van stimuleringsmaatregelen specifiek bestemd voor starters.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Inzetten stimuleringsmaatregelen voor starters

- * Voor starters op de woningmarkt zal uitvoering gegeven blijven worden aan de geactualiseerde verordening op de starterslening.
- * Er worden voor sociale huurwoningen aangepaste grondprijzen gehanteerd e.e.a. in lijn met de grondprijzen voor starterswoningen.
- * Per woningbouwplan zal nadrukkelijk afgewogen worden in welke mate starterswoningen (koop of huur) opgenomen worden in de programmering.

4.1 Kerntaak: Mobiliteit & verkeer

Mobiliteit maakt een belangrijk onderdeel uit van het dagelijkse leven: om te werken, voor sociale contacten, voor recreatie en ontspanning. Naast het behoud van een goed dekkend OV-netwerk, liggen binnen de gemeente Eijsden-Margraten uitdagingen rondom het verbeteren van de verbindingen tussen de kernen, met name op het gebied van het openbaar vervoer. De wegen zijn

structureel goed onderhouden, waardoor de kernen en de lokale/regionale voorzieningen goed bereikbaar zijn.

4.1.1 Veilige en goed onderhouden schoolroutes/omgevingen.

Wij werken aan het realiseren van veilige en goed onderhouden schoolroutes/omgevingen.

Realiseren van veilige en goed onderhouden schoolroutes/omgevingen

We voeren periodiek overleg met de scholen, VVN en de politie rondom de verkeersveiligheid bij de basisscholen en geven voorlichting aan de ouders en kinderen. Indien uit de overleggen blijkt, dat maatregelen noodzakelijk zijn, worden fysieke maatregelen getroffen.

Het GVVP vormt mede input voor het maken van afwegingen rondom het treffen van maatregelen op schoolroutes en rondom schoolomgevingen.

In 2020 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de parkeersituatie nabij de MFA Op de Cour in Eijsden. Vanwege covid is hier geen gevolg aan gegeven in 2021. De resultaten willen we derhalve verwerken in 2022, in overleg met de scholen, ouders, VVN en politie.

4.1.2 Optimale verbindingen tussen kernen

We zetten in op optimale verbindingen tussen kernen met een goed dekkend OV-netwerk.

Verkennen mogelijkheden tot optimaliseren Openbaar Vervoer

We overleggen minimaal 4 keer per jaar met de concessieverlener (Provincie) en de concessiehouder (Arriva) over verbeterpunten ten aanzien van het ov-systeem in onze gemeente. We stellen een

mobiliteitsvisie op ten aanzien van behoud van station Eijsden. Daarnaast streven wij naar minimaal vraag afhankelijk vervoer voor de kleine kernen.

4.1.3 Verminderen verkeers- en parkeeroverlast, vergroten verkeersveiligheid.

We verminderen de verkeers- en parkeeroverlast en vergroten de verkeersveiligheid.

Monitoren en aanpakken snelheids- en parkeeroverlast

- * We verrichten snelheidsmetingen en indien noodzakelijk worden maatregelen getroffen.
- * We bereiden parkeergelegenheden alleen uit als nut en noodzaak kan worden aangetoond. In 2022 is de herontwikkeling van de Vroenhof te Eijsden voorzien.
- * We formuleren maatregelen om overlast ten aanzien van toeristisch recreatief verkeer te beperken. In dat licht wordt verdere uitvoering gegeven aan het plan "Verantwoord op Weg, Lijn50". Concreet betekent dat dat op een aantal plekken binnen de gemeente, dichtbij natura 2000-gebieden, centrale parkeerplaatsen worden gerealiseerd om zodoende de toeristische druk in kernen op centrale punten af te vangen. In 2022 wordt dit verder voorbereid.

4.1.4 Verbeteren infrastructuur fietsers en wandelaars.

We verbeteren de infrastructuur voor fietsers en wandelaars.

Investeren in kwaliteitsverbetering fiets- en wandelroutes

* Bewegwijzering van het fietsnetwerk alsmede het wandelpadennet wordt daar waar nodig geoptimaliseerd. Waar nodig worden tevens ontbrekende schakels in het fiets- en wandelnetwerk verbonden

* Meer specifiek zal in 2022 uitvoering gegeven worden aan het project "Knopen Lopen" en aan het in de maak zijnde Fietsplan Eijsden-Margraten.

4.2 Kerntaak: Vastgoed

Wat willen we bereiken?

4.2.1 Afstoten en verduurzamen gemeentelijk vastgoed

De gemeente streeft naar kwalitatieve accommodaties die optimaal gebruikt worden. Beheer van vastgoed is geen corebusiness van de gemeente. Daarbij komt dat de komende tijd vastgoed verder verduurzaamd dient te worden, waarmee naar verwachting grote investeringen gemoeid zullen zijn.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Sturen op toekomstbestendig gemeentelijk vastgoed

De gemeente werkt mee aan het multifunctioneel gebruik van maatschappelijke accommodaties en geeft uitvoering aan het door de gemeenteraad vastgestelde "Vijf Kernen".

Het versneld afstoten van vastgoed dat in 2021 is in gang gezet wordt in 2022 gecontinueerd. Voor het resterende gemeentelijk vastgoed wordt in kaart gebracht in welke mate en op welke wijze - in het licht van het meerjaren onderhoudsprogramma vastgoed - dit verduurzaamd wordt (zie ook onderdeel 3.0.1).

Gezien het aflopen van de 10-jarige overeenkomst met de exploitant van het zwembad per 31.12.2023 wordt in 2022 uitvoering gegeven aan een door de raad vast te stellen bestuursopdracht.

Deze bestuursopdracht geeft de kaders aan waarop de toekomst van het zwembad verder gestalte dient te krijgen.

Financiële afwijking

4.3 Kerntaak: Omgevingsvisie

Wat willen we bereiken?

4.3.1 Zorg dragen voor een vloeiende implementatie omgevingswet

De implementatie conform de wettelijke kaders, de voorgeschreven termijnen, de beschikbare financiële middelen en de ambities van Eijsden-Margraten (anders durven doen, ruimte voor initiatief) te laten verlopen.

Zodoende dat integraal kan worden ingespeeld op de mogelijkheden die de nieuw wet ons biedt.

Concreet voor de fysieke leefomgeving: van toelatingsplanologie naar uitnodigingsplanologie, denken in mogelijkheden en kansen. Ja mits, in plaats van nee tenzij.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Implementeren digitaliseringstraject

In de 1e helft van 2022 worden de laatste voorbereidingen getroffen voor wat betreft het digitaal aansluiten op het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) voorafgaand aan de ingangsdatum van de Omgevingswet, thans voorzien op 1 juli 2022.

Opstellen omgevingsverordening

In het toekomstige Omgevingsplan kunnen - en in veel gevallen moeten - alle regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving binnen een gemeente worden opgenomen. Hierbij gaat het o.a. om regels uit gemeentelijke verordeningen, zoals bijvoorbeeld de APV (algemene plaatselijke verordening) en de bouwverordening etc.. In 2022 wordt uitvoering gegeven aan de verordening fysieke leefomgeving die eind 2021 ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Daarnaast zal voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (voorzien 1 juli 2022) nadere besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd inzake

- * gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor de raad adviesrecht heeft
- * gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor participatie verplicht is
- * delegatie aan het college om het omgevingsplan te wijzigen
- * de legesverordening waarin de gevolgen van de Omgevingswet en WPKB (Wet Private Kwaliteitsborging) zijn verwerkt
- * de verordening Nadeelcompensatie, als opvolger van de planschadeverordening
- * de erfgoedverordening

In 2022 zullen ook de voorbereidingen gestart worden om in 2025 te beschikken over een Omgevingsplan. Wettelijk dient de gemeente in 2029 hierover te beschikken.

Opstellen Omgevingsvisie

Op grond van de binnen Lijn50 in 2021 vastgestelde bouwstenennotitie, wordt in 2022 verder vorm en inhoud gegeven aan de Ontwerp-Omgevingsvisie. Vaststelling van de Omgevingsvisie is voorzien in het derde of het vierde kwartaal van 2022.

Verzorgen van opleiding en kennisontwikkeling

We gaan in 2022 verder met opleiden en kennisontwikkeling. In dat licht worden de benodigde opleidingstrajecten voor de verschillende teams binnen het cluster VVTH-Plus alsook voor de raad voortgezet.

Tevens zullen de nodige voorbereidingen getroffen worden om in het licht van de teamsamenstelling invulling te kunnen geven aan de ontwikkelingen rondom de WPKB, de Omgevingswet en wijzigingen op het gebied van bodem (taakverschuiving van Provincie naar gemeente). De opleidingstrajecten worden waar mogelijk ook afgestemd in Lijn50 verband.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren Programma 4: Mobiliteit & Wonen					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50,000	Waarde NL
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	10,9 2019	8,6	9,2
Demografische druk	%	CBS, statline	65,60% 2021	54,60%	54,20%

Verbonden partijen

Het programma Wonen & Mobiliteit kent geen verbonden partijen.

Kaderstellende documenten

- Lokale woonvisie Eijsden-Margraten “samen bouwen aan de toekomst 2019- 2025” (vastgesteld door de Raad 23-4-2019)
- Beleidsregel Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021
- Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg
- Bouwverordening Eijsden-Margraten 2018 (vastgesteld door de Raad 30-10-2018)
- Kadernota accommodatiebeleid 2017
- Integraal omgevingsbeleidsplan
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo 2017-2021
- Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in schade
- Beleidsregel subsidies maatschappelijke accommodaties Eijsden-Margraten 2018
- Nota grondbeleid 2012
- Verordening starterslening gemeente Eijsden-Margraten 2021, (vastgesteld door de Raad 1-6-2021)
- Parkeerverordening Eijsden-Margraten 2015
- Bomenverordening Eijsden-Margraten 2015 (onderdeel APV)
- Verordening naamgeving en nummering gemeente Eijsden-Margraten 2011

- eerste wijziging van de Wegsleefverordening Eijsden-Margraten 2021,(20-4-2021 vastgesteld door de Raad)
- Integraal omgevingsbeleidsplan Vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo 2017-2021

Wat mag het kosten?

Programma 4 Wonen & Mobiliteit				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten				
4.0 Wonen	-2.785.893	-522.829	-261.535	-227.218
4.1 Mobiliteit&Verkeer	-1.977.066	-2.137.199	-2.275.807	-2.428.910
4.2 Vastgoed	-2.901.676	-2.756.402	-2.809.656	-2.806.496
4.3 Omgevingsvisie	-522.513	-660.322	-460.502	-460.686
Totale lasten	-8.187.148	-6.076.753	-5.807.501	-5.923.310
Baten				
4.0 Wonen	2.745.678	502.643	219.349	185.032
4.1 Mobiliteit&Verkeer	24.000	31.650	31.650	31.650
4.2 Vastgoed	674.451	674.582	674.715	674.885
4.3 Omgevingsvisie	557.500	450.000	450.000	450.000
Totale baten	4.001.629	1.658.875	1.375.714	1.341.567
Saldo programma voor resultaatbestemming	-4.185.519	-4.417.878	-4.431.787	-4.581.743
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo programma na resultaatbestemming	-4.185.519	-4.417.878	-4.431.787	-4.581.743

Programma 5: Bestuur & Bedrijfsvoering

Als je met een beschouwende blik naar een gemeente kijkt vervult een gemeente verschillende rollen in haar functie naar haar inwoners. In één perspectief is de gemeente dienstverlener aan haar inwoners. In dit perspectief vervult de gemeente diensten zoals het verstrekken van paspoorten etc. In een andere rol treedt de gemeente haar inwoners tegemoet als burger van een gemeente.

Dienstverlening en besturen zit in ons DNA, is herkenbaar in beleid en uitvoering en sluit aan op de “dicht bij het leven” filosofie die verder uitgedragen wordt. In dat licht willen we vanuit betrokkenheid en op een verfrissende wijze van besturen en werken aansluiting zoeken bij de behoeften van de samenleving door concrete stappen te zetten in goed samenspel tussen raad, college en de ambtelijke organisatie. Dit zal de komende jaren zorgen voor een omslag in de ontwikkelingen van de dienstverlening en wijze van besturen waarbij we al dan niet in samenwerking met andere organisaties/overheden zorg dragen voor een samenleving waarin iedereen op een veilige wijze mee kan doen.

Verder geeft het programma Bestuur en bedrijfsvoering inzicht in de algemene middelen en de wijze waarop wordt gewerkt aan een solide financieel gezonde gemeente. Een financieel gezonde gemeente betekent: een solide financieel meerjarig beleid, goed beheer van deelnemingen en verbonden partijen, een goede financieringsfunctie; voldoende weerstandsvermogen om gemeentelijke risico's af te dekken, voldoende waarborgen tegen calamiteiten (verzekeringen) en zo laag mogelijke lasten voor inwoners en ondernemers. Dit wordt op een transparante wijze overzichtelijk gemaakt waarin cijfers op een leesbare manier worden gepresenteerd. Een nadere uitwerking komt terug in de wettelijk voorgeschreven paragrafen Lokale heffingen, Bedrijfsvoering, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering en Verbonden partijen.

5.1 Kerntaak: Openbare orde en veiligheid

De kerntaak Openbare orde en Veiligheid levert een bijdrage aan het behouden van een goed woon- en leefklimaat in onze dorpen en het buitengebied.

Je veilig voelen c.q. veilig zijn, is de basis om te kunnen functioneren, te verblijven en te ondernemen. Veiligheid is vanuit dat beeld een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Van alle burgers mag namelijk verwacht worden dat zij zich gedragen met respect voor elkaar en de omgeving. Echter,

veiligheid is ook een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Mensen moeten veilig zijn en zich veilig (kunnen) voelen in en om het huis, in het verkeer en ongehinderd op straat kunnen verblijven, overdag en 's avonds en veilig hun ondernemerschap en verenigingsactiviteiten kunnen uitoefenen. Van ons als gemeente mag onder meer verwacht worden dat wij erop toezien dat dat mogelijk is, door het treffen van preventieve maatregelen en door handhavend op te treden.

5.1.1 Goede organisatie fysieke veiligheid

Doelstelling is dat de fysieke veiligheid door tussenkomst van de Veiligheidsregio m.b.t. de aandachtsvelden rampenbestrijding en crisisbeheersing, brandveiligheid en gevaarlijke stoffen passend cf. het veiligheidsprofiel georganiseerd is.

Veiligheidsregio

De Veiligheidsregio richt zich op planvorming, bemensing, opleiden, trainen en oefening uitvoering gegeven.

Enkele personen uit de ambtelijke organisatie participeren actief binnen de crisisorganisatie van de Veiligheidsregio.

Ook in 2022 zal opleiding, training en oefening rondom crisisaanpak plaatsvinden., waarbij leerelementen uit Covid en de wateroverlast als input zullen worden meegenomen evenals leerpunten uit rapportages/ evaluaties van eerdere incidenten en ongevallen.

Binnen het uitvoeringsplan VVTH+ zal bijzondere aandacht besteed worden aan de brandveiligheidsaspecten van gebouwen en evenementen binnen onze gemeente.

5.1.2 Integriteit en ondermijning

Doelstelling is dat vraagstukken op het gebied van integriteit en ondermijning adequaat worden aangepakt.

Aanpak ondermijning

Ook in 2022 zal aan de hand van het door RIEC vastgestelde ondermijningsbeeld, met behulp van flexteams, uitvoering gegeven worden aan het bestrijden van ondermijning.

Daarnaast zal een regionale ondermijningstafel op Heuvelland niveau kracht bijzetten in de aanpak van ondermijning.

Aanpak ondermijnende criminaliteit blijft derhalve een topic.

Middels een veiligheidsrapportage zal de Raad in oktober 2022 geïnformeerd worden over de voortgang van de vordering van de bestrijding van ondermijning en het Bibob-beleid.

5.1.3 Veilige woon-, verblijf- en werkomgeving

We blijven investeren in een veilige woon-, verblijf- en werkomgeving die onder meer gekenmerkt wordt door een verkeersveilige omgeving en veilige schoolomgevingen. Maar ook een omgeving zonder criminaliteit zoals inbraken en diefstal, zonder alcohol- en drugsoverlast, zonder overlast van weg- en vliegverkeer.

Investeren in een veilige woon-, verblijf- en werkomgeving

Op grond van het in 2020 vastgestelde Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2020-2023 zijn in het daaraan gekoppelde Uitvoeringsplan 2020-2023 voor 2022 de prioriteiten nader bepaald. Naast diverse doorlopende activiteiten op de strategische thema's wordt in 2022 op onderdelen extra aandacht gegeven.

In 2022 zal worden ingezet op de aanpak van burenoverlast door middel van de implementatie van buurtbemiddeling.

Verder blijft er inzet op inbraken in woningen, garages, tuinhuisjes en diefstal van en uit motorvoertuigen. Dit wordt onder andere geëffectueerd door middel van het Donkere Dagen Offensief. Een preventieve samenwerking en aanpak tussen politie en boa's.

Op basis van de in de 2e helft 2021 uitgevoerde evaluatie Boa 2.0 wordt in 2022 verder vorm en inhoud gegeven aan de invulling van de rol en werkzaamheden van de BOA's.

Het voornemen is om in 2022 - naast het vergroten van de zichtbaarheid van de BOA op straat - de prioritering van het takenpakket te herzien.

De raad wordt bij de veiligheidsrapportages geïnformeerd over de voortgang hiervan.

Resultaat van dit alles moet zijn dat eind 2022 burgers een verbetering van de veiligheid ervaren.

5.1.4 Veiligheid van evenementen en bedrijvigheid

Doestelling is dat veiligheid op het gebied van evenementen en rondom bedrijvigheid is geborgd.

Investeren in Keurmerk Veilig Ondernemen

De samenwerking Keurmerk Veilig Ondernemen met politie, brandweer en een afvaardiging van de ondernemers wordt ook in 2022 gecontinueerd. Signalen over onveiligheid en criminaliteit worden vroegtijdig opgepakt.

Inzet op WhatsApp-groepen gaat onverminderd door.

Op de bedrijventerreinen is voorzien in camerabewaking. Daarnaast worden camera's doelgericht en flexibel waar nodig ingezet. Bijvoorbeeld bij jeugd- en/of milieuoverlast.

Wat betreft veilige evenementen gaan we in 2022 het evenementenproces front-end beschrijven. Dat wil zeggen vanaf het voornemen tot het organiseren van het evenement tot en met de evaluatie van het evenement. Constructieve en integrale veiligheid maken onderdeel uit van het proces.

5.2 Kerntaak: Identiteit & Samenwerking

Om invulling te kunnen geven aan haar bestaansdoel komt de gemeente vele (maatschappelijke) partners tegen met een samenwerking op verschillende niveaus en voor verschillende beleidsvelden.

Te denken valt aan onder meer de huidige samenwerking inzake de grensoverschrijdende milieuproblematiek, handhaving en oefeningen in het kader van veiligheid, de Rijksgrenscorrectie, mobiliteit inzake spoor en waterweg, het project "meer met de Maas", samenwerking met Voeren op het terrein van natuur en landschap, grensoverschrijdend ondernemen, de samenwerking in de sociale sector, de jumelage met Clervaux, de verbonden partijen en onze eigen bedrijfsvoering.

Die verscheidenheid van opgaven en beleidsvelden vergt dat er voor samenwerking passend moet worden 'geschakeld op schalen', zoals bijvoorbeeld op de schaal stad/platteland, in casu Maastricht/Heuvelland of op de schaal Lijn 50 of op schaal Zuid-Limburg (18) of op de schaal Limburg (33) of op de schaal Euregionaal. Meer themagericht – bijv. de thema's erfgoed, slowtoerisme, fruitsector en streekprodukten - kan worden gedacht aan samenwerking op een schaal met de regio Haspengouw en/of met de regio Land van Herve. Grensoverschrijdende samenwerking maakt sinds vorig jaar voor het eerst ook deel uit van het takenpakket van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en die omstandigheid kan bevorderend werken voor het verdiepen en uitbouwen van de grensoverschrijdende samenwerking in onze (eur)regio.

Uitgangspunt voor samenwerking vormt de autonomie en de identiteit van de gemeente Eijsden-Margraten. Op grond van dit uitgangspunt staat de gemeente open voor het verdiepen en verder uitbouwen van de (eu-)regionale samenwerking middels het voeren van een stevige regio-agenda op samenwerking.

5.2.1 Versterken identiteit Eijsden-Margraten: “Dichtbij het Leven” en Cittaslow

Doelstelling is dat de inzet van activiteiten, middelen, aanpak en uitingsvormen aansluit bij het DNA, de ziel, de identiteit van Eijsden-Margraten, ofwel bijdraagt aan de filosofie van "Dichtbij het leven", hetgeen ondersteund wordt door Cittaslow.

Versterken DNA Eijsden-Margraten

1. De Brandstory, waarbij Dichtbij het leven en Cittaslow de leidraad vormen, die voorzien was gereed te hebben in 2021 wordt in 2022 afgerond en wordt richting raad en samenleving vervolgens uitgedragen. De website van de gemeente zal in 2022 hierop worden aangepast;
2. Vanuit primair het dienstverleningstraject, de prioritaire thema's en de samenwerkingsagenda wordt in 2022 - met inachtneming van de participatienota - verder inhoud gegeven aan het versterken van de identiteit van Eijsden-Margraten. E.e.a. wordt ondersteund vanuit het organisatie-ontwikkeltraject dat vanaf 2022 in gang gezet wordt (zie paragraaf bedrijfsvoering).
3. De cittaslow-community die in 2021 middels een aantal cittaslow-ambassadeurs zijn gevormd, wordt in 2022 verder uitgebreid.

5.2.2 Versterken samenwerken

Uitgangspunt voor samenwerking vormt het behouden van de autonomie en de identiteit van de gemeente Eijsden-Margraten. Op grond hiervan staat de gemeente open voor het verdiepen en verder uitbouwen van de (eu-)regionale samenwerking middels het voeren van een stevige regio-agenda op

samenwerking, waardoor bijgedragen wordt aan het versterken van het DNA "dichtbij het leven" en Cittaslow.

De samenwerkingsagenda

Wij geven de agenda op samenwerking programmatisch invulling en verankeren dit bestuurlijk en ambtelijk organisatorisch zodanig dat daarmee het DNA "dichtbij het leven" en Cittaslow-gedachte versterkt worden. De basis voor samenwerking vormt de door de raad in 2019 vastgestelde nota "doelgericht samenwerken". Op grond hiervan zal in 2022 net als vorig jaar de focus komen te liggen op een viertal sporen:

1. **Lijn 50:** Binnen Lijn50 zal in 2022 de Ontwerp-Omgevingsvisie tot stand gebracht worden. Tevens zullen de resultaten van de planvorming rondom de aanpak toeristische druk (Verantwoord Op Weg) ten uitvoer gebracht worden (zie ook programma 4 Wonen & Mobiliteit). Een nadere verdieping rondom de samenwerking binnen Lijn50 zal in 2022 eveneens aan de orde zijn.
2. **Middengebied:** in 2022 wordt binnen het Middengebied verdere uitvoering gegeven aan de vier programmalijnen van het Middengebied. Vanuit de gemeente Eijsden-Margraten blijven we daarbij zowel ambtelijk als bestuurlijk het voortouw nemen rondom de programmalijn Landbouw en Landschap en participeren we actief in de programmalijnen Toerisme van de Toekomst en Vitale Samenleving. Ten aanzien van de programmalijn Duurzaamheid volgen we de ontwikkelingen die opgepakt worden.
3. **Novi:** Zuid-Limburg is begin 2021 vanuit het Rijk aangewezen als NOVI-gebied. Hiermee wordt een duurzame langjarige relatie aangegaan met het Rijk om de strategische opgaven die op Zuid-Limburgse schaal aan de orde zijn verder vorm en inhoud te geven. Voor ons als gemeente betekent dit vanuit de NOVI-gedachte dat vanuit een actiegerichte werkwijze verder geïnvesteerd wordt in het versterken van het unieke Nationaal Landschap Zuid-Limburg, de zgn. Groene Long van Zuid-Limburg. Thans is de gemeente Eijsden-Margraten ambtelijk de aanvoerder van het opgaveteam Groene Long. De strategische agenda die vanuit de Groene Long in 2021 is opgesteld zal in 2022 vanuit een triple helix benadering ten uitvoer gebracht worden. Ontwikkelingen daaromtrent zullen periodiek richting raad gerapporteerd worden.
4. **Cittaslow:** in 2022 wordt het netwerk van partners (lokaal, regionaal en internationaal) uitgebouwd waarmee we met betrokkenheid van de raad onze identiteit van Cittaslow versterken. In dit licht hopen we - indien Covid geen roet in het eten gooit - onder meer de jumelage met Clervaux eindelijk actief

vorm te geven en continueren we het partnerschap Liberation Route Europe (LRE) inclusief het realiseren van de Hiking Trail. Tevens vindt een verdere verkenning plaats rondom de mogelijkheden om te komen tot een Unesco GeoPark Krijtland.

Ten aanzien van deze samenwerkingsvormen bewaken we de synergie met andere samenwerkingsverbanden en –initiatieven op basis van de lokale prioriteiten en gebiedseigen opgaven in relatie tot Cittaslow en Dichtbij het Leven.

5.2.3 Verbonden partijen

Wij willen de gemeenteraad meer betrekken bij de verbonden partijen zodat de gemeenteraad zijn controlerende rol in dat kader kan versterken.

Vergroten regie op verbonden partijen

Voor wat betreft het sturen en meer grip krijgen op verbonden partijen zal in 2022 verder vorm en inhoud gegeven worden aan de ambtelijke werkgroep ´samen grip op verbonden partijen´. Tevens zal de rol van de gemeenteraad richting verbonden partijen nader geagendeerd worden.

Daarnaast zal in het najaar van 2022 een bijeenkomst worden georganiseerd waar verschillende gemeenschappelijke regelingen zich kunnen presenteren. Tevens zullen in overleg met andere gemeenten de mogelijkheden om raadsleden meer aan de voorkant van de vergaderingen samen te brengen over de agenda van de vergadering nader verkend worden.

5.3 Kerntaak: Bestuur & Dienstverlening

De gemeente streeft richting haar inwoners en ondernemers naar een transparante en betrouwbare dienstverlening. Duidelijkheid, kwaliteit en korte doorlooptijden staan hierin centraal. Deze vorm van

dienstverlening vraagt om een open en transparante wijze van communiceren naar onze inwoners, belanghebbenden en maatschappelijke partners die te typeren is als klantvriendelijk en klantgericht.

Daarnaast wordt ingezet op de kracht en kwaliteiten van inwoners en ondernemers die binnen Eijsden-Margraten aanwezig zijn door ons dienstbaar op te stellen richting samenleving en niet andersom: de burger centraal. Dit vraagt om een omslag van besturen en werken vanuit de ambtelijke organisatie en het bestuur. Een werkwijze waarin verbinding gemaakt wordt met de samenleving op basis van burgerparticipatie, co-creatie, maar waar ook vanuit een coöperatieve houding ruimte geboden wordt aan burgerinitiatieven.

5.3.1 Bestuurlijk ambtelijk samenspel

We willen komen tot een gezamenlijke bestuurlijke en ambtelijke agenda over de gewenste en beoogde vernieuwing e.e.a. op basis van de inzichten uit de fusie-effect-rapportage (FER) en de verkregen inzichten eind 2020.

Uitvoering geven aan de gezamenlijke agenda (ambtelijk-bestuurlijk)

De drie lagen van de gemeente: we hebben elkaar nodig om onze gemeenschap goed te dienen. Daarover zijn we voortdurend in dialoog. Het samenspel mag schuren op de inhoud, maar is soepel in de relatie. We investeren in integere omgangsvormen en heldere rollen. Naast vertegenwoordigende democratie investeren we in participatieve democratie. Hiermee groeien we gezamenlijk in professionaliteit als drie-eenheid; in dialoog en debat en met zelfreflectie.

In maart 2022 treedt de nieuwe raad aan. Met de nieuwe raad wordt een ontwikkelprogramma voor de raad vastgesteld. Bepalend daarbij is de rol van de raad, de rolvastheid en de taken van de raad. Uitkomsten van de sessies met de Galangroep en de uitkomsten van het rapport Necker van Naem worden daarbij mede als input gebruikt. Het aspect bestuurscultuur maakt ook onderdeel uit van het programma naast de inhoud.

5.3.2 Kwaliteit van het debat

We willen de kwaliteit van het debat rondom de besluitvorming vergroten en daarnaast het bestuurlijk-ambtelijk-samenspel, waarbij duidelijke afspraken gemaakt zijn tussen het bestuur en de organisatie rondom verantwoordelijkheden, verwachte rollen, rolvastheid en de wijze waarop samengewerkt wordt, versterken.

Doorontwikkelen vergadermodel

Het huidige BOB-model zal voor de verkiezingen in maart 2022 geëvalueerd worden, zodat de bevindingen kunnen worden meegenomen bij de keuze van het vergadermodel in de nieuwe raadsperiode.. Uitgangspunten moeten zijn richting gegeven aan kwaliteitsverbetering aan vergadersystemen en aan rollen en rolvastheid van de actoren. Aandacht verdient ook de verbetering van de bestuurscultuur, zoals alle fracties hebben aangegeven in het onderhoud met De Galangroep

5.3.3. Participatie als leidend principe

We willen bereiken dat participatie als leidend principe gehanteerd wordt in de werkwijze van het bestuur en de organisatie, zodat optimaal verbinding gemaakt wordt met de kracht van de samenleving.

Uitvoering geven aan visie op burgerparticipatie

Middels tijdelijke uitbreiding (tot september 2023) bij de griffie, wordt in 2022 verder vorm en inhoud gegeven aan de Participatievisie en het daaraan gekoppelde afwegingskader. Het is zaak participatie verder in de praktijk uit te bouwen. Na de verkiezingen zal de politiek aangeven of de betrokkenheid van de raad middels een werkgroep Participatie gecontinueerd zal worden.

Vanuit de werkgroep Participatie zal in 2022 de raad middels een rapportage/jaarverslag geïnformeerd worden over de ontwikkelingen en resultaten.

5.3.4 Eigentijdse dienstverlening

In een meer zelf organiserende samenleving, hoort een gemeente die contacten met burgers snel en doeltreffend afhandelt en aansluit bij de behoeften van onze burgers. Wij streven dan ook naar het realiseren van een excellente klantgerichte dienstverlening. Dit vertaalt zich in de ambitie om de klanten van onze gemeente op een professionele, effectieve en efficiënte wijze van dienst te zijn.

Implementeren dienstverlening "Dichtbij de mens"

1. Via het organisatieplan TOEM (toekomstbestendige organisatie eijdsen-margraten) wordt in 2022 uitvoering gegeven aan het startdocument "dienstverlening "Dichtbij de mens". Centraal hierin staat dat de dienstverlening plaatsvindt vanuit een klantgerichte oriëntatie (van buiten naar binnen denken) en wel op grond van de vijf geformuleerde serviceconcepten.
2. In de aanpak rondom het verbeteren van de dienstverlening zullen inwoners en ondernemers actief betrokken worden bij verbeterprocessen via klantenpanels en het houden van metingen rondom klanttevredenheid. De raad zal via de P&C-cyclus geïnformeerd worden over de ontwikkelingen en resultaten hiervan.
3. Op grond van onze missie "dichtbij het leven" wordt in 2022 vanuit een gefaseerde aanpak verdere uitvoering gegeven aan het in 2020 ontwikkeld dienstverleningsconcept, op basis van de serviceformules. Dit betekent onder meer dat we het fysiek servicepunt in Eijdsen zullen in stand houden.
4. Naar verwachting treden in 2022 de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV) en de Wet Open Overheid (WOO) in werking. Door de WMEBV krijgen burgers en ondernemers het recht om digitaal met de overheid te communiceren. De gemeente moet de digitale kanalen aanwijzen die burgers en ondernemers daarvoor kunnen gebruiken. Bij het gebruik van de digitale weg gelden nieuwe waarborgen, zoals notificatie, ontvangstbevestiging en termijnverlenging bij storing. Ook wordt de overheid verplicht om passende ondersteuning te bieden bij bestuurlijk verkeer. Deze ondersteuning moet zijn afgestemd op de aard van de dienstverlening en de doelgroepen. De WOO is bedoeld om overheden meer transparant te maken en deze wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar en toegankelijk wordt. De WMEBV en WOO stellen beiden eisen

aan onze proces- en informatievoorziening. Om hieraan te kunnen voldoen zal in 2022 de nodige voorbereidingen getroffen worden en aan de slag gegaan worden met een omnichannelstrategie.

5.3.5 Versterken rol raad

We versterken de kaderstellende-, vertegenwoordigende- en controlerende rol van de raad.

Uitvoeren raadsontwikkelprogramma

In verband met het aantreden van een nieuwe raad per maart 2022 wordt voor hen in 2022 een ontwikkelprogramma uitgerold, gericht op feitelijke kennisoverdracht enerzijds en anderzijds gericht op rolinvulling en ontwikkelingen in het openbaar bestuur.

5.3.6 Integraal werken en besturen

We willen de vragen van onze inwoners en ondernemers alsmede vraagstukken in onze gemeenschappen gericht oppakken en voortvarend en adequaat afhandelen door integraal werken en besturen te stimuleren.

Uitvoering geven aan integraal werken en besturen

In 2022 wordt invulling gegeven aan deze doelstelling via het organisatieplan TOEM (Toekomstbestendige Organisatie Eijdsen-Margraten), waarbij ingezet wordt op een opgabegegerichte sturing rondom de prioritaire thema's en de doorontwikkeling van de organisatie gericht op het vormen van zelforganiserende resultaatgerichte teams. Via de reguliere P&C-cyclus wordt de raad geïnformeerd over de voortgang.

5.4 Kerntaak: Financiën & middelen

Binnen het beleidsveld financiën en middelen geven we uitvoering aan een solide financieel meerjarig beleid met zo laag mogelijke lasten voor inwoners en ondernemers. Wij zorgen voor een transparante begroting waarin cijfers op een leesbare manier worden gepresenteerd.

5.4.1 De OZB stijgt niet meer dan de inflatie.

De OZB stijgt niet meer dan de inflatie.

Ozb stijging blijft gelijk aan inflatiepercentage

Vanwege de verwachte positieve effecten van de herverdeling van het gemeentefonds is de in de begroting 2021 aangekondigde extra verhoging van de ozb niet nodig. In de begroting 2022-2025 is een verhoging van 1,5% conform het bestuursakkoord opgenomen.

5.4.2 Kostendekkendheid

De kostendekkendheid van gemeentelijke diensten en gemeentelijke voorzieningen zal worden verbeterd.

Optimaliseren kostendekkendheid dienstverlening

In de begroting 2021 hebben wij stappen gezet naar een betere kostendekkendheid voor de leges. Middels een aangeschafte applicatie kan de kostendekkenheid beter worden gemonitord.

5.4.3 Meerjarig sluitende begroting

Het streven is een meerjarig sluitende begroting te presenteren waarin de financiële ruimte aanwezig is voor de uitvoering van het Bestuursakkoord.

Een meerjarige begroting structureel en reëel in evenwicht

Er is voor 2022 een sluitende meerjarenbegroting opgesteld dat voorziet in een structureel en reëel evenwicht.

5.4.4 Ondersteuning kaderstelling raad.

Op raadsniveau zullen documenten betere ondersteuning moeten bieden om de raad haar kaderstellende rol goed te kunnen laten vervullen.

Vroegtijdig betrekken raad bij kaderstellende onderwerpen

Het in 2020 ingezette proces om uw Raad vroegtijdig kaderstellend bij onderwerpen te betrekken (zie ook proces uitgangspuntennotitie) zal worden gecontinueerd in 2022 om de Raad optimaal in stelling te brengen.

5.4.5 Profijtbeginssel

In de rioolheffing zal het profijtbeginssel tot stand worden gebracht.

Evaluatie modellen toepassen profijtbeginssel bij rioolheffing

De huidige methodiek zal worden gecontinueerd in 2022. Dit is de uitkomst van een evaluatie van mogelijke alternatieven in de commissie P&C besproken in 2020.

5.4.6 Uitvoering geven aan financiële beleid.

Conform planning uitvoering geven aan het voorgenomen financiële beleid.

voorgenomen financieel beleid: verantwoording afleggen

We leggen in 2022 periodiek (in bestuursrapportages en jaarrekening) verantwoording af over de voortgang in de uitvoering van voorgenomen activiteiten. Daar waar nodig wordt de raad meer specifiek geïnformeerd via een Raadsthema-bijeenkomst en/of via Raadsbrieven.

Daarnaast zal in het licht van de "invoering rechtmatigheidsverantwoording voor gemeenten" de nodige voorbereidingen getroffen worden om hiermee invulling te geven aan de verantwoordingsplicht voor de jaarrekening 2022. E.e.a. is evenwel nog onder voorbehoud instemming 2e Kamer. Dit betekent dat over het jaar 2022 de gemeente zelf in de jaarrekening verantwoording afleggen over de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur. De accountant beperkt zich dan tot een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

5.4.7 Verbetering sturingsinformatie

De sturingsinformatie van de sturings- en verantwoordingsdocumenten zal worden verbeterd. Door enerzijds een verbetering en vereenvoudiging door te voeren in leesbaarheid en de herkenbaarheid en anderzijds door een verbetering en vereenvoudiging in de cyclus van de documenten.

Op het niveau van het college en het ambtelijk apparaat zal het proces van totstandkoming van de P&C documenten worden verbeterd, waarbij aandacht wordt gegeven aan de versterking van de koppeling met het strategisch kader.

Stuurinformatie: verbetering P&C producten

Buiten de reguliere P&C cyclus volgen wij alle autonome ontwikkelingen, waaronder de herverdeling van het gemeentefonds en ontwikkelingen op het gebied van het Sociaal Domein en het Fysieke Domein die voor onze gemeente spelen, op de voet. Periodiek zullen wij hier separaat uw raad over informeren.

Daarnaast zal op teamniveau binnen de primaire dienstverlening en de prioritaire thema's stuurinformatie ontwikkeld worden waar deze ontbreekt dan wel verder worden geoptimaliseerd.

De business controllers, die in de 2e helft van 2021 geworven zijn, zullen hierin een belangrijke rol vervullen.

5.5 Kerntaak: Personeel

In deze kerntaak geven we inzicht in de personele ontwikkeling. Een goede personele invulling is van groot belang voor de realisatie van de doelen van de organisatie. Er wordt inzicht geboden in de personele inzet op de programma's 1 tot en met 4 en de personele inzet die tot de overhead wordt gerekend. Door het personeel in dit programma onder te brengen, is het totaal inzicht in de personele

ontwikkeling groter. Binnen de personele inzet is een onderverdeling te maken naar overhead en direct toewijsbare personele inzet.

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Tot de overhead horen alle functies die dit doel dienen. De overheadfuncties staan derhalve niet rechtstreeks ten dienste van de (externe) klant. Dat betekent dat in ieder geval de kosten in verband met de volgende elementen tot kosten van overhead worden gerekend en moeten worden opgenomen:

- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning (excl. griffie)
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting;
- documentaire informatievoorziening en
- managementondersteuning primaire proces.

Verdeling personele kosten en inzet van personeel naar Overhead.

Gemeenten dienen een apart overzicht van de kosten van de overhead op te nemen in het programmaplan. Dat is afgesproken om de raad meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en haar meer zeggenschap te geven over die kosten.

Personeel 2022 excl. Bestuur en Griffie	Totaal		Directe personele lasten programma 1 t/m 4		Overhead	
	Euro	Formatie in Fte	Euro	Formatie in Fte	Euro	Formatie in Fte
Salarislasten / FTE	€ 13.489.428	181,75	€ 9.357.506	115,38	€ 4.131.922	66,37
Overige overhead					€ 5.323.493	
Totaal	€ 13.489.428	181,75	€ 9.357.506	115,38	€ 9.455.415	66,37

De totale kosten aan overhead per inwoner in Eijsden-Margraten bedragen € 376 in 2021 en € 364 in 2022. De daling van de totale kosten aan overhead per inwoner in de begroting 2022 ten opzichte van de begroting 2021 kan worden verklaard door een stijging van het aantal inwoners en daling van de totale overheadkosten.

Overhead in euro's	Totaal			Per inwoner		
	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Eijsden-Margraten	€ 9.785.895	€ 9.702.580	€ 9.532.975	€ 380	€ 376	€ 364

De totale salarislasten (inclusief bestuur en griffie) voor de jaren 2022 -2025 bedragen als volgt.

Totaal salarislasten	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Raad en college	€ 964.700	€ 964.700	€ 964.700	€ 964.700
Griffie	€ 267.164	€ 234.428	€ 201.692	€ 201.692
Ambtelijk apparaat	€ 13.489.428	€ 12.849.686	€ 12.893.672	€ 12.921.589
Totaal begrote kosten	€ 14.721.292	€ 14.048.814	€ 14.060.064	€ 14.087.981

Wat willen we bereiken?

5.5.1. Gericht mogelijke inzet personeel

We streven ernaar om de personele inzet zo gericht mogelijk in te zetten. We proberen daarbij onnodige overhead en inhuur te voorkomen.

Wat gaan we ervoor doen in 2022?

Sturen op ontwikkeling en afbouw kosten

Focus in 2022 komt te liggen op

1. het vorm en inhoud geven aan TOEM, hetgeen staat voor Toekomstgerichte Organisatie Eijsden-Margraten (zie paragraaf bedrijfsvoering).
2. het in balans brengen van vast en ingehuurd personeel, e.e.a. vanuit financieel oogpunt maar ook vanuit het oogpunt van TOEM waarbij het noodzakelijk is dat er een robuuste organisatie wordt neergezet (zie ook paragraaf bedrijfsvoering)
3. het beheersbaar houden van ziekteverzuim (<5%) (zie ook paragraaf bedrijfsvoering)

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren					
Programma 5: Bestuur & Bedrijfsvoering					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50,000	Waarde NL
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	18 2020	10	11
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS, statline	0,2 2019	1,1	2,3
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,4 2020	3,2	4,6
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,1 2019	1,9	2,3
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,5 2020	4,9	6,2
Aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt	%	CBS	9% 2019	17%	14%
Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening	Score 1-10	CBS	6,76 2019	6,66	6,71
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,0	onbekend	onbekend
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	5,79	onbekend	onbekend
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	519,00	onbekend	onbekend
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom	Eigen gegevens	6%	onbekend	onbekend
Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	15,51%	onbekend	onbekend
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	279 2020	280	270
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	866 2021	onbekend	733
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	972 2021	onbekend	810

Kaderstellende documenten

- Algemene Plaatselijke Verordening Eijsden-Margraten 2015 vijfde wijziging (vastgesteld door de Raad 15-12-2020)
- Beleidslijn wet BIBOB
- Beleidsvisie externe veiligheid
- Beleidsregels hulpacties/ hulp bij rampen
- Gemeentelijk Verkeersveiligheidsplan Eijsden-Margraten
- Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2020-2023, vastgesteld 29-9-2020
- Verordening Gegevensverstrekking Basisregistratie Personen gemeente Eijsden-Margraten 2020, vastgesteld 27-10-2020
- Reglement Burgerlijke Stand Eijsden-Margraten 2017
- Verordening gemeentelijke onderscheidingen Eijsden-Margraten
- Regeling van tarieven openbaarheid van bestuur
- Verordening interne klachtenbehandeling gemeente Eijsden-Margraten
- Nota reserves en voorzieningen Eijsden-Margraten 2017
- Nota waarden en afschrijven Eijsden-Margraten 2017
- Controleverordening 213 gemeente Eijsden-Margraten 2015
- Financiële verordening 212 gemeente Eijsden-Margraten 2017
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 213a van de gemeente Eijsden-Margraten 2015
- Verordening op de commissie Planning en Control Eijsden-Margraten
- Controleprotocol 2020 inclusief normenkader (vastgesteld door de raad 22-10-2020)
- Verordening Duurzaamheidslening Eijsden-Margraten 2016 eerste wijziging (vastgesteld door de Raad op 19-2-2019)
- Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2021 Eijsden-Margraten (vastgesteld door de Raad 18-11-2020)
- Verordening op de heffing en invordering van hondenbelasting 2021 Eijsden-Margraten (vastgesteld door de Raad 18-11-2020)
- Verordening forensenbelasting Eijsden-Margraten 2021 (vastgesteld door de Raad 18-11-2020)
- De verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2021 (vastgesteld door de Raad 18-11-2020)
- Legesverordening en tarieventabel Eijsden-Margraten 2021 (vastgesteld door de Raad 15-12-2020)

- Wijziging Verordening afvalstoffenheffing Eijsden- Margraten 2011 (vastgesteld door de Raad 6-5-2020)
- Verordening wet Onroerende Zaakbelasting Eijsden-Margraten 2021 (vastgesteld door de Raad 15-12-2020)
- Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten Eijsden-Margraten 2015 en bijbehorende tarieventabel, (vastgesteld door de raad 18-11-2020)
- Verordening rechten voor van gemeentewege verleende diensten onder, in of op de openbare weg Eijsden-Margraten 2020 en bijbehorende tarieventabel (10-12-2019)
- Treasurystatuut Eijsden-Margraten 2017
- Budgethoudersregeling 2017
- Mandaat en machtigingsregeling tweede wijziging Eijsden-Margraten 2017
- Verordening op de elektronische bekendmaking en kennisgeving Eijsden-Margraten
- Aanbestedingsbeleid 2016

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan het programma Bestuur & Bedrijfsvoering :

- NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank).
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
- Waterleiding Maatschappij Limburg NV.
- Enexis Holding NV.
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV.
- Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen.
- GR Gegevenshuis.

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Programma 5 Bestuur & Bedrijfsvoering				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten				
5.1 Openbare orde en veiligheid	-2.195.970	-2.195.970	-2.195.970	-2.195.970
5.2 Identiteit&Samenwerking	-189.272	-189.272	-189.272	-189.272
5.3 Bestuur&Dienstverlening	-1.989.078	-1.892.956	-1.892.956	-1.892.956
5.4 Financiën&Middelen	-3.005.557	-3.802.924	-4.274.289	-4.747.923
5.5 Personeel	-15.069.304	-14.372.626	-14.379.676	-14.403.393
Totale lasten	-22.449.180	-22.453.748	-22.932.163	-23.429.513
Baten				
5.1 Openbare orde en veiligheid	8.200	8.200	8.200	8.200
5.2 Identiteit&Samenwerking	15.896	15.896	15.896	15.896
5.3 Bestuur&Dienstverlening	445.957	464.157	464.157	464.157
5.4 Financiën&Middelen	39.767.605	40.516.319	41.213.821	42.182.557
5.5 Personeel	0	0	0	0
Totale baten	40.237.658	41.004.572	41.702.074	42.670.810
Saldo programma voor resultaatbestemming	17.788.478	18.550.824	18.769.911	19.241.297
Mutaties reserves	565.439	465.439	35.509	236.759
Saldo programma na resultaatbestemming	18.353.917	19.016.263	18.805.420	19.478.056

Paragrafen

Paragraaf 1: Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen na de algemene uitkering de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Deze heffingen kunnen worden gesplitst in:

- heffingen die dienen als algemeen dekkingsmiddel van de gemeentelijke uitgaven;
- heffingen waartegenover een aanwijsbare prestatie staat die door de gemeente ten dienste van de inwoner wordt uitgevoerd.

Alle heffingen zijn gebaseerd op door de raad vastgestelde verordeningen, met de daarbij behorende tarieventabellen. Met betrekking tot het tarievenbeleid zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De gemeentelijke belastingen stijgen niet hoger dan de inflatie.
- Een kostendekkende afvalstoffenheffing en rioolheffing.
- We gaan uit van het profijtbeginsel: diegene die van een gemeentelijke dienst of voorziening gebruik maakt, betaalt voor de daarmee gemoeide kosten.
- Voor het domein toerisme worden zowel de inkomsten als de uitgaven herkenbaar gemaakt en zullen de parameters voor kostentoerekening inzichtelijk gemaakt worden, zodat toegewerkt kan worden naar kostendekkendheid. Over de hoogte van het tarief vindt afstemming plaats met de Lijn 50 gemeenten.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de heffingen die door onze gemeente worden opgelegd en de bijbehorende opbrengsten.

Bedragen in duizenden euro's	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Onroerende zaakbelasting (OZB)	5.503	5.578	5.655	5.740
Rioolheffing	3.412	3.480	3.487	3.495
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	3.108	3.202	3.202	3.202
Toeristenbelasting	639	639	639	639
Hondenbelasting	165	165	165	165
Forensenbelasting	60	60	60	60
Totaal	12.887	13.124	13.208	13.301

Paragraaf 1: Lokale heffingen

Onroerende zaakbelastingen

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belastingen dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?

De Ozb wordt geheven van:

- de eigenaren van alle woningen en
- de eigenaren en gebruikers van alle bedrijfspanden, overige gebouwen en bouwgrond binnen de gemeentegrenzen.

Grondslag van de heffing

De grondslag voor de heffing is de WOZ-waarde (waarde volgens de Wet Onroerende Zaken). De tarieven voor de Ozb zijn mede afhankelijk van de op grond van de WOZ getaxeerde waarden.

Tarieven

Voor de Ozb worden verschillende tarieven gehanteerd voor woningen en niet-woningen. De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Onroerende Zaakbelasting (ozb)	Begroting 2021	Begroting 2022
Eigenaren woning	0,1325%	Nnb*
Eigenaren niet-woning	0,1649%	Nnb*
Gebruikers niet-woning	0,1420%	Nnb*

*het tarief zal in de decemberraad op basis van de nieuwe taxaties worden vastgesteld

Rioolheffing

Doel van de belasting/heffing

De opbrengsten van deze belasting worden specifiek benut ter dekking van de uitgaven voor het in standhouden van de riolering.

Wie is belastingplichtig?

Belastingplichtig zijn:

- a) de eigenaar van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering (eigenarendeel) en
- b) de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd (gebruikersdeel), zie ook grondslag van de heffing.

Grondslag van de heffing

Het eigenarendeel wordt geheven naar een vast bedrag per perceel en het gebruikersdeel wordt geheven naar een vast bedrag per perceel voor zover het aantal kubieke meters water dat vanuit het perceel wordt afgevoerd uitgaat boven 300 m³.

Rioolheffing	Begroting 2021	Begroting 2022
Vast bedrag per woning/eigend om	€ 280	€ 280
Vast bedrag per niet- woning/eigend	€ 280	€ 280

om

Vast bedrag

per gebruik > € 125

€ 125

300m³

Rioolheffing	
	Begroting 2022
Lasten taakvelden (incl. (omslag)rente)	
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	66.700
7.2 Riolering	3.587.973
-/- Correctie BTW-compensatiefonds	-451.742
Totale lasten	3.202.931
Baten taakvelden (excl. Heffingen en mutatie voorziening)	
7.2 Riolering	-3.654.673
-/- Correctie rioolheffing	3.422.305
-/- Mutatie voorziening	232.368
Totale baten	0
Netto kosten	3.202.931
Overig toe te rekenen kosten	
Overhead	0
BTW-compensatiefonds	451.742
A. Totale kosten	3.654.673
Opbrengst heffingen	
Rioolheffing	3.422.305
B. Totale opbrengsten	3.422.305
C. Mutatie voorziening (= B -/ A)	-232.368
Dekkingspercentage (= B / A * 100%)	94%

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Doel van de belasting/heffing

De opbrengsten van deze belasting worden specifiek benut ter dekking van de uitgaven voor het verwijderen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen.

Wie is belastingplichtig?

De gebruiker van een perceel waar huishoudelijke afvalstoffen kunnen ontstaan is belastingplichtig. Dit kan een woning zijn, maar ook bijvoorbeeld een vakantiehuis naast een woonhuis.

Grondslag van de heffing

Voor de afvalstoffenheffing gelden twee grondslagen.

Op de eerste plaats wordt er een vastrecht gehanteerd.

Daarnaast is er een prijs per kilo aangeboden afval.

Tarieven

Uitgangspunt bij de bepaling van de tariefstelling is kostendeckendheid. Om schommelingen in de tariefstelling te voorkomen is een voorziening ingesteld.

Afvalstoffenheffing	Begroting 2021	Begroting 2022
Vast recht per jaar 1-persoonshuishouden	€ 130,00	€ 133,50
Vast recht per jaar meerpersoonshuishouden	€ 175,00	€ 180,00
Prijs per lediging restafval & GFT :		
• 40 liter	€ 0,75	€ 0,75
• 140 liter	€ 2,10	€ 2,10
• 240 liter	€ 2,75	€ 2,75
Prijs per kilo :		
• GFT	€ 0,00	€ 0,00

• Restafval	€ 0,26	€ 0,27
Ondergrondse straatvoorziening restafval :		
• Restafval per lediging (50 liter)	€ 1,60	€ 1,63

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	
	Begroting 2022
Lasten taakvelden (incl. (omslag)rente)	
2.1 Verkeer en vervoer	365.492
7.3 Afval	2.985.997
-/- Correctie BTW-compensatiefonds	-499.790
7.4 Milieubeheer	6.500
Totale lasten	2.858.199
Baten taakvelden (excl. Heffingen)	
7.3 Afval	-3.330.490
-/- Correctie reinigingsrechten	3.108.092
-/- Mutatie voorziening	42.452
2.1 Verkeer en vervoer	-27.500
Totale baten	-207.446
Netto kosten	2.650.753
Overig toe te rekenen kosten	
Overhead	0
BTW-compensatiefonds	499.790
A. Totale kosten	3.150.543
Opbrengst heffingen	
Reinigingsrechten	3.108.092
B. Totale opbrengsten	3.108.092
C. Mutatie voorziening (= B -/ A)	-42.452
Dekkingspercentage (= B / A * 100%)	99%

(Water)toeristenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Daarnaast wordt een deel van de opbrengst aangewend voor de revitalisering van het (water)toerisme en de recreatie in onze

gemeente.

Wie is belastingplichtig?

Belastingplichtige is die persoon die verblijft (overnacht) in de gemeente zonder in het bevolkingsregister van de gemeente te zijn opgenomen.

Grondslag van de heffing

Op grond van de verordening is per persoon per overnachting een bedrag verschuldigd.

Tarieven

In de tariefstelling is een differentiatie aangebracht. De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

(Water)toeristenbelasting	Begroting 2021	Begroting 2022
Watertoeristenbelasting: bedrag per persoon per etmaal.	€ 1,70	€ 1,70
Toeristenbelasting: bedrag per persoon per overnachting op camping of kampeerboerderij.	€ 1,70	€ 1,70
Toeristenbelasting: bedrag per persoon per overnachting op overige verblijfsaccommodaties.	€ 1,70	€ 1,70

In 2023 wordt voorgesteld de toeristenbelasting te verhogen tot € 2,00 in navolging van lijn 50. De meeropbrengsten zullen worden ingezet t.b.v. landschapsfonds/natuurontwikkeling.

Hondenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?

Deze belasting wordt geheven van de binnen de gemeentegrenzen wonende houder van één of meerdere honden.

Grondslag van de heffing

De heffing heeft een fiscaal karakter en is gebaseerd op het aantal honden dat door een belastingplichtige wordt gehouden.

Tarieven

De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Overige informatie De aanslag hondenbelasting wordt tegelijkertijd met de onroerende zaakbelastingen en rioolheffing opgelegd.

Hondenbelasting	Begroting 2021	Begroting 2022
1ste hond	€ 80,00	€ 80,00
2de hond	€ 85,00	€ 85,00
3de en volgende hond	€ 90,00	€ 90,00
Kennel	€ 600,00	€ 600,00

Forensenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?

Deze belasting wordt geheven van personen die niet binnen onze gemeente wonen, maar wel een gemeubileerde woning voor zichzelf of hun gezin ter beschikking houden gedurende meer dan 90 dagen van het belastingjaar.

Grondslag van de heffing

Als maatstaf voor de heffing geldt de waarde van de onroerende zaak zoals deze op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken is vastgesteld.

Tarieven

De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Overige informatie

De aanslag forensenbelasting wordt achteraf per jaar opgelegd.

Forensenbelasting	Begroting 2021	Begroting 2022
Vast bedrag per woning	€ 560,00	€ 560,00
Percentage van de WOZ waarde	1,12%	1,12%

Lokale lastendruk

Hieronder is de gecombineerde aanslag voor 2022 voor een gezin met 2 kinderen in een woning met een WOZ waarde van € 245.000 en bij een afvalaanbod van 200 kg restafval en 22 ledigingen.

Belastingsoort	Begroting 2021	Begroting 2022
Ozb eigenaar woning	€ 371	€ 377
Rioolheffing	€ 280	€ 280
Afvalstoffenheffing	€ 273	€ 290
Totaal	€ 924	€ 947

Kwijtschelding

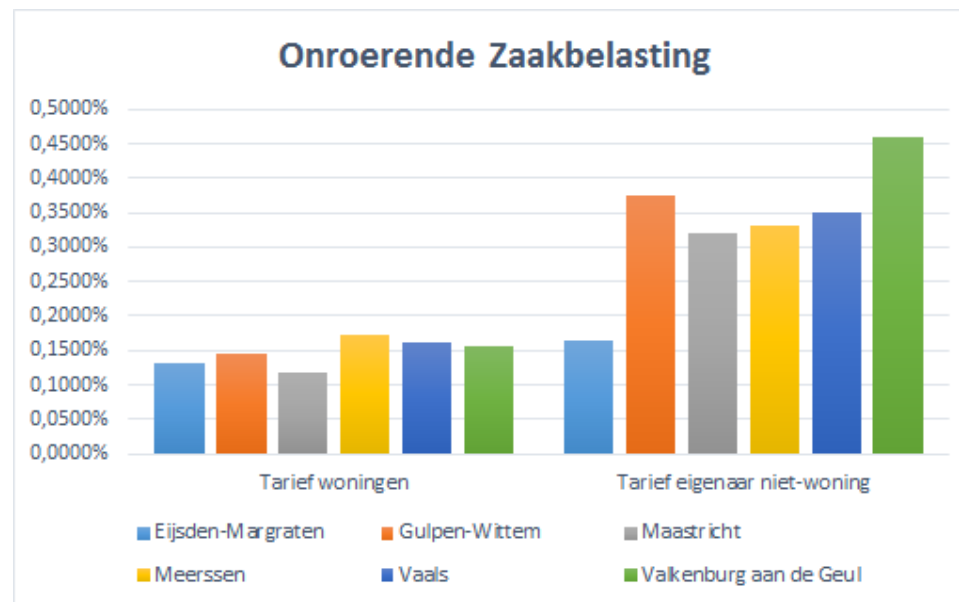
Wij hanteren de zogenaamde 100% norm voor de kwijtschelding van gemeentelijke heffingen. Of een belastingplichtige in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt beoordeeld aan de hand van een inkomens- en/of vermogenstoets. Bij deze toets worden de kosten van bestaan conform de

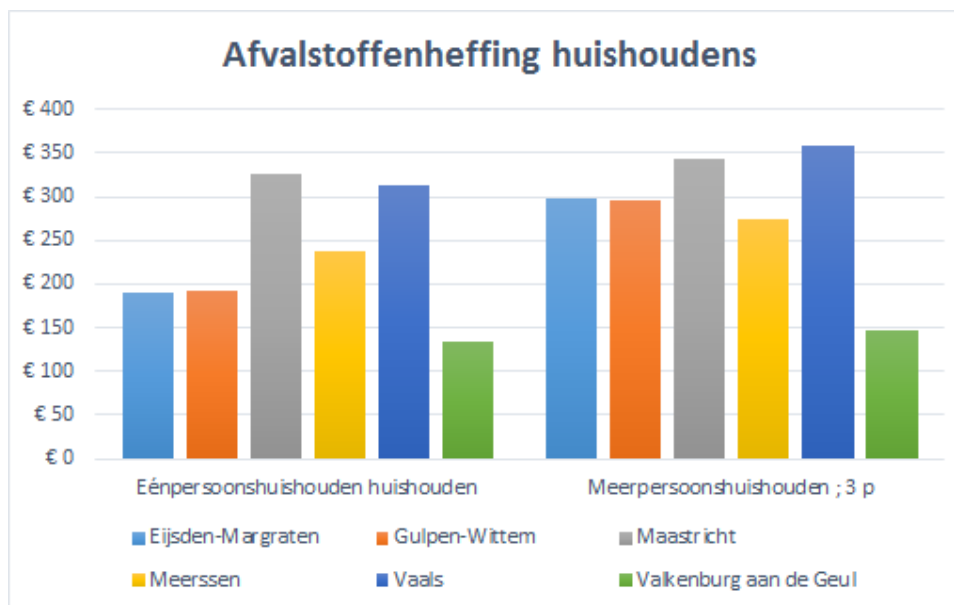
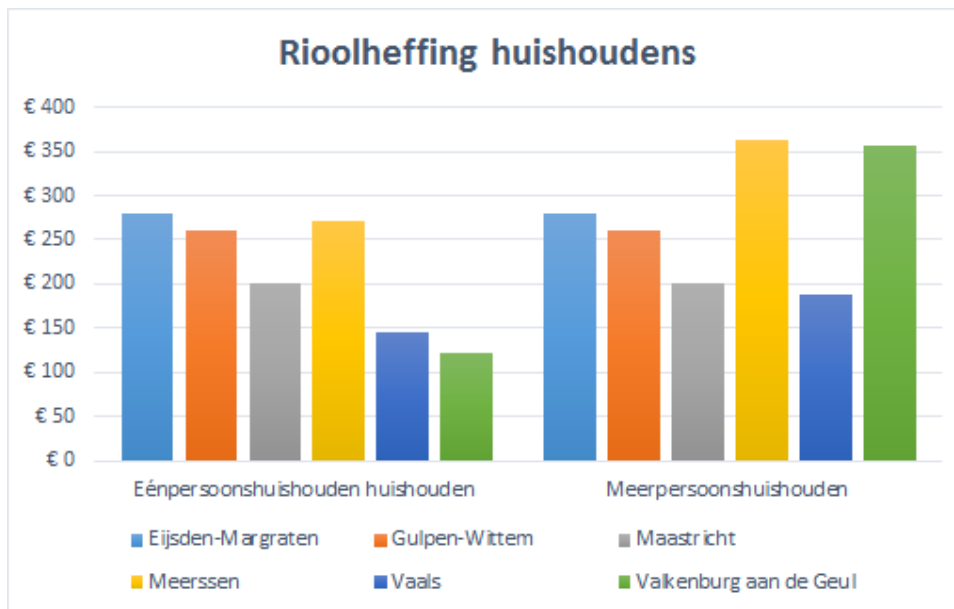
bijstandsnorm voor 100% meegenomen. Kwijtschelding kan alleen verleend worden voor het vastrecht gedeelte van een aanslag afvalstoffenheffing.

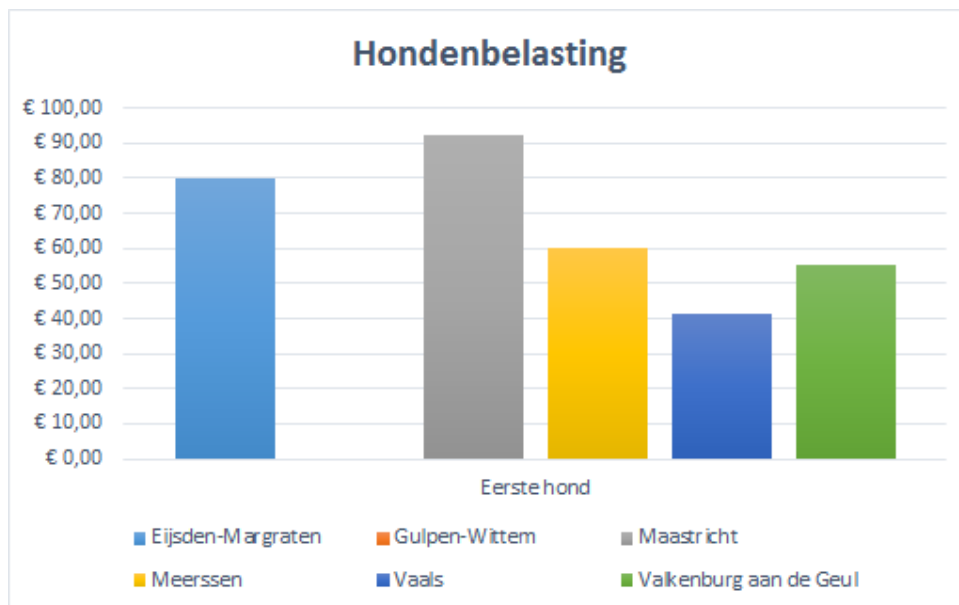
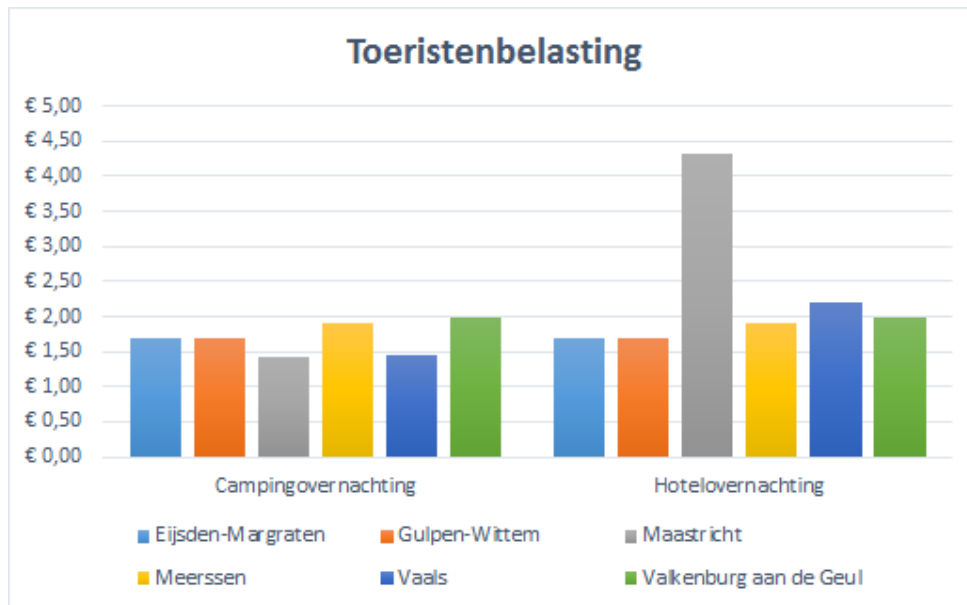
Beleidslijnen van termijnen en invordering

Met ingang van 2015 zijn de heffingen en invorderingen van belastingen overgedragen aan de BsGW. De heffing en invordering verloopt dan ook via de BsGW. De termijnen van heffing zijn vastgesteld in de betreffende belastingverordeningen.

Tarieven 2021 vergeleken met omliggende gemeenten

Kaderstellende documenten

- Verordening wet Onroerende Zaakbelastingen Eijsden-Margraten 2021.
- Verordening rioolheffing Eijsden-Margraten 2021.
- Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten Eijsden-Margraten 2021.
- Verordening toeristenbelasting Eijsden-Margraten 2021.
- Verordening hondenbelasting Eijsden-Margraten 2021.
- Verordening forensenbelasting Eijsden-Margraten 2021.
- Legesverordening en tarieventabel Eijsden-Margraten 2021.

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten bepaalt dat de paragraaf over het weerstandsvermogen en risicobeheersing ten minste bevat:

1. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
2. een inventarisatie van de risico's
3. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

1. Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Het BBV omschrijft de weerstandscapaciteit als zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Bij de bepaling van de weerstandscapaciteit betrekken we:

- de algemene reserve;
- de bestemmingsreserves;
- de stille reserves;
- de post onvoorziene uitgaven;
- de onbenutte belastingcapaciteit.

We maken onderscheid tussen de incidentele weerstandscapaciteit en de structurele weerstandscapaciteit. Incidentele weerstandscapaciteit staat voor het vermogen calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van de taken op het gewenste niveau. Hiertoe kunnen in zijn algemeenheid de reserves worden

gerekend. Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Tot de structurele weerstandscapaciteit behoren de onbenutte belastingcapaciteit en de structurele ruimte in de begroting.

De algemene reserve

Meerjarig vertoont de algemene reserve het volgende beeld:

Jaar	Stand per 1 januari (* 1 mln)	Stand per 31 december (* 1 mln)
2022	7,56	7,66
2023	7,66	8,00
2024	8,00	8,34
2025	8,34	8,45

De bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een afgezonderd vermogensbestanddeel waaraan uw gemeenteraad een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden heeft gegeven. Dit betekent dat een groot gedeelte van de bestemmingsreserve niet zondermeer vrij inzetbaar is. Uiteraard kunt u een bestemming c.q. het te bereiken doel door de inzet van een reserve altijd wijzigen. Meerjarig vertonen de bestemmingsreserves het volgende beeld:

Jaar	stand per 1 januari (* 1 mln)	Waarvan bruteringsreserve	stand per 31 december (* 1 mln)
------	----------------------------------	---------------------------	---------------------------------

2022	9,25	8,31	8,68
2023	8,68	7,83	7,97
2024	7,97	7,36	7,69
2025	7,69	7,08	7,44

2. Een inventarisatie van de risico's

Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd. Risico's die in het kader van de weerstandsvermogen wel relevant zijn kunnen – volgens het BBV – onderverdeeld worden in:

- A. financiële risico's;
- B. risico's op eigendommen;
- C. risico's die samenhangen met de interne organisatie.

A. Financiële risico's

Structurele risico's zijn financieel vertaald en in de meerjarenbegroting verwerkt. Ons weerstandsvermogen is ten opzichte van eerdere begrotingen afgenomen maar is nog steeds gezond te noemen. Door de stagnerende economie en door de voornemens van de regering zullen de risico's voor de gemeente sterk toenemen. De rijksoverheid is niet langer de voorspelbare partner. Wet- en regelgeving veranderen in een hoog tempo zonder dat duidelijkheid bestaat over de beleidsvrijheid en de financiële gevolgen ervan voor ons. Dit is een handicap gebleken bij het opstellen van deze begroting.

Garantieverplichtingen

Bij een garantieverplichting staan we borg voor een door een stichting of vereniging aangegane geldlening. Door deze borgstelling kan de stichting of vereniging in het algemeen gunstigere voorwaarden bedingen. Per 1 januari 2022 staan we voor Woonpunt garant voor 2 leningen:

- een 7-jarige geldlening ter grootte van € 17.000.000 aan Woonpunt bestemd voor de financiering van woongelegenheden. Aflossing vindt geheel plaats aan het einde van de

looptijd in 2028. Voor de onderliggende woongelegenheden geldt dat ze volledig eigendom zijn van Woonpunt en dat de gemeente het eerste recht van hypotheek gevestigd heeft.

- een 10-jarige geldlening ter grootte van € 9.500.000 aan Woonpunt bestemd voor de financiering van woongelegenheden. Aflossing vindt plaats aan het einde van de looptijd in 2024. Voor de onderliggende woongelegenheden geldt dat ze volledig eigendom zijn van Woonpunt en dat de gemeente het eerste recht van hypotheek gevestigd heeft.

De WOZ-waarde van de onderliggende panden van beide leningen bedraagt € 65.000.000.

De overige garantstellingen per 1 januari 2022 betreffen:

- een resterende garantstelling ter grootte van € 208.167 inzake het restant van een door Stichting gemeenschapshuis “Oos Heim” uitgegeven obligatielening ter grootte van € 250.000. De gemeente heeft als onderpand een hypothecair recht op de opstallen (gemeenschapshuis) verkregen ad € 250.000.
- eind jaren 80 zijn de risico's van hypothecaire geldleningen met gemeentegarantie ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale woningbouw (WSW) tegen een eenmalige betaling. Per 1 januari 2022 staan we garant voor € 728.000.

Leningen verstrekt aan derde partij in het kader van de publieke taak:

- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente een lening verstrekt aan de Koninklijke Oude Harmonie te Eijsden ad. € 185.000. De lening bedraagt per 1-1-2022 € 172.667. Als onderpand is het recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand. De executiewaarde na verbouwing is € 365.000.
- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente in 2018 een lening van € 400.000 verstrekt aan het Cultureel Centrum te Eijsden. De lening bedraagt per 1-1-2022 € 352.223. Als onderpand is het recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand. De marktwaarde bedraagt € 629.000 en de executiewaarde van de marktwaarde bedraagt € 440.300.
- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente in 2017 een lening ad € 208.600 verstrekt aan het Dorpshuis te Mheer. De lening bedraagt per 1-1-2022 € 177.890. Als onderpand is het recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand. Conform het taxatierapport bedraagt de marktwaarde in verhuurde staat € 298.000. De executiewaarde is 70%, zijnde € 208.600.
- Lening Stichting Sociaal Centrum Eijsden: In 2019 is een lening van € 433.300 verstrekt in het kader van de publieke taak aan de Stichting Sociaal Centrum Eijsden. De gemeente heeft als

onderpand het pand gelegen aan de Prins Hendrikstraat 21 te Eijsden. Per 1-1-2022 bedraagt het openstaande saldo van deze lening € 404.414.

- In het kader van de publieke taak Lening is per 30 november 2020 een lening van € 1.871.465 verstrekt aan Enexis. De lening dient ter financiering van extra investeringen in het kader van de verduurzaming van de energievoorziening. De lening is in de vorm van een converteerbare hybride aandeelhouderslening op verzoek van Enexis aan de aandeelhouders. De aflossing van de lening kan eenzijdig door Enexis plaatsvinden, voor het eerst na 10 jaar (per 30-11-2030) en vervolgens jaarlijks.

Onvoorziene uitgaven

In de begroting 2022 – 2025 is een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 26.200. De aanwending van de post onvoorziene uitgaven is voorbehouden aan het college. In de jaarrekening wordt over de aanwending verslag gedaan.

De onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente heeft om nog extra eigen inkomsten via belastingen en heffingen te genereren. De onbenutte belastingcapaciteit kan bepaald worden aan de hand van de norm die het rijk hanteert voor het bepalen van de artikel 12-status Financiële verhoudingen wet. Volgens deze norm zijn de eigen Ozb inkomsten op peil als het rekentarief 0,1809% voor de eigenaren van woningen bedraagt (*bron: meicirculaire gemeentefonds 2020*). De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt derhalve voor het jaar 2022 € 1.583.529. De afvalstoffenheffing en het rioolrecht zijn kostendekkend en worden dus bij het bepalen van de onbenutte belastingcapaciteit buiten beschouwing gelaten.

Jaar	Onbenutte belastingcapaciteit
2022	€ 1.583.529
2023	€ 1.292.245
2024	€ 1.037.411
2025	€ 924.575

Algemene uitkering

De algemene uitkering vormt een belangrijke risicofactor binnen de begroting. Bij het gemeentefonds is de normeringsystematiek van toepassing. Dit betekent dat de groei van het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de gecorrigeerde netto rijksuitgaven. Dalen de rijksuitgaven dan daalt ook het volume van de gemeentefondsuitkering en andersom. Aangezien de definitieve vaststelling van de netto rijksuitgaven achteraf plaatsvindt, bestaat de mogelijkheid dat een gedeeltelijke verrekening van de algemene uitkering, in zowel positieve als negatieve zin, kan plaatsvinden.

Sociaal Domein

De gemeente is nu ruim zes jaar verantwoordelijk voor de Jeugdwet, nieuwe taken binnen de Wmo en de Participatiewet. De uitdagingen zijn echter nog steeds groot. Per 01-07-2021 voeren we hierbij ook zelf de Participatiewet uit. Hierdoor is steeds beter zicht op welke zorginhoudelijke en financiële risico's er zijn en hoe groot de kans is dat deze zich voordoen. We monitoren maandelijks en acteren zoveel als mogelijk n.a.v. de geconstateerde bevindingen. We constateren echter ook de groei van een aantal groeiende maatschappelijke opgaves zoals bijvoorbeeld de vergrijzing, toenemende jeugdproblematiek, etc. Daarnaast worden we ook geconfronteerd met de gevolgen van de Covid-pandemie en de onzekerheid die dit brengt naar de toekomst toe.

Het grootste (financiële) risico blijft dat de toenemende vraag naar zorg en ondersteuning leidt tot overschrijding van het budget. Met name t.a.v. de Jeugdwet kunnen naast het Sociaal Team, ook huis- en jeugdartsen, rechters en gecertificeerde instellingen zoals Bureau Jeugdzorg, zorg toekennen. De gemeente is verplicht om de toegekende zorg te betalen. Vanaf 01-01-2022 is hier wel een grote wetwijziging, namelijk de wijziging in het woonplaatsbeginsel wat betekent dat de financieel verantwoordelijk gemeente voor bepaalde jeugdigen gaat wijzigen. De verwachting is dat dit voor de gemeente Eijsden-Margraten een voordelig effect heeft omdat onze gemeente jarenlang negatief is benadeeld op grond van het oorspronkelijke woonplaatsbeginsel. Hiertoe heeft onze gemeente in het verleden ook een beroep gedaan op de compensatieregeling t.a.v. dit onderdeel.

De regelingen binnen het Sociaal Domein zijn open einde regelingen. Naast het risico dat er een groter beroep op de regeling wordt gedaan, is de beheersbaarheid moeilijk. Dit komt omdat op voorhand niet vaststaat in welke mate gebruik gemaakt wordt van het voorzieningenpakket. De afgelopen jaren is het beroep op de zorg inzichtelijker geworden. In de begroting is de meest realistische inschatting van de uitgaven aan Wmo en Jeugdzorg verwerkt. De situatie en met name de ontwikkeling van de kosten wordt steeds beter gemonitord onder andere door middel van ontwikkelde dashboards, die naast inzicht in de financiën ook informatie verschaffen over inhoudelijke kwesties zoals aantallen, gemiddeld verbruik per cliënt, regievoering, etc.

Sociale werkvoorziening

Als sociaal werkbedrijf in het kader van de Wsw biedt MTB van oudsher een werkplek aan mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. In verband met de komst van de

Participatiewet, is de opdracht aan MTB in 2015 verbreed. Op grond daarvan biedt de organisatie nu voor meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid zich voor te bereiden op een reguliere baan. Dit doet MTB vanuit haar leerwerkfunctie voor de brede gemeentelijke doelgroep Participatiewet van alle zes Maastricht-Heuvellandgemeenten en als één van de partners in de uitvoeringsketen re-integratie: SZMH, Podium24, Annex en MTB. De Rijkssubsidie voor de Sociale Werkvoorziening loopt jaarlijks terug, maar de MTB genereert zelf meer en meer inkomsten via werk en dochterondernemingen. De gemeente Eijsden-Margraten heeft jaarlijks een aandeel 11% in het tekort van de MTB. Op basis hiervan is een aanvullende bijdrage aan MTB opgenomen in de begroting van afgerond € 450.000.

Inkomsten uit beleggingen

De gemeente heeft een aantal deelnemingen, waarvan de aandelen in de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) en Enexis de belangrijkste deelnemingen met een hoog rendement zijn. De verwachte opbrengsten zijn groot.

Financiering

Gezien de inverse rentestructuur (d.w.z. situatie waarin de korte rente langdurig lager is dan de lange rente), vindt financiering van het financieringstekort, binnen de marges van de Wet Fido, zoveel mogelijk kortlopend plaats.

In de wet Fido zijn echter restricties opgenomen betreffende het aangaan van kortlopende leningen. In het verleden zijn hierin de volgende risico's erkent:

- De korte rente kan stijgen tot boven het niveau van de gehanteerde begrotingsrente;
- De lange rente kan stijgen tot boven het niveau van de gehanteerde begrotingsrente;
- De korte rente kan stijgen tot boven het niveau van de lange rente;
- Voor zover zich één of meerdere van deze risico's voor zouden doen, heeft dit een nadelig effect op het begrotingssaldo.

Kort geld levert de laatste jaren echter geld op. Gemeenten kunnen met een korte financiering, geld met een negatieve rente aantrekken. Gezien de inverse rentestructuur levert dit meer geld op dan bij financiering met een langlopende lening.

De wet Fido moeten wij echter naleven en derhalve kunnen wij niet onbeperkt het financieringstekort met kortlopend geld financieren. In 2019 is een nieuwe langlopende financiering aangetrokken

waardoor wij de komende jaren verwachten binnen de bandbreedte van de wet Fido te blijven. De aangegeven risico's zijn derhalve ook gemitigeerd tot minimaal.

Open einde regelingen

Een open einde regeling is een regeling waarbij gerechtigden geld toekomt, zonder dat van te voren te overzien is wie van deze regeling in welke mate gebruik zullen gaan maken. In de begroting zijn hiervoor bedragen geraamd conform de opgaven van de instanties die belast zijn met de uitvoering van de regelingen. Enkele relevante open einde regelingen zijn:

- Participatiewet;
- GGD Zuid-Limburg;
- Brandweer-GHOR Zuid-Limburg;
- Leerlingenvervoer;
- WMO;
- Jeugd.

Daarnaast is de gemeente Eijsden-Margraten aangesloten bij nog een aantal Verbonden Partijen, zie paragraaf 6. Hierin is een bepaalde afhankelijkheid ontstaan. Bij stijgende kosten van een Verbonden Partij is er niet altijd de mogelijkheid om direct uit te stappen. Daarnaast is de zeggenschap van de gemeente Eijsden-Margraten in de Verbonden Partijen veelal beperkt. In 2020 zijn budgetten hieromtrent bijgeraamd,

B. Risico's op eigendommen

Bouwgrondexploitatie

Voor een uitvoerige financiële analyse verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Planschadevergoedingen

Een planschadevergoeding is een vergoeding van de gemeente aan een derde voor schade geleden als gevolg van een planologische maatregel. De planschadevergoeding is, voor zover deze te verwachten was, opgenomen in de exploitatieopzet van betreffende uitbreidingslocatie dan wel bestemmingsplan.

Aansprakelijkheidsstellingen

De landelijke tendens is dat het aantal schadeclaims toeneemt. Als oorzaken kunnen worden genoemd het Nieuwe Burgerlijk Wetboek (invoering risico aansprakelijkheid), de Algemene Wet Bestuursrecht (aanzienlijke versterking van de positie van de burger ten opzichte van de overheid) en de toenemende mondigheid van de burgers. De risico's op het gebied van aansprakelijkheidsstelling kunnen aanzienlijk zijn, zodat het van groot belang is om schadepreventief te werken. Een goed en regelmatig onderhoud van wegen, speeltoestellen etc. (de gemeente beschikt over beheers- c.q. onderhoudsprogramma's), een klachtenlijn, het nauwkeurig naleven van procedures, adequate behandeling van ingediende bezwaarschriften etc. behoren in het kader van preventief werken tot de aandachtspunten. De gemeente is voor de wettelijke aansprakelijkheid en de bestuurdersaansprakelijkheid verzekerd. Wij kunnen echter niet uitsluiten dat, buiten het al bestaande eigen risico, de gemeente met claims krijgt te maken die niet via de verzekering zijn afgedekt.

Beheers- c.q. onderhoudsplannen

Om de risico's op het gebied van onderhoud en beheer zoveel mogelijk in te perken is het noodzakelijk dat de gemeente beschikt over beheers- en onderhoudsplannen. Korthedshalve wordt voor het inhoudelijke hieromtrent verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Bodemverontreiniging

In onze gemeente is dit een risico dat niet geheel inzichtelijk is. De financiële gevolgen van bodemverontreiniging zijn niet in kaart te brengen en zullen als het zich voordoet van geval tot geval bekeken dienen te worden.

C. Risico's die samenhangen met de interne organisatie

In de vorm van zorgvuldige toepassing van de in de gemeentelijke organisatie ingebedde bedrijfsvoeringprocessen in zijn algemeenheid, interne controlemaatregelen in het bijzonder en de planning- en control cyclus zijn waarborgen aanwezig om eventuele calamiteiten (tijdig) zichtbaar en beheersbaar te houden. Dit betekent echter niet dat hierin geen risico's worden gelopen.

Bij de bedrijfsvoering loopt onze gemeente diverse risico's, hierbij denken wij aan de administratieve organisatie, automatisering (o.a. uitval van de computer), informatievoorziening, de interne controle en

het personeelsbeleid. Te late of verkeerde informatieverstrekking, onvolkomenheden in zowel de administratieve organisatie als in de interne controle kunnen financiële consequenties hebben. De gemeente is tevens leverancier van heel veel informatie. Indien deze informatie onjuist is, is het risico aanwezig dat wij daarvoor aansprakelijk worden gesteld.

Het percentage ziekteverzuim 2020 is 8%.

Het ziekteverzuim daalt (van 9,6% in 2019 naar 8% in 2020). De verwachting is dat de daling verder doorzet. Desondanks blijft vervanging noodzakelijk bij uitval van personeel, als andere opties niet beschikbaar of mogelijk zijn.

Het risico bestaat dat de post ziek/piek/expertise ad. € 625.000 ontoereikend is. In de paragraaf Bedrijfsvoering is het onderwerp ziekteverzuim verder toegelicht.

3. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

In 2013 heeft de raad de beleidsnota voor risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld, waarin het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's is beschreven.

De benodigde weerstandscapaciteit kan bepaald worden op basis van de risico inventarisatie in relatie tot de in de beleidsnota vastgestelde gevolgmatrix en tolerantiematrix.

Hierbij is voorgesteld aan de tolerantiematrix onderstaand procentueel financieel risico te hangen:

Punten			Percentage	Risico
0	tot en met	4 punten	0%	financieel risico
5	tot en met	9 punten	25%	financieel risico
10	tot en met	25 punten	100%	financieel risico

Op basis van deze percentages kan het volgende financieel risico in kaart worden gebracht:

Kengetallen

Jaarlijks neemt de gemeente de landelijk voorgeschreven financiële kengetallen in de begroting op. De opgenomen kengetallen zijn gebaseerd op de geprognosticeerde balans en gaan uit van ongewijzigd

beleid. De combinatie van de kengetallen en de geprognosticeerde balans zijn een indicatie voor de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente in de komende jaren.

Het is niet mogelijk een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie.

De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

Daarom dienen ze te worden voorzien van een adequate toelichting. De waarden van de kengetallen kunnen worden ingedeeld in drie categorieën:

- categorie A is het minst risicovol,
- categorie B is neutraal,
- categorie C het meest risicovol.

Op basis van onderstaand overzicht en op basis van het weerstandsvermogen kan worden geconcludeerd dat de financiële positie van de gemeente Eijsden-Margraten stabiel is. 2 van de 6 onderdelen bevinden zich in categorie A (minst risicovol), 1 onderdeel in de categorie B (medium risicovol) en 3 onderdelen in de categorie C (risicovol). Het weerstandsvermogen van de gemeente Eijsden-Margraten is uitstekend.

Tabel kengetallen

KENGETALLEN

	Jaarstukken 2020	Programma- begroting 2021	Programma- begroting 2022	Programma- begroting 2023	Programma- begroting 2024	Programma- begroting 2025	Benchmark categorie
1. Netto schuldquote	121%	159%	142%	141%	135%	128%	C
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	110%	127%	129%	128%	122%	116%	B
3. Solvabiliteitsratio	18%	17%	15%	16%	16%	17%	C
4. Structurele exploitatieruimte	0%	1%	1%	1%	0%	1%	A
5. Grondexploitatie	0%	1%	0%	-1%	-1%	0%	A
6. Belastingcapaciteit	115%	120%	117%	120%	121%	121%	C

1. Netto schuldquote

(= (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%)	Jaarstukken 2020	Programma- begroting 2021	Programma- begroting 2022	Programma- begroting 2023	Programma- begroting 2024	Programma- begroting 2025
A. Het totaal van de vaste schulden	€ 69.663	€ 64.169	€ 62.259	€ 58.392	€ 54.706	€ 51.020
B./C. Het totaal van de netto vlottende schulden en overlopende passiva	€ 15.564	€ 28.950	€ 22.749	€ 23.400	€ 23.869	€ 24.937
D. Het totaal van de volgende financiële vaste activa: uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd langer dan één jaar, uitzettingen in NL schuld papier met een rentetypische looptijd langer dan één jaar, overige uitzettingen met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		€ 0
E./F./G. Het totaal van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa	€ 10.861	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

H. Het totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 63.011	€ 58.550	€ 59.957	€ 57.999	€ 58.309	€ 59.192
---	----------	----------	----------	----------	----------	----------

2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

(= (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%)	Jaarstukken 2020	Programma- begroting 2021	Programma- begroting 2022	Programma- begroting 2023	Programma- begroting 2024	Programma- begroting 2025
A. Het totaal van de vaste schulden	€ 69.663	€ 64.169	€ 62.259	€ 58.392	€ 54.706	€ 51.020
B./C. Het totaal van de netto vlottende schulden en overlopende passiva	€ 15.564	€ 16.074	€ 22.749	€ 23.400	€ 23.869	€ 24.937
D. Het totaal van alle financiële activa met uitzondering van kapitaalverstrekkingen	€ 7.569	€ 5.816	€ 7.544	€ 7.531	€ 7.519	€ 7.506
E./F./G. Het totaal van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa	€ 10.861	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
H. Het totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 63.011	€ 58.550	€ 59.957	€ 57.999	€ 58.309	€ 59.192

3. Solvabiliteitsratio

(= (A/B) * 100%)	Jaarstukken 2020	Programma- begroting 2021	Programma- begroting 2022	Programma- begroting 2023	Programma- begroting 2024	Programma- begroting 2025
A. Het totale eigen vermogen	€ 19.718	€ 17.423	€ 16.340	€ 15.970	€ 16.030	€ 15.888
B. Het totaal van de passiva	€ 108.802	€ 101.863	€ 105.459	€ 101.601	€ 98.222	€ 95.197

4. Structurele exploitatieruimte

(= (((B-A)+(D-C)) / E) * 100%)	Jaarstukken 2020	Programma- begroting 2021	Programma- begroting 2022	Programma- begroting 2023	Programma- begroting 2024	Programma- begroting 2025
A. Structurele lasten (= totaal van de lasten bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, minus het totaal van de incidentele lasten per programma bedoeld in artikel 19 onderdeel c BBV)	€ 65.315	€ 59.241	€ 59.252	€ 57.771	€ 58.395	€ 59.101
B. Structurele baten (= totaal van de baten bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, minus het totaal van de incidentele baten per programma bedoeld in artikel 19 onderdeel c BBV)	€ 65.707	€ 59.717	€ 59.467	€ 58.122	€ 58.587	€ 59.442
C. Het beoogde totaal van de structurele toevoegingen aan de reserves bedoeld in artikel 19 onderdeel d BBV	€ 230	€ 230	€ 339	€ 339	€ 339	€ 109
D. Het totaal van de structurele onttrekkingen aan de reserves bedoeld in artikel 19 onderdeel d BBV	€ 468	€ 611	€ 477	€ 474	€ 278	€ 250
E. Het totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 63.011	€ 58.550	€ 59.957	€ 57.999	€ 58.309	€ 59.192

5. Grondexploitatie

(= (A+B) / C * 100%)	Jaarstukken 2020	Programma- begroting 2021	Programma- begroting 2022	Programma- begroting 2023	Programma- begroting 2024	Programma- begroting 2025
A. Het totaal van de activa van de "niet in exploitatie genomen bouwgronden"	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
B. Het totaal van de "bouwgronden in exploitatie"	€ 372	€ 682	-€ 224	-€ 533	-€ 423	€ 0
C. Het totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 63.011	€ 58.550	€ 59.957	€ 57.999	€ 58.309	€ 59.192

6. Belastingcapaciteit

(= E / F * 100%)	Jaarstukken 2020	Programma- begroting 2021	Programma- begroting 2022	Programma- begroting 2023	Programma- begroting 2024	Programma- begroting 2025
A. OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 391	€ 371	€ 377	€ 383	€ 388	€ 394
B. Rioolheffing voor gemiddeld gezin*	€ 270	€ 280	€ 280	€ 285	€ 285	€ 285
C. Afvalstoffenheffing voor een gemiddeld gezin	€ 261	€ 273	€ 294	€ 303	€ 303	€ 303
D. Eventuele heffingskorting voor een gezin	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
E. Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	€ 922	€ 924	€ 951	€ 971	€ 976	€ 982
F. Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in het voorafgaande begrotingsjaar	€ 739	€ 773	€ 810	€ 810	€ 810	€ 810

Toelichting kengetallen

1 Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van een gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten er zijn (rente en aflossing) waardoor een begroting minder flexibel wordt.

2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om een goed beeld te krijgen van de verstrekte leningen aan derden dient de netto schuldquote hiervoor te worden gecorrigeerd. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen.

3 Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen hoe gezonder de gemeente.

4 Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Het kengetal geeft hiermee aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook

aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

5 Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van gemeentes. De boekwaarde van de voorraad gronden is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Het kengetal geeft aan hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten van de gemeente als geheel. Hiermee wordt het belang van de grondexploitatie op de financiële positie van de gemeente inzichtelijk.

6 Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZwaarde in de gemeente.

Geprognosticeerde balans per 31-12

Begrotingsjaar T	2022					
	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
Activa (bedragen x 1.000)	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
(im) Materiële vaste activa	89.441	101.117	97.529	93.993	90.517	87.081
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	559	610	610	610	610	610
Financiële vaste activa: Leningen	7.569	7.556	7.544	7.531	7.519	7.506
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0 +
Totaal Vaste Activa	97.569	109.283	105.683	102.134	98.645	95.197
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	372	588	-224	-533	-423	0
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	6.027					
Liquide middelen	404					
Overlopende activa	4.431					+
Totaal Vlottende Activa	11.233	588	-224	-533	-423	0
Totaal Activa	108.802	109.871	105.459	101.601	98.222	95.197
Passiva (bedragen x 1.000)	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	19.718	16.812	16.340	15.970	16.030	15.888
Voorzieningen	3.858	4.744	4.112	3.839	3.617	3.351
Vaste schuld	69.663	65.958	62.259	58.392	54.706	51.020 +
Totaal Vaste Passiva	93.238	87.514	82.710	78.201	74.353	70.260
Vlottende schuld	10.958					
Overlopende passiva	4.606	22.357	22.749	23.400	23.869	24.937 +
Totaal Vlottende Passiva	15.564	22.357	22.749	23.400	23.869	24.937
Totaal Passiva	108.802	109.871	105.459	101.601	98.222	95.197

Toelichting volgnummers tabel

1 t/m 3 Het risicobedrag is het bedrag van de verstrekte garantieverplichting dan wel lening minus 70% van de marktwaarde (= executiewaarde) van het onderpand (recht van 1e hypotheek) met minimum nul.

4 Het risicobedrag is op nul ingeschat aangezien:

- a. WSW zelf circa € 274 miljoen borgstellingsreserve heeft om de aanspraak te voldoen.
- b. WSW zal obligo innen bij de corporaties vóórdat het WSW bij de gemeenten en het rijk zal aankloppen.
- c. WSW kan bij in dit geval Servatius onderpand opeisen en te gelde maken.
- d. pas in 4e instantie zal WSW een renteloze lening afsluiten en deze lening verdelen over rijksoverheid (50%) en alle WSW-gemeenten (samen 50%); dit betekent dat een solidariteitsprincipe tussen rijk en alle aan WSW deelnemende gemeenten van toepassing is.

5 t/m 8 Het risicobedrag is het bedrag van de verstrekte garantieverplichting dan wel lening minus 70% van de marktwaarde (= executiewaarde) van het onderpand (recht van 1e hypotheek) met minimum nul.

9 Het risicobedrag is op € 467.866 (25%) ingeschat aangezien Enexis opereert in een gereguleerde markt; de aandelen Enexis zijn enkel in het bezit van publieke partijen.

10 Het risicobedrag is gebaseerd op 25 procent punten, waarbij één procentpunt overeenkomt met € 18.065. Met andere woorden als de uitkeringsfactor met 1 procentpunt verandert, heeft dit een financiële consequentie van € 18.065.

11 t/m 13 Opbrengsten beleggingen zijn meerjarig geraamd.

14 en 15 Het risicobedrag is gebaseerd op 7,5% eigen risico.

16 t/m 21 Het risicobedrag is gebaseerd op 15% eigen risico

22 en 23 Dit betreft een schattingspost op basis van ervaring.

24 Het laatst vastgestelde ziekteverzuim bedraagt 8,0% in 2020. Het opgenomen bedrag ad. € 375.000 ontstaat uit 8% van de begrote personele lasten minus de begrotingspost ziek/piek/expertise.

25 Dit betreft een schattingspost op basis van ervaring.

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 9.143.120 en is de som van:

- de stand van de algemene reserve per 1-1-2022 ad € 7.559.591;
- de onbenutte belastingcapaciteit 2022 ad € 1.583.529.

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 2.502.423 zoals blijkt uit bovenstaande tabel. Het weerstandsvermogen kan als volgt berekend worden:

Weerstandsvermogen= beschikbare weerstandscapaciteit/benodigde weerstandscapaciteit:

In cijfers: € 9.143.120 / € 2.502.423 = 3,65

Op basis van de door uw raad vastgestelde weerstandsvermogenmatrix, kan worden geconcludeerd dat de ratio uitstekend is (zie onderstaande tabel).

Score	Ratio weerstandvermogen					Oordeel
A				>	2,0	Uitstekend
B	1,4	<	X	<	2,0	Ruim voldoende
C	1,0	<	X	<	1,4	Voldoende
D	0,8	<	X	<	1,0	Matig
E	0,6	<	X	<	0,8	Onvoldoende
F				<	0,6	Ruim onvoldoende

Toelichting op kolommen klasse kans %, gevolg en tolerantie in tabel

Risico's beoordelen

De analyse bestaat uit een inschatting van de kans dat een gebeurtenis optreedt, en wat daarvan de gevolgen kunnen zijn. Met behulp van beoordelingstechnieken kan worden afgewogen hoe groot het risico is. Ieder individueel risico wordt bepaald als: kans x gevolg. Doel is om de hoge risico's te identificeren. Het waarden van risico's behoort zoals gezegd tot de normale managementverantwoordelijkheid. In zijn aard is het een proces van taxeren en inschatten, en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter. Deze subjectiviteit beperken we zoveel mogelijk, door enerzijds ervoor te zorgen dat er altijd meerdere personen bij het proces betrokken zijn, en anderzijds waar mogelijk met onze accountant van gedachten te wisselen over risicoprofielen binnen de overheid. Voor elk risico wordt een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet.

Daarbij wordt gebruik gemaakt van de volgende indeling:

Kansmatrix		
Klasse	Referentiebeelden	Kans
1	Onwaarschijnlijk (eens in de dertig jaar)	3%
2	Zelden (eens in de tien jaar)	10%
3	Mogelijk (eens in de vijf jaar)	20%
4	Zo goed als zeker (eens per jaar)	90%
5	Zeker (vaker dan eens per jaar)	100%

De inschatting van de kans kan voor verschillende risico's plaatsvinden op basis van eigen historische gegevens. Ook hier kan een beroep worden gedaan op de expertise van de accountant bij het

inschatten van risico's.

Om tot een waardering van een risico te komen moeten ook de financiële gevolgen van een risico worden ingeschat. Vaak is niet exact aan te geven wat de omvang van een risico in financiële zin zal zijn. Daarom wordt bij het bepalen van de gevolgen gebruik gemaakt van een indeling in klassen:

Gevolgmatrix				
Klasse	Bandbreedte in €			
1	<	50.000		
2		50.000	-	200.000
3		200.000	-	500.000
4		500.000	-	1.000.000
5	>	1.000.000		

Met behulp van de kansmatrix en de gevolgmatrix worden individuele risico's uniform gewaardeerd. Om vervolgens de risico's uit te drukken in een getalswaarde als uitkomst van kans x gevolg, stellen we een tolerantie matrix op.

Tolerantiematrix						
		Kans				
Gevolg		1	2	3	4	5
	1	1	2	3	4	5
	2	2	4	6	8	10
	3	3	6	9	12	15
	4	4	8	12	16	20
	5	5	10	15	20	25

Risico's

Risico's	Bruto Bedrag per 1-1-2022	Bedrag risico	Klasse kans %	Gevolg	Tolerantie	financieel risico
A. Financiële risico's						
<i>Garantie verplichtingen, gemeente staat borg voor een door een stichting of vereniging aangegane geldlening</i>						
1 7 -Jarige geldlening € 17.000.000 Woonpunt looptijd tot 2028, onder vesting van hypothecaire lening.	17.000.000	0	1	1	1	0
2 Lening Woonpunt € 9.500.000	9.500.000	0	1	1	1	0
3 Garantstelling obligatielening Stichting gemeenschapshuis Oos Heim tbv nieuwbouw.	208.167	33.167	1	1	1	0
4 Risico's hypothecaire geldleningen met gemeentegarantie ondergebracht bij Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) ultimo 2015.	728.000	0	1	1	1	0
<i>Langlopende leningen, gemeente verstrekt lening aan derde partij, die handelt uit hoofde van een publieke taak</i>						
5 Lening Cultureel Centrum Eijsden	352.223	0	1	1	1	0
6 Lening zaal KOH Eijsden	172.667	0	1	1	1	0
7 Lening Dorpshuis Mheer	177.890	0	1	1	1	0
8 Lening Stichting Sociaal Centrum Eijsden	404.414	0	1	1	1	0
9 Lening Enexis	1.871.465	1.871.465	3	3	9	467.866
<i>Algemene uitkering</i>						
10 Algemene uitkering, de algemene uitkering vormt momenteel een belangrijke risicofactor binnen onze meerjarenbegroting.	35.460.904	451.625	3	3	9	112.906

	Beleggingen						
11	Inconvenientenvergoeding	66.000	66.000	3	1	3	0
12	Enexis	94.944	94.944	3	2	6	23.736
13	BNG	280.125	280.125	3	3	9	70.031
	Open einde regelingen						
14	SEM, meerkosten uitkeringen, verhaal en loonkostensubsidies, eigen risico 7,5%	3.400.000	255.000	4	3	12	255.000
15	Participatiebudget	305.324	22.899	4	1	4	0
16	GGD (open eind financiering 15% totale budget)	770.443	115.566	4	2	8	28.892
17	Brandweer-GHOR Zuid Limburg (open eind financiering, 15%)	1.757.883	263.682	4	3	12	263.682
18	Gem. regeling Leerlingenvervoer (meer aanvragen dan begroot, 15%)	245.000	36.750	3	1	3	0
	Ontwikkelingen sociale zekerheid						
19	Jeugdzorg (15% van budget)	3.170.553	475.583	4	3	12	475.583
20	WMO (15% van budget)	4.238.618	635.793	4	4	16	635.793
21	Omnibuzz (15% van budget)	544.902	81.735	4	2	8	20.434
	B. Risico's op eigendommen						
	Risico's die samenhangen met de eigen gemeentelijke organisatie						
22	Planschade	50.000	50.000	3	2	6	12.500
23	Aansprakelijkheidsstellingen	50.000	50.000	3	2	6	12.500
	C. Risico's die samenhangen met de organisatie						

24	Ziekteverzuim	1.000.000	375.000	3	3	9	93.750
25	Implementatie Bestuurlijke Boete	119.000	119.000	3	2	6	29.750
	Totaal						2.502.423

Paragraaf 3: Kapitaalgoederen

Paragraaf 3: Kapitaalgoederen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staat dat de paragraaf over het onderhoud van kapitaalgoederen ten minste de volgende kapitaalgoederen bevat:

- a. Wegen.
- b. Verlichting.
- c. Riolering.
- d. Groen.
- e. Gebouwen.

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

1. Het beleidskader.
2. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties.
3. De vertaling van de financiële consequenties.

Het beleid met betrekking tot het onderhoud van de kapitaalgoederen van Eijsden-Margraten is vastgelegd in een aantal vigerende beleidsnota's:

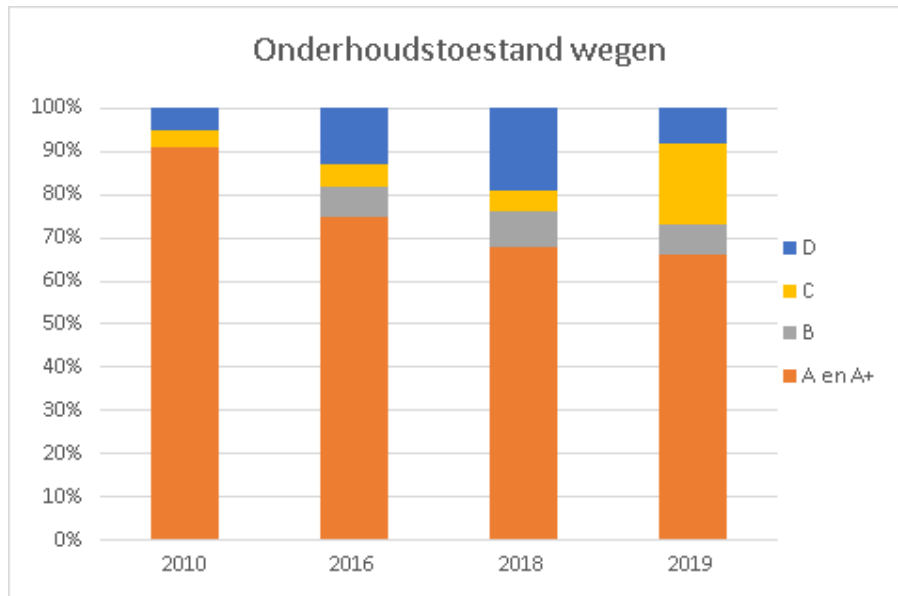
- Wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2021-2024.
- Verkeersveiligheidsplan Eijsden-Margraten 2013.
- Beleidsplan Openbare Verlichting Eijsden-Margraten 2019-2026.
- Verbreed GRP Eijsden-Margraten 2018-2021.
- LandschapsOntwikkelingsPlan (LOP) Buitengewoon Eijsden 2013.
- LandschapsOntwikkelingsPlan (LOP) Buitengewoon Margraten 2009.
- Groenstructuurplan binnen de bebouwde kom Eijsden 2004.
- Bomenbeleid Eijsden–Margraten 2015.
- Bermenbeleid 2016-2026 Maaien wat moet, bloei waar mogelijk.
- Landschapsonwikkelingsplannen (LOP).
- Groenbeleidsplan 2020.
- Kadernota accommodatiebeleid 2017 (*Sociaal Domein*).

Financiële recapitulatie beheers- en onderhoudsplannen	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting	2025 begroting
<u>Wegen</u>				
Regulier onderhoud	888.500	888.500	888.500	888.500
Levensduurverlengend groot onderhoud (25 jaar)	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Rehabilitaties (50 jaar)	3.200.000	3.200.000	3.200.000	3.200.000
<u>Openbare verlichting</u>				
Projectmatige vervanging	148.724	148.724	148.724	148.724
Beheer en onderhoud	177.014	177.014	177.014	177.014
<u>Riolen (GRP)</u>				
Exploitatie	840.150	800.150	800.150	800.150
Investerings cf. GRP	1.311.000	1.311.000	1.311.000	1.311.000
<u>Groen / Landschap</u>				
Groen	553.566	553.566	553.566	553.566
Landschap	142.374	142.374	142.374	142.374
<u>Gebouwen</u>				
Saldo voorziening onderhoud gemeentegebouwen 01-01	539.195	236.462	127.472	103.214
Dotaties	555.000	455.000	505.000	505.000
Onttrekkingen	-857.733	-563.990	-529.258	-538.573
Saldo voorziening onderhoud gemeentegebouwen 31-12	236.462	127.472	103.214	69.641

3.1 Wegen

Het wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2021-2024 is door het college geactualiseerd aan de hand van de inspectie uit 2019. In deze beleidsperiode is een verhoging van het onderhoudsbudget voor wegen en voor vervangingen wegen in de begroting opgenomen. Met deze verhoging wordt de opgelopen achterstand op onderhoud op termijn ingelopen. Het budget van levensduurverlengend onderhoud is verhoogd met € 1 miljoen en kent een afschrijvingstermijn van 25 jaar. Het investeringsbudget voor rehabilitaties is verhoogd met € 300.000 welke gebaseerd is op de areaal uitbreiding van de diverse bestemmingsplannen en kent een afschrijvingstermijn van 50 jaar. In het

najaar 2021 wordt een nieuwe visuele inspectie uitgevoerd. De resultaten hebben wij nog niet ontvangen. De inspectie 2019 geeft in ieder geval aan dat de kwaliteit D minder voorkomt.

Vergelijk onderhoudstoestand na inspectie

	beeldkwaliteit	2010	2016	2018	2019	planjaren
voldoende	A en A+	91%	75%	68%	66%	geen maatregel nodig
matig	B		7%	8%	7%	maatregelen plannen binnen 3 tot 5 jaar
onvoldoende	C	4%	5%	5%	19%	maatregelen plannen binnen 1 tot 2 jaar
achterstand	D	5%	13%	19%	8%	onderhoudsmaatregelen nodig

Uit efficiency-oogpunt wordt er naar gestreefd om werkzaamheden parallel te laten lopen met de uitvoering van het rioolbeheerprogramma. Om dit te bewerkstelligen wordt ieder jaar het onderhoudsprogramma geactualiseerd.

Het Gemeentelijk Verkeerveiligheidsplan (GVVP) 2013 is nog steeds actueel. Maatregelen die hieruit voortkomen, worden opgenomen in de onderhouds- en investeringsprogramma's (MOP en MIP).

De investeringsprojecten bestaan uit fases, namelijk:

1. Planvoorbereiding.

2. Uitvoering.
3. Nazorg.
4. Oplevering.

Door de fasering worden de kosten in meerdere jaarschijven geboekt. Dit heeft invloed op de kasstromen. De planvoorbereiding neemt vaak, gelet op de burgerparticipatie en de nodige onderzoeken die moeten plaatsvinden, veel tijd in beslag en kost relatief weinig geld ongeveer 8-12% van het projectbudget. Terwijl de daadwerkelijke werkzaamheden vaak tussen de 3-4 maanden betreffen en ongeveer 80-90% van de projectkosten bedragen. De kasstromen van de projecten worden geoptimaliseerd en worden middels een liquiditeitenplanning bewaakt.

Voor 2022 zijn de volgende investeringen aan wegen gepland: Prins Hendrikstraat, Bruisterbosch, Trichterweg-Hoenderstraat, Aan de Fremme gedeeltelijk, Roskuil, en Achter de Hofkes

Naast het investeringswerk aan wegen, vindt er groot asfaltonderhoud plaats op basis van 2 jaarlijkse inspecties, worden de wegen periodiek geveegd, wordt onkruid op verhardingen bestreden en worden jaarlijks - voor het winterseizoen - de wegmarkeringen hernieuwd op basis van een tweejaarlijkse inspectie.

3.2 Openbare verlichting

De beleidsperiode van het vigerende beleidsplan OVL 2013 t/m 2017 is verlopen. De vastgestelde beleidskaders zijn echter nog steeds actueel en er is geen aanleiding deze te wijzigen. De raad is in 2018 geïnformeerd dat geen nieuw beleidsplan wordt voorgelegd en dat het college de vastgestelde beleidskaders hanteert om de openbare verlichting te onderhouden.

Op 28 mei 2018 heeft het college het Uitvoeringsplan Openbare verlichting Eijsden-Margraten 2019-2026 vastgesteld.

In het gemeentelijk milieubeleidsplan zijn de klimaatdoelstellingen uit het Energieakkoord opgenomen.

Om deze doelstelling te halen is in 2017 het contract met onderhoudsaannemer vernieuwd met toevoeging van een financieel plan. Op basis van deze overeenkomst: L.A.A.S, is een berekening gemaakt van de benodigde budgetten tijdens de contractduur. Deze budgetten zijn opgenomen in de begroting.

Conform het nieuwe bestuursakkoord wordt op geschikte locaties gekeken naar vernieuwende oplossingen met bijvoorbeeld sensoren om het energieverbruik en onnodig licht verder terug te dringen.

Er is geen sprake meer van achterstallig onderhoud.

3.3 Riolering

Op 24 oktober 2017 is het verbreed GRP gemeente Eijsden-Margraten 2018-2022 vastgesteld in de raad. Daarnaast heeft uw raad op 24 oktober 2017 het gezamenlijk afvalwaterplan Maas & Mergelland vastgesteld en heeft Eijsden-Margraten een lichte gemeenschappelijk regeling afgesloten met de omliggende gemeenten teneinde samen te werken aan een verbeterde gezamenlijke afvoer van het afvalwater. In 2022 zal er een nieuw waterplan worden geschreven. Dit waterplan gaat onderdeel uitmaken van het omgevingsplan.

Uit efficiency -oogpunt streven we ernaar om de uitvoering van rioleringswerkzaamheden parallel te laten verlopen met het wegenwerkzaamheden. In 2022 wordt gewerkt aan de planvorming dan wel uitvoering voor o.a. de projecten “Buurtgerichte aanpak Cadier en Keer”, reparatie pompgemaal Eckelrade en de gebruikelijk rioolreparaties als gevolg van de inspecties.

Eens per 10 jaar is het riool geïnspecteerd, onvolkomenheden en reparaties worden in het jaar aansluitend opgelost. Derhalve is er geen achterstallig onderhoud.

Daarnaast worden in 2022 de volgende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd dan wel voorbereid:

- Reiniging en inspecties van ongeveer 25 km riolen per jaar.
- Onderhoudsbestek pompinstallaties.
- Reiniging van 6.200 kolken en 200 zandvangers.
- Renovatie pompinstallaties.
- Voorbereiding en aanbesteding reparatiebestek 2022.
- Relining riolering.
- Renovatie van 17 IBA installaties.
- Vervanging riolering.

Het onderhoud voldoet aan het noodzakelijke niveau.

3.4 Groen

Voor het openbaar groen binnen de bebouwde kom zijn de volgende beleidsplannen actueel:

- Groenbeleidsplan 2020.
- Bomenbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2015.
- Groenstructuurplan binnen de bebouwde kom Eijsden 2004.

Het groenbeleidsplan is in 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. Dit beschrijft op welke wijze de gemeente haar openbaar groen wil ontwikkelen. Het vormt de basis voor het actualiseren van het groenbeheerplan.

We onderhouden 15 ha. plantsoen, scheren 65 km hagen, onderhouden ruim 14.000 bomen en maaien 33 ha. gazons.

Voor het landschap zijn de volgende beleidsplannen actueel:

- Bomenbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2015.
- Bermenbeleid 2016-2026 Maaien wat moet, bloei waar mogelijk.
- Landschapsontwikkelingsplannen (LOP) Buitengewoon Margraten en Buitengewoon Eijsden.
- Gemeentelijk Kwaliteitsmenu Eijsden-Margraten 2013.

Op 5 februari 2013 heeft de raad het landschapsontwikkelingsplan Buitengewoon Eijsden vastgesteld. We beschikken nu over een landschappelijke visie voor het gehele buitengebied van de gemeente Eijsden-Margraten.

3.5 Gebouwen

De gemeente heeft 45 gebouwen in eigendom, waarvan ze ook het beheer uitvoert. Te denken valt hierbij aan schoolgebouwen, sportaccommodaties zowel buiten als binnen, gebouwen t.b.v. de gemeentelijk bedrijfsvoering, voor huisvesting van statushouders, en enkele overige vaak sociaal

maatschappelijke doeleinden. In de vastgestelde kadernotitie accommodatiebeleid 2017 is bepaald dat vitale verenigingen een essentiële rol spelen in de leefbaarheid van en sociale cohesie in de kernen en de huisvesting hiervan gefaciliteerd dient te worden.

Het doel van het accommodatiebeleid is een op vraag en aanbod afgestemd voorzieningenniveau waarbij met toekomstige ontwikkelingen (o.a. krimp, vergrijzing, verduurzaming en decentralisaties) rekening wordt gehouden.

Gemeentelijke basis voorzieningen maken het aantrekkelijk om in deze gemeente te leven en te wonen. Wij beschikken daarom over kwalitatief goede, levensvatbare en bereikbare voorzieningen, en dragen hiermee op een verantwoorde en veilige wijze zorg voor de instandhouding van gemeentelijke basis voorzieningen.

Het benodigde onderhoud aan gemeentelijke gebouwen leggen we vast in een meerjarig onderhoudsplan. Dit vormt de onderlegger van het werkplan dat jaarlijks ten uitvoering wordt gebracht. Onderhoud plegen heeft hoofdzakelijk als doel om gemeentelijke gebouwen voor bepaalde doelgroepen op een afdoende kwalitatief niveau in stand te houden voor het gebruiksdoel waarvoor deze voorzieningen gerealiseerd zijn.

Middels inspecties en voortschrijdend inzicht wordt het meerjarig onderhoudsplan jaarlijks bijgesteld aan de hand van de meest actuele situatie. In een werk(plan) wordt bepaald welke werkzaamheden daadwerkelijk tot uitvoering worden gebracht in enig jaar.

Van dit werkplan maken de volgende onderdelen (onder andere) deel uit:

- het benodigde jaarlijkse reguliere service-onderhoud;
- het (niet)planbare correctieve onderhoud zoals :
 - buitenschilderwerk en
 - noodzakelijke reparaties aan deuren en kozijnen, dakbedekkingen en technische installaties, maar vooral het (groot) vervangingsonderhoud aan dakbedekkingen, gevels, technische installaties en (sport)vloerafwerkingen.

Deels vinden aan deze gebouwen ook kleine aanpassingen plaats als de wetgever hier uit veiligheidsoverwegingen aanvullend om vraagt.

Voor de instandhouding van gemeentelijke gebouwen is de voorziening “onderhoud gemeente gebouwen” gevormd. Benodigde onderhoudsuitgaven worden jaarlijks aan de voorziening onttrokken.

Paragraaf 4: Financiering

Paragraaf 4: Financiering

Treasury-functie

De gemeentelijke treasury-functie heeft als doel het financieren van het gemeentelijk beleid (zorgen voor tijdige beschikbaarheid van voldoende geldmiddelen) en het uitzetten van de overtollige geldmiddelen. De risico's en kosten worden daarbij geminimaliseerd en het renteresultaat geoptimaliseerd. De functie wordt uitgevoerd binnen de normen van de Wet FIDO, de ministeriële regeling Ruddo en het Treasurystatuut 2017 Eijdsden-Margraten.

Financieringsbeleid

De gemeente zet de overtollige geldmiddelen uit bij de Nederlandse Staat (schatkistbankieren). Om het renteresultaat te optimaliseren wordt financiering met externe middelen beperkt door eerst de eigen liquide financieringsmiddelen te gebruiken. Als deze laatste ontoereikend zijn kunnen er externe middelen worden aangetrokken.

Overzicht leningenportefeuille

	Bedragen (x € 1.000)			
	2022	2023	2024	2025
Opgenomen leningen	65.958	62.259	58.392	54.706
Aflossingen	3.699	3.867	3.686	3.686
Leningschuld per 31 december	62.259	58.392	54.706	51.020

EMU-saldo

Voor het berekenen van het EMU-saldo is het exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves. Het verschil tussen het exploitatiesaldo en het EMU-saldo is dat het exploitatiesaldo bestaat uit het door de gemeente gehanteerde stelsel van lasten en baten, terwijl het EMU-saldo bestaat uit uitgaven en inkomsten (kasstelsel).

Begrotingsgegevens EMU		Bedragen (x € 1.000)				
		2021	2022	2023	2024	2025
		primitief				
	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan cq onttrekking uit reserves	-€ 448	-€ 341	-€ 209	-€ 86	€ 92
+	Afschrijvingen ten laste van exploitatie	€ 3.492	€ 3.615	€ 3.563	€ 3.502	€ 3.463
+	Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	€ 553	€ 523	€ 624	€ 589	€ 612
-	Onttrekkingen aan voorzieningen ten gunste van de exploitatie	-€ 296	-€ 287	-€ 216	-€ 250	-€ 284
-	Bruto-investeringsbedragen beleidsplan 2022-2025	-€ 5.210	-€ 7.545	-€ 8.177	-€ 7.513	-€ 7.540
+	Kapitaallasten investeringen beleidsplan 2022-2025	€ 18	€ 18	€ 253	€ 542	€ 767
-	Vermeerderingen bestaande activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
+	Verminderings bestaande activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
-	Boekwinst desinvesteringen vaste activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
+	Toegekende bijdragen inzake investeringen van Rijk, Provincie en EU	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
-	Uitgaven aankoop grond en uitgaven bouw- en woonrijp maken	-€ 697	-€ 148	-€ 45	-€ 115	-€ 81
+	Opbrengst verkoop grond	€ 931	€ 967	€ 133	€ 0	€ 0
-	Boekwinst op verkoop grond	€ 396	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
-	Betalingen direct ten laste van reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
-	Boekwinst op verkoop van deelnemingen en aandelen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
0	Berekend EMU-saldo	-€ 1.261	-€ 3.198	-€ 4.074	-€ 3.330	-€ 2.971

Rentebeleid investeringen en omslagrente

De gemeente hanteert voor specifieke investeringen (investeringen in riool, afval en grondexploitaties) een vast rentepercentage van 2,75%. Dit rentepercentage vloeit voort uit de gehanteerde percentages in de vastgestelde onderliggende meerjarenbeleidsplannen, respectievelijk exploitatie-opzetten.

Voor overige investeringen is een omslagpercentage berekend. Voor 2022 tot en met 2025 bedraagt het omslagpercentage 0%.

Renteschema		2022
a.	Externe rentelasten kort en lang	787.994
b.	Externe rentebaten	-78.988
	<i>Saldo externe rentelasten en rentebaten</i>	<u>709.006</u>
c.	1. Rente grondexploitatie	-4.593
	2. Projectfinanciering	-
	3. Doorverstrekte leningen	-
		<u>-4.593</u>
	Totaal aan de taakvelden toe te rekenen externe rente *	<u>704.413</u>
d.	1. Rente Eigen Vermogen	-
	2. Rente Voorzieningen	-
		<u>-</u>
	Totaal aan de taakvelden toe te rekenen rente *	<u>704.413</u>
e.	De aan de taakvelden toegerekende rente	<u>-</u>
		871.483
f.	Renteresultaat	-
		167.070
*	Totaal aan de taakvelden toe te rekenen rente	704.413
	-/- Reeds toegerekende rente met specifiek %	-
		<u>871.483</u>
	0 Toe te rekenen aan overige activa	<u>-</u>
		167.070

Welke betekenis dient toegekend te worden aan het berekende EMU-saldo?

Het BBV schrijft voor dat gemeenten in de begroting een meerjarige berekening van het EMU-saldo opnemen. De berekening van het EMU-saldo vindt plaats op kasbasis, terwijl gemeenten sturen op een sluitende begrotingspositie volgens het stelsel van baten en lasten. De omrekening in de tabel hieronder is daardoor niet direct relevant voor de financiële sturing en kaderstelling door de raad. Volgens het BBV is het wel de bedoeling dat het gemeentelijk EMU-saldo gerelateerd wordt aan de individuele referentiewaarde die het Ministerie van BZK jaarlijks voor elke gemeente vaststelt. Hiermee wordt inzichtelijk welk aandeel de gemeente heeft in de toename of afname van het EMU-saldo.

Het Ministerie heeft in de septembercirculaire 2021 individuele referentiewaarden voor de gemeenten gepubliceerd. Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het nadeel dat een gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. De Wet Hof bepaalt dat de individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo van de individuele overheden naast het eigen aandeel ook het aandeel in openbare lichamen betreft. Met het aandeel in openbare lichamen wordt bedoeld het deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen waar een individuele decentrale overheid aan deelneemt dat aan de betreffende individuele overheid wordt toegerekend. Een deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen maakt dus onderdeel uit van het EMU-saldo van de deelnemende decentrale overheden.

De referentiewaarde (aandeel in het tekort) voor de gemeente Eijsden-Margraten bedraagt € 2.242 (conform septembercirculaire 2021). De gemeente Eijsden-Margraten heeft voor 2022 een overschrijding van € 956 ten opzichte van de norm. Pas als het plafond voor het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten wordt overschreden kan de individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort een rol gaan spelen. Dat is op dit moment nog niet aan de orde.

Indicatoren

Om vooral de financieringsrisico's (renterisico's) te beperken, staan in de Wet FIDO twee instrumenten: renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Daarnaast is met het schatkistbankieren een drempelbedrag bepaald. De provincie toetst of de gemeente aan deze normen voldoet.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is om tot een spreiding binnen de langlopende lening portefeuille te komen zodat het renterisico wordt beperkt. De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Rentesisconorm		Bedragen (x € 1.000)			
		2022	2023	2024	2025
1a	Renteherzieningen opgenomen leningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
1b	Renteherzieningen uitgezette leningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2	Aflossingen	€ 3.700	€ 3.866	€ 3.686	€ 3.686
3	Renterisico (1a - 1b +2)	€ 3.700	€ 3.866	€ 3.686	€ 3.686
4a	Begrotingstotaal	€ 60.872	€ 58.548	€ 58.734	€ 59.210
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4	Rentersconorm (4a x 4b)	€ 12.174	€ 11.710	€ 11.747	€ 11.842
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	€ 8.475	€ 7.843	€ 8.061	€ 8.156
5b	Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Kasgeldlimiet

Het doel van de kasgeldlimiet is om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken.

Gemeenten mogen hun financieringsbehoeften slechts voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) financieren. De norm is op 8,5% van het begrotingstotaal gesteld.

Kasgeldlimiet	3e kw 2020	4e kw 2020	1e kw 2021	2e kw 2021
Bedragen (x € 1.000)				
Totaal jaarbegroting (lasten)	€ 57.841	€ 57.841	€ 59.988	€ 59.988
Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in een bedrag	€ 4.916	€ 4.916	€ 5.099	€ 5.099
Totaal netto vlottende schuld	€ 3.877	€ 8.060	€ 3.090	€ 4.525
(vlottende schuld -/- vlottende middelen)				
Overschrijding kasgeldlimiet		€ 3.144		
Ruimte ten opzichte van kasgeldlimiet	€ 1.040		€ 2.009	€ 574

Op 26 juli 2019 heeft een consolidatie van de kortlopende schuld plaatsgevonden. Hierdoor blijven we weer ruimschoots binnen de gestelde limiet van de Wet Fido. De Provincie Limburg is hierover geïnformeerd.

Drempelbedrag schatkistbankieren

De lagere overheden zijn verplicht overtollige middelen aan te houden bij het Ministerie van Financiën (schatkist). Om het dagelijkse kasbeheer doelmatig uit te kunnen voeren is een drempelbedrag bepaald wat buiten de schatkist mag worden gehouden: een bedrag van 2% van het begrotingstotaal. Wij mogen in 2021 dus een positief rekening-courantsaldo bij de bank hebben van €1.200.000. Al het meerdere zal dagelijks naar de schatkist worden overgemaakt.

	Bedragen (x € 1.000)			
	2022	2023	2024	2025
1. Totaal jaarbegroting (lasten)	60.872	58.548	58.734	59.210
Percentage	2%	2%	2%	2%
Drempelbedrag schatkistbankieren 2% (van 1.)	1.217	1.171	1.175	1.184

Kaderstellende documenten

- Treasurystatuut Eijsden-Margraten 2017.

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

5.1. Algemeen

Om de ambities van het gemeentebestuur te realiseren investeren we in mensen en middelen. De paragraaf bedrijfsvoering schetst de manier waarop de organisatie hier invulling aan geeft en welke instrumenten hiervoor nodig zijn. Richtsnoer bij het inrichten, ontwikkelen en onderhouden van de organisatie is de missie van de gemeente Eijsden-Margraten: Dichtbij het leven - Het leven van onze inwoners is de leidraad.

De bedrijfsvoering van de organisatie is het domein en de verantwoordelijkheid van het college. Het college informeert de raad hierover via de paragraaf Bedrijfsvoering in de begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf beschrijft op hoofdlijnen de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering die in

2022 worden verwacht. Door doelstellingen vast te stellen en de kaders daarvoor aan te geven, kan de gemeenteraad invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering van de gemeente.

5.2. Organisatie in ontwikkeling

In 2022 komt de focus te liggen op een drietal onderdelen:

1. Organisatieplan TOEM

Doelstelling van het management is om in 2022 invulling te geven aan het organisatieplan TOEM dat in 2021 is opgesteld. TOEM staat voor Toekomstbestendige Organisatie Eijssden Margraten. De komende jaren wordt op grond hiervan verder geïnvesteerd in de kwaliteit van de organisatie en de mensen die er werken. We zetten daarbij in op een organisatie die robuust, wendbaar en veerkrachtig is, die de dienstverleningsvisie "dichtbij mensen" omarmt en de bestuurlijke ambities omzet in resultaten.

Met TOEM slaat de organisatie een weg in die gericht is op een viertal leidende ontwikkelprincipes, te weten resultaatgerichtheid, veerkracht, wendbaarheid en vitaliteit. In dat kader komt de nadruk te liggen op:

(a) resultaatgerichte teams:

Ingezet wordt op resultaatgerichte teams die vanuit een opgavegerichte en zelforganiserende aanpak inspelen op ontwikkelingen en vraagstukken in de samenleving, waarbij de uitgangspunten van de dienstverleningsvisie een belangrijke basis vormen.

Dit vraagt om een andere manier van organiseren, waarbij de opgave centraal staat en in multidisciplinaire, kleine teams samengewerkt wordt aan vooraf helder gestelde doelen en kaders. De ondersteunende diensten (HRM, Communicatie, Financiën, Juridische advisering, Informatiemanagement, Control) maken vanuit ieders specialisme deel uit van de opgavegerichte teams. Belangrijk is een informatievoorziening die bestuur en management van actuele en relevante informatie voorziet, zodat de gemeente als geheel gericht kan sturen op te behalen resultaten.

Met deze manier van werken beogen we een aantal voordelen:

- Focus op het bereiken van de ambities en resultaten
- Een constructief en bevlogen samenspel tussen bestuur en ambtelijke organisatie
- Wendbaarheid in het oppakken van vraagstukken die zich voordoen
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid nemen voor het teamresultaat, met ruimte voor ieders inbreng

- Lerende teams, die steeds meer op elkaar ingespeeld raken, inspelen op nieuwe ontwikkelingen en verbinding maken met de samenleving
- Minder solofuncties, minder eilandjes en minder kwetsbaarheid in de organisatie

Het samenstellen en goed laten functioneren van resultaatgerichte teams kost tijd en behoeft gerichte sturing op versterking van de ambtelijke adviesrol en resultaatgerichte samenwerking in teams. De komende 2 jaar zal derhalve ondersteuning ingezet worden onder andere in de vorm van teamcoaches.

(b) duurzame inzetbaarheid van medewerkers:

Vitaliteit en energie staat centraal, waarbij het programma "happy at work" invulling geeft op individueel niveau en de teamcoaches ondersteunen bij het investeren in teamenergie. Wetenschappelijk onderzoek toont keer op keer aan dat betrokken en gelukkige werknemers hoog scoren op productiviteit. Nu het ziekteverzuim de norm van 5% heeft bereikt kan de aandacht meer uitgaan van curatie naar preventie. Hoe halen we het beste uit onze mensen? Waar ontstaat energie? Welke rollen en functies passen bij talent, persoonlijkheid en levensfase? Kortom, er wordt ingezet op persoonlijke groei en teamprestaties.

Investerings die gedaan worden in het kader van duurzame inzetbaarheid zullen bekostigd worden uit enerzijds het opleidingsbudget en anderzijds uit het ontwikkelbudget.

(c) vereenvoudiging van de organisatiestructuur:

In de huidige dynamiek waarin we ons bevinden is leren en blijven ontwikkelen de standaard. Hiërarchisch leiderschap maakt plaats voor meer faciliterend en coachend leiderschap. Bij het werken vanuit meer zelforganiserende teams, die resultaatverantwoordelijk en opgavegericht werken past een vereenvoudigde organisatiestructuur. In lijn met vele andere gemeenten zal de organisatie ingedeeld worden in een drietal afdelingen bestaande uit een fysiek domein, een sociaal domein en de afdeling bedrijfsvoering. Bijkomend voordeel is hiermee een kleiner en slagvaardiger managementteam kan worden gerealiseerd met ´meer handjes aan de ploeg´.

Op basis van de huidige inzichten wordt verwacht dat het doorvoeren van de aangepaste organisatiestructuur met behulp van de beschikbare middelen voor personeelsformatie en het ontwikkelbudget gerealiseerd kan worden.

2. Balans inhuur versus vast personeel

In 2019 is 2,5 mln euro (19,9%) en in 2020 is 2,1 mln. euro (16,3%) uitgegeven aan inhuur. De verwachting is dat de inhuur - mede door het inrichten van SEM (team Participatie) in 2021 boven het

niveau van 2019 zal uitstijgen (zowel absoluut als procentueel). Het doel is om inhuur qua omvang beheersbaar te houden. Anderzijds is inhuur een passende oplossing in diverse situaties. Bij ziekte (niet voorspelbaar), bij piekbelasting, bijzondere expertise (deels voorspelbaar) en bij overbrugging na ontstaan van vacatures of het oprichten van een nieuw team, zoals SEM.

Voor gemeenten in de categorie 20.000 tot 50.000 inwoners lag het inhuurpercentage in 2019 op 17,9% en in 2020 op 16,6%. Voor gemeenten in de categorie tot 20.000 inwoners lag het inhuurpercentage in beide jaren op gemiddeld 19%. Hoewel de inhuur in 2019 en 2020 niet opvallend afwijkt van elders in het land, willen we - gezien de verwachte stijging in 2021 enerzijds en het zorgdragen voor een meer robuustere organisatie - de inhuur in 2022 meer in balans brengen. Dit sluit daarmee aan bij de leidende principes van TOEM. Gestreefd wordt naar het afbouwen van inhuur in 2022 naar 15,8 %.

3. Beheersbaar houden van ziekteverzuim (<5%)

Het ziekteverzuim bevindt zich per mei 2021 onder de 5%-norm. De ziekmeldingsfrequentie bevindt zich in 2021 met een frequentie van 0,5 het hele jaar ruim onder de norm van 1,0. De inspanningen die de laatste jaren verricht zijn rondom het terugbrengen van het hoge ziekteverzuim hebben zich derhalve gelooond. Zaak is nu om het ziekteverzuim niet te laten stijgen. Dit betekent dat in 2022 ingezet wordt op preventie, waarbij enerzijds een gezonde balans van de workload met de beschikbare capaciteit een belangrijk aandachtspunt vormt. Met name bij VVTH-Plus en in het licht van de Omgevingswet zal dit nauwgezet gevolgd worden. Tevens constateren we dat binnen een aantal vakdisciplines (met name binnen het fysieke domein en bij burgerzaken) het vinden van goed gekwalificeerd personeel steeds vaker een uitdaging vormt. Mede in het licht van duurzame inzetbaarheid van medewerkers zal in 2022 derhalve ingezet worden op een toekomstbestendig personeelsbeleid. Kern daarvan is investeren in vitaliteit en persoonlijke ontwikkeling, in het op niveau houden van de noodzakelijk kennis en kunde alsook in het werven van nieuw personeel.

Financieel

Om dit alles mogelijk te maken beschikt de gemeente over een regulier personeelsbudget van € 13,4 miljoen (2022; excl. griffie en bestuur). Naast deze structurele middelen zijn een tweetal budgetten beschikbaar; een budget voor Ziek/Piek/Expertise en een Ontwikkelbudget:

- Ziek/Piek/Expertise budget: voor inhuur als gevolg van ziek/piek/expertise is conform de kadernota uitgegaan van een budget van 5% van de loonsom. Voor de jaren 2022 t/m 2025 is derhalve hiervoor een budget van € 625.000 structureel in de programmabegroting opgenomen.
- Ontwikkelbudget: in voorliggende programmabegroting is € 433.000 euro aan Ontwikkelbudget opgenomen, zijnde ca. 3,5% van de loonsom. Dit bedrag is vorig jaar

meerjarig in de begroting opgenomen en word ingezet voor de organisatieontwikkeling in de vorm van teamcoaches en ontwikkeltrajecten gericht op versterking advieskracht en opgavegericht werken.

	2022	2023	2024	2025
Ziek/piek/expertise	625.000	625.000	625.000	625.000
Ontwikkelbudget	433.000	433.000	433.000	433.000

5.3 I&A (informatie & automatisering)

De digitale transformatie binnen onze maatschappij heeft een steeds grotere invloed op de werk- en dienstverleningsprocessen van onze gemeente. De omvang en complexiteit van onze informatievoorziening neemt dan ook toe, mede ingegeven door nieuwe wet- en regelgeving, digitalisering van dienstverlenings- en bedrijfsprocessen en een brede behoefte aan actuele en toegankelijke informatie. Speerpunten voor 2022 hebben betrekking op het invoeren van nieuwe wet- en regelgeving, het vanuit informatievoorziening ondersteunen van de opgavegerichte teams en het blijvend optimaliseren van bestaande processen en systemen.

In 2022 vinden op het gebied van proces- en informatiemanagement een aantal voorname ontwikkelingen plaats:

1. Wet Modernisering Elektronisch bestuurlijk verkeer

Door de WMEBV krijgen burgers en ondernemers het recht om digitaal met de overheid te communiceren. De gemeente moet de digitale kanalen aanwijzen die burgers en ondernemers daarvoor kunnen gebruiken. Bij het gebruik van de digitale weg gelden nieuwe waarborgen, zoals notificatie, ontvangstbevestiging en termijnverlenging bij storing. Ook wordt de overheid verplicht om passende ondersteuning te bieden bij bestuurlijk verkeer. Deze ondersteuning moet zijn afgestemd op de aard van de dienstverlening en de doelgroepen. Parallel aan de invoering van de verplichte kaders van de wet, wordt vanuit een omnichannel-gedachte (waarbij onze diverse dienstverleningskanalen naadloos in elkaar over dienen te gaan) een optimalisatie op onze dienstverleningskanalen uitgevoerd.

2. Voorbereiding op de invoering van de Wet Open Overheid (WOO).

De wet geeft regels over het actief openbaar en toegankelijkheid maken van overheidsinformatie en moet ervoor zorgen dat deze beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Ten eerste verplicht de wet overheidsorganisaties documenten in diverse

categorieën actief openbaar te maken. Daarnaast verplicht de WOO gemeenten om de informatiehuishouding op orde te brengen. Dit sluit aan bij ons lopende programma's ter verbetering van de informatievoorziening en digitalisering van onze archieven. Naar alle waarschijnlijkheid zal de wet vanaf 2022 in werking treden.

3. Aansluiting op Digitaal Stelsel Omgevingswet

Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 juli 2022 in werking. Dit betekent dat wij dan dienen aan te sluiten op het landelijke Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Nadat in 2021 de gemeentelijke informatievoorziening op de Omgevingswet is aangepast, zal in 2022 de daadwerkelijke aansluiting op deze landelijke voorziening plaatsvinden.

4. Ontwikkelplan archief

Naar aanleiding van de periodieke rapportage van de gemeente-archivaris in het kader van horizontaal toezicht op onze archieven is een ontwikkelplan opgesteld waar in 2022 uitvoering aan wordt gegeven. Dit ontwikkelplan heeft betrekking op het verbeteren van de archivering van ongestructureerde informatie, de invoering van overkoepelend kwaliteitssysteem en de aansluiting op een regionale archiefbewaarplaats (het zogenaamde e-depot). Deze ontwikkelingen vallen samen met het voornemen om toe treden tot de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg.

5. Lean, digitaal en datagestuurd werken.

Het lopende beleid om onze dienstverlenings- en bedrijfsprocessen lean te verbeteren en te digitaliseren, wordt in 2022 gecontinueerd. Dit ter ondersteuning van de doelen van de opgavegerichte teams. Daarnaast werken wij verder aan datagestuurd werken en sturen door de verdere ontsluiting van informatiebronnen, zodat de gemeente als geheel beter kan sturen op te behalen resultaten.

Informatiebeveiliging.

Gemeenten zijn net als andere organisaties uitermate kwetsbaar als het gaat om hun (digitale) dienstverlening. Deze kwetsbaarheid wordt versterkt doordat gemeenten bronhouder en bewerker zijn van veel privacygevoelige informatie. Het is dus van belang om privacybescherming en informatiebeveiliging goed op orde te hebben. De informatiebeveiliging binnen onze gemeente wordt geborgd vanuit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Het principe van de BIO is dat het gemeentebestuur op basis van risico-inventarisaties afgewogen keuzes maakt over informatiebeveiliging. Daarnaast beschrijft de BIO een aantal normen die voor iedere gemeente als verplichting gelden. Jaarlijks wordt gewerkt aan verbetering van de informatiebeveiliging. Hierover

wordt ook in 2022 horizontale verantwoording (naar de gemeenteraad) en verticale verantwoording (naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken) afgelegd.

Rechtmatigheidsverklaring.

De verwachting was dat vanaf 2021 het college een rechtmatigheidsverklaring diende op te nemen in de jaarrekening. Mede door de complexiteit van de verantwoording en controle als gevolg van de coronacrisis is invoering van de rechtmatigheidsverantwoording op korte termijn echter niet opportuun. Ook kunnen gemeenten en provincies te laat kennisnemen van veranderingen, zoals door te voeren wijzigingen in de regelgeving. Bovendien zijn de interne en externe controlewerkzaamheden voor de jaarrekening 2021 al begonnen. Daarom moeten gemeenten en provincies naar verwachting voor het verslagjaar 2022 voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Een en ander is onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

In deze verklaring moet het college zich richting de raad verantwoorden over het feit of zij rechtmatig heeft gehandeld. Tot 2022 beoordeelt en rapporteert de accountant hierover aan de raad via het accountantsverslag bij de jaarrekening. Vanaf 2022 moet het college dit dus zelf gaan doen. Om een rechtmatigheidsverklaring te kunnen opstellen moet de bestaande controlesystematiek - lijncontrole en Verbijzonderde Interne Control (VIC) - worden doorontwikkeld. Met ingang van 2022 zal de rol van de accountant zich naar verwachting (ten aanzien van "rechtmatigheid") beperken tot beoordeling van de kwaliteit van de door de gemeente gehanteerde controlesystematiek.

In 2022 willen wij een stap maken met het doorontwikkelen van het risicomanagement binnen Eijsden-Margraten. Het ambitieniveau is dat we in ieder geval voldoen aan de nieuwe wetgeving. De belangrijkste ontwikkeling is dat de lijnorganisatie (primaire proces) zichtbaar invulling dient te gaan geven aan haar eigen beheersmaatregelen en het zelf uitvoeren van interne controles.

Rol van de raad.

De raad zal een grens moeten bepalen, waarboven het college afwijkingen moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording, de zgn. verantwoordingsgrens. Het kan kostbaar en tijdrovend zijn om iedere euro die kan leiden tot een rechtmatigheidsfout of onduidelijkheid te controleren en te verantwoorden. De tweede reden is dat de raad stuurt op hoofdlijnen en daarom niet elke afwijking relevant vindt. Alleen over afwijkingen boven een bepaalde grens zal de raad informatie willen ontvangen.

De verantwoordingsgrens is een door de raad vastgesteld bedrag, waarboven het college de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de

gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. De raad is vrij om binnen de eerdergenoemde bandbreedte de grens te bepalen.

Kaderstellende documenten

Budgethoudersregeling 2020.

Visie op Informatiemanagement.

Plan van aanpak informatiemanagement.

Informatiebeveiligingsplan.

Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Mandaat en machtigingsregeling tweede wijziging Eijsden-Margraten 2017.

Verordening op de elektronische bekendmaking en kennisgeving Eijsden-Margraten.

Communicatiebeleid 2012-2016.

Aanbestedingsbeleid 2016.

Paragraaf 6: Verbonden partijen

De gemeente Eijsden-Margraten heeft bestuurlijke en/of financiële belangen in een aantal verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen.

Een verbonden partij is een derde rechtspersoon, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een verbonden partij of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de betreffende rechtspersoon en/of als de gemeente aangesproken kan worden door derden ingeval van financiële problemen bij de verbonden partij.

Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard behoudt de gemeente Eijsden-Margraten beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden ten aanzien van deze partijen.

In de Nota Verbonden Partijen wordt het door de gemeente Eijsden-Margraten gevoerde beleid inzichtelijk gemaakt. Ook wordt ingegaan op de begrippen en juridische kaders waaraan verbonden partijen moeten voldoen.

De uitgangspunten voor deelname in een verbonden partij zijn uitvoerig vastgelegd in de Nota Verbonden Partijen. Belangrijke uitgangspunten zijn:

- De gemeente participeert alleen in derde partij (verbonden partij) indien daarmee publiek belang gediend wordt.
- De financiële gevolgen en mogelijke risico's van deelname in een verbonden partij dienen inzichtelijk te worden gemaakt.

Voor meer inhoudelijke informatie wordt verwezen naar deze nota.

Onderstaande tabel toont de begrote bijdragen voor 2022 van de gemeente Eijsden-Margraten per verbonden partij.

Bijdrage Eijsden-Margraten	
2022	
Programma 1 Mens & Samenleving	
Centrumregeling inkoop Jeugd	€ 78.500
Centrumregeling inkoop WMO	€ 30.000
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD Zuid Limburg)	€ 894.462
Omnibuzz	€ 544.902
MTB Regio Maastricht NV	€ 2.024.267
Stichting Podium24	€ 242.000
Annex BV / Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland (SRIMM)	€ 149.000
Anti Discriminatie Voorziening Limburg	€ 10.866
Regionale samenwerking leerplicht RMC	€ 86.000
Regionale samenwerking leerlingenvervoer	€ 278.000
Programma 3 Klimaat & Energie	
Gemeenschappelijke regeling sanering afvalwaterlozingen buitengebied	nvt
Reinigingsdiensten RD4	€ 1.990.611
Regionale uitvoeringsdienst Zuid-Limburg	€ 136.634
Bodemzorg Limburg BV	€ 6.291
Programma 5 Bestuur & Bedrijfsvoering	
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 1.746.263
RIEC	€ 12.500
Veiligheidshuis	€ 30.000
Burgernet	€ 2.987
Bank Nederlandse Gemeenten	nvt
Waterleiding Maatschappij Limburg N.V.	nvt
Enexis Holding NV	nvt
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	nvt
BsGW	€ 444.000
Gegevenshuis	€ 265.485

Onderstaand volgt per programma een gedetailleerd overzicht van de verbonden partijen:

Programma 1 Mens & Samenleving

Centrumregeling inkoop Jeugd	
Soort	Overige verbonden partijen
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten in Zuid-Limburg. Gemeente Maastricht is centrumgemeente.
Openbaar belang	Het gezamenlijk uitvoeren van taken op het gebied van jeugdzorg (inkoop en backoffice).
Visie	Profiteren van de al aanwezige administratieve slagkracht en knowhow van Maastricht.
Beleidsvoornemens	Continueren.
Financieel belang	Voor de uitvoeringskosten (€ 78.500) die wij aan gemeente Maastricht betalen wordt voor ruim € 4 miljoen per jaar aan zorg ingekocht.
Bestuurlijk belang	Wethouder Piatek is lid van de stuurgroep Jeugdzorg.
Financiële situatie	Lokale overheid.
Ontwikkelingen	De inkoop jeugd wordt de komende jaren verder doorontwikkeld.
Risico's	Financieel: beperkt risico faillissement zorgaanbieders. Dit wordt beperkt door monitoring van verstrekte voorschotten door Maastricht en evaluatie prestaties zorgaanbieders door inkoopteam Maastricht.

Centrumregeling inkoop Wmo	
Soort	Overige verbonden partijen
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Maastricht, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittem, Meerssen en Vaals. Maastricht is centrumgemeente.
Openbaar belang	Het gezamenlijk uitvoeren van taken op het gebied van jeugdzorg (inkoop en backoffice).

Visie	Het gezamenlijk optrekken en verdelen van de administratieve lasten en kennisdeling in de regio Maastricht Heuvelland met schaalvoordelen t.a.v. inkoop.
Beleidsvoornemens	Continueren.
Financieel belang	Voor de uitvoeringskosten (circa € 30.000) die wij aan gemeente Maastricht betalen wordt voor ruim € 1,5 miljoen per jaar aan zorg ingekocht.
Bestuurlijk belang	Wethouder Piatek is lid van het Pho Maastricht-Heuvelland.
Financiële situatie	Lokale overheid.
Ontwikkelingen	Niet specifiek, betreft continue functie.
Risico's	Financieel: beperkt risico t.a.v. faillissement zorgaanbieders. Dit wordt beperkt door monitoring van verstrekte voorschotten door Maastricht en evaluatie prestaties zorgaanbieders door inkoopteam Maastricht.

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD Zuid Limburg)	
Soort	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Geleen
Betrokken partijen	Alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg.
Openbaar belang	GGD Zuid Limburg behartigen van de belangen van 16 gemeenten op het terrein van de volksgezondheid en openbare gezondheidszorg ten behoeve van de bevolking van Zuid-Limburg. De GGD ZL draagt binnen Zuid-Limburg zorg voor de uitvoering van alle taken die in wetten op het terrein van de volksgezondheid en de openbare gezondheidszorg en in regelingen die krachtens die wetten zijn getroffen, aan gemeenten zijn opgedragen of aan gezondheidsdiensten zijn of nog zullen worden opgedragen. Voor zover het aan gemeenten opgedragen taken betreft, dragen de gemeentebesturen de uitvoering van die taken over aan het algemeen bestuur van de GGD ZL. De GGD beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle Zuid-Limburgers met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGD eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving.

Visie	Bij de GGD Zuid Limburg staat de gezondheid van de Zuid-Limburgers centraal. Dat geldt zowel voor acute situaties (ongevallen en incidenten) als voor de lange termijn waar preventie een rol speelt. De GGD is hét regionale centrum voor kennis over en onderzoek naar volksgezondheid. Kennis en informatie worden actief beschikbaar gesteld aan professionals én burgers. De GGD stimuleert en ondersteunt andere partijen om bij te dragen aan een gezonder Zuid-Limburg. De GGD stuurt aan op een gezamenlijke en integrale aanpak door diverse samenwerkingspartners.										
Beleidsvoornemens	Uitvoeren van het meerjarenperspectief 2020-2023.										
Financieel belang	De gemeentelijk bijdragen aan de GGD in 2022 bedragen: <table> <tr> <td>GGD</td><td>€ 6.810.177</td></tr> <tr> <td>Jeugdgezondheidszorg</td><td>€ 16.910.469</td></tr> <tr> <td>Acute Zorg</td><td>€ 1.084.801</td></tr> <tr> <td>Veilig Thuis</td><td>€ 6.378.262</td></tr> <tr> <td>Totaal</td><td>€ 31.183.709</td></tr> </table> De bijdrage van de gemeente Eijsden-Margraten hierin bedraagt € 894.462.	GGD	€ 6.810.177	Jeugdgezondheidszorg	€ 16.910.469	Acute Zorg	€ 1.084.801	Veilig Thuis	€ 6.378.262	Totaal	€ 31.183.709
GGD	€ 6.810.177										
Jeugdgezondheidszorg	€ 16.910.469										
Acute Zorg	€ 1.084.801										
Veilig Thuis	€ 6.378.262										
Totaal	€ 31.183.709										
	x 1.000 1-1-2022 31-12-2022 eigen vermogen € 1.198 € 848 vreemd vermogen € 29.222 € 29.222 verwacht resultaat € 0										
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur is de gemeente Eijsden-Margraten vertegenwoordigd door wethouder Piatek.										
Financiële situatie	Begin 2022 bedraagt het eigen vermogen € 1.197.769 en het vreemd vermogen € 29.222.231. De solvabiliteitsratio bedraagt 5,03%. Voor 2022 is een omzet van € 68.680.209 begroot die volledig wordt gebruikt om de kosten te dekken.										

Ontwikkelingen	De GGD heeft zowel te maken met een bezuinigingstaakstelling als met veranderingen in het sociaal domein.
Risico's	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden en kosten van liquidatie.

Omnibuzz													
Soort	Gemeenschappelijke regeling												
Vestigingsplaats	Geleen												
Betrokken partijen	Alle gemeenten in Limburg met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar.												
Openbaar belang	Het bevorderen van openbaar vervoer (op maat) ten behoeve van de inwoners van de deelnemende gemeenten in het algemeen, en bewoners met een WMO indicatie in het bijzonder. Zorg dragen voor een goede uitvoering van collectief en individueel vervoer van die reizigers, die aangewezen zijn op één van de door de gemeenten te behartigen vormen van doelgroepenvervoer. Vooralsnog beperkt dit vervoer zich tot het regiotaxi-vervoer, gebaseerd op de Wet maatschappelijke ondersteuning.												
Visie	Het voorzien in goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer.												
Financieel belang	Bijdrage in de exploitatie voor 2022 is begroot op € 544.902 (=2,15% van de totale gemeentelijke bijdragen).												
Bestuurlijk belang	Wethouder Piatek maakt deel uit van het algemeen bestuur.												
Financiële situatie	Op 31 december 2022 bedraagt het eigen vermogen € 581.939. Het begrote resultaat over 2022 bedraagt € 0. De solvabiliteitsratio bedraagt 14%.												
Vermogen	<table><tr><td><i>x 1.000</i></td><td>1-1-2022</td><td>31-12-2022</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 588</td><td>€ 582</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 3.643</td><td>€ 3.616</td></tr><tr><td>verwacht resultaat</td><td></td><td>€ 0</td></tr></table>	<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022	eigen vermogen	€ 588	€ 582	vreemd vermogen	€ 3.643	€ 3.616	verwacht resultaat		€ 0
<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022											
eigen vermogen	€ 588	€ 582											
vreemd vermogen	€ 3.643	€ 3.616											
verwacht resultaat		€ 0											
Ontwikkelingen	Aan de hand van de 1ste begrotingswijziging 2021 kunnen wij vaststellen dat de begroting Omnibuzz niet gaat stijgen. Ten opzichte van de primaire begroting 2021 valt de gewijzigde begroting 2021-1 lager uit. Verwacht wordt dat het aantal ritten in 2021 op 90% zal liggen van het niveau van 2019. Voor het jaar 2022 wordt uitgegaan van 100% van het vervoersvolume van 2019. De jaren erna worden de												

	uitgaven verhoogd met een prijsindex van 1,5%.
Risico's	De regelingen op grond waarvan aanspraak bestaat op doelgroepenvervoer zijn open-eind-regelingen. Daarmee is een overschrijding van de kosten niet uit te sluiten.

MTB Regio Maastricht NV	
Soort	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Maastricht en Meerssen.
Openbaar belang	Uitvoering (en afbouw) 'oude' Wet Sociale Werkvoorziening voor de drie deelnemende gemeenten alsook diverse buitengemeenten. Leerwerkbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Uitvoeringsorganisatie arbeidsmatige dagbesteding voor de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. (Primair in het kader van het Maastricht-Heuvelland alternatief beschut werk, maar daarnaast ook vanuit de zorginkoop Wmo.)
Visie	In opdracht van de gemeenten ondersteunt MTB inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt actief bij het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt (arbeidsfit maken). Van oorsprong betreft het een uitvoeringsorganisatie voor de Wet Sociale Werkvoorziening maar inmiddels ook voor de brede doelgroep Participatiewet. Dit gebeurt in hoofdzaak door mensen een leer-werktraject aan te bieden, onder zo regulier mogelijke omstandigheden en zo mogelijk bij reguliere bedrijven (inclusief samenwerkingspartners, eigen joint ventures en dochterondernemingen). Zo kunnen mensen zich ontwikkelen en zelf hun arbeidsmarktkansen vergroten. Voor inwoners die daar blijvend op zijn aangewezen, blijft MTB een beschutte werkomgeving bieden.
Financieel belang	De gemeenten Eijsden-Margraten, Maastricht en Meerssen zijn allen aandeelhouder van MTB. Het belang van Eijsden-Margraten in het geplaatste aandelenkapitaal (99 aandelen) is 11% met een verkrijgingprijs van € 4.950. Door de gemeente Maastricht is aan de MTB een achtergestelde renteloze lening verstrekt ter grootte van € 12.100.000 (nominale waarde) onder zekerheidstelling van het eerste recht van hypotheek op de panden van de MTB. Het aandeel van de gemeente Eijsden-Margraten in deze gegarandeerde kasgeldlening bedraagt

	€ 1.331.000. Voor deze zekerheidsstelling is een voorziening gevormd. De stand van deze voorziening bedraagt € 832.996 per 31-12-2020. Dit volstaat op basis van de thans geldende inzichten rekening houdende met de boekwaarde van de gebouwen van de MTB. De begrote bijdrage 2022 voor de gemeente Eijsden-Margraten bedraagt € 2.024.267
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Financiën (wethouder Custers) heeft zitting in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders MTB en heeft daarbij formeel stemrecht.
Financiële situatie	Per 1-1-2021 bedraagt het eigen vermogen € 8,3 miljoen negatief; -/- € 8,3 miljoen plus achtergestelde lening € 11,5 miljoen (boekwaarde) brengt garantievermogen op € 3,2 miljoen) en het vreemd vermogen € 7,4 miljoen. Het operationeel resultaat over 2020 bedraagt -/- € € 3.688.405. Daarmee wordt het jaar 2020 net niet binnen de afgesproken financiële kaders met de gemeentelijke aandeelhouders afgesloten. Ten behoeve van de actuele reorganisatie heeft MTB een voorziening gevormd ter grootte van € 2.358.086. Het aandeel van onze gemeente hierin bedraagt € 259.390 (maximumbedrag). Deze voorziening bedraagt per ultimo 2020 € 765.352.
Ontwikkelingen	Vanaf 2017 krijgt niet langer de gemeente waar een Sw'er woont, maar de gemeente waar deze werkt de rijksbijdrage op haar rekening gestort. Onderlinge verrekening met de buitenschappen, is daardoor niet meer nodig (Sw'ers die in gemeente Eijsden-Margraten wonen maar bijvoorbeeld werkzaam zijn voor Sw-bedrijf Wozl) . Er is onderzoek verricht door de MTB naar de bedrijfseconomische houdbaarheid. In dit verband is ook gekeken naar de participatieketen. Het rapport is inmiddels klaar en hierover zal nader overleg tussen de gemeenten over plaats vinden.
Risico's	De taken die MTB voor de gemeenten uitvoert, zijn onderhevig aan veranderingen als gevolg van gewijzigd rijksbeleid. Een wijziging van taken brengt uiteraard ook gevolgen voor de organisatie en bedrijfsvoering met zich mee. De gemeenten hebben hier lang niet altijd (voldoende) invloed op, terwijl ze uiteindelijk wel financieel verantwoordelijk zijn. Het risico bestaat dan ook dat autonome ontwikkelingen een negatief effect hebben op het resultaat van MTB en daarmee op het kostenaandeel van de gemeenten.

Stichting Podium24	
Soort	Stichting
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
Openbaar belang	Uitvoering van de regionale werkgeversdienstverlening, vraaggericht en aanbodgeschikt.
Visie	In opdracht van de gemeenten verbindt Podium24 vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. De organisatie verstevigt de samenwerking tussen het bedrijfsleven en gemeentelijke partijen en fungeert daarbij als centraal aanspreekpunt. Primair staat hierbij de werkgeversvraag centraal, maar ook worden nadrukkelijk werkzoekenden aan het werk geholpen, waardoor voor de gemeenten schadelastbeperking (besparing op de uitkeringen) wordt gerealiseerd. Daarbij heeft Podium24 speciale aandacht voor de (gemeentelijke) doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt waarmee tevens de werkgever geholpen wordt diens maatschappelijke verantwoordelijkheid in te vullen.
Beleidsvoornemens	Podium24 is hét werkgeversservicepunt voor de regio Maastricht-Heuvelland en daarbij verantwoordelijk voor de plaatsing van inwoners op (zo) regulier (mogelijk) werk. Vanuit het uitgangspunt van een 'vraaggerichte en aanbodgeschikte dienstverlening' ligt hier voor Podium24 een belangrijke taak ten aanzien van het aanbodgeschikt maken van de werkgeversvraag. Dit in nauwe samenwerking met SEM die verantwoordelijk is voor het vraaggeschikt maken van het aanbod (van werkzoekenden).
Financieel belang	De bijdrage in de uitvoering van de arbeidsmarkttoeleiding (groeibanen, loonkosten- en uitstroomb subsidies) inclusief aandeel in de schadelastbeperking voor 2022 is begroot op €242.000 (€ 92.000 voor begeleiding en fees en € 150.000 voor loonkostensubsidies).
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder sociale zekerheid en arbeidsmarkt (wethouder Piatek) heeft zitting in het bestuur van Stichting Podium24. Dit stichtingsbestuur ziet toe op de uitvoeringsorganisatie als ware het het Dagelijks Bestuur.
Financiële situatie	In de komende jaren wordt (vooralsnog) geen tekort verwacht. Dit in verband met het verdienmodel, doorlopende opbrengsten uit de markt en een doorlopend aandeel in de (groeibende) schadelastbeperking voor de gemeenten.
Ontwikkelingen	Podium24 is gestart per 1 januari 2016. Daarbij is een herverdeling van taken afgesproken met de andere uitvoeringsorganisaties langs de routing die de burger doorloopt; diagnose-plaatsing-ontwikkeling. Aandachtspunten voor de komende periode zijn de doorontwikkeling van de dienstverlening en

	stroomlijning van de samenwerking met de andere uitvoeringsorganisaties.
Risico's	Het verdienmodel van Stichting Podium24 bestaat uit opbrengsten uit de markt, het aandeel in Podium24 BV, opbrengsten vanuit de werkzaamheden voor de gemeenten (inclusief een aandeel in de schadelastbeperking) en opbrengsten vanuit detachering van eigen medewerkers naar Podium24 BV en SEM. Het risico bestaat dat opbrengsten (om uiteenlopende redenen) tegenvallen, wat uiteraard gevolgen heeft voor het resultaat van de stichting. Het wordt weliswaar niet verwacht, maar mocht een exploitatietekort zich in de toekomst onverhoopt voordoen, dan komt dit (conform vastgestelde statuten) allereerst ten laste van de financiële reserves van Stichting Podium24. Indien deze reserves ontoereikend zijn, dan wordt het tekort door de deelnemende gemeenten gedragen volgens de afgesproken verdeelsleutel SEM. Hierbij moet worden opgemerkt dat aanpassing van die verdeelsleutel SEM dus ook doorwerkt in geval van een eventueel tekort bij Podium24.

Annex BV / Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland (SRIMM)	
Soort	Besloten vennootschap / onderdeel van stichting
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
Openbaar belang	Uitvoering van praktijk- en aanvullende diagnostiek in het kader van re-integratie voor de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Dit middels een quasi in house constructie. Het betreft in hoofdzaak het Transferium Werk en Bijstand (TWB), daarnaast andere diagnostische activiteiten en aanvullende testen alsmede de werkleiding van het Buurteam Eijsden-Margraten.
Visie	Vanuit de 'work first' aanpak, die de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten voorstaan, wordt iedere burger die een beroep doet op ondersteuning bij werk en inkomen al vanaf het eerste contact geconfronteerd met werk. (Zo) regulier (mogelijk) werk gaat immers boven een uitkering. In dit kader kan ook Annex / het TWB worden ingezet. Hierin komen mensen meteen in een reële werkomgeving (geen simulatie) terecht en kunnen zij hun werknemers- en vakvaardigheden onderhouden en ontwikkelen. Ook wordt aan de hand van het werk in het TWB de diagnose gesteld, op grond waarvan samen met de consulent het verdere re-integratietraject kan worden bepaald.

Beleidsvoornemens	De verdiepende diagnose vindt plaats in een praktijkomgeving, bij voorkeur bij reguliere werkgevers. Als dat geen optie is, wordt het TWB binnen de infrastructuur van MTB georganiseerd, waardoor ook de samenwerkingspartners en joint ventures van MTB kunnen worden ingezet. De medische en arbeidskundige diagnostiek alsmede aanvullende testen worden door Annex uitgevoerd.
Financieel belang	De bijdrage in de uitvoering van de praktijkdiagnostiek in het kader van re-integratie (TWB, diagnostiek en Buurtteam) voor 2022 is begroot op € 149.000, te bekostigen uit het Participatiebudget.
Vermogen	De netto vermogenswaarde ultimo 2020 van Annex bedraagt € 616.724. In 2020 heeft B.V. Annex een positief resultaat behaald van € 397.265.
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder sociale zekerheid en arbeidsmarkt (wethouder Piatek) heeft zitting in het bestuur van BV Annex alsook het bestuur van SRIMM. De portefeuillehouder vertegenwoordigt daarbij (vooralsnog) ook de (voormalige Pentasz) gemeenten Gulpen-Wittem, Meerssen en Vaals. Dit bestuur ziet toe op de beheersstichting alsook de uitvoeringsorganisatie als ware het het Dagelijks Bestuur.
Financiële situatie	BV Annex heeft 2020 afgesloten met een bedrijfsresultaat van € 397.265 na belastingen. Over 2019 heeft MTB € 325.602 dividend ontvangen. In 2020 is interimdividend uitgekeerd door B.V. Annex ter grootte van € 250.000. Bijgevolg bedraagt het eigen vermogen van BV Annex 1-1-2021 € 616.724. De financiën gemoeid met de Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland zijn zeer beperkt, gezien het de beheersstichting van BV Annex betreft. De omzet bestaat dan ook uit de vergoeding van de beheerskosten door de BV en de stichting kent geen eigen vermogen.
Ontwikkelingen	Bij het regionaal collegebesluit tot omvorming van MTB en een andere organisatie van de re-integratieactiviteiten in juli 2015 is o.a. besloten om SRIMM en Annex BV op te heffen. Tevens is besloten om de diagnostische functionaliteiten over te brengen van Annex BV naar MTB. Bij de voorbereiding van die opheffing is echter gebleken dat de aanbestedingsregels, in combinatie met de regionale samenwerking op het gebied van werk en inkomen, mogelijk om een andere positionering van de organisatie(activiteiten) vraagt, teneinde de opdrachtverstrekking rechtmatig te houden. Dit wordt momenteel onderzocht. Tot het moment van definitieve duidelijkheid (en besluitvorming) worden uiteraard geen onomkeerbare stappen gezet.
Risico's	De ontwikkelingen ten aanzien van de positionering van Annex BV hebben

	mogelijk gevolgen voor het takenpakket en daarmee het exploitatieresultaat van MTB. Daar waar Annex een organisatie van de zes gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland is, is MTB de financiële verantwoordelijkheid van slechts drie van die gemeenten. Het risico bestaat dan ook dat een herpositionering van Annex die door allen gewenst is vanuit regionale samenwerkingsoptiek, mogelijk financiële gevolgen (nadelig dan wel voordelig) met zich mee brengt voor de helft van die gemeenten. Dit wordt uiteraard in beeld gebracht bij de definitieve besluitvorming.
--	--

Anti Discriminatie Voorziening Limburg	
Soort	Stichting
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal, Weert.
Openbaar belang	Antidiscriminatievoorziening Limburg heeft de Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) status en is de professionele partner voor 27 Limburgse gemeenten in het handhaven van artikel 1 van de grondwet. Namens die gemeenten voert de Antidiscriminatievoorziening Limburg sinds 2009 de taken uit de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen uit.
Visie	ADV Limburg draagt bij aan het voorkómen van discriminatie en ongelijke behandeling, via onder meer voorlichtings- en preventieactiviteiten. Dat doen ze voor én vooral met gemeenten, politie, scholen, bedrijven en instanties in Limburg. Zo willen zij een bijdrage leveren aan een veilige, leefbare en aangename Limburgse samenleving, in al haar diversiteit.
Beleidsvoornemens	Mensen en organisaties die willen weten hoe ze moeten omgaan met discriminatie vanuit hun beroep, bedrijf of instelling, kunnen bij ADV Limburg terecht voor informatie en advies. <i>“Antidiscriminatievoorziening Limburg is de vanzelfsprekende plek waar individuen, bedrijven en instellingen terecht kunnen met klachten over discriminatie. Maar ook met alle vragen over dit thema. Of voor alleen een luisterend oor. Door het verzamelen en bundelen van alle ervaringen, zetten wij discriminatie op de agenda. Van je werkgever, van je buurman, van de media, van de politiek.”</i>

Financieel belang	De subsidiebaten van ADV Limburg in 2020 betreffen reguliere subsidie gemeente Maastricht, reguliere subsidie gemeente Roermond en subsidie Maastricht VR Project implementatie en bedragen € 422.623. De gemeente Maastricht vervult voor de gemeenten in Zuid-Limburg hierin de rol van centrumgemeente. De begrote bijdrage 2022 van de gemeente Eijsden-Margraten bedraagt € 10.866.
Vermogen	<i>x 1.000</i> 1-1-2020 31-12-2020 eigen vermogen € 215,0 € 215,0 te bestemmen resultaat € 28,1 vreemd vermogen € 46,7 € 45,4
Bestuurlijk belang	De wethouder (wethouder Piatek) heeft hierin geen formele rol
Financiële situatie	De Stichting bestaat voornamelijk uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Het resultaat in 2020 bedroeg € 28.195. Het positieve resultaat is toegevoegd aan het stichtingsvermogen.
Ontwikkelingen	Aan het Regionaal Discriminatie Overleg (RDO) nemen portefeuillehouders en contactpersonen discriminatie van politie-eenheid Limburg, het Openbaar Ministerie (OM) arrondissementsparket Limburg, gemeenten Roermond en Maastricht en ADV Limburg deel. Het overleg vindt twee maal per jaar plaats en bestaat uit een zaakinhoudelijk deel en een strategisch deel (met ambtelijk vooroverleg). Tijdens het zaakinhoudelijke deel worden de meldingen en aangiften van discriminatie, of met een discriminatieaspect, in Limburg besproken. Doel van dit overleg is het uitwisselen van informatie om een juiste aanpak en afhandeling van de meldingen en aangiften te bespreken. Door het periodieke contact met de politie is er voldoende vertrouwen ontstaan om vanaf 2018 een slag te maken met het geven van voorlichting aan het korps door ADV Limburg.
Risico's	ADV Limburg voert voor de gemeente Eijsden-Margraten de taken uit de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen uit. Financieel dienen de deelnemende gemeente mogelijke tekorten op te vangen echter de algemene reserve bedraagt € 243.186. Het risico op een extra bijdrage, bovenop de reguliere, is zeer gering.

Regionale samenwerking leerplicht en RMC	
Soort	Centrumregeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
Openbaar belang	Doel van de leerplichtwet is te waarborgen dat jongeren in de Gemeente Eijsden-Margraten onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs. Door regionale samenwerking ontstaat ruimte voor kwaliteitsverbetering, het toezicht op het handhaven van de leerplicht wordt eenduidiger en meer direct en de continuïteit van de uitvoering van de functie is gewaarborgd. Voor scholen en instellingen is er één adres waar gemeld moet worden, ze worden meer betrokken in het verdere proces en zien sneller resultaat van hun melding.
Financieel belang	Er is sprake van een vergoeding voor de kosten voor het personeel op basis van een vooraf vastgestelde kostprijs en formatieberekening. Besluitvorming betreft een bevoegdheid van de raden van de deelnemende gemeenten, het portefeuillehoudersoverleg adviseert hierin. De begrote kosten voor gemeente Eijsden-Margraten voor 2021 bedragen € 86.000.
Bestuurlijk belang	Geen formele rol (Wethouder Piatek)
Ontwikkelingen	Sluitende aanpak kwetsbare jongeren naar mbo en arbeid. Attitude maatwerk, preventie in de keten. Snelle reparatie op maat, effectieve verbindingen op het snijvlak van voortgezet onderwijs, middelbaar onderwijs, passend onderwijs, Jeugdwet en Participatiewet.
Risico's	Lichte vorm van een gemeenschappelijke regeling. Beleidsuitgangspunten, begroting en jaarrekening worden in gezamenlijk overleg jaarlijks vastgesteld.

Regionale Samenwerking Leerlingenvervoer	
Soort	Centrumregeling (lichte gemeenschappelijke regeling)
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
Openbaar belang	Leerlingenvervoer is bedoeld voor kinderen die niet zelf naar school kunnen. Bijvoorbeeld door een handicap of doordat de school ver weg ligt. Het kan gaan om

	een leerling van een basisschool, het (voortgezet) speciaal onderwijs of een gehandicapte leerling van een reguliere basisschool of het voortgezet onderwijs. Leerlingen uit de deelnemende gemeenten kunnen gebruik maken het leerlingenvervoer. Samenwerking leidt niet alleen tot kostenbesparing, maar ook tot meerwaarde voor leerlingen. Zo leidt efficiëntie in rijtijden tot minder lange ritten.
Financieel belang	Er is sprake van een vergoeding van de kosten voor het personeel waarbij het aantal afgegeven beschikkingen de maatstaf is en een vergoeding voor de praktische uitvoering van het leerlingenvervoer waarbij het aantal aan een vervoersvoorziening deelnemende leerlingen de maatstaf is. De begrote kosten voor gemeente Eijsden-Margraten 2021 bedragen € 278.000.
Bestuurlijk belang	Geen formele rol (Wethouder Piatek)
Ontwikkelingen	Onbekend
Risico's	De bijdrage hangt samen met het gebruik van het leerlingenvervoer. Hierin schuilt een financieel risico.

Programma 3 Klimaat en energie

Centrumregeling sanering afvalwaterlozingen buitengebied	
Soort	Centrumregeling
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokken partijen	Waterschapsbedrijf Limburg en Limburgse gemeenten.
Openbaar belang	Doelmatige en duurzame sanering van ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied. Gemeenten hebben zorgplicht voor bewoners in het buitengebied die niet op riolering zijn aangesloten. Ze dienen deze een IBA (individuele behandeling afvalwater) aan te bieden. WBL heeft als zuiveraar taak om beheer en onderhoud van IBA's te verrichten.
Visie	De inzameling (en verwerking) van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied dient op duurzame en efficiënte wijze te gebeuren.
Financieel belang	Niet van toepassing.
Bestuurlijk belang	Wethouder Custers maakt deel uit van het algemeen bestuur.
Financiële situatie	Niet van toepassing.
Ontwikkelingen	In de regio worden momenteel plannen uitgewerkt met als doel samenwerking in de (afval)waterketen. Deze samenwerking wordt van overheidswege gestimuleerd.

	Samenwerking in de afvalwaterketen is een noodzaak om de drie doelstellingen (3 K's) kostenvermindering, kwaliteitsverbetering en vermindering kwetsbaarheid te realiseren.
Risico's	De gemeente is eigenaar van de aangelegde IBA's en een eventuele vervanging is voor rekening van de gemeente. De kosten worden dan gedekt uit het vGRP. Het onderhoud wordt uitgevoerd door WBL.

GR Reinigingsdiensten Rd4			
Soort	Gemeenschappelijke regeling		
Vestigingsplaats	Heerlen		
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.		
Openbaar belang	Het verzorgen van de inzameling en verwerking van afvalstromen voor diverse gemeenten. Het beheren van milieuparken in deelnemende gemeenten, het verzorgen van straatreiniging, transport, kringloopactiviteiten en gladheidbestrijding. Daarnaast het adviseren van gemeenten bij hun afvalbeleid.		
Financieel belang	Begrote bijdrage in 2022 bedraagt € 1.990.611.		
Bestuurlijk belang	Wethouder Dreessen maakt deel uit van het algemeen bestuur.		
Financiële situatie	Ultimo 2020 bedraagt het eigen vermogen € 3.040.249 en het vreemd vermogen € 41.314.294. Resultaat van boekjaar 2020 is € 973.072 (dit is inclusief de vrijval van de voorziening groot onderhoud gebouwen ad € 542.884). De Gemeente Eijsden-Margraten is in 2014 toegetreden tot de GR Reinigingsdiensten Rd4. Als maatschappelijke organisatie is er geen winstdoelstelling. Eventuele overschotten ontvangen de gemeenten jaarlijks retour, waarbij een deel hiervan wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen.		
Vermogen	Geprognosticeerde balans		
	x 1.000	1-1-2022 31-12-2022	
	eigen vermogen	€ 2.817	€ 2.960
	vreemd vermogen	€ 40.711	€ 39.761
Ontwikkelingen	M.i.v. 1 januari 2014 is de gemeente Eijsden-Margraten toegetreden tot de GR Reinigingsdiensten Rd4. De inwoners van onze gemeente kunnen hun afval kwijt		

	bij twee milieuparken; in Margraten en in Rijckholt. Uitgangspunt is dat in alle Rd4-gemeenten gestart wordt met de invoering van nieuw afvalbeleid. Belangrijk punt blijft het terugdringen van de hoeveelheid restafval per inwoner. Doelstelling is < 100kg afval per persoon per jaar. Dit is in Eijsden-Margraten al, als enige gemeente van de GR, gerealiseerd.
Risico's	Het financiële risico is beperkt aangezien er weerstandsvermogen is opgebouwd om risico's te dekken.

Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg	
Soort	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De provincie Limburg en 16 andere gemeenten in de regio Zuid-Limburg.
Openbaar belang	Uitvoering van de gemeentelijke milieutaken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving conform het Besluit Omgevingsrecht (BOR).
Visie	De missie en visie van de organisatie zijn recentelijk opnieuw geformuleerd in het Koersdocument dat eind 2017 is vastgesteld door het algemeen bestuur en luiden als volgt: Missie: "Wij als RUD Zuid-Limburg werken samen met onze partners aan de totstandkoming van een veilige leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit". Visie: "Wij zijn voor onze opdrachtgevers de gezaghebbende milieu-autoriteit en wij bieden meerwaarde door bundeling van specialistische kennis, een goede kennis van de lokale situatie, een efficiënte bedrijfsvoering en continuïteit van dienstverlening". In deze missie en visie komen tot uiting dat de RUD Zuid Limburg zich richt op aspecten van veiligheid naast omgevingskwaliteit, daarbij actief samenwerkt met de deelnemers en externe partners, meerwaarde wil bieden door expertise op het gebied van (complexe) milieutaken en met oog voor de lokale problematiek. De kernwaarden voor de organisatie zijn: flexibel, professioneel, deskundig, dienstverlenend, betrokken en samenwerkingsgericht.
Financieel belang	Voor 2022 is een bijdrage van € 136.634 gereserveerd voor activiteiten van de RUD.
Vermogen	x 1.000 1-1-2021 31-12-2021

	eigen vermogen € 676 € 611 vreemd vermogen € 2.274 € 491 verwacht resultaat € 0
Bestuurlijk belang	Wethouder Dreesen maakt deel uit van het algemeen bestuur.
Financiële situatie	De totale lasten van de RUD voor 2022 worden begroot op € 13.572.670 (inclusief taakstelling RUD ad € 159.000). Dit bedrag wordt volledig gedekt uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten en de provincie Limburg.
Ontwikkelingen	De begroting 2022 van de RUDZL is ten opzichte van de begroting 2021 neutraal. In het jaar dat deze begroting 2022 voorligt, 2021, start de voorbereiding en uitvoering van een groot aantal thema's uit de Toekomstagenda. Alle thema's zijn in 2022 volgens planning in uitvoering gebracht en vervolgens kan implementatie volgen. Van belang zijnde, aanpalende ontwikkelingen in deze zijn: • Onze nieuwe VTH-applicatie Squit 20/20, die in 2021, samen met bijna alle deelnemers in Zuid-Limburg, volgens planning in gebruik zal worden genomen; • Hieraan gekoppeld: het informatie-gestuurd en risicogericht werken met behulp van Inspectieview Milieu, • Het verder implementeren van de benodigde acties om voorbereid te zijn op de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor ons zelf en ter ondersteuning van onze deelnemers. Essentieel is dat de VTH-applicatie ook in gebruik kan worden genomen ten behoeven van de werkprocessen; • Strategisch personeelsbeleid (ook relatie met het thema 'Aantrekkelijk werkgeverschap' uit de Toekomstagenda); • Het ontwikkelen van meer programmatisch en/of meer projectmatig werken en het ontwikkelen van werken in (omgevings)teams. Ontwikkelingen zijn gaande binnen, buiten en rondom de uitvoering van VTH-taken door omgevingsdiensten. Wij noemen de volgende: <u>Circulaire economie</u> De lineaire economie heeft haar beste tijd gehad. Producers, consumeren en afval weggooien — het is een onhoudbaar systeem. Steeds luider is de roep om hergebruik van het brede palet aan grondstoffen centraal te stellen en stappen te

	zetten in de transitie naar een circulaire economie. Het onderwerp Circulaire Economie (duurzaamheid) staat dan ook hoog op de agenda van het Rijk, het IPO en de VNG. Afval scheiden (om grondstoffen vervolgens opnieuw te kunnen gebruiken) is daarbij een concreet onderdeel, waar gemeenten en provincie mee aan de slag zijn. De circulaire economie kent een beleidsmatige kant en een uitvoerende kant. Voor zover het de VTH-taken betreft kan de RUD Zuid-Limburg een rol spelen bij het verder invulling geven aan de ambities van onze partners op het gebied van circulaire economie. Samenwerking is hier dus het sleutelwoord. Eén en ander sluit ook uitstekend aan bij een ontwikkeling van de RUD Zuid-Limburg als kenniscentrum en beleidsadviseur als aangeduid als zevende thema van de Toekomstagenda. De RUD Zuid-Limburg kan met zijn expertise op het gebied van afval, preventie, ver- en bewerking, hergebruik en milieuaspecten bij uiteenlopende inrichtingen een belangrijke rol spelen in de lokale en regionale circulaire economie. <u>Bodemtaken</u> Bodem is de discipline waar het meest voor gaat veranderen met de komst van de Omgevingswet. Niet alleen de Provincie, gemeenten Heerlen en Sittard-Geleen, maar alle gemeenten worden onder het regiem van de Omgevingswet bevoegd gezag bodem. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze bevoegdheidswijziging komen alle taken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie. Het landelijke beleid voor bodembeheer blijft op hoofdlijnen hetzelfde. Het Rijk stelt afhankelijk van het bodemgebruik omgevingswaarden vast, zoals voor PFAS. Binnen deze waarden krijgen gemeenten wel bestuurlijke afwegingsruimte of bijvoorbeeld nog sanering nodig is afhankelijk van het bodemgebruik, of wanneer een bodemonderzoek vereist is bij bouwen en bestemmen. De vertaling van deze afwegingsruimte dient in het Omgevingsplan plaats te vinden. Maatschappelijke opgaven zoals de klimaatadaptatie, de energietransitie, maar ook de achteruitgang in kwaliteit (organische stofgehalten, verdroging, vernatting en bodemleven) van de landbouwgronden in onze regio, kunnen voor inhoudelijke verschuivingen in de aanpak van bodem beheer door gemeenten zorgen. Dit vraagt om een andere
--	---

benaderingswijze en specifieke kennis van de bodem en ondergrond, uitgaande van het natuurlijke bodem- en watersysteem, inclusief haar potenties en kwetsbaarheden.

Modernisering VTH-instrumentarium

De RUD Zuid-Limburg werkt samen met alle andere omgevingsdiensten aan het moderniseren van het VTH-instrumentarium. Onderwerpen zoals data-analyse, gedragsbeïnvloeding, outcome-effectmeting, vergunningverlening zijn hierin belangrijke onderwerpen. Collega-omgevingsdienst DCMR heeft inmiddels ervaring en deskundigheid rondom dit onderwerp opgebouwd in hun 'Toezichtslab'. Met de DCMR hebben wij hierover goed contact.

De transitie van taakgericht naar probleem/outcome gericht handhaven met instrumenten als informatiegestuurd, risicogericht handhaven en ketentoezicht is effectiever dan het traditionele handhaven en zal tot meer resultaten leiden. Deze aanpak vergt van alle betrokken partijen een andere inzet en prioritering, met name op het gebied van eerder genoemde instrumenten

Uitwisseling van data/Inspectieview Milieu

Het gebruik van en de analyse van data zal een steeds belangrijkere rol innemen bij toezicht en handhaving. Inspectieview Milieu is een landelijke centrale voorziening die informatie over (milieu)inspecties uitwisselt. (Rijks)inspectiediensten, omgevingsdiensten en andere organisaties binnen handhaving en toezicht kunnen met Inspectieview hun werk gericht uitvoeren. Het doel van Inspectieview is om toezicht en handhaving door de overheid te verbeteren. De uitwisseling van inspectiegegevens loopt via de uitwisseling van het VTH-systeem met de landelijke voorziening DSO. Inspectieview biedt onder andere informatie over onder meer inspecties, meldingen, overtredingen, maatregelen, toestemmingen (vergunningen) en signalen van bedrijven.

Belangrijk voor de uitwisseling, is dat de kwaliteit van de data op orde is in Inspectieview Milieu. Aan de aansluiting met Inspectieview zijn kosten verbonden. Recent zijn wij geïnformeerd dat deze € 25.000 per jaar gaan bedragen vanaf 2022. Dit leidt tot een structurele toename in onze begroting van € 15.000 per jaar.

AADV: Altijd Actuele Digitale Vergunning

Met het verder digitaliseren van onze processen, waaronder het

vergunningverleningsproces, kan de informatie die in omgevingsvergunningen opgesloten zit beter worden ontsloten voor verschillende gebruikers, zoals vergunningverleners, toezichthouders, bedrijven en burgers.

Hierdoor wordt het mogelijk:

1. De dynamiek in bedrijfsactiviteiten beter op te vangen in het wettelijk bepaalde statische vergunningverleningsproces;
2. De transparantie, de actualiteit en de informatiepositie van het bevoegd gezag sterk te verbeteren;
3. Het proces van vergunningverlening efficiënter te maken door onder andere de aanvraag verder te digitaliseren en af te stemmen op de vergunning.

Het huidige wettelijke vergunningverleningsproces is een complex en statisch proces, waar in de loop van de tijd door wijzigingen allerlei aanpassingen op de basisvergunning gestapeld worden. Bij dynamische bedrijfsactiviteiten ontstaat hierdoor een opeenstapeling van 'bevroren momenten' in de vorm van aanvragen en beschikkingen die ieder voor zich juridisch bindend zijn, maar als geheel steeds minder overzicht geeft over welke activiteiten aangevraagd en vergund zijn en welke voorschriften daarbij horen. Voor alle betrokkenen een onoverzichtelijke (papieren) stapel vergunningen.

Door digitalisering van de vergunningverlening is het mogelijk de tekorten in transparantie, actualiteit en informatiepositie te lijf te gaan. En voor iedereen steeds inzichtelijk te maken aan welke regels een bepaald bedrijf moet voldoen. Daartoe dient informatie in aanvragen en vergunningen te worden ontsloten in een geschikte database.

Energie(besparingsplicht)

De doelen van het landelijke Klimaatakkoord zijn primair geformuleerd als CO₂-reductiedoelen, maar moeten in de praktijk veelal beschouwd worden als instrumenten om te komen tot verbreding en verbetering van de huidige energiebesparingsplicht. Om die reden wordt de huidige energiebesparingsplicht de komende jaren gecontinueerd en aangevuld met de verplichting voor bedrijven om ook andere CO₂-reducerende maatregelen te nemen waarvan de terugverdientijd binnen de vijf jaar valt.

Met enkele aanvullingen op de energiebesparingsplicht kan er meer

	energiebesparing worden gerealiseerd. Zo wordt de verplichting tot het doen van doelmatig beheer en onderhoud, ofwel DBO-maatregelen, duidelijker opgenomen in de energiebesparingsplicht, want technische maatregelen behalen namelijk hun besparingspotentieel vaak alleen met de juiste instellingen en het juiste onderhoud. De verduidelijking van de verplichting tot het nemen van DBO-maatregelen verbetert de handhaafbaarheid van deze maatregelen en leidt tot meer energiebesparing. Daarnaast wordt de energiebesparingsplicht direct opgelegd aan ca. 14.000 milieuvergunningplichtige bedrijven.
Risico's	Risico's kunnen worden onderscheiden in reguliere en strategische risico's: Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het adequaat inrichten van de administratieve organisatie en de interne controle. Strategische risico's zijn niet of nauwelijks beïnvloedbaar. De kans dat het risico zich voordoet is vaak klein maar de financiële gevolgen kunnen groot zijn. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met rijksbrede bezuinigingen, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag. Op basis van de gemeenschappelijke regeling wordt weerstandsvermogen opgebouwd. De opbouw van weerstandsvermogen is vastgelegd in artikel 30 van de gemeenschappelijke regeling en het beleid aangaande het weerstandsvermogen is bepaald in de beleidsnota Weerstandsvermogen die is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 8 oktober 2014. Bij de risico inventarisatie is het gewenste weerstandsvermogen berekend op € 562.252. Dit vraagt om een toevoeging aan de reserves van € 2.000. In de jaarrekening 2017 is voorgesteld deze toevoeging aan de reserves uit het batig saldo 2017 te doen. Het weerstandsvermogen zegt iets over het vermogen van de RUD om de gevolgen van niet-begrote strategische risico's op te vangen zonder ingrijpende maatregelen in de eigen bedrijfsvoering te moeten nemen.

Bodemzorg Limburg BV			
Soort	Besloten vennootschap		
Vestigingsplaats	Maastricht Airport		
Betrokken partijen	Bodemzorg Limburg bestaat als zelfstandige organisatie met de gemeenten in Limburg als aandeelhouders.		
Openbaar belang	Het vinden van duurzame oplossingen voor gesloten stortplaatsen en andere verontreinigde locaties. Daarbij dient als uitgangspunt dat de nieuwe activiteiten het duurzaamheidsbeleid van de overheid ondersteunen.		
Financieel belang	De jaarlijkse solidariteitsafdracht voor Eijsden-Margraten bedraagt € 6.291 (€ 0,25 per inwoner).		
Vermogen	<i>x 1.000</i>	1-1-2020	31-12-2020
	eigen vermogen	€ 5.493	€ 5.493
	te bestemmen resultaat		€ 148
	vreemd vermogen	€ 28.883	€ 32.285
Bestuurlijk belang	De gemeente Eijsden-Margraten is als aandeelhouder vertegenwoordigd door wethouder Dreessen.		
Financiële situatie	Ultimo 2020 bedraagt het eigen vermogen € 5,6 miljoen (inclusief resultaat 2020) en het vreemd vermogen € 32,2 miljoen. Het resultaat 2020 bedraagt € 147.618. positief en is toegevoegd aan de algemene reserve van Bodemzorg Limburg BV.		
Ontwikkelingen	In samenwerking met de gemeente Eijsden-Margraten wordt onderzocht of het mogelijk is om op Het Tiende Vrij in Eijsden een parcours aan te leggen voor mountainbikers. Er is inmiddels een onderzoek afgerond naar de natuurwaarden van deze locatie. De provincie Limburg heeft dit onderzoek beoordeeld en heeft geconstateerd dat de aanleg van de mountainbikeroute niet strijdig is met de voorwaarden die in de Natuurbeschermingswet worden gesteld, mits een aantal specifieke maatregelen in acht wordt genomen.		
Risico's	Het financiële risico is zeer beperkt.		

Programma 5 Bestuur en Bedrijfsvoering

Veiligheidsregio Zuid Limburg																	
Soort	Gemeenschappelijke regeling																
Vestigingsplaats	Maastricht																
Betrokken partijen	16 Gemeenten in Zuid-Limburg, brandweer en Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR).																
Openbaar belang	Het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.																
Visie	“De zorg voor veiligheid binnen de samenleving blijft bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg voorop staan. Daarom richten we ons op het zo goed mogelijk bestrijden van incidenten, rampen en crises en op het verminderen van risico's. We leren van incidenten en passen waar nodig de werkwijze aan, zodat we burgers, bedrijven en instellingen in Zuid-Limburg nog beter kunnen (be)dienen.”																
Financieel belang	Voor 2022 zijn de volgende bijdragen aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg begroot; bedragen in Euro's : <table> <tr> <th></th><th>Begroot</th></tr> <tr> <td>Brandweer</td><td>€ 1.695.246</td></tr> <tr> <td>GHOR</td><td>€ 45.522</td></tr> <tr> <td>MCC</td><td>€ 5.495</td></tr> <tr> <td>Totaal</td><td>€ 1.746.263</td></tr> <tr> <td>RIEC</td><td>€ 12.500</td></tr> <tr> <td>Veiligheidsbureau</td><td>€ 30.000</td></tr> <tr> <td>Burgernet</td><td>€ 2.987</td></tr> </table>		Begroot	Brandweer	€ 1.695.246	GHOR	€ 45.522	MCC	€ 5.495	Totaal	€ 1.746.263	RIEC	€ 12.500	Veiligheidsbureau	€ 30.000	Burgernet	€ 2.987
	Begroot																
Brandweer	€ 1.695.246																
GHOR	€ 45.522																
MCC	€ 5.495																
Totaal	€ 1.746.263																
RIEC	€ 12.500																
Veiligheidsbureau	€ 30.000																
Burgernet	€ 2.987																
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende regiogemeenten.																
Financiële situatie	Het begrote eigen vermogen per ultimo 2022 bedraagt € 8.379.000. De totale uitgaven (exclusief dotaties reserves) in begroting 2022 van de Veiligheidsregio bedragen € 57.348.000. De dekking hiervan bestaat hoofdzakelijk uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten (circa 79%) en het Rijk.																

Vermogen	x 1.000 1-1-2022 31-12-2022 eigen vermogen € 9.520 € 8.379 vreemd vermogen € 37.746 € 34.131 verwacht resultaat € 0
Ontwikkelingen	De vijf thema's binnen het samenhangende stelsel van brandweezorg zullen zoals aangegeven de thema's binnen de bestuurlijke dialoog gaan vormen. De relevante ontwikkelingen in de nabije toekomst worden onderstaand per thema verder toegelicht. <u>Risicoprofiel en risicobeheersing</u> In 2020 is een nieuw regionaal crisisplan vastgesteld voor de periode 2020-2023 waarin alle maatregelen in het kader van voorkomen van risico's in gezamenlijkheid omschreven worden. Het plan beschrijft (op basis van artikel 16 Wet veiligheidsregio) hoe de crisisorganisatie bij een incident of crisis functioneert. Het regionaal crisisplan omvat: • een beschrijving van de crisisorganisatie en de alarmering hiervan; • de verantwoordelijkheden; • de taken; • de bevoegdheden. Het doel van de crisisorganisatie is: • het leveren van adequate noodhulp aan burgers, bedrijven en betrokkenen; • het bieden van leiding en coördinatie aan operationele eenheden die de ramp of crisis bestrijden; • zo snel mogelijk communiceren van relevante feiten zodat de samenleving

(zelf)redzaam kan zijn;

- zo snel mogelijk terug te keren naar de 'normale' situatie door een (voorbereide) gecoördineerde nafase.

Dekkingsplan

Binnen het thema dekkingsplan zijn twee majeure ontwikkelingen van belang. De gebiedsgerichte opkomsttijden in combinatie en de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's.

Gebiedsgerichte opkomsttijden:

Er wordt landelijk gewerkt aan het project RemBrand. Belangrijke (tussen)uitkomsten van dit project zijn de beweging naar de voorkant van de veiligheidsketen (voorkomen van brand door risicobeheersing) en de introductie van gebiedsgerichte opkomsttijden.

Met name de gebiedsgerichte opkomsttijden -waarbij afhankelijk van de risico's en de genomen risicobeheersingsmaatregelen ook gezien wordt of en in welke mate de opkomst flexibeler kan zijn- biedt mogelijkheden om de (kwaliteit van de) brandweezorg in de regio opnieuw te modelleren.

Daaruit vloeien voorstellen voort om de opkomsttijden van objectgebonden naar gebiedsgericht aan te passen en voor gebieden andere opkomsttijden te gaan hanteren.

Een andere opkomsttijd voor een gebied betekent een andere basis voor modellering. Een van de effecten van gebiedsgerichte opkomsttijden kán zijn dat andere locaties van kazernes noodzakelijk zijn om het niveau van brandweezorg te realiseren.

Bestuurlijk is inmiddels de ontwikkeling van gebiedsgerichte opkomsttijden omarmd. Het veiligheidsberaad heeft er op 18 maart 2019 mee ingestemd en de minister verzocht de gewenste aanpassingen ook in het besluit veiligheidsregio's te verwerken.

De aanpassingen van dat besluit als uitwerking van de Wet veiligheidsregio's is niet eerder voorzien dan dat de evaluatie van de Wet veiligheidregio's heeft plaatsgevonden. Dan kunnen de uitkomsten van deze evaluatie ook verwerkt worden in een nieuw besluit. Het rapport van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's is december 2020 opgeleverd.

Voor de opkomsttijden stelde het rapport een nieuwe methodiek voor, de 'gebiedsgebonden opkomsttijd', die gold als alternatief voor de wettelijke opkomsttijd.

Hoewel het rapport een uniforme norm en werkwijze voorstelde voor deze gebiedsgebonden opkomsttijd en het Veiligheidsberaad de aanbevelingen unaniem overnam, wordt door individuele veiligheidsregio's verschillend invulling gegeven aan de gebiedsgebonden opkomsttijd. Een uniforme standaard is nog niet gerealiseerd.

Met het bestuur kan dus in 2021 en mogelijk later als gevolg van het uitbreken van de Corona-crisis een verkennend gesprek gevoerd worden over de mogelijke impact van de gebiedsgerichte opkomsttijden. Besluitvorming daarover kan echter pas definitief worden wanneer deze mogelijkheid ook in wet- en regelgeving is aangepast.

Het effect van dergelijke besluiten (andere kazerneconfiguratie) is daarna afhankelijk van praktische factoren zoals bestaande huurcontracten, afschrijvingstermijnen van materieel.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's:

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) is in 2010 tot stand gekomen met als doel om de brandweerzorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening, met behoud van de bestuurlijke verhoudingen, te integreren en onder één regionale bestuurlijke regie te brengen. Het doel dat daarmee bereikt diende te worden was om een "doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren".

In 2013 vond een eerste evaluatie van de Wvr plaats. Uit deze evaluatie kwam een aantal verbeterpunten naar voren. Tegelijkertijd was de conclusie dat het, gezien het korte bestaan van de wet en de veranderende context (onder andere

de recente invoering van de Politiewet), te vroeg was om conclusies te trekken over de effecten van de wet.

Eind 2018 werd de tweede evaluatie van de Wet veiligheidsregio's aangekondigd. De wet is bijna tien jaar van kracht en het stelsel van crisisbeheersing dat met de veiligheidsregio's werd beoogd zou inmiddels voldoende ontwikkeld moeten zijn. De minister van JenV heeft daarom de opdracht gegeven om de wet te evalueren. De minister benutte de periode tussen deze aankondiging en de feitelijke instelling van de commissie medio 2019 om het veld te consulteren.

In deze periode werden onderwerpen, relevante evaluatievragen en zienswijzen opgehaald. Deze consultatieronde leidde tot een breed geformuleerde evaluatieopdracht waarin een groot aantal onderwerpen is benoemd:

“De commissie heeft tot taak de doeltreffendheid en de effecten van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelgeving in de praktijk te onderzoeken en te bezien of de huidige wet bruikbaar is in het licht van actuele en toekomstige dreigingen, maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de crisisbeheersing in het algemeen.

De commissie besteedt in dit onderzoek in ieder geval aandacht aan de volgende onderwerpen:

- *de vormgeving van (het stelsel van) de veiligheidsregio's, mede in het licht van het gehele stelsel van de rampenbestrijding en crisisbeheersing;*
- *de wijze waarop de taken, de verantwoordelijkheden en de bevoegdheden van de verschillende actoren in het stelsel zich tot elkaar verhouden;*
- *de samenwerking tussen de bedoelde actoren;*
- *brandweer, GHOR en bevolkingszorg;*
- *informatievoorziening;*

Instituut Fysieke Veiligheid.”

Het is volgens de taakstelling de bedoeling dat de evaluatie zo wordt uitgevoerd dat deze inzicht biedt in wat goed werkt, waar er verbetermogelijkheden zijn, en wat bij knelpunten de oplossingsrichtingen zijn.

Op 5 juli 2019 stemde de ministerraad in met de benoeming van de Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's (Wvr) onder voorzitterschap van prof.

mr. dr. Erwin Muller.

In september 2019 ging de commissie formeel van start.

Opzet en aanpak van de evaluatie

De commissie formuleerde bij de start van de evaluatie een aantal vertrekpunten die bepalend zijn geweest voor de verschillende stappen in het evaluatietraject:

1. Het evaluatieonderzoek richt zich op de wet en op de uitvoering van de wet in de praktijk. De evaluatie start daarom aan de basis: wat staat er in de wet en hoe functioneert de wet in de praktijk?
2. In het veld is veel kennis, expertise en informatie over het functioneren van het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing aanwezig. De commissie hanteert de informatie in het veld, inclusief onderzoeksinstituten, over de belangrijkste succespunten en aandachtspunten als vertrekpunt.
3. De commissie gaat actief de dialoog aan met het veld en luistert naar wat partijen te zeggen hebben.
4. De commissie werkt open en transparant en communiceert op die manier ook met de buitenwereld.

Het rapport van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's is december 2020 opgeleverd.

Gekoppeld aan de Wet veiligheidsregio's kennen we het Besluit veiligheidsregio's. Daarin worden aanvullende zaken zoals bijvoorbeeld de opkomsttijden omschreven en vastgelegd. Gebiedsgerichte opkomst kan pas geëffectueerd worden wanneer na de evaluatie van de Wvr ook het bijbehorende Besluit is aangepast. Dat kan enige tijd in beslag nemen.

Vrijwilligheid binnen de brandweerzorg

De vrijwilligheid, die nu de kurk vormt waar de organisatie op drijft, staat in toenemende mate onder druk. Er zijn knelpunten in de beschikbaarheid (overdag) en het vinden en binden van vrijwilligers wordt steeds lastiger vanwege het

tijdsbeslag in privé-tijd en de opstelling van werkgevers.

Ook spelen er vraagstukken rond de rechtspositie van brandweervrijwilligers binnen de regelgeving voor ambtenaren.

Deze ontwikkelingen maken dat de komende jaren wordt gekeken naar andere invulling van de vrijwilligheid. Geconstateerd wordt zelfs dat het huidige organisatiemodel van de brandweer met de huidige inzet van vrijwilligers op de langere termijn tegen de grenzen van het stelsel aanloopt. Dit is een landelijke trend; er zijn diverse maatschappelijke, demografische en juridische ontwikkelingen die steeds moeilijker verenigbaar zijn met het huidige stelsel van vrijwilligheid. Om die reden is dit een goed moment om fundamenteel naar de rol van vrijwilligheid binnen de brandweezorg te kijken.

Landelijk is gestart met een programma vrijwilligheid, waarmee gezocht wordt naar nieuwe oplossingen. Beelden die daaruit naar voren komen zijn verschillende vormen van vrijwilligheid, die in de hele lijnorganisatie zijn vertegenwoordigd en in alle domeinen (risicobeheersing, vakbekwaamheid en incidentbestrijding). De belasting van vrijwilligers moet afnemen en daarom komen er waarschijnlijk meer andere vormen van vrijwilligheid (naast de gangbare 'allround vrijwilliger').

Te denken valt aan speciale functies voor voorlichtingstaken, maar ook voor bepaalde specialismen.

Om deze organisatiewijze mogelijk te maken, moet integraal gekeken worden naar de wijze waarop de risicobeheersing en incidentbestrijding wordt ingericht. Een andere inzet van vrijwilligers, betekent ook een andere inzet van beroepspersoneel en dus een fundamenteel andere inrichting van de brandweezorg. Een dergelijke majeure ontwikkeling vraagt tijd omdat het samenhangt met aanpassingen van het stelsel, de wet- en regelgeving en de mogelijkheden in strategische personeelsplanning, nog los van de eerder genoemde ontwikkelingen rondom de WNRA en de impact op vrijwilligheid. Daarbij wordt meegegeven dat vrijwilligheid, ondanks een aantal aankomende wijzigingen, nog steeds een betaalbare basis vormt voor de inrichting van de brandweezorg. Andere varianten vragen per definitie om meer beroepsmatige capaciteit en leiden dan tot kostenuitzetting.

Het onderzoek naar nieuwe oplossingen zal naar verwachting in 2022 afgerond worden en dan zullen de resultaten gepresenteerd worden.

	<u>Vakbekwaamheid</u> De kwalificatiedossiers stellen steeds strengere eisen aan onze brandweermensen. Daarbij breidt de taak uit (voorbeelden energietransitie, elektrische voertuigen, terrorismegevolgbestrijding en de gevolgen van klimaatveranderingen) zonder dat andere taken verminderen. Dat maakt dat vakbekwaam worden en blijven gepaard gaat met meer en intensiever opleiden, trainen en oefenen. Als brandweerorganisatie moeten we daarbij “concurreren” met andere vrijetijdsbestedingen. Om onze -met name vrijwillige- brandweermensen daarbij tegemoet te komen zal er in toenemende mate geïnvesteerd moeten worden in instrumenten die het mogelijk maken om op voor de vrijwilliger passende momenten bij te scholen. Denk daarbij aan instructiefilms waarbij nieuwe informatie uitgelegd en toegelicht wordt, elektronische leeromgevingen waar mensen op in kunnen loggen en herhalingslessen kunnen volgen, gebruik van you-tube-achtige omgevingen en dergelijke. Om aansluiting te houden met nieuwe generaties van vrijwilligers moeten de in te zetten leermiddelen aansluiten bij de behoeften van die groepen.
Risico's	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden en kosten van liquidatie.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)	
Soort	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Betrokken partijen	Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Nederland.
Openbaar belang	Met gespecialiseerde dienstverlening en kredietverlening tegen gunstige voorwaarden bijdragen aan zo laag mogelijke kosten van gemeenschappelijke voorzieningen voor de burger.
Financieel belang	Een belang van 0,0942% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde 52.455 aandelen, met een verkrijgingprijs van € 131.137,50.

	In 2021 zal een bedrag ad € 94.944 aan dividend 2020 worden ontvangen (begroot was € 66.618).												
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.												
Financiële situatie	Ultimo 2020 bedraagt het eigen vermogen € 5.097 miljoen en het vreemd vermogen € 155.262 miljoen. De nettowinst van € 221 miljoen is na belasting beschikbaar voor uitkering aan dividend (50%; € 101 mln.) en het restant wordt toegevoegd aan de reserves.												
Vermogen	<table><tr><td><i>x 1.000.000</i></td><td>1-1-2020</td><td>31-12-2020</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 4.887</td><td>€ 5.097</td></tr><tr><td>te bestemmen resultaat</td><td></td><td>€ 221</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 144.802</td><td>€ 155.262</td></tr></table>	<i>x 1.000.000</i>	1-1-2020	31-12-2020	eigen vermogen	€ 4.887	€ 5.097	te bestemmen resultaat		€ 221	vreemd vermogen	€ 144.802	€ 155.262
<i>x 1.000.000</i>	1-1-2020	31-12-2020											
eigen vermogen	€ 4.887	€ 5.097											
te bestemmen resultaat		€ 221											
vreemd vermogen	€ 144.802	€ 155.262											
Ontwikkelingen	Hoewel kernklanten terughoudend zijn met nieuwe investeringen, nam de kredietverlening toe. De strategische doelstellingen op het gebied van rendement en marktaandeel zijn gerealiseerd en mede dankzij een toename van de nettowinst en de plaatsing van hybride kapitaal verstevigde het eigen vermogen en de balans van de bank. BNG handhaaft haar missie te allen tijde te voorzien in goedkope financiering van overheden en instellingen van maatschappelijk belang.												
Risico's	Het financiële risico is zeer beperkt.												

Waterleiding Maatschappij Limburg NV	
Soort	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	Limburgse gemeenten en Provincie Limburg.
Openbaar belang	WML stelt de drinkwatervoorziening in Limburg veilig en doet dit op duurzame wijze. Ook toont WML haar maatschappelijke betrokkenheid in Limburg en daarbuiten.
Financieel belang	Een belang van 1,8% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde negen aandelen, met een verkrijgingprijs van € 40.842. In 2020 is geen dividend ontvangen. De directie heeft met goedkeuring van de raad van commissarissen aan de algemene raad van aandeelhouders voorgesteld het positieve resultaat over 2020 ad € 6.008.000 toe te voegen aan de

	algemene reserve van WML.												
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.												
Financiële situatie	Per 1-1-2021 bedraagt het eigen vermogen € 221,3 miljoen en het vreemd vermogen € 397,1 miljoen. De verhouding tussen eigen vermogen en het totale vermogen (solvabiliteit) bedraagt 35,8%. De Raad van Commissarissen heeft voorgesteld het positieve resultaat 2020 van € 6,0 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve.												
Vermogen	<table><tr><td></td><td>1-1-2020</td><td>31-12-2020</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 215.305</td><td>€ 215.306</td></tr><tr><td>te bestemmen resultaat</td><td></td><td>€ 6.008</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 395.345</td><td>€ 397.127</td></tr></table>		1-1-2020	31-12-2020	eigen vermogen	€ 215.305	€ 215.306	te bestemmen resultaat		€ 6.008	vreemd vermogen	€ 395.345	€ 397.127
	1-1-2020	31-12-2020											
eigen vermogen	€ 215.305	€ 215.306											
te bestemmen resultaat		€ 6.008											
vreemd vermogen	€ 395.345	€ 397.127											
Ontwikkelingen	WML wil op de lange termijn de kwaliteit van de drinkwaterbronnen veilig stellen en ook is er de ambitie om op termijn klimaatneutraal te worden. Daarnaast zet WML in op een sterker (drink) watermerk: kraanwater is immers een gezond, duurzaam en goedkoop alternatief voor bronwater uit de fles.												
Risico's	Het financiële risico is zeer beperkt.												

Enexis Holding NV	
Soort	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Betrokken partijen	Gemeenten, provincie en andere publiekrechtelijke lichamen in Zuid-Nederland.
Openbaar belang	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren.

	Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • Betrouwbare energievoorziening; • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. De provincie tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.												
Financieel belang	Een belang van 0,3742% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde 560.250 aandelen, met een verkrijgingprijs van € 97.876. Bij de verzelfstandiging hebben de aandeelhouders een bruglening van Essent omgezet in aandeelhoudersleningen met verschillende looptijden met een totale waarde van € 1,8 miljard. Met ingang van 2012 is Enexis begonnen met het aflossen en herfinancieren van deze leningen vanuit een programma van beursgenoteerde obligatieleningen. Deze vorderingen van de aandeelhouders op Enexis Holding NV zijn ondergebracht in de entiteit “Vordering op Enexis BV”, volledigheidshalve wordt alhier naar betreffende verbonden partij verwezen. Voor 2022 en meerjarig heeft Eijsden-Margraten een dividend opbrengst van € 280.125 begroot.												
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhouders-vergadering.												
Financiële situatie	De jaarrekening 2020 laat een eigen vermogen per 31-12-2020 zien van € 4.008 miljoen en een vreemd vermogen van € 4.635 miljoen. Het resultaat bedraagt € 108 miljoen.												
Vermogen	<table><tr><td><i>x 1.000</i></td><td>1-1-2020</td><td>31-12-2020</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 3.902</td><td>€ 4.008</td></tr><tr><td>te bestemmen resultaat</td><td>€ 210</td><td>€ 108</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 4.146</td><td>€ 4.635</td></tr></table>	<i>x 1.000</i>	1-1-2020	31-12-2020	eigen vermogen	€ 3.902	€ 4.008	te bestemmen resultaat	€ 210	€ 108	vreemd vermogen	€ 4.146	€ 4.635
<i>x 1.000</i>	1-1-2020	31-12-2020											
eigen vermogen	€ 3.902	€ 4.008											
te bestemmen resultaat	€ 210	€ 108											
vreemd vermogen	€ 4.146	€ 4.635											
Ontwikkelingen	Enexis is, als één van de ondertekenaars, een belangrijke partner in de Brabantse												

	Energie Alliantie. Ook in het Provinciale energieprogramma zijn verschillende thema's zoals warmte, energieke landschappen, Nul op de meter, sustainable energy farming en groene mobiliteit waar de rol van Enexis van grote meerwaarde kan zijn. Enexis, Provincie en deelnemende gemeenten hebben op dit moment al een meerjarige samenwerking voor de ontwikkeling en uitrol van laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer in Brabant. Ook zijn er aanvullende afspraken over samenwerken in Buurkracht en nul op de Meter. In 2018 wordt deze samenwerking, mede op basis van de doelstelling "versnellen van de energietransitie" verdiept en verbreed. De alliantie tussen Enexis en provincie biedt door zowel concrete en strategische samenwerking een belangrijk fundament voor het kunnen behalen van de energiedoelstellingen ten aanzien van CO2 reductie en groene groei in Noord- Brabant.
Risico's	Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook). De aandeelhouders lopen het risico (een deel van) de boekwaarde te moeten afwaarderen. Voor Eijsden-Margraten bedraagt deze boekwaarde € 346.995 per 31-12-2020. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V. Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist, Enexis heeft op dit moment meer dan 47% eigen vermogen. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. Het risico is echter gemitigeerd middels een overeengekomen streefwaarde van € 100 miljoen voor het jaarlijkse dividend.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	
Soort	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Betrokken partijen	Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Zuid-Nederland.
Openbaar belang	Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van

	de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. ("PBE"). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE. PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn tot sluiting van de Kerncentrale Borssele (voorgenomen sluiting 2033) gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V. Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.												
Financieel belang	Een belang van 0,3742% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde 560.250 aandelen, met een verkrijgingsprijs van € 41.045.												
Vermogen	<table><tr><td><i>x 1.000</i></td><td>1-1-2022</td><td>31-12-2022</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 1.499</td><td>€ 0</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 5</td><td>€ 0</td></tr><tr><td>agio / dividend (incl.15% belasting)</td><td>€ 0</td><td>€ 1.499</td></tr></table>	<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022	eigen vermogen	€ 1.499	€ 0	vreemd vermogen	€ 5	€ 0	agio / dividend (incl.15% belasting)	€ 0	€ 1.499
<i>x 1.000</i>	1-1-2022	31-12-2022											
eigen vermogen	€ 1.499	€ 0											
vreemd vermogen	€ 5	€ 0											
agio / dividend (incl.15% belasting)	€ 0	€ 1.499											
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de												

	aandeelhoudersvergadering.
Financiële situatie	Ultimo 2020 bedroeg het eigen vermogen € 1.569.398 en het vreemd vermogen € 19.533. Het resultaat 2020 is € 20.148 nadelig en is ten laste van het eigen vermogen gebracht.
Ontwikkelingen	Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009 nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2022 (of eerder indien mogelijk) zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.
Risico's	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

CSV Amsterdam BV	
Soort	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Betrokken partijen	Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Zuid-Nederland.
Openbaar belang	9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap BV gewijzigd in CSV Amsterdam BV. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult: a. namens de Verkopende Aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON; b. namens de Verkopende Aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV ("Waterland"); c. het geven van instructies aan de Escrow-agent voor wat betreft het beheer van het bedrag dat op de Escrow-rekening is gestort na de verkoop van Attero.

Financieel belang	Een belang van 0,3742% in het geplaatste aandelenkapitaal met een verkrijgingprijs van € 75. Daarnaast heeft de gemeente een vordering van € 51.000 die geheel is voorzien; dit betreft ons aandeel in de Escrow-rekening naar aanleiding van de verkoop van Attero. In 2017 heeft een dividenduitkering ad. € 2.229.404 plaatsgevonden. Minus dividendbelasting bedroeg de dividenduitkering voor gemeente Eijsden-Margraten € 7.093.		
Vermogen	<i>x 1.000</i> eigen vermogen vreemd vermogen resultaat na belasting agio / dividend (incl.15% belasting) € 0	1-1-2022 31-12-2022 € 293 € 25 -/- € 100 € 193	€ 0 € 0
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.		
Financiële situatie	Ultimo 2020 bedroeg het eigen vermogen € 392.593 en het vreemd vermogen € 27.162.		
Ontwikkelingen	CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal		

	CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.
Risico's	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	
Soort	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokken partijen	30 Limburgse gemeenten en 2 Limburgse waterschappen.
Openbaar belang	Als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende waterschappen en gemeenten de zorg behartigen voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen en de uitvoering van de wet WOZ.
Financieel belang	Bijdrage in de exploitatie voor 2022 bedraagt € 444.000 (€ 441.000 + € 3.000 aanvulling weerstandsvermogen).
Bestuurlijk belang	De gemeente Eijsden-Margraten is als aandeelhouder vertegenwoordigd door wethouder Custers.
Financiële situatie	Ultimo 2022 is het eigen vermogen begroot op € 1.190.000.
Vermogen	x 1.000 1-1-2022 31-12-2022 eigen vermogen € 1.190 € 1.190 vreemd vermogen € 5.630 € 5.628 verwacht resultaat € 0
Ontwikkelingen	Met ingang van 1 januari 2015 is de gemeente Eijsden-Margraten toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling BsGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen. BsGW zal actief verdere samenwerkingsvormen met andere Limburgse gemeenten initiëren met als doel door schaalvergroting de bijdragen van de deelnemers te verlagen. De kwaliteit van de dienstverlening wil BsGW in stand houden of verbeteren en de digitale dienstverlening vergroten.
Risico's	De gemeente is mede verantwoordelijk voor negatieve resultaten. Daarnaast is er

	het risico op mogelijk onvolledige belastinginning.
--	---

GR Gegevenshuis			
Soort	Gemeenschappelijke regeling		
Vestigingsplaats	Landgraaf		
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap.		
Openbaar belang	Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd.		
Financieel belang	Begrote bijdrage deelnemers (gemeenten, Waterschap Limburg en deelnemers ad hoc opdrachten) in 2022 bedraagt € 4.082.932. De bijdrage van de gemeente Eijsden-Margraten hierin is € 265.485.		
Bestuurlijk belang	Wethouder Custers maakt deel uit van het algemeen bestuur.		
Financiële situatie	Conform de geprognosticeerde balans in de begroting 2022 bedraagt het eigen vermogen ultimo 2022 € 114.906 en het totale vermogen € 286.888. De solvabiliteitsratio 2022 bedraagt 40,05%. Resultaat van het boekjaar 2022 vóór bestemming wordt geraamd op +/- € 40.256. Door aanwending van de reserve ICT voor € 40.256 bedraagt het geraamd resultaat na bestemming € 0. De gemeente Eijsden-Margraten is per 1-1-2018 toegetreden.		
Vermogen	<i>x 1.000</i>	1-1-2022 31-12-2022	
	eigen vermogen	€ 155	€ 115
	vreemd vermogen	€ 172	€ 172
	verwacht resultaat na bestemming		€ 0
Ontwikkelingen	Naast de gemeentelijke basisregistraties adressen en gebouwen (BAG) en grootschalige topografie (BGT), zijn in 2019 registraties met betrekking tot groen, wegen en riool in beheer genomen. Dit betekent dat alle registraties die door het Gegevenshuis worden beheerd vanaf 2019 in een structurele beheerfase zijn. In samenwerking met het Gegevenshuis zal de komende jaren verder worden gewerkt aan het ontwikkelen van het datagedreven werken binnen onze		

	organisatie. Gemeentelijke processen worden hierdoor ondersteund met actuele en volledige beheerinformatie. Dit past bij de strategische pijler innovatie uit de missie en visie van het Gegevenshuis. De tweede strategische pijler van het Gegevenshuis heeft betrekking op groei. Bij groei moet gedacht worden aan 3 richtingen: uitbreiding van bestaande diensten ten behoeve van huidige deelnemers, nieuwe diensten ten behoeve van de huidige deelnemers en uitbreiding van deelnemers of afnemers. Gerealiseerde groei draagt bij aan een robuuste organisatie en leidt er uiteindelijk toe dat de bijdrage van de deelnemers lager kan worden. Immers de overhead stijgt niet evenredig met de groei en inkoopvolumevoordelen zijn met name bij software te halen.
Risico's	De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle kosten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Dus alle afspraken worden aan de voorkant gemaakt. De solvabiliteitsratio is exclusief de rekening courant met de gemeente Landgraaf. Het Gegevenshuis acht dit verantwoord omdat het Gegevenshuis over voldoende liquide middelen beschikt om de rekening courant vrijwel ineens af te rekenen. De solvabiliteitsratio bedraagt ultimo 2020 50,96% en dat is voldoende. Dit ratio zal in de toekomst, bij afnamen van het vreemd vermogen, alleen maar toenemen. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Risico's

Voor zover er, buiten de in deze paragraaf genoemde financiële consequenties, nog substantiële additionele risico's verbonden zijn aan deelname in gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen dan zijn deze vermeld in de paragraaf weerstandsvermogen.

Kaderstellende documenten

- Nota verbonden partijen 2012.
- Gemeenschappelijke Regeling Gegevenshuis.
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio.

- Gemeenschappelijke Regeling RUD Zuid-Limburg.
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg.
- Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz.
- Gemeenschappelijke Regeling GGD-Zuid Limburg.
- Gemeenschappelijke Regeling Leerlingenvervoer.
- Gemeenschappelijke Regeling sanering afvalwaterlozingen Buitengebied.
- Gemeenschappelijke Regeling regionale samenwerking leerplicht en RMC Maastricht en Mergelland.
- Gemeenschappelijke Regeling RD4 voor inzameling huishoudelijke afvalstoffen.
- Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen.

Paragraaf 7: Grondbeleid

Paragraaf 7: Grondbeleid

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten staat dat de paragraaf over het grondbeleid ten minste bevat:

- a. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting.
- b. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert.
- c. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie.
- d. Een onderbouwing van de geraamde winstneming.

- e. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Een visie op het grondbeleid

Eind 2012 stelde de raad de Nota grondbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2012 vast. Daarbij werd gekozen voor een vorm van situationeel grondbeleid: per situatie beoordelen we of we een actieve grondexploitatie voeren, een faciliterende rol vervullen, dan wel een vorm van publiek-private samenwerking aangaan. Daarbij hanteren we het uitgangspunt van faciliterend grondbeleid, tenzij zich bijzondere omstandigheden (verwachte winst en/of maatschappelijk nut) voordoen waardoor actief grondbeleid meer voor de hand ligt.

Een andere in dit kader relevante ontwikkeling doet zich voor ten aanzien van het gemeentelijk (vastgoed)eigendom. Steeds meer gemeentelijke gebouwen verliezen hun veelal maatschappelijke functie en komen diensgevolge leeg te staan. Indien dergelijke gebouwen geen strategisch nut meer hebben, komen zij voor verkoop in aanmerking. Als een pand te lang leeg staat, al dan niet in leegstandsbeheer, dan is dat nadelig voor de staat van het gebouw en voor de vitaliteit van de leefomgeving (vaak een dorpskern). Aandachtspunt is dan ook om leegstandssituaties te voorkomen, en tijdig over alternatieve bestemmingen na te denken.

Volledigheidshalve wordt in dit kader op deze plaats tevens verwezen naar de paragrafen “Weerstandsvormogen” en “Onderhoud kapitaalgoederen”.

Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

In het kader van het dualisme is het college van burgemeester en wethouders bevoegd tot het doen van grondaankopen. Grondtransacties kunnen plaatsvinden op basis van door de raad beschikbaar gestelde middelen. Dit kan via een afzonderlijk werkkrediet bestemd voor aankopen, of via een vastgestelde exploitatie-opzet.

Van enkele lopende bestemmingsplannen zijn exploitatie-opzetten vastgesteld, dan wel middels separate raadsbesluiten specifieke financiële randkaders vastgesteld. In deze exploitatie-opzetten, respectievelijk randkaders, is voorzien in de eventueel noodzakelijke aankoop van gronden, alsook in aanleg van infrastructurele voorzieningen, uitvoering van benodigde onderzoeken (bodem, archeologie, civieltechnisch onderzoek etc.) en eventuele advieskosten.

Bij aankopen c.q. bekostiging van haalbaarheidsonderzoeken inzake locaties waarvoor géén exploitatie- opzetten, dan wel specifieke financiële randkaders zijn vastgesteld, dient door de raad een apart krediet beschikbaar te worden gesteld.

Prognose resultaten / onderbouwing winstneming / Reserves en voorzieningen, risico's

De opbouw van dit onderdeel is als volgt:

- Doorkijk van de gemeentelijke grondexploitaties.
- Doorkijk van de projecten.
- Financieel kader.

Doorkijk gemeentelijke grondexploitaties

Onderstaand volgt eerst een verloopoverzicht van de geprognoseerde boekwaarden van de bestemmingsplannen die per ultimo 2021 / begin 2022 in exploitatie zijn. Tevens is voor de betreffende plannen het te verwachten saldo en het vermoedelijke jaar van realisatie aangegeven.

Bedragen * € 1.000	01-01-2021	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	totaal te verwachten saldo:		
							nadelig	batig	realisatie in
Woningbouw									
<i>Actief</i>									
Karreweg fase 2 Sint Geertruid	-77	-22	293	406	362	0		333	2025
Mheerderweg-Noord Banholt	-63	-223	279	259	194	0		147	2025
<i>Faciliterend</i>									
Heiligerweg Margraten	-339	-343	-347	-132	-133	0		0	2025
Totaal woningbouw	-480	-588	224	533	423	0	0	480	

Het meerjarig verloop in boekwaarden is gebaseerd op de feitelijk gerealiseerde boekwaarden per 31 december 2020 (onder aftrek van voorzieningen voor oninbare verliezen), (bijgestelde) begrotingscijfers voor het boekjaar 2021, en aangevuld met de in de voorliggende meerjarenbegroting 2022-2025 geraamde gelden voor de aankoop van gronden, aanleg van infrastructurele voorzieningen, uitvoering van benodigde onderzoeken (bodem, archeologie, civieltechnisch onderzoek, etc.) en eventuele advieskosten.

Hierbij dient in zijn algemeenheid vermeld te worden dat:

- Indien de betreffende locaties (versneld) tussentijds in exploitatie worden genomen er significante wijzigingen in de boekwaarden op kunnen treden als gevolg van verkooptransacties, kosten verbonden aan uitvoering, en het rente-effect over de aanwezige boekwaarden.
- Indien de betreffende locaties vertraagd in exploitatie worden genomen – c.q. als “warme grond” worden aangehouden – dienen de kapitaallasten over de boekwaarden van betreffende gronden ten laste van het begrotingssaldo en / of reserves gebracht te worden (in plaats van jaarlijkse bijschrijving op de aanwezige boekwaarden).
- Indien de betreffende locaties naar verwachting niet meer (of slechts gedeeltelijk) in exploitatie worden genomen, dient op het moment van constatering ter grootte van de op dat moment aanwezige boekwaarde (gedeeltelijk) een voorziening te worden gevormd ten laste van het begrotingssaldo en / of reserves.

Actief Grondbeleid

Sint Geertruid - Karreweg fase 2

Op 14 juli 2020 is de grondexploitatie vastgesteld voor het woningbouwplan Karreweg fase II in Sint Geertruid. Dit woningbouwplan voorziet in de bouw van 19 woningen bestaande uit 2 vrije bouwkavels, 4 levensloopbestendige woningen, 5 woningen in de sociale huursector en 8 starterswoningen. De 4 levensloopbestendige woningen en de 8 starterswoningen worden middels CPO gerealiseerd. In 2021 is het wijzigingsplan afgerond en het plan bouwrijp gemaakt en is gestart met de uitgifte van de kavels. Naar verwachting worden alle kavels in 2021 / 2022 verkocht.

Banholt – Mheerderweg Noord

Op 6 mei 2020 is de grondexploitatie vastgesteld voor het woningbouwplan Mheerderweg-Noord in Banholt. Dit woningbouwplan voorziet in de bouw van 19 woningen bestaande uit 3 vrije bouwkavels, 5 levensloopbestendige woningen, 5 woningen in de sociale huursector en 6 starterswoningen. De 5

levensloopbestendige woningen en de 6 starterswoningen zijn middels CPO in de markt gezet. In 2021 is het plan bouwrijp gemaakt en is gestart met de uitgifte van de kavels. Naar verwachting worden alle kavels in 2021 / 2022 verkocht.

Faciliterend Grondbeleid

Margraten – Heiligerweg

Het bestemmingsplan Heiligerweg is onherroepelijk. Het project vervolgt zijn traject en planning conform de bepalingen in de met Bouwfonds Property Development (BPD) - voorheen Nouville Ontwikkelaars, daarna Bouwfonds - afgesloten realisatie-overeenkomst.

De voorbereidingen voor de volgende fase met 40 woningen zijn gestart in 2021. Er is een aantal onderzoeken uitgevoerd (o.a. stikstof). Daarnaast is in 2021 een bestemmingsplanwijziging doorgevoerd. De verkoop voor deze fase start in april 2022 en de bouw start in september 2022.

We verwachten bij de laatste ontvangst van de contractuele vergoeding eind 2025 de projectexploitatie met een nihil resultaat af te sluiten.

Projecten

Veldje

Oplevering van de woningen heeft plaatsgevonden en de afbouw van de openbare ruimte is eind 2021 afgerond.

Poelveld

Alle woningen en kavels zijn verkocht. . De afbouw van de openbare ruimte vindt plaats in 2022 waarna deze aan de gemeente in beheer en onderhoud wordt overgedragen.

Kampweg

We starten met de uitvoering van de werkzaamheden voor het aanleggen van de openbare ruimte en (bouwrijp maken) voor de bouw van het woonzorg complex (verpleegtehuis) inclusief zorgappartementen van Wyckerveste bestaande uit 2 gebouwen op de locatie aan de Kampweg. Met Wyckerveste wordt een overeenkomst afgesloten voor het bijdragen in de kosten van de aanleg van de benodigde parkeerplaatsen. De bouw van de twee gebouwen is gestart in het vierde kwartaal 2021. Met de huidige gebruikers van het gemeentelijk gebouw op deze locatie (Stichting Grueles en Talent), wordt gewerkt aan de uitvoering van een nog vast te stellen integraal plan voor een toeristisch-recreatieve invulling, mede gekoppeld aan het ter plaatse te realiseren Streekmuseum en een functie voor de bewoners van de nieuwe gebouwen van Wyckerveste.

Randvoorwaarden

Onderstaand volgt een nadere toelichting op:

- Aanpassingen verslaggevings- en waarderingssystematiek.
- Prijsbeleid, indexatie en inflatie.
- Methodiek winst- en verliesneming.

De financiële voortgang en forecast per afzonderlijke exploitatie is reeds onder “doorkijk gemeentelijke grondexploitaties” beschreven. Voorts is aldaar een doorkijk opgenomen ten aanzien van te verwachten plansaldi. Voor de thans in ontwikkeling zijnde plannen zijn exploitatieopzetten dan wel specifieke financiële randkaders door de raad vastgesteld.

Aanpassingen verslaggevings- en waarderingssystematiek

De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevings- en waarderingsregels rondom grondexploitaties kritisch onder de loep genomen. De reden hiervoor is een aantal ontwikkelingen op het gebied van grondexploitaties. Namelijk: de afboekingen van gemeenten op grondposities in de afgelopen jaren, de aanbevelingen uit het rapport Vernieuwing BBV over transparantie en vergelijkbaarheid, en de aankomende Omgevingswet. De afbakening is ook onvermijdelijk in het kader van de vennootschapsbelastingplicht voor gemeenten (Vpb). Het kan namelijk helpen in de fiscale discussie over de afbakening van de ondernemersactiviteit en de toe te rekenen kosten en opbrengsten.

De commissie BBV heeft een aantal voorstellen uitgewerkt die hebben geleid tot wijzigingen in het BBV en de uitwerking hiervan. Bij opstelling van onderhavige begroting is rekening gehouden met betreffende (technische) wijzigingen.

De financiële impact van de vennootschapsbelastingplicht is samen met fiscaal adviseurs opgepakt. De gevolgen hiervan worden meegenomen in de begroting. Uitgangspunt is het creëren van een zo laag mogelijke Vennootschapsbelasting-druk voor de gemeente.

Prijsbeleid, indexatie en inflatie

Voor de eigen gemeentelijke exploitaties wordt een uniform prijsbeleid voorgestaan. Eventuele tekorten binnen de exploitatie van een specifiek bestemmingsplan of uitbreidingslocatie worden in principe, middels de hiertoe gevormde reserves, gedekt uit exploitatie-overschotten binnen andere locaties.

Met ingang van 1 juli 2008 is de Grondexploitatiewet in werking getreden. De Grondexploitatiewet beoogt een eenduidig kader te scheppen waarbinnen de gemeente het kostenverhaal bij gebiedsontwikkeling in rekening dient te brengen. De nu wettelijk vastgelegde berekeningsmethodiek maakte het noodzakelijk om het vigerende uniforme uitgifteprijsbeleid te heroverwegen. Deze heroverweging is meegenomen bij opstelling van de Nota Grondbeleid, die eind 2012 is vastgesteld.

Voor de reeds in uitgifte zijnde gemeentelijke bouwkavels wordt hierbij vastgehouden aan de reeds geldende vaste (uniforme) grondprijs, waarbij jaarlijks wordt bezien in hoeverre tot indexering wordt overgegaan.

Voor eventuele toekomstige exploitaties waarbij sprake is van een actief grondbeleid biedt de Nota de mogelijkheid om te differentiëren binnen bandbreedtes.

In zijn algemeenheid dient daarnaast vermeld te worden dat vooralsnog ervan wordt uitgegaan dat alle op dit moment lopende en voorgenomen gemeentelijke exploitaties gecontinueerd worden binnen de door de raad vastgestelde maximale bandbreedtes en hieruit voortvloeiende financiële en planologische randkaders.

Methodiek winst- en verliesneming

Conform hiertoe geldende aanbevelingen en richtlijnen (Commissie BBV) wordt ten aanzien van winstneming de zogenaamde "POC"-methode gevolgd, wat inhoudt dat winstneming jaarlijks tussentijds genomen wordt. Op het moment dat een exploitatietekort wordt verwacht, wordt op grond van het voorzichtigheidsprincipe, het vermoedelijke tekort ten laste van de Reserve Bestemmingsplannen (grondexploitatie) dan wel de Algemene reserve gestort. Hierna vindt afwaardering van de boekwaarde van individuele exploitaties plaats ten laste van genoemde voorziening.

Conclusie bouwgrondexploitatie

Uit bovenstaand verslag blijkt dat de bouwgrondexploitatie op een financieel verantwoorde, in het licht van de huidige economische situatie, realistische en gedegen wijze wordt uitgevoerd.

Kaderstellende documenten

- Nota grondbeleid 2012.

Financiële begroting

Van uitgangspuntennotitie naar begroting

Financieel overzicht

Onderstaand treft u een overzicht aan van het saldo van de uitgangspuntennotitie 2022-2025 naar het saldo van de begroting 2022-2025. Zoals in het voorwoord is aangegeven zijn na de behandeling van de uitgangspuntennotitie in uw raad nog enkele mutaties door gevoerd. Deze mutatie hebben betrekking op doorrekening van verplichte staten zoals personeel, investeringen, reserves en voorzieningen en geldleningen. Daarnaast hebben ook nog mutaties plaatsgevonden als gevolg van de behandeling van de uitgangspuntennotitie en nog door ons college genomen besluiten. Onderstaand zijn de mutaties gespecificeerd in een overzicht.

	2022	2023	2024	2025
saldo uitgangspuntennotitie	203.398	283.509	179.326	652.304
saldo begroting 2022-2025	131.938	160.502	-146.342	232.861
Te verklaren verschil	-71.460	-123.007	-325.668	-419.443
Doorrekeningen na uitgangspuntennotitie				
1 staat D reserves en voorzieningen	106.000	3.000	3.000	204.000
2 staat B personeel en cao	-120.474	71.228	6.741	-213.876
3 3 D's herijking	-46.000	-160.026	-211.793	-194.825
4 ozb laatste jaar				85.000
5 Btw compensatiefonds	24.000	24.000	24.000	24.000
6 staat C Investerings	-113.000	-167.000	-237.000	-386.000
7 staat E Geldleningen	79.000	76.750	74.500	98.250
8 sportvelden voorziening mop				-28.000
9 afzondering AU tbv Wet open overheid	-41.200	-39.750	-22.500	-26.000
10 huisvesting statushouders	11.000	11.000	11.000	11.000
11 bijstelling detacheringsinkomsten	59.460	59.460	59.460	59.460
12 saldo collegebesluiten en bijstelling bestaand beleid	-24.702	2.098	-7.102	-12.102
13 ongedaan maken sluiten service punt		-11.484	-44.626	-45.026
14 diverse mutaties	-5.544	7.717	18.652	4.676
totaal verklaard	-71.460	-123.007	-325.668	-419.443

Toelichting

1. Betreft de doorrekening van de staat van reserves. De grootste mutatie heeft betrekking op het laten vrijvallen van € 100.000 van de reserve personeel in 2022. Daarnaast is in 2025 de laatste termijn vervallen van het terugstorten van de 60+ regeling ad. € 230.000.
2. Dit betreft het verschil van de staat B (personeel en CAO) van 2021 -2024 ten opzichte van de nieuwe staat B 2022-2025. Het grotere verschil in 2025 komt omdat bij het samenstellen van de uitgangspuntennotitie jaarlaag 2025 een kopie is van 2024. Pas bij het opnieuw

doorrekenen worden hierop mutaties uitgevoerd. Een van de grotere mutaties in deze betreft het toevoegen van de CAO stijging.

3. Er heeft nog een doorrekening plaatsgevonden van de benodigde budgetten van de open einde regelingen van de 3D's. Dit vanwege de grote onzekerheden en vele openeinde regelingen. Dit heeft geleid tot een bijstelling van de geraamde bedragen.
4. Zoals onder punt twee is toegelicht is bij het samenstellen van de uitgangspuntennotitie voor 2025 een kopie gemaakt van jaarlaag 2024. Aangezien afgesproken is de ozb met minimaal 1,5% te verhogen, is deze verhoging ook voor 2025 doorgevoerd.
5. Btw compensatiefonds. Bij de doorrekening van afval en riool is gebleken dat het investeringsvolume is gestegen. Hierdoor kan er meer uit het btw compensatiefonds worden geclaimd.
6. Bij de definitieve doorrekening van de staat C is gebleken dat de kapitaallasten hoger zijn uitgevallen. Een en ander is het gevolg van het inlopen van oude investeringen. Voor 2025 geldt weer dat in eerste instantie wordt uitgegaan van jaarlaag 2024 als kopie.
7. De doorrekening van de staat van geldleningen heeft betrekking op rente inkomsten welke in de uitgangspuntennotitie nog niet waren meegenomen.
8. Ook hier is voor 2025 sprake van een kopie van 2024. Op basis van de onderhoudsrapportage dient 2025 dan ook bijgesteld te worden.
9. Bij de uitgangspuntennotitie is de algemene uitkering op basis van de meicirculaire berekend. In dit bedrag zat ook de tegemoetkoming voor de implementatie van de Wet open overheid. Om de wet daadwerkelijk te kunnen implementeren dienen de inkomsten afgezonderd te worden om zodoende hierover te kunnen beschikken.
10. Uit controle is gebleken dat de geraamde huurinkomsten voor de statushouders nog niet correct in de begroting waren verwerkt.
11. Dit betreft inkomsten van een gedetacheerde medewerker welke nog niet in de begroting waren verwerkt.
12. Dit betreffen nog nagekomen besluiten welke nog in de begroting verwerkt diende te worden. De besluiten hebben betrekking op bijdrage Liberation Concert, kapitaallasten sfeerverlichting, inkomsten vergoeding procesregisseur Middengebied. Daarnaast is voor 2022 nog een bedrag van € 20.000 opgenomen voor een verplichte hertaxatie in het kader van verzekeringen van de gemeentegebouwen.
13. Bij de behandeling van de uitgangspuntennotitie is besloten de bezuiniging t.a.v het sluiten van het servicepunt te Eijsden terug te draaien.
14. Dit betreffen nog tal van kleine mutaties.

Overzicht van toezeggingen en vragen naar aanleiding van behandeling Uitgangspuntennotitie 2022-2025

NR	FRACTIE	TOEZEGGINGEN	PROGRAMMA	REACTIE COLLEGE
1	D66	De suggestie van D66 over de aankoop van agrarische gronden en de samenwerking met de provincie wordt meegenomen.	2 Landschap & Natuur	Een gezamenlijk grondbeleid is van duidelijke meerwaarde Deze suggestie wordt / is meegenomen in de te voeren en al gevoerde gesprekken met de provincie, maar ook met andere mede-overheden, zoals Waterschap en WML.
2		Op korte termijn zal het college inzicht geven in de benodigde middelen voor de huisvesting van asielzoeker in bijvoorbeeld Noorbeek, Sint Geertruid, Oost-Maarland Gronsveld op peil te brengen.	1 Mens en Samenleving 4 Wonen & Mobiliteit	De raad wordt in Q4 nader geïnformeerd.
3		In november wordt de raad concreet geïnformeerd over de (stand van zaken van de aanpak van monumenten, waaronder bijvoorbeeld het tankstation in Eijsden)	4 Wonen & Mobiliteit	De raad wordt via een RIB nader geïnformeerd, conform toezegging.
4	D66	Aanbevelingen van de heer Boon over het 'Kookbeukse van de provincie' neemt de wethouder ter harte	2 Landschap & Natuur	Zoals door de portefeuillehouder is aangegeven zijn de aanbevelingen ter harte genomen.
5		De raad wordt op korte termijn middels een RTB geïnformeerd over de initiatieven rondom kunst en cultuur	1 Mens en Samenleving	Medio oktober zal de raad met een videopresentatie worden geïnformeerd over het beleidsveld kunst en cultuur.
6		De raad wordt geïnformeerd over het aantal en soort toeristische accommodaties in Eijsden-Margraten.	2 Landschap & Natuur	De raad wordt in oktober geïnformeerd over de ontvangen informatie van BSGW en de vervolgstappen.
6a		De haalbaarheid van het project	2 Landschap	In Q4 komt de wethouder hierop

		van de fietsbrug wordt nog eens nader bekeken.	& Natuur	terug.
7		Een plan van aanpak rondom de uitvoering van de nieuwe inburgeringswet en de maatschappelijke begeleiding van de statushouders wordt aan de raad gepresenteerd op 27 september in de RTB.	1 Mens en Samenleving	De raad is uitgenodigd om op maandag 27 september 2021 deel te nemen aan een raadssessie over de ontwikkeling van de dienstverlening van Sociale zaken Eijsden-Margraten (SEM).
8		Het college informeert de raad vóór de begrotingsbehandeling over de het nog verder te ontwikkelen van beleid rondom BOA en de vier Fte.	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	De RTB wordt nog gepland.
9		De raad ontvangt een toelichting op alle budgetten die gereserveerd zijn.	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	Het betreft hier slechts de nieuw opgevoerde budgetten zonder concreet plan. De Raad wordt geïnformeerd over de inhoud.
NR	FRACTIE	BESCHOUWINGEN	PROGRAMMA	REACTIE COLLEGE
10	D66	Begeleiding statushouders: D66 ziet graag toegelicht of de toevoeging van € 80.000,- ook een uitbreiding van personeel omvat	1 Mens en Samenleving	Dit is exclusief de personele uitbreiding met 1 fte op 2022. De extra kosten zijn het gevolg van de dubbele taakstelling, het nieuwe inburgeringsstelsel en de gevolgen van de pandemie.
11	D66	Een gerichte lobby i.r.t. Europese subsidies voor het project Buitengewoon Buitengebied	2 Landschap & Natuur	De uitvoering van het project Buitengewoon Buitengebied is verwerkt in het Uitvoeringsprogramma prioritaire thema's. Waar mogelijk zal (in regionaal verband) subsidiemogelijkheden worden onderzocht mede in relatie tot NOVI.
12	D66	Een bescheiden werkbedrag voor de burgerinitiatiefgroep Korte	2 Landschap & Natuur	In het gevraagde budget voor het economisch actieplan (20.000

		Keten Zker (W)eten		euro) is hierin voorzien.
13	D66	Notitie aangaande het aanleggen, beheren en afvoeren van de kunstgrasmatten	2 Landschap & Natuur	We zijn gebonden aan het bouwstoffenbesluit en de keuring van bouwmaterialen n de kiwa-certificering. Er volgt derhalve geen notitie.
14	D66	€ 55.000,- voor ongediertebestrijding: ook via biologische bestrijding?	2 Landschap & Natuur	Uiteraard. Er wordt alleen maar op biologische wijze bestreden.
15	D66	Duurzaamheidsprojecten: € 15 mio en €3 mio kan het college uitleggen waar dit geld vandaan komt? Wat het de gemeente kost en hoe de risico's bij terugbetaling zijn gedekt?	3 Klimaat & Energie	De Raad heeft een mandaat van € 15 mln. geaccordeerd voor het verstrekken van leningen tbv zonnepanelen. Tevens is een mandaat van € 3 mln. geaccordeerd t.b.v. een revolverend fonds mbt duurzaamheidsmaatregelen. De gemeente leent dit geld bij de BNG en verstrekt de burger vervolgens een lening. De rentekosten hiervan zijn nagenoeg 0 op dit moment en het risico bij terugbetaling wordt door de serviceprovider van de zonnepanelen gelopen.
16	D66	Demontabele woningen op tijdelijke basis voor statushouders	4 Wonen & Mobiliteit	Momenteel wordt samen met de woningcorporaties bekeken of het plaatsen van demontabele woningen een oplossing kan bieden.
17	D66	Inzet openbaar vervoer t.b.v. project Verantwoord op Weg	2 Landschap & Natuur	Is een van de actiepunten.
18	D66	Extra fte voor handhaving restauratie rijksmonumenten	4 Wonen & Mobiliteit	Zoals gesteld in de uitgangspuntennotitie maakt het toezicht uitvoeren op rijksmonumenten onderdeel uit van

				reguliere werkzaamheden. Op basis van punt 3 van deze lijst zal bezien moeten worden of en in welke mate extra capaciteit nodig is.
19	D66	€ 50.000,- voor het reanimeren van kunst en cultuur	1 Mens en Samenleving	Er is geen sprake van reanimatie. Dit bedrag is bedoeld ter compensatie van het wegvallen van subsidie.
20	D66	Verhoging en indexering forensenbelasting onacceptabel	5 Bestuur en Bedrijfsvoering	Het tarief van de forensenbelasting blijft gelijk.
21	D66	College wil geen burgerraad: hoe tegemoet komen aan behoefte inwoners om gehoord te worden	5 Bestuur en Bedrijfsvoering	Afhankelijk van onderwerp en context zullen telkens burgers worden betrokken, daarbij is het afwegingskader burgerparticipatie leidend.
22	D66	Meer en beter toepassen Cittaslow als toetssteen voor ons beleid en bestaan	5 Bestuur en Bedrijfsvoering	Middels onder meer de 4 prioritaire thema's wordt getracht invulling te geven aan de Cittaslow-gedachte en de daaraan gekoppelde kernwaarden voor onze gemeente. Te overwegen is om bij vorming van beleid dit meer tot uitdrukking te brengen.
23	Groen Links	€ 350.000,- statushouders: geen vastgoedzaak van maken in begroting	1 Mens en Samenleving	Er is overleg tussen Openbare Ruimte en Mens & Samenleving hierover. Dit is onderdeel van het punt (NR 2) huisvesting statushouders. Wordt in samenhang met de beantwoording van punt 'huisvesting statushouders' (NR 2) vormgegeven.
24	Groen	Welke plannen en middelen m.b.t.	1 Mens en	De plannen en projecten met

	Links	laaggeletterdheid	Samenleving	betrekking tot laaggeletterdheid maken onderdeel uit van het beleidsveld 'kunst en cultuur'. Als de raad op dit gebied meer initiatieven wil, dan zal hiervoor een voorstel worden gemaakt.
25	GroenLinks	Wat gaat college nog meer doen voor mantelzorgers	1 Mens en Samenleving	Het mantelzorgcompliment is structureel opgenomen in de begroting. Bestendige beleid blijft ongewijzigd.
26	GroenLinks	Gaat college in begroting werkelijk inspanningen leveren om de rust en gezondheid van onze inwoners (duurzaamheid, gezondheid en landschap en natuur)	Alle programma's	Duurzaamheid, gezondheid, landschap en natuur maken onderdeel uit van de vier prioritaire thema's
27	GroenLinks	Meer oog college voor herstellende en bewaarders natuur en landschap	2 Landschap & Natuur	Dit is een prioritair thema.
28	GroenLinks	Tegen verhoging forensenbelasting	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	Het tarief van de forensenbelasting blijft gelijk.
29	GroenLinks	€ 200.000,- besparing sociale dienst: worden die op een andere manier ingezet binnen het sociale domein en zo niet, hoe komen ze dan ten goede aan de inwoners en omgeving	1 Mens en Samenleving	In de voorgaande jaren zijn de budgetten t.b.v. Jeugd en WMO reeds fors verhoogd, besparing sociale dienst is ingezet destijds als een van de maatregelen om tot een sluitende begroting te komen. Die lijn wordt doorgezet.
30	GroenLinks	Verhoging budget sportaccommodaties: op termijn wel nodig?	2 Landschap & Natuur	Ja. Er is een doorrekening gemaakt tot 2035. Hierop is ons voorstel gebaseerd.
31	GroenLinks	Cultuur ontbreekt in de uitgangspuntennotitie	1 Mens en Samenleving	Dat is een constatering, in de begroting vindt u het onderdeel cultuur terug.
32	FJR	Niet uitgangspuntennotitie maar kadernota	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	Er is aansluiting gezocht bij hetgeen in de Financiële

			g	Verordening is opgenomen, daar wordt gesproken over een uitgangspuntennotitie.
33	FJR	Kaders niet concreet genoeg	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	De uitgangspuntennotitie vormt input voor het concretiseren van de meerjarenbegroting; het geeft richting aan beleid en activiteiten die het komende jaren/jaren zal worden opgepakt waarvan op onderdelen de kaders t.z.t. nog nader bepaald moeten worden.
34	FJR	Anticiperen op minder goede financiële tijden	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	De begroting is met prudentie opgesteld in het licht van mindere financiële tijden, evenzo is nog geen voorschot genomen op de verwachte positieve effecten van herverdeling gemeentefonds.
35	FJR	Diverse vragen over omgang met statushouders, wat is het plan en dan pas de middelen	1 Mens en Samenleving	Er is een integraal plan ontwikkeld met betrekking tot het beleid en uitvoering statushouders zaken.
36	FJR	Meer middelen beschikbaar stellen t.b.v. klimaatverandering	3 Klimaat & Energie	Dat er op termijn wellicht meer middelen nodig zijn voor het onderdeel klimaat & energie wordt niet uitgesloten. In de notitie is immers aangegeven dat van een aantal ontwikkelingen nog niet bekend is wat de financiële impact zal zijn. De komende periode zal hierin meer inzicht verschaft moeten worden, hetgeen een mogelijke effect heeft op toekomstige meerjarenbegrotingen.
37	FJR	Landbouw en veeteelt toevoegen aan vervuilers en bedreigingen voor het klimaat i.p.v. hoeders en voeders & grote industrie in	2 Landschap & Natuur 3 Klimaat & Energie	Dit is een landelijke discussie omtrent stikstofbeleid. De beleidsuitgangspunten van het Rijk volgen wij.

		Eijsden noemen, welke effecten hebben die bedrijven op natuur, milieu en volksgezondheid?		
38	FJR	Blz. 27 gasloze wijkaanpak: te vaag	3 Klimaat & Energie	Eind van 2021 dient de Raad een besluit te nemen mbt afkoppelen van het gas per wijk.
39	FJR	Meer werk maken van laadpalen	3 Klimaat & Energie	Er wordt zorggedragen voor een dekkend netwerk van laadpalen waar binnen een straal van 500m een laadpaal geplaatst is/wordt.
40	FJR	Blz. 28: Heeft raad uitkomsten klimaat stresstest? En wanneer is participatie-traject afgerond?	3 Klimaat & Energie	De concept-resultaten worden op basis van de recente ontwikkelingen opnieuw tegen het licht gehouden.
41	FJR	Diverse vragen over inhuurbudget €10.000 vliegtuigoverlast en € 20.000,- milieu/luchtkwaliteit	3 Klimaat & Energie	Zowel luchtvaart als luchtkwaliteit vergt specialistische kennis die de organisatie niet in huis heeft. Daar waar nodig wordt expertise ingehuurd.
42	FJR	Blz. 40: hoogste prioriteit grensoverschrijdende milieuoverlast	3 Klimaat & Energie	Als onderdeel van het geplande vervolgonderzoek met betrekking tot de luchtkwaliteit in m.n. Eijsden wordt een bronanalyse uitgevoerd!
43	FJR	Vitalisering VTE: te wazig – blz. 23 vage tekst bij € 20.000 en wat is het rendement van de kwalitatieve impulsen.	2 Landschap & Natuur	Middels investeringen die gedaan zijn in de afgelopen jaren is de doelstelling rondom toerisme (het aantal overnachtingen vergroten van 200.000 naar 400.000) behaald.
44	FJR	Blz. 40: Wat betekent uitbouwen Cittaslow en wat zijn de financiële consequenties?	2 Landschap & Natuur	Er is dit jaar een groep van Cittaslow ambassadeurs benoemd. Samen met deze groep zal bekeken worden op welke wijze zij

				het Cittaslow-gedachte goed binnen onze gemeente verder vorm en inhoud willen geven en op welke wijze deze groep verder uit kan groeien tot een ware Cittaslow community.
45	FJR	Blz. 42 afstemming lijn 50 toeristenbelasting: tijdig duidelijkheid voor ondernemers	2 Landschap & Natuur	In 2023 wordt de toeristenbelasting verhoogd tot € 2,00 in navolging van lijn 50. De meeropbrengsten zullen worden ingezet t.b.v. landschapsfonds/natuurontwikkeling.
46	FJR	Waarom pas in 2022 besluit eerlijker verdeling OZB? En wat is er zo moeilijk aan om dit recht te trekken?	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	Dit is een besispunt voor een nieuw college.
47	VVD	Verbetering proces kadernota i.p.v. uitgangspuntennotitie/democratische procesgang is niet gevolgd – nu is UPN een pré begroting	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	VKA
48	VVD	Aandacht voor fietsbrug t.b.v. Voerdal fietsroute onvoldoende opgenomen – verder onderzoek gewenst	2 Landschap & Natuur	Zie punt 6a
49	VVD	Aandacht voor woningbouw Noorbeek - € 350.000,- niet opgenomen in uitgangspuntennotitie	1 Mens en Samenleving	Zie punt 2.
50	VVD	Blz. 7 nadere toelichting op geraamde schade watersnood, en worden deze door het Rijk vergoed?	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	Daar is nog geen nadere informatie over ontvangen.
51	VVD	Blz. 10: hoeveel van de groei	5 Bestuur &	Er zijn met name extra middelen

		algemene uitkering voor duurzaamheid/energietransitie is gereserveerd in bestaande begroting en in de UPN?	Bedrijfsvoering	ter beschikking gesteld door het Rijk tbv Jeugdzorg. In de AU is geen specifieke groei zichtbaar voor duurzaamheid/energietransitie
52	VVD	Blz. 26/27/28/29/30 (3 Klimaat & Energie): Bent u het met de VVD eens dat door het niet ramen van kosten voor deze doelen de begroting onder druk komt te staan?	3 Klimaat & Energie	Zie punt 36.
53	VVD	Blz. 35: uitvoering fietsplan: in college consequent zou zijn: geen bedrag opnemen alvorens plan door raad is vastgesteld	3 Klimaat & Energie	Zie punt 9.
54	VVD	Blz. 42: forensenbelasting: zou het invoeren eigen bewonersplicht niet beter zijn?	4 Wonen en Mobiliteit 5 Bestuur & Bedrijfsvoering	Nee, zelfbewoningsplicht voor bestaande woningen is niet mogelijk met de huidige regelgeving.
55	VVD	Blz. 45: OZB: handhaven van de huidige normen	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	In de begroting is uitgegaan van de afspraken zoals opgenomen in het Raadsakkoord.
56		Blz. 45: wat betekent het handhaven van de kaders voor het in stand houden van het servicepunt Eijsden concreet?	5 Bestuur & Dienstverlening	Bijramen vanaf 2023 daar het servicepunt wordt opgehouden.
57	PvdA	Door extra rijksbijdragen heeft herstel van de achterstand op jeugdzorg eerste prioriteit	1 Mens en Samenleving	De extra rijksbijdrage is een compensatie voor de tekorten op Jeugdzorg de afgelopen jaren.
58	PvdA	Blz. 35: gebiedsontwikkeling stationsomgeving moet zich uitbreiden over de hele Ir. Rocourstraat richting Tiende Vrij en Crematorium Walpot en omgeving Withuis & fietsersbrug	4 Wonen & Mobiliteit	Bij de gebiedsontwikkeling zal de Ir. Rocourstraat alsmede de inkom in de kern Eijsden vanuit de Pisartlaan betrokken worden.

59	PvdA	Blz. 34 Vastgoed: taak voor de gemeente door aan- en verkoop vastgoed voor starters en minder koopkrachtigen	4 Wonen & Mobiliteit	Dat de gemeente in deze een rol heeft wordt onderschreven. Als gemeente stimuleren we de realisatie van woningen voor starters in de kernen. In de diverse bouwplannen wordt hiermee reeds rekening gehouden. Daarbij wordt vanuit het oogpunt van betaalbaarheid tevens een korting gegeven op de grondprijs. Bovendien worden strategische grondaankopen gedaan om nieuwe bouwplannen te kunnen ontwikkelen voor de behoeften die in desbetreffende kern aanwezig zijn. Daar waar mogelijk worden derden (particulieren dan wel corporaties) actief gestimuleerd om bestaand vastgoed beschikbaar in te zetten dan wel te transformeren naar betaalbare koop- dan wel huurwoningen.
60	PvdA	Blz. 44/38/42; tegenstrijdigheden m.b.t. handhaven dan wel verhogen forensenbelasting met 20%, handhaven forensenbelasting op niveau van 2021	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	Het tarief van de forensenbelasting blijft gelijk.
61	PvdA	Personeel: onderschrijving passage op blz. 42 over balans tussen vast- en ingehuurd personeel: betrekken OR bij personeelsbeleid, voor de raad is mening OR belangrijk	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	Dit is een regelmatig terugkerend onderwerp tijdens de overlegvergadering tussen OR en WOR-bestuurder.

62	PvdA	Algemene opmerking: op meerdere plaatsen staat een bedrag geraamd voor het doen van onderzoek zonder verdere toelichting van het college hoe het onderzoek zal plaatsvinden en door wie (aanbesteding) en zonder concrete opdrachtformulering, deze informatie is voor juiste uitvoering en verantwoording achteraf onontbeerlijk	5 Bestuur & Bedrijfsvoering	Zie punt 9.
----	------	---	-----------------------------	-------------

Overzicht kosten per prioritair thema en kerntaak

1.0 Lifestyle				
	Begroting 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024	Meerjarenramin g 2025
Lasten:				
Economische ontwikkeling	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Economische promotie	-63.500	-63.500	-63.500	-63.500
Totale lasten	-103.500	-103.500	-103.500	-103.500
Baten:				
Totale Baten	0	0	0	0
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-103.500	-103.500	-103.500	-103.500
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-103.500	-103.500	-103.500	-103.500

1.1 Sociaal Domein				
	Begroting 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024	Meerjarenramin g 2025
Lasten:				
Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen en subsidies	-3.813.314	-3.869.309	-3.926.102	-3.983.705
Sociale werkvoorziening	-2.141.214	-2.063.131	-1.959.514	-1.880.790
Gemeentelijk armoede-	-605.002	-614.295	-623.726	-633.300

en schuldenbeleid				
Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet	-806.590	-833.234	-862.023	-893.194
Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	-310.000	-310.000	-310.000	-310.000
Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo	-3.887.177	-3.981.610	-4.106.610	-4.106.610
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	-1.480.481	-1.480.481	-1.480.481	-1.480.481
Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Individuele voorzieningen Natura Jeugd	-3.383.553	-3.393.553	-3.393.553	-3.393.553
Totale lasten	-16.447.331	-16.565.613	-16.682.010	-16.701.634
Baten:				
Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen en subsidies	3.506.476	3.530.856	3.557.673	3.587.172
Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	45.500	45.500	45.500	45.500
Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo	132.000	134.000	134.000	134.000
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	154.462	154.462	154.462	154.462
Integratie-uitkering Sociaal domein	3.379.686	2.905.773	2.767.773	2.646.099
Totale Baten	7.218.124	6.770.590	6.659.409	6.567.233
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-9.229.207	-9.795.022	-10.022.601	-10.134.400

Mutaties reserves	-109.288	-109.288	-109.288	-109.288
Saldo beleidsveld na bestemming	-9.338.495	-9.904.310	-10.131.889	-10.243.688

1.1 Sociaal Domein				
Reserves	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Verminderings	0	0	0	0
Totaal verminderingen	0	0	0	0
Vermeerderingen				
Terugstorten kosten uittreding SZMH ten gunste van alg.reserve	-87.500	-87.500	-87.500	-87.500
Terugstorten implementatiekosten SEM ten gunste van alg.reserve	-21.788	-21.788	-21.788	-21.788
Totaal vermeerderingen	-109.288	-109.288	-109.288	-109.288
Totaal mutaties	-109.288	-109.288	-109.288	-109.288

1.2 Vitale inwoners en gemeenschappen	
--	--

	Begroting 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024	Meerjarenramin g 2025
Lasten:				
Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	-441.522	-441.522	-441.522	-441.522
Openbaar bibliotheekwerk	-325.122	-325.122	-325.122	-325.122
Vormings- en ontwikkelingswerk	-256.412	-256.412	-256.412	-256.412
Sport	-133.288	-133.288	-133.288	-133.288
Groene sportvelden en terreinen	-603.387	-686.683	-629.384	-678.131
Overige recreatieve voorzieningen	-76.151	-78.151	-80.151	-82.151
Vreemdelingen	-543.243	-560.524	-563.853	-567.232
Kinderdagopvang	-229.534	-229.534	-229.534	-229.534
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	-208.757	-208.757	-208.757	-208.385
Openbare gezondheidszorg	-780.115	-780.115	-780.115	-780.115
Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	-636.012	-609.151	-582.290	-555.429
Totale lasten	-4.233.544	-4.309.258	-4.230.427	-4.257.321
Baten:				
Vreemdelingen	438.069	410.969	410.969	410.969
Kinderdagopvang	3.620	3.620	3.620	3.620
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	3.000	3.000	3.000	3.000
Openbare gezondheidszorg	5.666	5.666	5.666	5.666
Totale Baten	450.355	423.255	423.255	423.255

Saldo beleidsveld vóór bestemming	-3.783.188	-3.886.003	-3.807.172	-3.834.065
Mutaties reserves	15.880	12.748	12.748	12.748
Saldo beleidsveld na bestemming	-3.767.308	-3.873.255	-3.794.424	-3.821.317

1.2 Vitale inwoners en gemeenschappen				
Reserves	Begroting 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024	Meerjarenramin g 2025
Verminderings				
bruteringsreserve gebruiksveilig maken technische school	3.132	0	0	0
bruteringsreserve sportcontainer	2.900	2.900	2.900	2.900
reserve dekking kapitaallasten zwembad	4.960	4.960	4.960	4.960
bestemmingsreserve waterveld C&K (Hockeyer)	4.888	4.888	4.888	4.888
Totaal verminderingen	15.880	12.748	12.748	12.748
Vermeerderingen				
Totaal vermeerderingen	0	0	0	0
Totaal mutaties	15.880	12.748	12.748	12.748
1.3 Culturele identiteit				

	Begroting 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024	Meerjarenramin g 2025
Lasten:				
Cultureel erfgoed	-83.918	-82.243	-82.240	-82.025
Kunst	-155.060	-165.060	-165.060	-170.060
Musea	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Totale lasten	-241.978	-250.302	-250.300	-255.085
Baten:				
Totale Baten	0	0	0	0
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-241.978	-250.302	-250.300	-255.085
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-241.978	-250.302	-250.300	-255.085

2.0 Landschap en Landbouw				
	Begroting	Meerjarenraming	Meerjarenraming	Meerjarenraming
	2022	2023	2024	2025
Lasten:				
Economische ontwikkeling	0	0	0	0
Overige agrarische zaken	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Kunstroute	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Landschapsbeheer	-253.100	-128.100	-138.100	-138.100
Bomenplan	-147.000	-101.500	-15.500	-15.500
Economische promotie	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000
Ruimtelijke ordening	-40.000	-20.000	-20.000	-20.000
Cultureel erfgoed	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Totale lasten	-485.100	-294.600	-218.600	-218.600
Baten:				
Bomenplan	34.000	35.000	0	0
Totale Baten	34.000	35.000	0	0
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-451.100	-259.600	-218.600	-218.600
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-451.100	-259.600	-218.600	-218.600

2.1 Buitengewoon buitengebied				
	Begroting	Meerjarenraming	Meerjarenraming	Meerjarenraming

	2022	2023	2024	2025
Lasten:				
Natuurbescherming	-9.641	-9.641	-9.641	-9.641
Openbaar groen en openluchtrecreatie	-81.000	-81.000	-81.000	-81.000
Ruimtelijke ordening	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750
Totale lasten	-93.391	-93.391	-93.391	-93.391
Baten:				
Ruimtelijke ordening	2.750	2.750	2.750	2.750
Totale Baten	2.750	2.750	2.750	2.750
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-90.641	-90.641	-90.641	-90.641
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-90.641	-90.641	-90.641	-90.641

2.1 Buitengewoon buitengebied				
Reserves	Begroting	Meerjarenraming	Meerjarenraming	Meerjarenraming
	2022	2023	2024	2025
Verminderings				
	0	0	0	0
Totaal verminderings	0	0	0	0
Vermeerderings				
Totaal vermeerderings	0	0	0	0

Totaal mutaties	0	0	0	0

2.2 Openbare ruimte				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten:				
Openbaar groen en openluchtrecreatie	-806.292	-806.292	-806.292	-806.292
Totale lasten	-806.292	-806.292	-806.292	-806.292
Baten:				
Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.400	1.400	1.400	1.400
Totale Baten	1.400	1.400	1.400	1.400
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-804.892	-804.892	-804.892	-804.892
Mutaties reserves	1.000	1.000	1.000	1.000
Saldo beleidsveld na bestemming	-803.892	-803.892	-803.892	-803.892

2.2 Openbare ruimte				
Reserves	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Verminderings				
bestemmingsreserve bomen, subsidie monumentale bomen	1.000	1.000	1.000	1.000

Totaal verminderingen	1.000	1.000	1.000	1.000
Vermeerderingen				
Totaal vermeerderingen	0	0	0	0
Totaal mutaties	1.000	1.000	1.000	1.000

2.3 Economie, recreatie en toerisme				
	Begroting	Meerjarenraming	Meerjarenraming	Meerjarenraming
	2022	2023	2024	2025
Lasten:				
Veerdiensten	-8.187	-8.187	-8.187	-8.187
Economische ontwikkeling	-93.402	-93.402	-93.402	-93.402
Marktgelden	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Nutsbedrijven	-37.173	-37.173	-37.173	-37.173
Economische promotie	-168.689	-149.527	-147.872	-147.872
Totale lasten	-310.451	-291.288	-289.633	-289.633
Baten:				
Veerdiensten	6.000	6.000	6.000	6.000
Handel, ambacht en industrie	0	0	0	0
Marktgelden	4.500	4.500	4.500	4.500
Nutsbedrijven	346.125	346.125	346.125	346.125
Economische promotie	2.500	2.500	2.500	2.500
Toeristenbelasting	638.793	638.793	638.793	638.793
Totale Baten	997.918	997.918	997.918	997.918

Saldo beleidstaak vóór bestemming	687.467	706.630	708.285	708.285
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidstaak na bestemming	687.467	706.630	708.285	708.285

2.3 Economie, recreatie en toerisme				
Reserves	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Verminderen	0	0	0	0
Totaal verminderen	0	0	0	0
Vermeerderingen				
Totaal vermeerderingen	0	0	0	0
Totaal mutaties	0	0	0	0

3.0 Duurzaamheid				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten:				
Wonen en bouwen	-151.500	-151.500	-151.500	-151.500
Totale lasten	-151.500	-151.500	-151.500	-151.500
Baten:				
Totale Baten	0	0	0	0
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-151.500	-151.500	-151.500	-151.500
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-151.500	-151.500	-151.500	-151.500

3.1 Afval, water & milieu				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten:				
Verkeer en vervoer	-660.340	-660.340	-660.340	-660.340
Openbaar groen en openluchtrecreatie	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Afvalverwijdering en - verwerking	-2.688.991	-2.783.297	-2.783.297	-2.783.297
Riolering	-2.976.024	-2.973.048	-3.014.073	-3.055.500
Milieubeheer	-394.939	-326.939	-302.939	-302.939
Wonen en bouwen	-38.881	-38.881	-38.881	-38.881

Totale lasten	-6.789.176	-6.812.506	-6.829.531	-6.870.958
Baten:				
Afvalverwijdering en -verwerking	222.398	222.398	222.398	222.398
Riolering	232.368	161.375	195.275	229.577
Milieubeheer	28.500	28.500	28.500	28.500
Reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	3.108.092	3.202.398	3.202.398	3.202.398
Rioolheffing	3.422.305	3.490.322	3.497.447	3.504.572
Totale Baten	7.013.662	7.104.993	7.146.018	7.187.445
Saldo beleidsveld vóór bestemming	224.487	292.487	316.487	316.487
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	224.487	292.487	316.487	316.487

4.0 Wonen				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten:				
Ruimtelijke Ordening	-10.000	0	0	0
Wonen en bouwen	-45.000	-25.000	-45.000	-45.000
Bouwgrondexploitatie	-2.730.893	-497.829	-216.535	-182.218
Totale lasten	-2.785.893	-522.829	-261.535	-227.218
Baten:				
Ruimtelijke Ordening	10.000	0	0	0
Bouwgrondexploitatie	2.735.678	502.643	219.349	185.032
Totale Baten	2.745.678	502.643	219.349	185.032
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-40.215	-20.186	-42.186	-42.186
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-40.215	-20.186	-42.186	-42.186

4.1 Mobiliteit&Verkeer				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten:				
Verkeer en vervoer	-1.899.597	-2.056.730	-2.192.339	-2.342.441
Openbaar vervoer	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000

Parkeren	-55.469	-58.469	-61.469	-64.469
Totale lasten	-1.977.066	-2.137.199	-2.275.807	-2.428.910
Baten:				
Verkeer en vervoer	24.000	24.000	24.000	24.000
Openbaar vervoer	0	0	0	0
Parkeren	0	7.650	7.650	7.650
Totale Baten	24.000	31.650	31.650	31.650
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-1.953.066	-2.105.549	-2.244.157	-2.397.260
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-1.953.066	-2.105.549	-2.244.157	-2.397.260

4.2 Vastgoed				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten:				
Crisisbeheersing en brandweer	-14.695	-14.695	-14.695	-14.695
Overige agrarische zaken	-31.950	-31.950	-31.950	-31.950
Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	-778.749	-777.987	-774.822	-771.146
Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting	-67.673	-66.498	-64.763	-64.763
Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting	-13.058	-13.058	-13.058	-13.058
Sport	-650.451	-606.569	-604.504	-605.067

Maatwerkvoorzieningen	-41.441	-41.441	-41.441	-41.441
Natura immaterieel Wmo				
Ruimtelijke ordening	-252.566	-252.566	-252.566	-252.566
Wonen en bouwen	-583.555	-483.555	-533.555	-533.555
Bedrijfsvoeringskosten (Overhead)	-467.537	-468.083	-478.302	-478.255
Totale lasten	-2.901.676	-2.756.402	-2.809.656	-2.806.496
Baten:				
Crisisbeheersing en brandweer	43.000	43.000	43.000	43.000
Overige agrarische zaken	80.550	80.550	80.550	80.550
Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	275.021	275.021	275.021	275.021
Sport	155.030	155.030	155.030	155.030
Ruimtelijke ordening	38.513	38.513	38.513	38.513
Wonen en bouwen	69.566	69.566	69.566	69.566
Bedrijfsvoeringskosten (Overhead)	12.771	12.902	13.035	13.205
Totale Baten	674.451	674.582	674.715	674.885
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-2.227.225	-2.081.821	-2.134.941	-2.131.611
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-2.227.225	-2.081.821	-2.134.941	-2.131.611

4.3 Omgevingsvisie				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025

Lasten:				
Ruimtelijke ordening	-169.020	-319.020	-119.020	-119.020
Wonen en bouwen	-353.493	-341.302	-341.482	-341.666
Totale lasten	-522.513	-660.322	-460.502	-460.686
Baten:				
Bouwvergunningen (Omgevingsvergunningen)	557.500	450.000	450.000	450.000
Totale Baten	557.500	450.000	450.000	450.000
Saldo beleidsveld vóór bestemming	34.987	-210.322	-10.502	-10.686
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	34.987	-210.322	-10.502	-10.686

4.3 Omgevingsvisie				
Reserves	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Verminderen				
	0	0	0	0
Totaal verminderen	0	0	0	0
Vermeerderen				
	0	0	0	0
Totaal vermeerderen	0	0	0	0

Totaal mutaties	0	0	0	0

5.1 Openbare orde en veiligheid				
	Begroting 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024	Meerjarenramin g 2025
Lasten:				
Crisisbeheersing en brandweer	-1.782.233	-1.782.233	-1.782.233	-1.782.233
Openbare orde en veiligheid	-413.737	-413.737	-413.737	-413.737
Totale lasten	-2.195.970	-2.195.970	-2.195.970	-2.195.970
Baten:				
Openbare orde en veiligheid	8.200	8.200	8.200	8.200
Totale Baten	8.200	8.200	8.200	8.200
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-2.187.770	-2.187.770	-2.187.770	-2.187.770
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-2.187.770	-2.187.770	-2.187.770	-2.187.770

5.2 Identiteit&Samenwerking				
	Begroting 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024	Meerjarenramin g 2025
Lasten:				
Bestuurlijke samenwerking	-189.272	-189.272	-189.272	-189.272

Totale lasten	-189.272	-189.272	-189.272	-189.272
Baten:				
Bestuurlijke samenwerking	15.896	15.896	15.896	15.896
Totale Baten	15.896	15.896	15.896	15.896
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-173.376	-173.376	-173.376	-173.376
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-173.376	-173.376	-173.376	-173.376

5.3				
Bestuur&Dienstverlening				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten:				
Bestuursorganen	-1.379.836	-1.333.336	-1.333.336	-1.333.336
Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	-241.188	-237.384	-237.384	-237.384
Burgerzaken	-113.567	-68.567	-68.567	-68.567
Secretarieleges burgerzaken	-69.545	-69.545	-69.545	-69.545
Bestuursondersteuning raad	-22.650	-22.650	-22.650	-22.650

Lijkbezorging	-162.292	-161.474	-161.474	-161.474
Totale lasten	-1.989.078	-1.892.956	-1.892.956	-1.892.956
Baten:				
Bedrijfsvoeringskosten (Overhead)	300	300	300	300
Bestuursorganen	54.506	54.506	54.506	54.506
Secretarieleges burgerzaken	275.851	275.851	275.851	275.851
Begraafplaatsrechten	115.300	133.500	133.500	133.500
Totale Baten	445.957	464.157	464.157	464.157
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-1.543.121	-1.428.799	-1.428.799	-1.428.799
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-1.543.121	-1.428.799	-1.428.799	-1.428.799

5.4				
Financiën&Middelen				
	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten:				
Bedrijfsvoeringskosten (Overhead)	-2.882.958	-2.872.526	-2.865.661	-2.859.881
Bedrijfsvoeringskosten (treasury)	138.968	147.400	152.286	156.407
Geldleningen en uitzettingen	0	0	0	0

Uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0
Algemene baten en lasten	-231.567	-1.047.797	-1.530.914	-2.014.448
Uitvoering Wet WOZ	0	0	0	0
Onroerende-zaakbelasting gebruikers	0	0	0	0
Onroerende-zaakbelasting eigenaren	0	0	0	0
Forensenbelasting	0	0	0	0
Hondenbelasting	0	0	0	0
Precariobelasting	0	0	0	0
Heffing en invordering gemeentelijke belastingen	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Vennootschapsbelasting	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Saldo van kostenplaatsen	0	0	0	0
Totale lasten	-3.005.557	-3.802.924	-4.274.289	-4.747.923
Baten:				
Bedrijfsvoeringskosten (Overhead)	64.489	64.489	64.489	64.489
Beleggingen	94.944	94.944	94.944	94.944
Uitkeringen gemeentefonds	32.081.218	32.482.819	33.092.696	33.976.615
Algemene baten en lasten	1.794.532	2.066.645	2.077.434	2.077.434
Onroerende-zaakbelasting gebruikers	455.414	455.414	455.414	462.245
Onroerende-zaakbelasting eigenaren	5.047.508	5.122.508	5.199.344	5.277.330
Forensenbelasting	59.500	59.500	59.500	59.500
Hondenbelasting	165.000	165.000	165.000	165.000
Precariobelasting	5.000	5.000	5.000	5.000
Totale Baten	39.767.605	40.516.319	41.213.821	42.182.557

Saldo beleidstaak vóór bestemming	36.762.049	36.713.395	36.939.532	37.434.635
Mutaties reserves	461.009	461.009	265.509	236.759
Saldo beleidstaak na bestemming	37.223.058	37.174.404	37.205.041	37.671.394

5.4				
Financiën&Middelen				
Reserves	Begroting 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024	Meerjarenramin g 2025
reserve MFA, realisatie	14.259	14.259	14.259	14.259
bestemmingsreserve gemeentehuis, afschrijving gem.huis	222.500	222.500	222.500	222.500
bruteringsreserve MFA Margraten	224.250	224.250	28.750	0
Totaal verminderingen	461.009	461.009	265.509	236.759
Vermeerderingen	0	0	0	0
Totaal vermeerderingen	0	0	0	0
Totaal mutaties	461.009	461.009	265.509	236.759

5.5 Personeel

	Begroting 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024	Meerjarenramin g 2025
Lasten:				
Bedrijfsvoeringskosten (Overhead)	-5.941.292	-5.824.913	-5.838.183	-5.842.436
Burgerzaken	-520.426	-460.694	-460.694	-460.694
Bestuursondersteuning raad	-267.164	-234.428	-201.692	-201.692
Verkeer en vervoer	-848.002	-850.274	-850.274	-850.274
Overige agrarische zaken	-187.007	-187.007	-187.007	-187.007
Openbaar groen en openluchtrecreatie	-1.364.285	-1.367.645	-1.371.015	-1.374.365
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	-1.063.805	-997.284	-1.001.763	-1.001.763
Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	-918.145	-929.218	-936.151	-943.085
Afvalverwijdering en - verwerking	-297.006	-297.006	-297.006	-297.006
Riolering	-611.949	-611.949	-611.949	-611.949
Bouwgrondexploitatie	-1.172.608	-1.175.307	-1.177.987	-1.180.687
Wonen en bouwen	-1.877.615	-1.436.901	-1.445.955	-1.452.435
Totale lasten	-15.069.304	-14.372.626	-14.379.676	-14.403.393
Baten:				
Totale Baten	0	0	0	0
Saldo beleidstaak vóór bestemming	-15.069.304	-14.372.626	-14.379.676	-14.403.393
Mutaties reserves	104.430	238.860	4.430	0

Saldo beleidstaak na bestemming	-14.964.874	-14.133.766	-14.375.246	-14.403.393
---------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

5.5 Personeel				
Reserves	Begroting 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024	Meerjarenramin g 2025
algemene reserve, vorming reserve frictiekosten	234.430	234.430	0	0
inzet reserve personeel	100.000	0	0	0
inzet reserve frictiekosten tbv organisatie	234.430	234.430	234.430	0
Totaal verminderingen	568.860	468.860	234.430	0
Vermeerderingen				
algemene reserve, terugstorting 60+ regeling	-230.000	-230.000	-230.000	0
reserve frictiekosten, vorming reserve frictiekosten	-234.430	0	0	0
Totaal vermeerderingen	-464.430	-230.000	-230.000	0
Totaal mutaties	104.430	238.860	4.430	0

Programma		Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Mens & Samenleving	Totale lasten	- 21.026.353	-21.228.673	-21.266.237	-21.317.539
	Totale baten	7.668.480	7.193.846	7.082.664	6.990.489
	Totaal saldo van baten en lasten	-13.357.873	-14.034.827	-14.183.573	-14.327.051
	Eliminatie alg.uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-3.379.686	-2.905.773	-2.767.773	-2.646.099
A		-16.737.560	-16.940.600	-16.951.347	-16.973.149
Landschap & Natuur	Totale lasten	-1.695.234	-1.485.571	-1.407.916	-1.407.916
	Totale baten	1.036.068	1.037.068	1.002.068	1.002.068
	Totaal saldo van baten en lasten	-659.166	-448.503	-405.848	-405.848
	Eliminatie treasury	-308.952	-308.952	-308.952	-308.952
B		-968.117	-757.455	-714.800	-714.800
Klimaat & Energie	Totale lasten	-6.940.676	-6.964.006	-6.981.031	-7.022.458
	Totale baten	7.013.662	7.104.993	7.146.018	7.187.445
	Totaal saldo van baten en lasten	72.987	140.987	164.987	164.987
C		72.987	140.987	164.987	164.987
Wonen & Mobiliteit	Totale lasten	-8.187.148	-6.076.753	-5.807.501	-5.923.310
	Totale baten	4.001.629	1.658.875	1.375.714	1.341.567
	Totaal saldo van	-4.185.519	-4.417.878	-4.431.787	-4.581.743

	baten en lasten	4.185.519			
	Eliminatie overhead (bedrijfsvoeringskosten)	454.766	455.181	465.267	465.050
D		- 3.730.753	-3.962.697	-3.966.520	-4.116.694
Bestuur & Bedrijfsvoering	Totale lasten	- 22.449.180	-22.453.748	-22.932.163	-23.429.513
	Totale baten	40.237.658	41.004.572	41.702.074	42.670.810
	Totaal saldo van baten en lasten	17.788.478	18.550.824	18.769.911	19.241.297
	Eliminatie overhead (bestuursondersteuning)	241.188	237.384	237.384	237.384
	Eliminatie overhead (bedrijfsvoeringskosten)	8.759.461	8.632.650	8.639.055	8.637.528
	Eliminatie Overhead (treasury)	-138.968	-147.400	-152.286	-156.407
	Eliminatie onvoorzien	- 1.562.965	-1.018.847	-546.520	-62.986
	Eliminatie Alg. dekkingsmiddelen, Alg.uitkering en ov. Uitkeringen	- 32.081.218	-32.482.819	-33.092.696	-33.976.615
	Eliminatie Alg. dekkingsmiddelen, OZB en overige belastingen	- 5.727.422	-5.802.422	-5.879.258	-5.964.075
	Eliminatie Vennootschapsbelasting, Vennootschapsbelasting	25.000	25.000	25.000	25.000
E		- 12.696.4	-12.005.630	-11.999.410	-12.018.874

		46			
Algemene dekkingsmiddelen					
	Treasury	447.920	456.351	461.238	465.358
F	Alg.uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	35.460.905	35.388.592	35.860.470	36.622.714
	OZB en overige belastingen	5.727.422	5.802.422	5.879.258	5.964.075
	Totaal saldo van baten en lasten	41.636.247	41.647.365	42.200.966	43.052.148
Overhead					
G	Overhead (bestuursondersteuning)	-241.188	-237.384	-237.384	-237.384
	Overhead (bedrijfsvoeringskosten)	-9.214.227	-9.087.831	-9.104.322	-9.102.578
	Overhead (saldo van kostenplaatsen)	0	0	0	0
	Totaal saldo van baten en lasten	-9.455.415	-9.325.215	-9.341.706	-9.339.962
Vennootschapsbelasting					
H	Totale lasten	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
	Totale baten	0	0	0	0
	Totaal saldo van baten en lasten	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Onvoorzien					
I	Totale lasten	-231.567	-1.047.797	-1.530.914	-2.014.448
	Totale baten	1.794.532	2.066.645	2.077.434	2.077.434
	Totaal saldo van baten en lasten	1.562.965	1.018.847	546.520	62.986

Reserves					
	Toevoegingen aan reserves				
	Mens & Samenleving	-109.288	-109.288	-109.288	-109.288
	Bestuur & Bedrijfsvoering	-464.430	-230.000	-230.000	0
J	Totaal	-573.718	-339.288	-339.288	-109.288
	Onttrekkingen aan reserves				
	Onttrekkingen cumulatief nieuwe programma's				
	Mens & Samenleving	15.880	12.748	12.748	12.748
	Landschap, natuur en water	1.000	1.000	1.000	1.000
	Bestuur & Bedrijfsvoering	1.029.869	695.439	265.509	236.759
K	Totaal	1.046.749	709.187	279.257	250.507
Resultaat	totaal van (A t/m K)	131.939	160.502	-146.341	232.861
		Positief	Positief	Negatief	Positief

Recapitulatie begrotingseven wicht	2022			2023			2024			2025		
	totaal	waarva n: inciden teel	structur eel	totaal	waarva n: inciden teel	structur eel	totaal	waarva n: inciden teel	structur eel	totaal	waarva n: inciden teel	structur eel
Lasten programma 1	- 21.026. 353	- 109.28 8	- 20.917. 065	- 21.228. 673	- 109.28 8	- 21.119. 385	- 21.266. 237	- 109.28 8	- 21.156. 949	- 21.317. 539	- 109.28 8	- 21.208. 251
Lasten programma 2	- 1.695.2 34	- 106.50 0	- 1.588.7 34	- 1.485.5 71	-86.000 0	- 1.399.5 71	- 1.407.9 16	0 0	- 1.407.9 16	- 1.407.9 16	0 0	- 1.407.9 16
Lasten programma 3	- 6.762.6 76	0 0	- 6.762.6 76	- 6.786.0 06	0 0	- 6.786.0 06	- 6.803.0 31	0 0	- 6.803.0 31	- 6.844.4 58	0 0	- 6.844.4 58
Lasten programma 4	- 8.187.1 48	- 940.16 9	- 7.246.9 79	- 6.076.7 53	- 351.43 4	- 5.725.3 19	- 5.807.5 01	0 0	- 5.807.5 01	- 5.923.3 10	0 0	- 5.923.3 10
Lasten programma 5	- 22.627. 180	- 464.43 0	- 22.162. 750	- 22.631. 748	- 230.00 0	- 22.401. 748	- 23.110. 163	- 230.00 0	- 22.880. 163	- 23.607. 513	0 0	- 23.607. 513
Totaal lasten programma's	- 60.298. 591	- 1.620.3 87	- 58.678. 204	- 58.208. 751	- 776.72 2	- 57.432. 029	- 58.394. 848	- 339.28 8	- 58.055. 560	- 59.100. 736	- 109.28 8	- 58.991. 448
Baten programma 1	7.668.4 80	0 0	7.668.4 80	7.193.8 46	0 0	7.193.8 46	7.082.6 64	0 0	7.082.6 64	6.990.4 89	0 0	6.990.4 89
Baten programma 2	1.036.0 68	1.000 0	1.035.0 68	1.037.0 68	1.000 0	1.036.0 68	1.002.0 68	1.000 0	1.001.0 68	1.002.0 68	1.000 0	1.001.0 68
Baten programma 3	7.013.6 62	0 0	7.013.6 62	7.104.9 93	0 0	7.104.9 93	7.146.0 18	0 0	7.146.0 18	7.187.4 45	0 0	7.187.4 45
Baten programma 4	4.001.6 29	967.16 9	3.034.4 60	1.658.8 75	351.43 4	1.307.4 41	1.375.7 14	0 0	1.375.7 14	1.341.5 67	0 0	1.341.5 67
Baten programma 5	40.237. 658	568.86 0	39.668. 798	41.004. 572	234.43 0	40.770. 142	41.702. 074	0 0	41.702. 074	42.670. 810	0 0	42.670. 810
Totaal baten programma's	59.957. 497	1.537.0 29	58.420. 468	57.999. 354	586.86 4	57.412. 490	58.308. 538	1.000 0	58.307. 538	59.192. 379	1.000 0	59.191. 379
Saldo van baten en lasten programma's	- 341.09 4	-83.358 0	- 257.73 6	- 209.39 7	- 189.85 8	-19.539 0	-86.310 0	- 338.28 8	251.97 8	91.643 0	- 108.28 8	199.93 1

Lasten algemeen dekkingsmiddel	101.79 5	0	101.79 5	110.22 6	0	110.22 6	115.11 3	0	115.11 3	119.23 3	0	119.23 3
Lasten overhead	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-
	9.532.9 75		9.532.9 75	9.402.9 06		9.402.9 06	9.419.5 30		9.419.5 30	9.417.9 56		9.417.9 56
Lasten vennootschapsb elasting	-25.000	0	-25.000	-25.000	0	-25.000	-25.000	0	-25.000	-25.000	0	-25.000
Lasten onvoorzien	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-
	231.56 7		231.56 7	1.052.7 97		1.052.7 97	1.535.9 14		1.535.9 14	2.019.4 48		2.019.4 48
Totaal lasten diversen	- 9.687.7 47	0	- 9.687.7 47	- 10.370. 477	0	- 10.370. 477	- 10.865. 331	0	- 10.865. 331	- 11.343. 171	0	- 11.343. 171
Baten algemeen dekkingsmiddel	42.335. 485	0	42.335. 485	43.207. 956	0	43.207. 956	43.720. 074	0	43.720. 074	44.585. 819	0	44.585. 819
Baten overhead	77.560	0	77.560	77.691	0	77.691	77.824	0	77.824	77.994	0	77.994
Baten vennootschapsb elasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Baten onvoorzien	1.794.5 32	0	1.794.5 32	2.066.6 45	0	2.066.6 45	2.077.4 34	0	2.077.4 34	2.077.4 34	0	2.077.4 34
Totaal baten diversen	44.207. 577	0	44.207. 577	45.352. 292	0	45.352. 292	45.875. 332	0	45.875. 332	46.741. 247	0	46.741. 247
Saldo van diversen	34.519. 830	0	34.519. 830	34.981. 815	0	34.981. 815	35.010. 001	0	35.010. 001	35.398. 076	0	35.398. 076
Totale saldo van baten en lasten van de programma's en diverse	34.178. 736	-83.358	34.262. 094	34.772. 418	- 189.85 8	34.962. 276	34.923. 691	- 338.28 8	35.261. 979	35.489. 719	- 108.28 8	35.598. 007
Stortingen in reserves	- 573.71 8	- 573.71 8	0	- 339.28 8	- 339.28 8	0	- 339.28 8	- 339.28 8	0	- 109.28 8	- 109.28 8	0
Onttrekkingen	1.046.7	569.86	476.88	709.18	235.43	473.75	279.25	1.000	278.25	250.50	1.000	249.50

aan reserves	49	0	9	7	0	7	7		7	7		7
Geraamd resultaat	473.03 1	-3.858	476.88 9	369.89 9	- 103.85 8	473.75 7	-60.031	- 338.28 8	278.25 7	141.21 9	- 108.28 8	249.50 7
Totaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
structurele lasten	60.872. 309	2.194.1 05	58.678. 204	58.548. 039	1.116.0 10	57.432. 029	58.734. 136	678.57 6	58.055. 560	59.210. 024	218.57 6	58.991. 448
Totaal	61.004.	2.106.8	58.897.	58.708.	822.29	57.886.	58.587.	2.000	58.585.	59.442.	2.000	59.440.
structurele baten	246	89	357	541	4	247	795		795	886		886
Structurele baten - structurele lasten	131.93 7	-87.216	219.15 3	160.50 2	- 293.71 6	454.21 8	- 146.34 1	- 676.57 6	530.23 5	232.86 2	- 216.57 6	449.43 8

1.1 Begroting conform taakvelden BBV

Recapitulatie taakvelden						
	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten						
Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning	- 21.177.785	-15.558.078	- 12.960.863	-13.248.759	-13.404.034	-14.031.075
Taakveld 1. Veiligheid	-2.007.569	-2.055.545	-2.210.665	-2.210.665	-2.210.665	-2.210.665
Taakveld 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-2.280.466	-3.246.493	-3.551.094	-3.713.499	-3.852.108	-4.005.211
Taakveld 3. Economie	-803.687	-909.981	-846.243	-827.080	-825.426	-825.426
Taakveld 4. Onderwijs	-1.275.082	-1.273.127	-1.301.002	-1.299.065	-1.294.165	-1.290.489
Taakveld 5. Sport, cultuur en recreatie	-4.677.484	-4.747.139	-4.744.913	-4.627.510	-4.497.513	-4.556.958
Taakveld 6. Sociaal domein	- 22.431.261	-22.289.887	- 19.441.757	-19.521.871	-19.653.009	-19.682.575
Taakveld 7. Volksgezondheid en milieu	-8.362.066	-8.176.275	-8.519.828	-8.515.480	-8.505.644	-8.520.210
Taakveld 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-3.574.094	-5.771.554	-7.427.881	-4.744.611	-4.345.231	-4.320.278
Totale lasten	- 66.589.494	-64.028.079	- 61.004.246	-58.708.540	-58.587.795	-59.442.886
Baten						
Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning	51.587.408	48.385.193	44.839.990	44.777.358	44.907.065	45.725.546
Taakveld 1. Veiligheid	167.359	51.200	51.200	51.200	51.200	51.200
Taakveld 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	203.523	59.150	57.500	65.150	65.150	65.150
Taakveld 3. Economie	631.747	895.139	785.843	785.843	785.843	785.843
Taakveld 4. Onderwijs	275.610	275.021	275.021	275.021	275.021	275.021
Taakveld 5. Sport, cultuur en recreatie	433.882	255.930	190.430	191.430	156.430	156.430
Taakveld 6. Sociaal domein	3.647.292	3.744.731	4.283.127	4.282.407	4.309.225	4.338.724
Taakveld 7.	7.058.201	7.094.422	7.107.128	7.216.659	7.257.684	7.299.111

Volksgezondheid en milieu						
Taakveld 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	2.584.471	3.267.293	3.414.007	1.063.472	780.178	745.861
Totale baten	66.589.494	64.028.079	61.004.246	58.708.540	58.587.795	59.442.886
Saldo taakvelden	0	0	0	0	0	0

Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning						
	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten						
0.1 Bestuur	-	-	-	-1.779.686	-1.746.950	-1.746.950
	1.730.495	1.689.619	1.858.922			
0.2 Burgerzaken	-	-	-	-598.806	-598.806	-598.806
	565.543	721.916	703.538			
0.4 Overhead	-	-	-	-9.402.906	-9.419.530	-9.417.956
	9.882.519	10.175.097	9.532.975			
0.5 Treasury	21.795	81.459	101.795	110.226	115.113	119.233
0.61 OZB woningen	-197	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	0	0	0	0	0
	4.900.024					
0.8 Overige Baten en lasten	-	-	-	-1.047.797	-1.530.914	-2.014.448
	251.241	1.068.412	231.567			
0.9 Vennootschaps belasting (VpB)	-4.190	-	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
		25.000				
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	-339.288	-339.288	-109.288
	3.284.943	2.139.396	573.718			
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	184.903	-	-160.502	146.341	-232.861
	580.428		131.939			
Totale lasten	-	-	-	-	-	-
	21.177	15.558	12.960	13.248.759	13.404.034	14.031.075

	.785	.078	863			
Baten						
0.1 Bestuur	54.446	54.506	70.402	70.402	70.402	70.402
0.2	263.54	305.86	275.851	275.851	275.851	275.851
Burgerzaken	2	4				
0.4 Overhead	21.623	18.572	77.560	77.691	77.824	77.994
0.5 Treasury	643.62	412.74	441.069	441.069	441.069	441.069
	1	6				
0.61 OZB	4.395.	4.386.	4.447.5	4.513.515	4.581.217	4.649.931
woningen	576	000	15			
0.62 OZB niet-	1.043.	1.041.	1.055.4	1.064.407	1.073.541	1.089.644
woningen	768	471	07			
0.64	158.84	165.00	170.000	170.000	170.000	170.000
Belastingen	4	0				
overig						
0.7 Algemene	39.969	35.548	35.460.	35.388.592	35.860.470	36.622.714
uitkering en	.643	.474	905			
overige						
uitkeringen						
gemeentefonds						
0.8 Overige	1.457.	1.620.	1.794.5	2.066.645	2.077.434	2.077.434
Baten en lasten	907	062	32			
0.10 Mutaties	3.578.	4.832.	1.046.7	709.187	279.257	250.507
reserves	438	498	49			
0.11 Resultaat						
van de rekening						
van baten en						
lasten						
Totale baten	51.587	48.385	44.839.	44.777.358	44.907.065	45.725.546
	.408	.193	990			
Saldo taakveld	30.409	32.827	31.879.	31.528.599	31.503.031	31.694.471
0.	.623	.115	127			

Taakveld 1. Veiligheid						
	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten						
1.1	-	-	-	-1.796.928	-1.796.928	-1.796.928
Crisisbeheersing en brandweer	1.660.835	1.735.308	1.796.928			
1.2	-	-	-	-413.737	-413.737	-413.737
Openbare orde en veiligheid	346.733	320.237	413.737			
Totale lasten	- 2.007.569	- 2.055.545	- 2.210.665	-2.210.665	-2.210.665	-2.210.665
Baten						
1.1	151.232	43.000	43.000	43.000	43.000	43.000
Crisisbeheersing en brandweer						
1.2	16.128	8.200	8.200	8.200	8.200	8.200
Openbare orde en veiligheid						
Totale baten	167.359	51.200	51.200	51.200	51.200	51.200
Saldo taakveld 1.	- 1.840.209	- 2.004.345	- 2.159.465	-2.159.465	-2.159.465	-2.159.465

Taakveld 2. Verkeer, vervoer en waterstaat						
	Rekeni ng 2020	Begroti ng 2021 na wijzigin g	Begroti ng 2022	Meerjarenram ing 2023	Meerjarenram ing 2024	Meerjarenram ing 2025
Lasten						
2.1	-	-	-	-3.624.844	-3.760.453	-3.910.555
Verkeer en	2.241.2	3.133.03	3.465.43			
vervoer	93	7	9			
2.2	-35.958	-53.269	-55.469	-58.469	-61.469	-64.469
Parkeren						
2.4	0	-30.000	0	0	0	0
Economisc he havens en waterwege n						
2.5	-3.215	-30.187	-30.187	-30.187	-30.187	-30.187
Openbaar vervoer						
Totale	-	-	-	-3.713.499	-3.852.108	-4.005.211
lasten	2.280.4	3.246.49	3.551.09			
	66	3	4			
Baten						
2.1	197.522	51.500	51.500	51.500	51.500	51.500
Verkeer en						
vervoer						
2.2	2	7.650	0	7.650	7.650	7.650
Parkeren						
2.5	6.000	0	6.000	6.000	6.000	6.000
Openbaar vervoer						
Totale	203.523	59.150	57.500	65.150	65.150	65.150
baten						

Saldo	-	-	-	-3.648.349	-3.786.958	-3.940.061
taakveld	2.076.9	3.187.34	3.493.59			
2.	43	3	4			

Taakveld 3. Economie						
	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten						
3.1 Economische ontwikkeling	-52.736	- 140.902	- 133.402	-133.402	-133.402	-133.402
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 306.075	- 294.471	- 223.957	-223.957	-223.957	-223.957
3.4 Economische promotie	- 444.876	- 474.608	- 488.884	-469.722	-468.067	-468.067
Totale lasten	- 803.687	- 909.981	- 846.243	-827.080	-825.426	-825.426
Baten						
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	135.771	294.346	85.050	85.050	85.050	85.050
3.4 Economische promotie	495.976	600.793	700.793	700.793	700.793	700.793
Totale baten	631.747	895.139	785.843	785.843	785.843	785.843
Saldo taakveld 3.	- 171.940	-14.842	-60.400	-41.237	-39.583	-39.583

Taakveld 4. Onderwijs						
	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten						
4.2	-	-	-	-791.045	-787.880	-784.204
Onderwijshuisvesting	864.046	818.637	791.808			
4.3	-	-	-	-508.020	-506.285	-506.285
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	411.035	454.490	509.195			
Totale lasten	-1.275.082	-1.273.127	-1.301.002	-1.299.065	-1.294.165	-1.290.489
Baten						
4.2	275.610	275.021	275.021	275.021	275.021	275.021
Onderwijshuisvesting						
Totale baten	275.610	275.021	275.021	275.021	275.021	275.021
Saldo taakveld 4.	-999.471	-998.106	-1.025.981	-1.024.044	-1.019.144	-1.015.468

Taakveld 5. Sport, cultuur en recreatie						
	Reken ing 2020	Begrot ing 2021 na wijzigi ng	Begrot ing 2022	Meerjarenra ming 2023	Meerjarenra ming 2024	Meerjarenra ming 2025
Lasten						
5.1	-	-	-	-143.788	-143.788	-143.788
Sportbeleid en activering	63.500	197.89 5	143.78 8			
5.2	-	-	-	-1.293.252	-1.233.887	-1.283.197
Sportaccommodaties	1.611. 874	1.250.7 66	1.253.8 39			
5.3	-	-	-	-431.472	-431.472	-436.472
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	375.11 0	483.15 2	421.47 2			
5.4 Musea	-1.935	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
5.5 Cultureel erfgoed	- 34.063	- 122.30 7	- 88.918	-87.243	-87.240	-87.025
5.6 Media	- 343.97 0	- 339.92 2	- 339.92 2	-339.922	-339.922	-339.922
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 2.247. 033	- 2.350.0 97	- 2.493.9 74	-2.328.834	-2.258.204	-2.263.554
Totale lasten	- 4.677. 484	- 4.747.1 39	- 4.744.9 13	-4.627.510	-4.497.513	-4.556.958
Baten						
5.1 Sportbeleid en activering	0	40.000	0	0	0	0

5.2	423.06	155.03	155.03	155.030	155.030	155.030
Sportaccommodaties	0	0	0			
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	9.826	60.900	35.400	36.400	1.400	1.400
Totale baten	433.882	255.930	190.430	191.430	156.430	156.430
Saldo taakveld 5.	- 4.243.602	- 4.491.209	- 4.554.483	-4.436.080	-4.341.083	-4.400.528

Taakveld 6. Sociaal domein						
	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten						
6.1	-	-	-	-3.858.896	-3.866.704	-3.869.712
Samenkrachten burgerparticipatie	2.621.904	2.723.837	3.913.704			
6.2 Wijkteams	-	-	-	-949.218	-956.151	-963.085
	923.808	976.140	938.145			
6.3	-	-	-	-4.871.136	-4.960.101	-5.052.331
Inkomensregelingen	5.199.062	4.746.575	4.785.185			
6.4 Begeleide participatie	-	-	-	-2.063.131	-1.959.514	-1.880.790
	2.384.840	2.169.155	2.141.214			
6.5	-	-	-	-445.702	-451.750	-457.869
Arbeidsparticipatie	230.499	1.446.255	439.722			
6.6	-	-	-	-310.000	-310.000	-310.000
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	388.593	310.200	310.000			
6.71	-	-	-	-3.630.235	-3.755.235	-3.755.235
Maatwerkdienstverlening 18+	3.798.180	3.940.812	3.530.235			
6.72	-	-	-	-3.180.553	-3.180.553	-3.180.553
Maatwerkdienstverlening 18-	6.884.375	5.976.913	3.170.553			
6.82	0	0	-	-213.000	-213.000	-213.000
Geëscaleerde zorg 18-			213.000			
Totale lasten	- 22.431.261	- 22.289.887	- 19.441.757	- 19.521.871	- 19.653.009	- 19.682.575

Baten						
6.1	115.68	163.71	599.15	572.051	572.051	572.051
Samenkracht en burgerparticipati e	6	3	1			
6.3	3.411.	3.453.	3.551.	3.576.356	3.603.173	3.632.672
Inkomensregeli ngen	312	018	976			
6.4 Begeleide participatie	29.718	0	0	0	0	0
6.71	90.576	128.00	132.00	134.000	134.000	134.000
Maatwerkdienst verlening 18+		0	0			
Totale baten	3.647.	3.744.	4.283.	4.282.407	4.309.225	4.338.724
	292	731	127			
Saldo taakveld	-	-	-	-	-	-
6.	18.783	18.545	15.158	15.239.464	15.343.785	15.343.851
	.970	.156	.630			

Taakveld 7. Volksgezondheid en milieu						
	Rekening 2020	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024	Meerjarenraming 2025
Lasten						
7.1	-	-	-	-1.389.266	-1.362.405	-1.335.544
Volksgezondheid	1.335.281	1.272.664	1.416.127			
7.2 Riolering	-	-	-	-3.584.997	-3.626.022	-3.667.449
	3.588.741	3.618.138	3.587.973			
7.3 Afval	-	-	-	-3.080.303	-3.080.303	-3.080.303
	3.028.231	2.961.527	2.985.997			
7.4 Milieubeheer	-	-	-	-299.439	-275.439	-275.439
	255.749	161.653	367.439			
7.5 Begraafplaats en crematoria	-	-	-	-161.474	-161.474	-161.474
	154.064	162.293	162.292			
Totale lasten	- 8.362.066	- 8.176.275	- 8.519.828	-8.515.480	-8.505.644	-8.520.210
Baten						
7.1 Volksgezondheid	0	5.666	5.666	5.666	5.666	5.666
7.2 Riolering	3.656.913	3.684.837	3.654.673	3.651.697	3.692.722	3.734.149
7.3 Afval	3.309.273	3.306.019	3.330.490	3.424.796	3.424.796	3.424.796
7.4 Milieubeheer	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
7.5	92.015	96.900	115.300	133.500	133.500	133.500

Begraafplaats en en crematoria						
Totale baten	7.058.201	7.094.422	7.107.128	7.216.659	7.257.684	7.299.111
Saldo	-	-	-	-1.298.821	-1.247.960	-1.221.099
taakveld 7.	1.303.865	1.081.853	1.412.700			

Taakveld 8. Volkshuisve sting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
	Rekeni ng 2020	Begroti ng 2021 na wijzigi ng	Begroti ng 2022	Meerjarenra ming 2023	Meerjarenra ming 2024	Meerjarenra ming 2025
Lasten						
8.1	-	-	-	-1.769.643	-1.572.323	-1.575.023
Ruimtelijke	736.70	1.101.7	1.636.9			
ordening	3	14	44			
8.2	-	-	-	-497.829	-216.535	-182.218
Grondexploita	286.45	1.920.8	2.740.8			
tie (niet	0	20	93			
bedrijventerre						
inen)						
8.3 Wonen en	-	-	-	-2.477.140	-2.556.374	-2.563.038
bouwen	2.550.9	2.749.0	3.050.0			
	41	20	44			
Totale lasten	-	-	-	-4.744.611	-4.345.231	-4.320.278
	3.574.0	5.771.5	7.427.8			
	94	54	81			
Baten						
8.1	44.770	41.263	41.263	41.263	41.263	41.263
Ruimtelijke						
ordening						
8.2	1.362.1	2.208.4	2.745.6	502.643	219.349	185.032
Grondexploita	52	14	78			
tie (niet						
bedrijventerre						
inen)						
8.3 Wonen en	1.177.5	1.017.6	627.06	519.566	519.566	519.566
bouwen	49	16	6			
Totale baten	2.584.4	3.267.2	3.414.0	1.063.472	780.178	745.861

	71	93	07			
Saldo	-	-	-	-3.681.140	-3.565.054	-3.574.418
taakveld 8.	989.62	2.504.2	4.013.8			
	3	61	74			

1.2 Incidentele baten en lasten

Conform het BBV dient een overzicht van 'incidentele baten en lasten' en 'incidentele reserve mutaties' in de programmabegroting te worden opgenomen. Door inzicht in de incidentele baten en lasten te geven wordt informatie gegeven die relevant is voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeente en de meerjarenraming.

Het verschil tussen incidenteel en structureel is niet altijd scherp te trekken. Structurele baten en lasten zijn in elk geval die baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting, meerjarenraming en jaarrekening zijn opgenomen. Structureel is in principe langer dan drie jaar. Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een raadsbesluit en/of toekenningsbesluit zijn incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan drie jaar.

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan bruteringsreserves (kapitaallasten) of om onttrekking uit daartoe toereikende bestemmingsreserves gedurende een periode van minimaal drie jaar met als doel het dekken van structurele lasten.

In de onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de incidentele lasten en baten 2022-2025 :

Omschrijving		Programma	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
<u>Incidentele lasten</u>						
1.	Storting tgv alg reserve ivm uitname 2021 uittreding SZMH	1. Mens en Samenleving	87.500	87.500	87.500	87.500
2.	Storting tgv alg reserve ivm uitname 2021 implemtatie SEM	1. Mens en Samenleving	21.788	21.788	21.788	21.788
3.	Bomenplan, aanplantkosten	2. Landschap en Natuur	106.500	86.000		
4.	Activering bouwgrondexploitatie Mheerderweg Banholt	4. Wonen en Mobiliteit	581.431			
5.	Activering bouwgrondexploitatie Karreweg Sint Geertruid	4. Wonen en Mobiliteit	358.738	133.169		
6.	Activering bouwgrondexploitatie bestemmingsplan Heiligerweg	4. Wonen en Mobiliteit		218.265		
7.	Storting tgv alg reserve ivm uitname 2014 60+regeling	5. Bestuur en Bedrijfsvoering	230.000	230.000	230.000	
8.	Aanvulling reserve frictiekosten	5. Bestuur en Bedrijfsvoering	234.430			
Totaal incidentele lasten			1.620.387	776.722	339.288	109.288
<u>Incidentele baten</u>						
1.	Aanwenden bestemmingsreserve bomen	2. Landschap en Natuur	1.000	1.000	1.000	1.000
2.	Verkoop gronden Mheerderweg Banholt	4. Wonen en Mobiliteit	581.431			
3.	Verkoop gronden Karreweg Sint Geertruid	4. Wonen en Mobiliteit	385.738	133.169		
4.	Verkoop gronden bestemmingsplan Heiligerweg	4. Wonen en Mobiliteit		218.265		
5.	Aanwenden algemene reserve t.g.v. reserve frictiekosten	5. Bestuur en Bedrijfsvoering	234.430			
6.	Aanwenden reserve frictiekosten	5. Bestuur en Bedrijfsvoering	234.430	234.430		
7.	Aanwenden reserve personeel	5. Bestuur en	100.000			

		Bedrijfsvoering			
Totaal incidentele baten		1.537.029	586.864	1.000	1.000
Saldo incidentele lasten minus baten		83.358	189.858	338.288	108.288

Toelichting incidentele baten en lasten.

Lasten

1. In de periode 2022-2031 wordt jaarlijks € 87.500 ten gunste van de algemene reserve gestort ter compensatie van de uitname uit de algemene reserve in 2021 ten behoeve van de uittreding uit SZMH.
2. In de periode 2022-20134 wordt jaarlijks € 21.788 ten gunste van de algemene reserve gestort ter compensatie van de uitname uit de algemene reserve in 2021 ten behoeve van de implementatie van SEM.
3. Conform het bomenplan worden gefaseerd 8.301 bomen geplant.
4. Activeren bouwgrondexploitatie Mheerderweg Banholt, zie paragraaf grondbeleid voor nadere toelichting.
5. Activering bouwgrondexploitatie Karreweg Sint Geertruid, zie paragraaf grondbeleid voor nadere toelichting.
6. Activering bouwgrondexploitatie bestemmingsplan Heiligerweg, zie paragraaf grondbeleid voor nadere toelichting.
7. In de periode 2015-2024 wordt jaarlijks € 230.000 ten gunste van de algemene reserve gestort ter compensatie van de uitname uit de algemene reserve in 2014 ten behoeve van de 60+regeling.
8. In 2022 wordt voor het laatst de reserve frictiekosten aangevuld; deze reserve dient als dekking voor frictiekosten.

Baten

1. Aanwenden bestemmingsreserve bomen betreft een bijdrage in de kosten die burgers of bedrijven maken ten behoeve van het in stand houden van monumentale bomen (conform bomenlijst).

2. Verkoop gronden Mheerderweg Banholt, zie paragraaf grondbeleid voor nadere toelichting.
3. Verkoop gronden Karreweg Sint Geertruid, zie paragraaf grondbeleid voor nadere toelichting.
4. Verkoop gronden bestemmingsplan Heiligerweg, zie paragraaf grondbeleid voor nadere toelichting.
5. Aanwenden algemene reserve ten gunste van reserve frictiekosten; betreft aanvullen reserve frictiekosten die dient als dekking voor frictiekosten.
6. Aanwenden reserve frictiekosten; aanwending is ter grootte van en ter dekking van frictiekosten.
7. Aanwenden reserve personeel; betreft aanwending ter dekking van incidentele personele knelpunten.

De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. Met het opnemen van alleen een (verplicht) cijfermatig overzicht van incidentele baten en lasten ontstaat nog niet automatisch het inzicht of er sprake is van een structureel begrotingssaldo. Door het betrekken van de totalen uit het overzicht van incidentele baten en lasten bij het begrotingssaldo met de totale lasten en baten wordt inzicht gegeven in het structureel begrotingssaldo.

Structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)				
	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>
Saldo baten en lasten	-341	-209	-86	91
Per saldo toevoeging aan reserves			-60	
Per saldo onttrekking aan reserves	473	370		141
Begrotingssaldo na bestemming	132	161	-146	233
Waarvan incidentele baten en lasten (per saldo lasten)	-83	-190	-338	-108
Structureel begrotingssaldo	215	350	192	341

Conclusie: uit de regel structureel begrotingssaldo blijkt dat in alle jaren van de begroting 2022-2025 sprake is van structureel evenwicht (de structurele lasten worden gedekt door structurele baten).

1.3 Investeringsstaat 2022-2025

1.3 Investeringsstaat 2022 - 2025

De raad stelt investeringsbudgetten vast voor meerdere jaren op programmaniveau. Verantwoording over de gevoteerde budgetten vindt plaats bij de bestuursrapportages en jaarrekening.

De gemeente investeert onder andere in fysieke infrastructuur (wegen en riool), (onderwijs)huisvesting, bedrijfsmiddelen en tractiemiddelen. Het kenmerk van deze investeringen is dat zij hun nut over meerdere jaren bewijzen. Daarom mogen de (kapitaal)lasten van een investering (rente en afschrijving) over meerdere jaren verdeeld worden. Een investeringsbudget wijkt daardoor af van een regulier budget in de begroting. Een regulier budget beperkt zich tot één jaar en wordt aan het einde van het jaar via de jaarrekening afgerekend. Een investeringsbudget wordt veelal pas na meerdere jaren afgerekend en afgesloten.

De gevraagde investeringsbudgetten zijn gebaseerd op vastgestelde beleids- en onderhoudsplannen.

In de meerjareninvesteringsstaat 2022-2025 is een totaaloverzicht opgenomen van alle voorgenomen investeringen. Een investering kan geheel of gedeeltelijk worden gedekt uit inkomsten, zoals bijdragen uit reserves, tarieven en heffingen of bijdragen van rijk, provincie, of derden. Het overgrote deel van de investeringen wordt gedekt door de investering over meerdere jaren af te schrijven en de kapitaallasten van de investering in de exploitatiebegroting op te nemen.

Eén jaar na het gereedkomen van de investering komen de afschrijvings- en rentelasten (kapitaallasten) jaarlijks ten laste van de begroting. Bij het opstellen van het investeringsprogramma en de begroting wordt er standaard van uitgegaan dat een geplande investering in bijvoorbeeld 2022 ook in dat jaar wordt afgerond. Verschillen kunnen ontstaan doordat er wel in 2022 met een investeringsproject wordt begonnen, maar dat dit pas in 2023 wordt afgerond. De kapitaallasten worden dan pas vanaf 2024 daadwerkelijk meegerekend. Hierdoor ontstaan er meerjarig (incidentele) voordelen op de kapitaallasten, waarover in de bestuursrapportages en in de jaarrekening wordt gerapporteerd.

Investerings 2022-2025	2022	2023	2024	2025	afschrijvingstermijn
<u>Programma 1. Mens & Samenleving</u>					
Upgraden speelveldjes	20.000	20.000	20.000	20.000	10 jaar
Reconstructie kunstgrasveld vv Eijsden		249.567			10 jaar
Totaal programma 1. Mens & Samenleving	20.000	269.567	20.000	20.000	
<u>Programma 3. Klimaat & Energie</u>					
GRP (bouwkundig)	997.920	997.920	997.920	997.920	50 jaar
GRP (elektromechanisch)	177.000	177.000	177.000	177.000	15 jaar
GRP - voorbereiding jaar x+1	136.080	136.080	136.080	136.080	50 jaar
Totaal programma 3. Klimaat en energie	1.311.000	1.311.000	1.311.000	1.311.000	
<u>Programma 4. Wonen & Mobiliteit</u>					
Aankoop strategische ruilgronden tbv natuur- en landschapsontwikkeling	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	nvt
Wegen - reconstructies	2.816.000	2.816.000	2.816.000	2.816.000	50 jaar
Wegen - levensduur verlengend onderhoud	1.320.000	1.320.000	1.320.000	1.320.000	25 jaar
Wegen - reconstructies voorbereiding jaar x+1	384.000	384.000	384.000	384.000	50 jaar
Wegen - levensduur verlengend - voorbereiding jaar x+1	180.000	180.000	180.000	180.000	25 jaar
<u>Verantwoord op weg !</u>					
Parkeerplaatsen	75.000	75.000	75.000	75.000	25 jaar
Ruimte-monitor	67.000				5 jaar
Fietsplan	150.000	150.000	150.000	150.000	25 jaar
Upgraden dorpspleinen	50.000	50.000	50.000	50.000	25 jaar
Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan	125.000	135.000	125.000	125.000	15 jaar
Totaal programma 4. Wonen & Mobiliteit	6.167.000	6.110.000	6.100.000	6.100.000	

Programma 5. Bestuur & Bedrijfsvoering					
Drone	15.000				5 jaar
Bedrijfswagen (gesloten bestelwagen)	31.700				10 jaar
Bedrijfswagen (gesloten bestelwagen)		31.700			10 jaar
Bedrijfswagen (gesloten bestelwagen)		31.700			10 jaar
Bedrijfswagen (gesloten bestelwagen)		31.700			10 jaar
Bedrijfswagen (gesloten bestelwagen)		31.700			10 jaar
Bedrijfswagen (gesloten bestelwagen)		31.700			10 jaar
Bedrijfswagen met laadbak		41.500			10 jaar
Bedrijfswagen		41.700			10 jaar
Bedrijfswagen met laadbak		41.800			10 jaar
Bedrijfswagen met laadbak, 3-zijdig kiepend		44.900			10 jaar
Bedrijfswagen met laadbak, voorzien van kraan		52.700			10 jaar
Heftruck		13.600			10 jaar
Houtversnipperaar met eigen motor op onderstel		22.500			10 jaar
Wielader		52.300			10 jaar
Kleine tractiemiddelen		17.300			10 jaar
Tractor inclusief fronthef met toebehoren			57.000		10 jaar
Rioolinspectiecamera IPEK			25.000		6 jaar
Tractor				60.000	10 jaar
Arm voor mulch- en klepelbak				22.500	8 jaar
Kleine tractiemiddelen (oa veldspuit)				10.000	10 jaar
Houtsnipperkar				16.000	10 jaar
Totaal programma 5. Bestuur & Bedrijfsvoering	46.700	486.800	82.000	108.500	
Totaal programmabegroting 2022-2025	7.544.700	8.177.367	7.513.000	7.539.500	

1.4 Stand en verloop reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen 2022

Naam van de reserve / voorziening	BEGROTINGSJAAR 2022			
	Saldo aanvang begrotingsjaar	Subtotaal		Saldo eind begrotingsjaar
		vermeerderingen	verminderingen	
Reserves van de Algemene Dienst				
Algemene reserves				
Algemene reserve	7.559.591	339.288	234.430	7.664.449
Algemene reserve, onverdeeld rekeningsaldo	0	0	0	0
Totaal algemene reserves	7.559.591	339.288	234.430	7.664.449
Bestemmingreserves				
Bruteringsreserve dekking kapitaallasten zwembad	114.967	0	4.960	110.007
Reserve gemeenschapshuizen	75.956	0	0	75.956
Bruteringsreserve multifunctionele accommodatie	462.330	0	14.259	448.071
Bruteringsreserve gebruiksveilig maken Techn. School	3.132	0	3.132	0
Bruteringsreserve gemeentehuis	7.128.500	0	222.500	6.906.000
Bruteringsreserve MFA Margraten	477.250	0	224.250	253.000
Reserve personeel	143.730	0	100.000	43.730
Reserve frictiekosten	250.000	234.430	234.430	250.000
Bestemmingsreserve bomen	32.965	0	1.000	31.965
Bestemmingsreserve organisatie- ontwikkeling	61.759	0	0	61.759
Reserve gladheidsbestrijding	30.591	0	0	30.591
Bruteringsreserve waterveld C&K (Hockey)	92.766	0	4.888	87.878
Reserve verbeteren tijdelijke woonsituatie statushouders	350.000	0	0	350.000
Bruteringsreserve sportcontainer	29.000	0	2.900	26.100

Totaal bestemmingsreserves	9.252.947	234.430	812.319	8.675.058
Voorzieningen van de algemene dienst				
Voorziening gemeentegebouwen	539.195	555.000	857.733	236.462
Voorziening Dubieuze debiteuren	176.001	0	0	176.001
Voorziening MTB	832.996	0	0	832.996
Voorziening parkeervoorzieningen	100.000	0	0	100.000
Voorziening afvalstoffenheffing	0	0	42.452	-42.452
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	1.050.786	0	54.506	996.280
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	249.983	0	0	249.983
Voorziening GRP	1.136.122	0	232.368	903.754
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	547.061	0	0	547.061
Voorziening herstructurering MTB	41.347	0	0	41.347
Voorziening Escrow verkoop Attero	50.566	0	0	50.566
Voorziening inhouding ww-reparatie	19.779	0	0	19.779
Totaal voorzieningen	4.743.836	555.000	1.187.059	4.111.777
TOTAAL GENERAAL	21.556.374	1.128.718	2.233.808	20.451.284

Reserves en voorzieningen 2023

Naam van de reserve / voorziening	BEGROTINGSJAAR 2023			
	Saldo aanvang begrotingsjaar	Subtotaal		Saldo eind begrotingsjaar
		vermeerderingen	verminderingen	
Reserves van de Algemene Dienst				
Algemene reserves				
Algemene reserve	7.664.449	339.288	0	8.003.737
Algemene reserve, onverdeeld rekeningsaldo	0	0	0	0
Totaal algemene reserves	7.664.449	339.288	0	8.003.737
Bestemmingreserves				
Bruteringsreserve dekking kapitaallasten zwembad	110.007	0	4.960	105.047
Reserve gemeenschapshuizen	75.956	0	0	75.956
Bruteringsreserve multifunctionele accommodatie	448.071	0	14.259	433.812
Bruteringsreserve gemeentehuis	6.906.000	0	222.500	6.683.500
Bruteringsreserve MFA Margraten	253.000	0	224.250	28.750
Reserve personeel	43.730	0	0	43.730
Reserve frictiekosten	250.000	0	234.430	15.570
Bestemmingsreserve bomen	31.965	0	1.000	30.965
Bestemmingsreserve organisatie- ontwikkeling	61.759	0	0	61.759
Reserve gladheidsbestrijding	30.591	0	0	30.591
Bruteringsreserve waterveld C&K (Hockeer)	87.878	0	4.888	82.990
Reserve verbeteren tijdelijke woonsituatie statushouders	350.000	0	0	350.000
Bruteringsreserve sportcontainer	26.100	0	2.900	23.200
Totaal bestemmingsreserves	8.675.058	0	709.187	7.965.871
Voorzieningen van de algemene dienst				

Voorziening gemeentegebouwen	236.462	455.000	563.990	127.472
Voorziening Dubieuze debiteuren	176.001	0	0	176.001
Voorziening MTB	832.996	0	0	832.996
Voorziening parkeervoorzieningen	100.000	0	0	100.000
Voorziening afvalstoffenheffing	-42.452	51.854	0	9.402
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	996.280	0	54.506	941.774
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	249.983	0	0	249.983
Voorziening GRP	903.754	0	161.375	742.379
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	547.061	0	0	547.061
Voorziening herstructurering MTB	41.347	0	0	41.347
Voorziening Escrow verkoop Attero	50.566	0	0	50.566
Voorziening inhouding ww-reparatie	19.779	0	0	19.779
Totaal voorzieningen	4.111.777	506.854	779.871	3.838.760
TOTAAL GENERAAL	20.451.284	846.142	1.489.058	19.808.368

Reserves en voorzieningen 2024

Naam van de reserve / voorziening	BEGROTINGSJAAR 2024			
	Saldo aanvang begrotingsjaar	Subtotaal		Saldo eind begrotingsjaar
		vermeerderingen	verminderingen	
Reserves van de Algemene Dienst				
Algemene reserves				
Algemene reserve	8.003.737	339.288	0	8.343.025
Algemene reserve, onverdeeld rekeningsaldo	0	0	0	0
Totaal algemene reserves	8.003.737	339.288	0	8.343.025
Bestemmingreserves				
Bruteringsreserve dekking kapitaallasten zwembad	105.047	0	4.960	100.087
Reserve gemeenschapshuizen	75.956	0	0	75.956
Bruteringsreserve multifunctionele accommodatie	433.812	0	14.259	419.553
Bruteringsreserve gemeentehuis	6.683.500	0	222.500	6.461.000
Bruteringsreserve MFA Margraten	28.750	0	28.750	0
Reserve personeel	43.730	0	0	43.730
Reserve frictiekosten	15.570	0	0	15.570
Bestemmingsreserve bomen	30.965	0	1.000	29.965
Bestemmingsreserve organisatie- ontwikkeling	61.759	0	0	61.759
Reserve gladheidsbestrijding	30.591	0	0	30.591
Bruteringsreserve waterveld C&K (Hockeer)	82.990	0	4.888	78.102
Reserve verbeteren tijdelijke woonsituatie statushouders	350.000	0	0	350.000
Bruteringsreserve sportcontainer	23.200	0	2.900	20.300
Totaal bestemmingsreserves	7.965.871	0	279.257	7.686.614
Voorzieningen van de algemene dienst				

Voorziening gemeentegebouwen	127.472	505.000	529.258	103.214
Voorziening Dubieuze debiteuren	176.001	0	0	176.001
Voorziening MTB	832.996	0	0	832.996
Voorziening parkeervoorzieningen	100.000	0	0	100.000
Voorziening afvalstoffenheffing	9.402	51.854	0	61.256
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	941.774	0	54.506	887.268
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	249.983	0	0	249.983
Voorziening GRP	742.379	0	195.275	547.104
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	547.061	0	0	547.061
Voorziening herstructurering MTB	41.347	0	0	41.347
Voorziening Escrow verkoop Attero	50.566	0	0	50.566
Voorziening inhouding ww-reparatie	19.779	0	0	19.779
Totaal voorzieningen	3.838.760	556.854	779.039	3.616.575
TOTAAL GENERAAL	19.808.368	896.142	1.058.296	19.646.214

Reserves en voorzieningen 2025

Naam van de reserve / voorziening	BEGROTINGSJAAR 2025			
	Saldo aanvang begrotingsjaar	Subtotaal	Subtotaal	Saldo eind begrotingsjaar
		vermeerderingen	verminderingen	
Reserves van de Algemene Dienst				
Algemene reserves				
Algemene reserve	8.343.025	109.288	0	8.452.313
Algemene reserve, onverdeeld rekeningsaldo	0	0	0	0
Totaal algemene reserves	8.343.025	109.288	0	8.452.313
Bestemmingreserves				
Bruteringsreserve dekking kapitaallasten zwembad	100.087	0	4.960	95.127
Reserve gemeenschapshuizen	75.956	0	0	75.956
Bruteringsreserve multifunctionele accommodatie	419.553	0	14.259	405.294
Bruteringsreserve gemeentehuis	6.461.000	0	222.500	6.238.500
Reserve personeel	43.730	0	0	43.730
Reserve frictiekosten	15.570	0	0	15.570
Bestemmingsreserve bomen	29.965	0	1.000	28.965
Bestemmingsreserve organisatie- ontwikkeling	61.759	0	0	61.759
Reserve gladheidsbestrijding	30.591	0	0	30.591
Bruteringsreserve waterveld C&K (Hockeer)	78.102	0	4.888	73.214
Reserve verbeteren tijdelijke woonsituatie statushouders	350.000	0	0	350.000
Bruteringsreserve sportcontainer	20.300	0	2.900	17.400
Totaal bestemmingsreserves	7.686.614	0	250.507	7.436.107
Voorzieningen van de algemene dienst				
Voorziening gemeentegebouwen	103.214	505.000	538.573	69.641

Voorziening Dubieuze debiteuren	176.001	0	0	176.001
Voorziening MTB	832.996	0	0	832.996
Voorziening parkeervoorzieningen	100.000	0	0	100.000
Voorziening afvalstoffenheffing	61.256	51.854	0	113.110
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	887.268	0	54.506	832.762
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	249.983	0	0	249.983
Voorziening GRP	547.104	0	229.577	317.527
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	547.061	0	0	547.061
Voorziening herstructurering MTB	41.347	0	0	41.347
Voorziening Escrow verkoop Attero	50.566	0	0	50.566
Voorziening inhouding ww-reparatie	19.779	0	0	19.779
Totaal voorzieningen	3.616.575	556.854	822.656	3.350.773
TOTAAL GENERAAL	19.646.214	666.142	1.073.163	19.239.193

1.5 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

1.5 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In dit overzicht lichten wij de algemene dekkingsmiddelen toe. Dit zijn inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel hebben. Voor een aantal algemene dekkingsmiddelen verwijzen we voor een meer uitvoerigere toelichting naar een ander onderdeel van deze begroting. omsten die geen specifiek bestedingsdoel hebben. Voor een aantal algemene dekkingsmiddelen verwijzen we voor een meer uitvoerigere toelichting naar een ander onderdeel van deze begroting.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	2022	2023	2024	2025
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	6.366.215	6.441.215	6.518.051	6.602.868
Algemene uitkering	33.997.595	34.280.416	34.858.886	35.692.572
Dividend	375.069	375.069	375.069	375.069
Saldo van de financieringsfunctie	-333.925	-300.748	-271.129	-242.383
Overige algemene dekkingsmiddelen	951.532	943.132	943.132	943.132
Totaal	41.356.486	41.739.084	42.424.009	43.371.258

Lokale heffingen

Van de lokale heffingen maken de Ozb, hondenbelasting, (water)toeristenbelasting, en forensenbelasting deel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Deze heffingen hebben geen specifiek bestedingsdoel.

In de paragraaf Lokale Heffingen wordt uitgebreid ingegaan op alle lokale heffingen.

Algemene uitkering

De uitkering uit het gemeentefonds bestaat uit drie onderdelen: de algemene uitkering, de decentralisatie-uitkeringen en de integratie-uitkeringen. In dit overzicht is de volledige uitkering vermeld.

In het overzicht opbouw algemene uitkering wordt gedetailleerd ingegaan hoe de gemeentefondsuitkering is berekend.

Dividenden

Dividend wordt ontvangen van Enexis en de BNG.

Financieringsfunctie

Met de financieringsfunctie wordt het resultaat bedoeld dat gehaald wordt op het financieren van onze activiteiten. Hierbij gaat het om het resultaat tussen de rentekosten (lang en kort) en opbrengsten van uitgezette gelden.

In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op het financieringsresultaat.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder de overige algemene dekkingsmiddelen is een opbrengst uit compensabele BTW meegenomen. Bij de tariefbepaling van de Afvalstoffenheffing en rioolheffing is – bij de invoering van het BTW-compensatiefonds – bepaald dat gemeenten hun tarieven inclusief BTW mogen bepalen. De feitelijke BTW-druk op beide beleidsvelden mag echter via het BTW-compensatiefonds teruggevorderd worden. Het derhalve optredende verschil, zijnde de BTW, mag als “overig algemeen dekkingsmiddel” ingezet worden.

1.6 Opbouw algemene uitkering 2022 - 2025

1.6 Opbouw algemene uitkering 2022 - 2025

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven				
Maatstaf	2022	2023	2024	2025
1c Waarde niet-woningen eigenaren	-444.151,25	-444.151,25	-444.151,25	-444.151,25
1f Waarde niet-woningen gebruikers (onder aftrek amendement De Pater)	-333.745,45	-338.005,11	-342.320,09	-346.691,10
1a Waarde woningen eigenaren	-2.272.341,93	-2.272.341,93	-2.272.341,93	-2.272.341,93
Subtotaal	-3.050.238,63	-3.054.498,29	-3.058.813,27	-3.063.184,28
Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is				
Maatstaf	2022	2023	2024	2025
1e OZB waarde niet-woningen	103.831,75	105.156,98	106.499,42	107.859,28
8a Bijstandsontvangers (vanaf UJR 2016)	528.521,16	545.708,84	554.302,68	554.302,68
3a Eén-ouder-huishoudens	483.180,52	457.496,00	459.745,05	461.384,88
2 Inwoners	4.201.753,95	4.229.310,60	4.256.812,63	4.283.683,90
5 Inwoners: ouderen boven 64 jaar	686.246,40	701.723,75	717.546,36	733.922,28
5a Inwoners: ouderen 75 t/m 84 jaar	63.427,10	66.299,50	69.295,14	71.803,79
7 Lage inkomens	81.290,78	81.812,38	82.322,63	82.812,40
7c-2 Lage inkomens (drempel) (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	1.011.844,97	1.016.929,42	1.021.424,14	1.025.626,45
12 Minderheden	101.373,92	102.691,47	104.162,63	105.553,32
11a Uitkeringsontvangers (vanaf UJR 2016)	117.407,97	119.001,47	119.810,15	119.650,31
3b Huishoudens	1.044.212,12	1.050.912,37	1.057.466,66	1.063.758,01
3c Eenpersoonshuishoudens	154.767,44	156.366,31	157.869,01	159.393,38
8b Loonkostensubsidie	31.396,37	36.699,86	42.003,36	47.306,85
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	3.194.880,48	3.027.012,74	3.019.705,16	3.012.176,43
7g-2 Jeugdigen in gezinnen met armoederisico	79.701,24	73.038,28	72.927,51	72.982,12
7h-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens	-1.014.356,31	-940.323,54	-946.272,80	-951.902,61
7i-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens met	-909.063,13	-838.287,38	-839.388,64	-840.068,16

kinderen				
3h Ouders met (langdurig) psychisch medicijngebruik	359.239,68	329.199,36	328.702,73	328.948,86
3g Eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	236.470,53	218.422,69	219.147,34	219.614,81
8c-2 Bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	41.041,51	38.996,42	39.599,16	39.730,57
8d Bijstandsontvangers eenouderhuishoudens	59.019,44	56.396,17	57.544,93	57.941,82
11b-2 Uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	1.212.597,03	1.145.964,28	1.151.411,90	1.148.355,13
11c-2 Wajong	183.284,14	183.160,83	182.997,44	182.911,95
3i-2 Medicijngebruik met drempel	1.696.126,36	1.702.957,28	1.709.667,57	1.716.762,65
8e Re-integratie klassiek	83.164,35	83.129,62	83.093,78	83.093,78
4b Inwoners jonger dan 65 jaar	81.130,91	81.269,84	81.412,98	81.522,44
5b Inwoners: ouderen 65 t/m 74 jaar	706,61	706,61	711,17	719,91
5c Inwoners: ouderen 85 jaar en ouder	133,93	137,43	142,42	147,58
3d Eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	9.662,65	9.741,02	9.909,23	10.133,51
3e Eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	41.229,28	43.515,16	45.334,31	47.008,23
3f Eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	32.116,99	32.809,13	33.799,87	34.820,72
7d-2 Huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	33.957,58	33.903,86	34.128,58	34.552,91
7e-2 Huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	95.591,26	101.458,18	106.042,41	109.881,40
7f-2 Huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	50.031,17	51.302,96	53.165,22	55.092,39
7j-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (65 t/m 74 jaar)	95.517,58	95.368,24	96.000,37	97.193,97
7k-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (75 t/m 84 jaar)	269.122,72	285.634,03	298.539,94	309.347,82
7l-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (85 jaar en ouder)	141.046,95	144.628,54	149.878,44	155.311,34
13 Klantenpotentieel lokaal	828.600,21	833.408,02	838.214,67	842.870,59
14 Klantenpotentieel regionaal	74.431,59	74.879,72	75.344,30	75.795,73
15d Leerlingen (V)SO	79.001,12	79.687,65	80.168,92	80.818,06
15j Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	-45.911,64	-42.289,54	-42.293,89	-42.293,89
15k Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	-84.470,96	-77.806,62	-77.814,44	-77.814,44
38 Bedrijfsvestigingen	221.511,26	232.185,59	243.361,64	254.853,33
31a ISV (a) stadsvernieuwing	4.023,31	4.023,31	4.023,31	4.023,31
31b ISV (b) herstructurering	778,52	778,52	778,52	778,52
36 Kernen	190.576,05	190.576,05	190.576,05	190.576,05
37 Kernen * bodemfactor buitengebied	312.444,30	312.444,30	312.444,30	312.444,30
36a Kernen met 500 of meer adressen	301.455,30	301.393,25	301.313,00	301.249,00
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	3.457,40	3.457,40	3.457,40	3.457,40

35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	5.616,49	5.616,49	5.616,49	5.616,49
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	322.209,90	322.686,76	322.807,29	322.656,87
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	59.768,26	60.072,89	60.378,11	60.670,59
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	579.151,79	583.859,67	588.634,97	593.137,07
21 Oppervlakte bebouwing	132.736,79	133.719,97	134.715,80	135.659,92
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	75.321,02	75.704,93	76.089,57	76.458,17
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	428.335,64	431.817,55	435.349,32	438.679,03
19 Oppervlakte binnenwater	4.636,00	4.636,00	4.636,00	4.636,00
16 Oppervlakte land	318.497,85	318.497,85	318.497,85	318.497,85
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	208.531,95	208.531,95	208.531,95	208.531,95
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	678.245,59	683.054,81	687.899,19	692.778,98
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen	602.102,87	606.372,19	610.672,72	615.004,69
39 Vast bedrag	296.565,44	301.748,19	306.880,59	311.918,62
Subtotaal	20.279.223,43	20.279.307,58	20.427.744,49	20.554.341,29

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)				
Jaren	2022	2023	2024	2025
Uitkeringsfactor	1,704	1,721	1,741	1,774
Subtotaal (B x C (=uf))	34.555.796,73	34.900.688,34	35.564.703,16	36.463.401,44

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is				
Maatstaf	2022	2023	2024	2025
56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	8.894,00	8.894,00	8.894,00	8.894,00
Subtotaal	8.894,00	8.894,00	8.894,00	8.894,00

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is				
Maatstaf	2022	2023	2024	2025
71 Brede impuls combinatiefuncties/buurtspportcoaches (DU)	103.371,00	103.371,00	103.371,00	103.371,00
103 Gezond in de stad (DU)	6.757,00	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	46.834,00	46.834,00	46.834,00	46.834,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	43.717,00	43.717,00	43.717,00	43.717,00

266 Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	0	0	0	0
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	5.431,00	5.431,00	5.431,00	5.431,00
383 Inburgering (IU)	87.588,00	87.469,00	84.409,00	81.001,00
385 Brede aanpak dak- en thuisloosheid (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
387 Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021 ivm Covid-19 (DU) (compensatie corona)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	7.000,00	7.000,00	7.000,00	n.v.t.
395 Cultuurmiddelen (DU) (compensatie corona)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
397 Jeugd aan zet (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
403 Heroriëntatie zelfstandigen (DU)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Subtotaal	300.698,00	293.822,00	290.762,00	280.354,00

Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein				
Maatstaf	2022	2023	2024	2025
260 Participatie (IU)	1.891.600,00	1.840.665,00	1.762.496,00	1.712.262,00
261 Voogdij/18+ (IU)	290.845,00	290.845,00	290.845,00	290.845,00
Subtotaal	2.182.445,00	2.131.510,00	2.053.341,00	2.003.107,00

Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker				
Aanvullingen v/d gebruiker	2022	2023	2024	2025
Subtotaal	0	0	0	0

Totaal	33.997.595,10	34.280.416,05	34.858.886,89	35.692.572,16
---------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------